مینه او جګړه
علم ګل سحر

مينه او جگړه

((ناول))

ليکوال: علم گل سحر

کتاب پیژندنه:

نوم: مینه او جگړه (ناول)

لیکوال: علم گل سحر

خپرونکی: د قلم نړیواله ټولنه

چاپ چارې: لینا شریفي

د پشتي طرحه: ژکفر حسینی

کمپوز: فرید احمد یوسفزی

چاپځای: میوند خپرندویه ټولنه کابل.

ټیلیفون: ۰۷۰۲۸۴۹۵۴، ډجیتال: ۰۷۰۲۸۴۹۵۴ ۲۱۱۰۳۵۶۹

گرځنده تیلفون: ۰۷۰۲۱۷۰۱۲

بریښنالیک: sahar_roman@yahoo.com

د چاپ حقوق خوندي دي.

دده آثار دادي:

چاپ آثار:

۱_ د لمر جنازه   د شعرونو ټولګه (۱۳۷۷)

۲_ د پاریال خوبونه   //   (۱۳۸۰)

۳_ مینه او وسواس   د لنډو کیسو ټولګه (۱۳۸۳)

۴_ پاس سپوږمۍ دده، لاندې ته یې _ د شعرونو ټولګه (۱۳۸۵)

۵_ شیطان خراغ   د طنزیه کیسو ټولګه (۱۳۸۵)

۶_ مینه او ځګره   (ناول) همدا اثر

ناچاپ آثار:

۱_ د ښاپیرۍ په لټه   (د لنډو کیسو ټولګه)

۲_ خو ته مې ونه لیدې   (د شعرونو ټولګه)

۳_ کله چې مور وخاندي   (د ماشومانو لپاره شعرونه)

۴_ د متلونو کیسې

۵_ کاروانونه د بکوا په دښت تیرېږي (د سندرونو او نارو په باب څېړنیز اثر)

۶_ تاریخچه و فهرست مجله عرفان (اثر تحقیقی)

۷_ ژوند په شیبو کې   (څېړنیز اثر)

ښاغلی سحر په آزادي راډیو کې په ژورنالیستیکو کارونو سربېره د قلم د ادبي مجلې مسوول مدیر او د لمر تلویزیون د عمومي اډیټري دنده هم په غاړه لري.
د علم ګل سحر زیاتې مقالې او مضمونونه د هیواد په دننه او بهر کې په جریدو او مجلو کې خپاره شویدي. دده شعرونه او داستانونه په هالنډي او انګلیسي ژبو هم ژباړل شویدي.
دده د لا زیاتو بریو په هیله.

وړمان نیازی

ناول

مینه او جګړه

تقريظ:

مينه او جگړه

يو رښتينى انځور

کله چې سړى د ښاغلي علم ګل سحر د شعراو ادب په کرونده ورګډيږي، نو په لومړي سرکې سحر د شاعر په توګه مطرح کيږي او «د لمر جنازه»، «د پاريال خوبونه» او «پاس سپوږمۍ ده ـ لاندې ته يې» شعري ټولګې يې مخې ته راځي. خو کله چې يو څو ګامه پر مخ پسې واخلي، نو بيا د «مينه او وسواس» په نامه د کيسو تالې او تختې هم ګوري. څه وخت چې د کروندې منځ ته ورسيږي، نو بيا هلته د «مينه او جګړه» په نامه د سحر يو داسې په زړه پورې ناول د سړي سترګو ته درېږي چې، په هغه کې د مينې او جګړې د حالاتو ريښتينى انځور په ښکلي طرز کښل شوى دى.

علم ګل سحر نه يوازې په شخصي ژوند او له دوستانو سره په خوږو مجلسونو کې د مينې، محبت او صميميت سمبول دى. بلکې په شعر، لنډو کيسو او دغه راز دغه ناول کې يې هم دغه خوى او خوشبويي محسوسيږي. نو ځکه د شاعرانو او اديبانو په منځ کې د مينې او ښکلا د مفسر او بيانوونکي شاعر په توګه پيژندل شوى دى.

موږ ددغه ناول په مرسته څو کاله مخکې د زرمت له حالاتو او له اړوندو پيښو سره بلديږو او هلته يو فکري سفر کولى شو. موږ ليدای شو

چې. هلته ژوند په څه ډول حالاتو کې تیر شوی دی. موږ د دغه ناول په مرسته پوهیدای شو چې. هلته د پوځي استعدادونو کمی نه، بلکې د سیاست پوهانو کمی دی. دغه ناول لوستونکي ته د هماغه دوران کړکیچن حالات ورښیي چې، ټولنه څنګه د ډول ډول بحرانونو په ژور او نه اټکل کیدونکي خړ او برګ حال کې غوټې وهي. دا ناول د زړمل د ریښتینو پیښو یوه خوندوره نثري تابلو ده. تاسې وګورئ، د دې ناول ژبه څومره خوندوره ده:

«یوې الوتکې اور اخیستی و او لکه د برات په شپه د اور له لکړې څخه په تیلو او زړو ککړه ټوټه په ځمکه ولویده.»

بیا څه ښه وایي:

«ملوك د توتو میلې نه وې لیدلې، خو په دې باره کې یې ډیرې کیسې اوریدلې وې. ده ته ویل شوي ول، چې په وطن کې په کومه ویاله کیني، نو مینځلې میوې په اوبو کې درته راځي. ملوك په همدغې مینه وطن ته راغلی و.»

کله چې زه د لیکوال د ناول په دغه تخته او تاله باندې په مینه مینه او خوند خوند وګرځیدم او په یوه او بله خوا مې ګز او ګام کړه او سوچ مې پرې وواهه، نو په دغه کیسه کې مې د خپل زړه خبرې وموندې. سحر مې یوځل بیا د یوه خوږ او صمیمی انسان، شاعر، ادیب او لیکوال په توګه مخې ته ودریده. پوره باور دی چې. دا کتاب به ډیر لوستونکي پیدا کړي او د یو زیات شمیر شاعرانو، لیکوالو او ادب پوهانو د مطالعې وړ کتاب او هغه د چا خبره. د خوب د کټ د سر کتاب به شي.

زموږ په خوږه پښتو ژبه کې د ناولونو او رومانونو ډېر کمی دی. ځکه ویلی شو چې. سحر د ادب په دغه مزله کې ډېرښه انتخاب کړی دی او دا کتاب د موضوعاتو له پلوه هم خوندوراو عام فهم دی. بله دا چې دا

ناول ځکه ښکلی ناول دی چې، زموږ د افغاني ټولنې ځانګړې کلتوري ځانګړتیاوې لري او د افغاني ټولنې د پښتني خصوصیاتو په رنګ او خوند رنګین دی.

ددې ناول د پیښو سیمه د زرمت سیمه ده او ورسره د شاوخوا سیمو د حالاتو اغیزهم لري. نو ځکه دا ناول دهماغه دوران دزرمل د سیمې دحالاتو هینداره بللی شو.

د اثرلیکوال موږ ته راښیي چې، مونږ باید د جګړې په ورانیو پټې سترګې تیرنه شو. دلته ډیر یادونه او کیسې ښخې اوکرل شوې دي. له دغو حالاتو یو سبق اخیستل په کار دی او دا کتاب له موږ او تاسو سره ددې هیواد د دوست او دښمن په پیژندنه کې هم ډیره مرسته کولی شي. څوک چې خپل یاران، دوستان او دښمنان ښه وپیژني، هغه په راتلونکي ژوند کې کامیابید ای هم شي.

د اثر د خاوند کامیابي په دې کې ده چې، هغه د جنګ په سختو حالاتوکې مینه ترسیم کړېده.

یوځای داسې لیکي: ((د ملوك د ځوانۍ کیسود ګودرونو او تنورونو غاړې تودې ساتلې وې. چې هرچیرې به تیریده، پیغلو به له نیمکښو پلونو څاره. نوځکه یې چندان پام وروانه وښت!)).

ددغه اثر څښتن په ناول کې ډیر ورو ورو د خپل قلم نوك کښ کارې او ښه په احتیاط او تدبیر سره دا کارکوي. ځکه ریښتیني پیښې انځوروي او د ریښتینو پیښو انځور پوره احتیاط غواړي او دا د ناول یوه ډیره مهمه اړتیا او تاریخی ضرورت دی. که موږ وغواړو چې. خپل ادب له نړیوال ادب سره ونښلوو. نوپه کار داده چې. دغه ادبي جریانونه وخیړو او بیا لیکنه پرې وکړو

لنډه دا چې

دا ناول په اصل کې یوې داسې سړې اویخې بسترې ته ورته اثر دی چې، سړی پکې ننوزي او هرڅومره چې ځان ګرموي چې خوب ورشي. نه ګرمیږي، ان بېخې یې ګبنې نیسي او خوب یې تښتوي.

په ډیر ادب

محمد نبي صلاحي

لومړی څپرکی

خپل کلاشنکوف یې د سینځلې له ونې سره ودراوو، پخپله د رود په غاړه په ډبره کیناست، مخ ته یې دوه لپې اوبه واچولې په اوبوکې یې لاس ټیټ کړ شګې او وړې ډبرې یې را واخیستې بیرته یې د اوبو په منځ کې وشیندلې، کبانو یوې بلې خواته منډې کړې.

ملوك له ځایه را ولاړ شو له رود څخه د جلا شوې ویالې له غاړې یې څو ډکي شنشوبي راوشکول. بیرته په هماغه ځای کیناست، شنشوبي یې په اوبوکې ووهل. خوله یې له اوبو ډکه کړه اوبه یې بیرته څنګ ته وپاشلې. د شنشوبي یو ډکی یې راپرې کړ د خپلو غاښونو په پاکولو لګیا شو. په خوله یې اوبه تیرې کړې.

له جیبه یې په مریو جوړه هنداره راویسته. خپل غاښونه یې پکې ولیدل د هنداري د مریو په ننداره بوخت شو بیرته یې جیب ته واچوله د جیب په کښتنې برخه یې بیا لاس وواهه چې د هینداري له ځای په ځای کیدلو ځان ډاډه کړي. سوړ اسویلی یې له خولې ویوست یولاس یې موټی کړ او خپل تندی یې پرې تکیه کړ.

د مجاهدینو د خندا غږ یې د چرتونو لړۍ وشلوله د هغوی خواته یې وکتل. سر یې وښوراوو بیرته یې په زنګنو کیښود.

په ناستو کسانو کې یوه هغه بل چې د خپل کلاشینکوف په

نښانځای یې لوبې کولې په مټ کیکش، چې هغه وروکتل نو په سترګو یې د ملوك خواته اشاره وکړه چې معنی یې داوه:

ـ ده ته ګوره خنګه په چورتو کې ډوب دی.

هغه ورته وویل:

ـ ملوك نن ډیرخپه معلومیږي لکه چې خپله پیغله کوژدنه یې یادیږي. بیا یې دا بل ته مخ ورواړاوو:

ـ که څنګه انوره زه چې ورته ګورم څوچې قوه رارسیږي دی به د خسر کره رانه تښتیدلی وي.

ټولو وخندل:

انور په تائید وویل:

ـ والله نن یې خونده نشته، زوی یې مړکې چې دا ولې؟

شیرمحمد خپل څنګ ته په خاورو کې نسوار توکړل وې ویل:

ـ که ریښتیا ووایم په موږ او تاسې کې خو اصلي جنګ ده کاوه خو اوس داسې معلومیږي چې د شپېتو بریڅو ورځ په ورځ کمی دی، لکه چې دده هم نن....

دُرمحمد یې خبره غوڅه کړه:

ـ نه داسې مه وایه ملوك خونام خدای زمری دی زمری نه دې دي اوریدلي چې وایي:

توره به هغه سړی وکړي
چې یا مین وي یا یې پېغله ناسته وینه

دی هم مین دی او هم یې پیغله ناسته ده چې یو واري قوه را ورسیږی ته یې بیا ګوره.

د لوی دولتي کتار د راتلو آوازه په یوه ورځ کې په ټوله زرمله کې خوره شوه. دې آوازې د سیمې خلك وارخطا کړي ول. له سرك سره نږدې د

کلیو خلکو د غره لمنو او یا لرې کلیوته کډې وکړې، دوی یوازې څه کالي او د دوو دریو ورځو خرڅ ورسره اخیستی و.

ځینې په لرې پرتو کلیوکې د خپلو دوستانو کره ولاړل چاچې څوک نه لرل په غره کې یې کډې واړولې.

اوس نو د سرك شاوخوا کلي ټول له خلکو تش شوي ول.

نه د کلیو په بامونو د بیرغونو په څیر هغه پخوانی لوګي په رپا ول، نه هم د کورونو او کلاوو مخې ته ماشومان لیدل کیدل چې په خاورو او پوټیوکې به یې لوبې کولې.

بس یوائې دسپو غپا وه ، چې کله کله به له کوم کورڅخه واوریدل شوه، هغه هم غپا نه وه یوائې یوه کوکاره به وه چې د کلي غمجنه څیره به یې لا پسې ډاروونکې کړه، تیره شپه خو مجاهدینو هم زړه ونه کړ چې کلي ته ولاړشي او د ورسپارل شویو مالونو او حیواناتو احوال واخلي.

که څه هم باد او دوړې نه وې خوپه کلیو یو خړ ګرز پروت و.

له سرك څخه په لرې کلیوکې هم د ژوند نښه نه ترسترګو کیدله.

مجاهدینو له پرونه راهیسې د سړك خوا ته د راده په ونو، او کلاوو کې ځایونه نیولي ول.

د ملوك دوی ۲۵ کسیزې ډلې هم شپه د سړك په غاړه کلا کې چې یو وخت د کلي ښوونځی و تیره کړې وه او سهار لمانځه مهال یې ځانونه د سړك له غاړې سره راده ((رود)) ته چې د سپیدارو، سنځلو شرنګونو او مینجرولو په ونو پټ وو را رسولي و.

عبدالقدوس چې پرون یې د دولتی کتار د راتلو خبر راوړی و ویلې و. چې فوځي کتار به نن له دې سیمې تیریږي.

تورن قدوس چې د نقلیې په کنډك کې افسر و. دوه درې میاشتې د مخه یې له مجاهدینو سره د جنت ګل. په وسیله ارتباط نیولی و تر اوسه

پوری یې ټول راپورونه ویښته په ویښته رښتیا ختلي ول.

نو چا د هغه په خبره اوراپور کې کوم شك نه کاوو. او دی به هم ددې لپاره چې غلط فهمي ونشي د راپورونو لپاره زیاتره پخپله سیمې ته راته.

دده دې جرأت ته ټول حیران ول، چې څنګه په دومره لنډ او تنګ وخت کې ځان را رسوي او بیرته ځي.

ملوك له نورو څخه لرې د دوو ونو ترمنځ د ویالې په غاړه ناست و. کلاشینکوف یې په خپلو زنګنو ایښې و.

د رڼو اوبو په ننداره بوخت و، په اوبو کې کوچنیو کبانو یوې او بلې خواته منډې وهلې.

په هغو دووکبانو یې کینه راغله چې د اوبو په ژۍ کې د ونو تربیخ اوښتل راوښتل.

یوځل خویې یوه کوچنۍ ډبره راواخیسته چې هغه دوه کبان پرې وولي خو زړه یې پرې ونه شو، ډبره یې لاندې خواته په اوبو کې وویشتله کبانو یوې اوبلې خواته منډې کړې. ملوك سر په زنګنونو کېښود په بیګاني خوب بیا را وګرځید:

تیره شپه یې همدا ځای په خوب لید، کټ مټ همداسې رڼې اوبه په (رود) کې روانې وې. مجاهدین د دولتی کتار د راتلو لپاره راغونډ شوي ول، او لکه نن یې په شاوخوا کلاوو، کاریزونواو ونو کې سنګرونه نیولی ول. د مجاهدینو په منځ کې دده پلار شیرخان هم و.

خود پوځي کتار په ځای د روسانو الوتکې راغلې، لومړی بم یې د پلار ترڅنګ ولوېده، کله چې د بم دوړې او لوګي ورك شول. پلار یې هلته نه و. د الوتکودویم بم دده خواته ولګیده، د لوګیو په منځ کې یې پلار ولید. چې ورته خاندي. دده په لوري یې لاسونه را اوږده کړل. ملوك هم غوښتل ځان ور ورسوي. ځان ته یې پام شو، دواړه پښې یې نه وې له

خولې يې چيغه ووتله. پلاريې هماغسې ورته خندل. شاوخوا توره تياره وه، بل څوك نه معلوميدل.

يوې الوتكې اور اخيستې و، او لكه د برات په شپه د اور له لكړې څخه په تيلو او زرېو ككړه ټوټه په ځمكه ولويدله.

ملوك د پلار په لوري په سينه ښوئيده. پلاريې دده په لوري لاسونه نور هم اوږده كړل، خولا ډير لرې معلوميدل.

د پلار لاسونه يې دده په خوا ورو ورو اوږديدل، په توره تياره كې دواړو لاسونو رڼا كوله، د وړانگو تنابونه شول، د ملوك په خوا را نږدې شول، له پاسه دوه نورې الوتكې راغلې، په دوى راټيټې شوې، خو ملوك په هماغو تنابونو كې ترې پورته شو د لوړو سپيدارو له سرونو يې لاندې وكتل، ملگري يې په وينو كې لت پت پراته ول، او ترڅنگ يې له يوې الوتكې لمبې پورته كيدلې.

☆ ☆ ☆

شپږ كاله دمخه يې پلار همدلته د روسانو په بمباريو كې وژل شوى و.

په هغو ورځو كې ملوك له پاكستان څخه د خپل پلار او مور ليدو ته راغلى و.

پلار يې همدا يو زوى درلود. خپل زوى يې د جگړو په لومړيو كلونو كې د تعليم په پلمه پاكستان ته ليږلى و، هلته په ميرانشاه كې د ماچسو په كمپ كې د خپل پلار د خور په كور كې اوسيده. او د ورځې به يې په مدرسه كې درس وايه.

د ووړې تودې ورځې وې ملوك خپل د ترورله ځوى سره چې هر ووړې به جهاد ته راته راغلى و هلته يې اوريدلي و. چې اوس به په وطن كې

توت پاخه شوي وي ده د توتو میلې نه وې لیدلې خو په دې باره کې یې ډېرې کیسې اوریدلې وې.

ده ته ویل شوي ول، چې په وطن کې په کومه ویاله کینې نو مینځلې میوې په اوبو کې درته راځی. په همدغه مینه وطن ته راغلی و.

خو له هغو میلو او خوښیو څخه یې چې پخوا یې لیدلې وې او یا نورو ورته په پاکستان کې په خوند خوند کیسې کړې وې، یوه هم ونه لیدله.

هره ورځ مرګ و. بمبارې وې، وینې وې، ژړاوې وې، چې یوه ورځ به په یوه کور کې وې او بله ورځ به په بل کور کې.

نه په زیارتونو د هغو مستو پیغلو میلې ولاړې وې او نه هم په ودونو کې هغه سازونه ډولونه او سانګې. نه هم پخوانۍ پیغلې وې چې په شرنګ به مازدیګر د ګودر په لوري روانې وې. په کلیو کې یونیم کور پاتې وو نور ټول مهاجر شوي ول، اوس له هر ځوان سره کلاشینکوف و. د هریوه په څیره کې یوازې غوصه او کرکه وه.

ملوك له دې حالته په تنګ شوې و. پاکستان ته یې داسې سودا وه لکه چې خپل وطن یې وي. خو د تروږمۍ ځاځي ځنډولی و.

مور او پلارېې هم ورته ویلي و چې د ګرمۍ یوه بله میاشت دې هم دلته تېره کړي.

د دوبي اوږدې ورځې په ملوك لاهم اوږدې تیریدلې. د هرې ورځې حساب یې نیو. په دې هیله چې ژر تیرې شي او بیرته داسې سیمې ته ولاړشي چې پکې له غمه خبرنه وي.

خود دوبي ددې اوږدو ورځو یوې غرمې یې ټولې پریکړې وربدلې کړې. وروسته له هغه یې ورځې نه بلکې د خمارې د لیدلو لپاره شپې شمیرلې په هغه ورځ ملوك د خپل ماما آغا محمد کلي ته تللی و. د غرمې

ډوډۍ يې هلته وخوړه. بيرته يې پخپل بايسکل پښه را واړوله. څه لاره لا نه وه. تللی چې بايسکل يې هوا کمه کړه. د پيرزوخيلو په کلي کې يې د وچ کاريز په غاړه تر ونو لاندې بايسکل ودراوو. د بايسکل د شا ټاير ته يې ژر ژر هوا ورکړه. چې را ولاړشو. د زړې کلا په بام يې سور سالو وليد. يوچا پټ پټ څاره. ملوك ته دا خبرې نوې نه وې. دده د ځوانۍ کيسو د ګودرونو او تنورونو غاړې تودې ساتلې وې. چې هرچيرې به تيرېده پيغلو به له نيمکښيو پلوونو څاره. نو ځکه يې چندان پام ور وانه وښت.

ملوك له ونې لوړ غنمرنګه ځوان وو. ګډو وډو وروځو يې په ټنډه وړوکی شين خال کمرنګه کړې و. دا خال يې په کوچنيوالي کې د نظر لپاره ورته وهلی و.

ملوك پمپ په بايسکل کې ځای په ځای کړ. په کنجوغه يې غوټه بيا وکتله خدايزده څه يې په زړه کې وروګرځيدل پمپ يې بيرته را واخيست د هوا ورکولو کوچنۍ نلکۍ يې د بايسکل د مخې په ټاير کې بنده کړه. تر سترګو لاندې يې د کلاسر ته وکتل. بې واره يې له خولې ووتل:

په رنګ کلي کې د ګلو باغ؟

بايسکل ته په هوا ورکولو يې ځنډ وکړ. پايډل يې بې ضرورته تاوراتاو کړ نه ځنډ يې په بايسکل ځان بوخت کړ. خو په بام يې بيا څوك ونه ليدله. زړه نازړه را روان شو. څو ګامه وروسته يې په بايسکل پښه واړوله. چې له کلي راووت بايسکل يې ودراوو. شاته يې وکتل. د بايسکل مخه يې بيرته د کلي په خوا وګرځوله. څو شيبې ودريده. بيرته يې بايسکل راوګرځاوو.

ملوك ته نور شپې هم ورځې شوې وې. شپې يې د ورځې لپاره د هغې د ليدو په تمه روڼولې او ورځې يې هم د شپې د خوږو سوچونو لپاره

لنډولې له یو عجیب حالت سره مخ و. له مور نه یې د هغې خبرې د بیا اوریدو په تمه و. چې د خپل راتګ په لومړیو ورځو کې یې ورته ویلي و.

ـ زویه ښه شو چې راغلې اتې به دې یوجای ښه دربندوو د مور هم دغه یو ارمان دی. خو جنکۍ مې نه خوښېږي.

مور او پلار یې د ژوند چارو دومره بوخت کړي ول. چې بیا یې دا خبره په خوله هم رانه وړه.

ملوك د خپل زړه حال خپلې خور ته ویلې و. خور یې مخکې له دې چې دا خبره مور او پلار ته ورسوي یوه ورځ په یوه پلمه د (خمارې) کره تللې وه نجلۍ یې لیدلې وه. او بیا یې مور او پلار هم په دې رضا کړي ول، ځکه خوبه یې خور دا ټپه په ودونوکې ډیره ویله:

دا د ملـوك تـنـۍ مـی غـورځـې

ترخدای مې جارکې د کوزدې آواز یې ګرځي

د ملوك د ژوند ترټولو دخوښۍ شپې ورځې رارسیدلې وې. چې له لرې به یې د خپل کلي خواته د ټوپك ډ ز ترغوږ شو په خوشحالۍ به کورته راغی.

خو دا خوښۍ یې هغو برګو الوتکو یووړه چې یوه ورځ یې د دوی په کلي غوټه وکړه. هلته یې بمونه وانه چول خو ډاروونکې غږ یې د ملوك زړه واچاوو.

الوتکې ددوی له کلي تیرې شوې. چیرې لرې یې بمونه غورځارکړل. ملوك د بام سرته وخوت. چې ویې ویني خو مور یې پرې منت وکړ او بیرته یې له بامه راکوز کړ پلار یې له پرونه راهیسې نه وراغلی.

الوتکې بیا ددوی پر سر تیرې شوې دا ځل یې د بمونو غږ ددوی کلی هم ولړزاوو. برګې غوا یې پړی پرې کړاو په منډه ستورګې (ګُنبدې) ته ننوتله مور یې قرآن کریم په زړه پورې ټینګ نیولی و

د ماسپښین خوا ته چا احوال راوړ چې یوه الوتکه مجاهدینو ویشتلې او په غره کې رانسکوره شوې ده.

ملوك ددې خبرې په اورېدو خوشحاله شو. خپله برګه غوا یې چې د برګو الوتکو له ویرې په ګنبد ه ننوتې وه. بېرته په خپل موړوي (میوګي) وتړله.

خودده دا خوشحالي ډېره لنډه وه. ژوشپې وروسته یې د پلار کټ د کور مخې ته کېښودل شو.

د پلار له مرګه وروسته ملوك پخپل کورکې یوازې له خپلې مور سره پاتې شو. مشره خور یې لا ژوکالو پخوا واده شوې وه. له جګړو وروسته یې بیا هغه نه وه لیدلې، ویل کېدل چې په کابل کې اوسي او خاوند یې په حکومت کې وظیفه لري.

پلار یې ژوځله لیك وراستولی و، چې کابل پرېږده او ټوله کورنۍ راشي، خو زوم یې په ځواب کې ورته لیکلي وو، چې دوی دې کلی پرېږدي او کابل ته دې راشي.

له هغه وروسته یې له دوی هیڅ احوال نه درلود.

دویمه خور یې هم یوکال دمخه واده شوې وه چې کله کله به ددوی لیدوته راتله.

ملوك د پلار له مرګه وروسته د هغه ټوپك واخیست او له مجاهدینو سره یوځای شو. په لومړیو ورځوکې یې مور نه پرېښود چې جنګ ته ولاړ شي. خو ده ویلي وو. ترڅو چې یو روسی په وطن کې وي ټوپك به له لاسه نه غورځوي.

له هغه وروسته ملوك د روسانو په خلاف په ټولو جګړوکې حاضر و او ترټولو دمخه به جګړې ته روان و.

تېرکال منی یې مور او ماما (خماره) ورته په نام کړه ملوك به

کله کله په شپه کې د هغې کور ته ورته او سهار به له لمانځه د مخه خپل کلي ته راته.

د (خمارې) پلار په اول سرکې وعده کړې وه چې واده به ژر ورکوي. خو ملوك د ولور پیسې نه لرلې ځکه تراوسه واده ځنډیدلی و.

☆ ☆ ☆

ملوك د نورو مجاهدینو خواته ورغی. د مجاهدینو مجلس داسې تود و لکه د ساړه ژمي د ګرم تناره غاړې ته چې ناست وي.

د قوماندان هاشم په لیدو ټول له ځایونو راولاړشول.

شین ګل په خوښۍ وویل:

- دادی زمری راغی نور نو چُرت مه خرابوئ.

محمدهاشم چې له ونې ټیټ او غنم رنګه سړی و، سترګې یې وړې او غټه خو جګه پوزه یې لرله. د مخې لاندې دوه غاښونه یې دومره یوله بله لرې و. چې نوي لیدونکي حتماً فکر کاوه چې د دووغاښونو ترمینځ یې یو غاښ لویدلی دی نری اوږد مخ یې نری څوکړې ږیرې نور هم پسې اوږد کړې و.

ده پوځي زده کړې نلرلې. خو په جګړه پوهیده. په زیاترو جګړو کې به په لومړۍ لیکه کې ولاړ و. که به پوه شو چې په کومه جګړه کې کامیابیدای نشي نو په هوښیاري سره به یې له سیمې په شاتګ کاوه. او دا په شاتګ به یې داسې و. چې هیڅوك به نه ورباندې پوهیدل. ددښمن د کمزورې ځایونه ښه ورته معلومیدل.

ده به ویل

- څوك چې خپل دښمن وپیژني هغه کامیابیدای شي.

کله به چې ددښمن په کمزوري وپوهیده. بیا به یې د خپلو کسانو

سترګیا ته هم نه کتل. پرله پسې جګړې به یې کولې او تر هغو به جنګیده چې بریالی به شو.

سموت به دده په هکله ویل:

ـ هاشم خدای پیدا کړی دقوماندانۍ لپاره دی. دی آن په کوچنیوالي کې د خپلو همزولو قوماندان و. په ماشومتوب کې به یې هم د هغو ماشومانو او خپلو همزولو مشري کوله چې د نورو باغونو او پالیزونو ته به په شپه یا ټکنده غرمه کې وراوښتل.

یوه ورځ په کلي کې دی او اته کسه نور د خان محمد باغ ته ور واوښتل، له شنو مڼو یې لمنې راډکې کړې خو خان محمد پرې خبر شو له لرې یې پرې ناري کړې.

هاشم چې د ونې سرته ختلی و. له ونې یې ځان را غورځار کړ، پښه یې واوښتله.

د خان محمد پرله پسې چیغو ټول هلکان وارخطا کړل. هلکان له مخې او خان محمد له شا منډې پسې وهلې، د هاشم هم پښه خوږ شوې وه. منډې یې نشوای وهلای خان محمد ډیر ورته نږدې شوی و. خو هاشم هلکانو ته د تیت او پرك کیدو قومانده ورکړه. یو په یوه او بل په بله ولاړل. خان محمد حیران شو. چې په کوم یوه پسې ولاړشي. اودوي په هغه ورځ د هاشم له برکته له لوی خطره خلاص شو. او بیا به وروسته له هغه چې د خلکو باغونو او پالیزونو ته وراوښتل هاشم به یې مشرو.

دغه کیسه سموت چې د هاشم همزولی او نږدې ملګری و. دا نورو مجاهدینو ته چې زیاتره نوي ځوانان ول، وکړه. سموت دا هم وویل چې په اصل کې هاشم له هغه وخته ددوی قوماندان و.

خو هغه وخت یې د قوماندانۍ چندانې خونده نه وه. ځکه نه ؤسلې وې نه پیسې.

اوس د قوماندان هاشم په راتګ ټول خوشحاله شول.

پرون يې سره ویلي ول چې قوماندان به د سرك په بله غاړه کلا کې له نورو مجاهدینو سره یوځای مورچل نیسي. خو اوس هغه ځای بلې ډلې نیولی و.

هاشم ټولو ته خپل خپل ځایونه وښودل. او د لومړي ډز علامه یې هم وټاکله.

ټول په خپلو ځایونو کې ځای پرځای شول، سموت یې په رود (راده) کې د مجاهدینو قوماندان وټاکه او پخپله د سرك خواته د برجوري کلا په لوري وخوځیده.

سموت [1] له ونې لوړ او له رنګه تور و، ډیره یې خريیله خو اوږده بریتونه به یې تل په خوله کې پراته و. په خبروکې به یې د ((مطلب)) او ((پوه شوې که پوه نشوې)) تکیه کلام دومره زیات وایه چې زیاتره وخت به يې اصلي خبره په تکیه کلام کې ورکه شوه.

قوماندان هاشم به چې کله دده له ټوکو او کنایو په تنګ شو په قهر به یې ورته وویل:

- بریتونه دي دخلقي دي والله که څوك خیر درنه ووینې.

خوده به په بریتونو لاس راتیرکړ. یوه بله ټوکه به یې هم وکړه او په خندا به له کوټې ووت.

سموت په ګروپ کې په ټوکي مشهور و.

له هرې خبرې سره به یې متل تیراوو، یا به یې خپله خبره په کوم شعر یا لنډۍ ثابتوله. دده به خپل زیاتره له ځانه جوړ شوي شعرونه او آن متلونه او لنډۍ په رحمان بابا پورې تړلې.

---

[1] - سموت چې اصلي نوم یې عصمت الله و. خو خلکو به سموت باله د هاشم د کوچنیوالي ملګری و.

مثلاً ویل به یې: رحما بابا څه ښه ویلي دي:

مینه په تلوراتلو زیاتیږي

کله راځه کله به زه درځم مینه

یا به یې ویل رحمان بابا وایي:

چې نه یې وي سړي   نه دې قورت خوري نه غوړي

څوك چې پوهیدل چې شعر او لنډۍ رحمان بابا نه دي ویلي تر نورو به یې زیات خندل.

خو نورو نالوستو کسانو ته به دده هره خبره د کاڼي کرښه معلومیدله. ډیرو سموت د قوماندان مټ باله.

په حوزه کې ډیرې شخړې او لانجې به همده هوارولې. که به څوك له قوماندان هاشم نه خوابدي شول او بل ګروپ ته به تلل سموت به په خو خبرو بیرته راګرځاوو.

ځینو سموت صادق او له زړه پاك سړی باله. خو مخالفینو به یې ویل چې هغه په عین سادګي کې مطلبي سړی دی. دده د خبرو تکیه کلام ((مطلب)) او ((پوه شوې که پوه نشوې)) هم یو ډول کنایه ده. او دده د زړه خبره ده. خو څوك نه پرې پوهیږي. سموت هرځای خپل مطلب چلوي.

☆ ☆ ☆

له پاسه دوړې ښکاره شوې.

پوځي کتار ورو ورو د دوی په لوري رانږدې کیده. مخکښني درې زرهپوشونه په بیړه راروان و نور کاروان ځای په ځای ولاړو

زرهپوشونه ددوی خوا ته راورسیدل.

سموت نارې کړې: د بریژنف کلوشې خو را ورسیدې بیا یې ملوك ته چې په ویاله کې یې ده ته نږدې مورچل نیولی وو مخ واړا او ښنګه د تره زو ولې یې که نه ؟

ملوك په خپله خوله لاس كيښود په اشاره يې پوه كړ چې څه ونه وايي.

زرهپوشونه له دوی تیرشول.

سموت بيا په خندا وويل: د بريژنيف كلوشې لكه چې سپكې وې پوه شوې كه پوه نشوې مطلب. په ماين خو وانه لوتې؟

يو زرهپوش په مخ ولاړ تركليو پټ شو، بل زرهپوش د هغه زيارت څنگ ته ودريده چې يو وخت به په اخترونوكې پرې د ښځو ميله جوړيدله څو كسه ژر ژر كوز شول او د سړك خواته د ديواله شاته يې ځانونه پټ كړل.

د كتار پاتې ټانگونو او زرهپوشونو هم ددوی په لوري حركت راوكړ.

د كاروان دويم ټانگ ماين والوزاوه.

توري لوخړې جوړې شوې. له دې سره له هرې خوا د توغنديو او سپكو وسلو دكاړتوسو باران جوړ شو.

د ماين وهلي ټانك ترڅنگ زرهپوش اور واخيست پوځي كاروان ځای پرځای ودريده. عسكرو او افسرانو د سړك يوې او بلې خواته ځانونه پټ كړل.

ټانگونو او زرهپوشونو هرې خواته گولۍ اوروله د كتار په پای كې يوبل زرهپوش هم اور واخيست له زرهپوش څخه پورته څو ټانگونه او زرهپوشونه د شا په لوري وتښتيدل. نوره قوا د سوځيدلو ټانكونو ترمنځ را ايساره وه.

په قوا كې عجيبه غوغا گډه وه مخكښنی زرهپوش هم وتښتيده. په منځ كې ايسارو پاتې عسكرو يوې اوبلې خواته منډې كړې.

دوو كسو د راده په لوري مخامخ منډه واخيسته خو له دوو خواو د

ګوليوباران پرې جوړشو. دواړه ځاى په ځاى ولويدل.

د سړك د غاړې په شيله كې پټو عسكرو جګړه نه كوله بس هسې يې ځانونه پټول. ښايي نه پوهيدل كومې خواته او په چا ډزې وكړي. يوه ګډوډي جوړه وه له هرې خوا ګولۍ اوريدلې.

خو دا ګډوډي هغه وخت نوره هم زياته شوه چې د سوځيدلي زرهپوش ترخنګ په كارتوسو او وسلو بار موټر اور واخيست.

له موټرڅخه د سپكو او درندو وسلو ګولۍ هرې خواته باديدلې.

له دې سره دوو نورو ټانګونو هم اور واخيست، د نږدې برجه ورې كلا مخې ته دوچې رشقي كوټې اور واخيست، يوه ګولۍ د ملوك پر سر په ونه ولګيده دونې ښاخونه دده خواته را ولويدل او ګولۍ په پټيو كې ولويده.

عسكرو يوې او بلې خواته منډې وهلې خو چې څو ګامه به لا نه وو تللي له يوې خوا به ګولۍ پرې ولګيدله.

دلته په وياله كې د سموت له خولې چيغه ووتله، ملوك چې وروكتل ترخنګ يې شيرمحمد پروت و. د هغه تر ككرۍ كارتوس پورېووړې وتلى و. ورنږدې شو، په غيږ كې يې راپورته كړ بيرته يې ورو پخپل ځاى پريښود. او بيايې په ډزو پيل وكړ. درې كسه چې پوځي دريشي يې اغوستي وې د اصل الدين د باغ په لورې په منډو ول.

د ويالې له خوا ډزې پرې وشوې درې واړه په وچ ډګر پرېوتل. څو شيبې وروسته بيرته پورته شول تر ويالې يې ځانونه ورسول. هلته پټ شول، يوتن يې بيا د باغ په لورې منډه واخيسته له بلې خوا په پښه ولګيده ځاى پرځاى پرېووت.

نورو دوو تنو لاره بدله کړه. له لوی درک (۱) سره نږدې دواړه له ویالې راوختل او د حاجي لونګ د کلا په لورې یې منډه کړه.

د سړك په غاړه دوه کسه چې د زرهپوش تر شاه په ویاله کې پټ ول، راپورته شول. لاسونه یې پورته نیولي ول، چیغې یې وهلې خوغږ یې ښه نه اوریدل کیده.

شاوخوا ورته ګولۍ ولګیدلې، ځای پرځای ثملاستل، چې ډزې غلې شوې لاسونه یې پورته ونیول د راده په خوا یې رامنډه کړه.

یوه یې د ویالې په غاړه د ازغوپه منځ کې ځان پټ کړ.

او دا بل یې په لویه ویاله کې ولویده.

ملوك لاس ورکړ او له اوبو یې راویوست.

سموت ورته وویل:

ـ وینې مطلب اوس ایله بیله بنیادم شوې.

ملوك په منت ورته وویل:

ـ سموته ته هرځای له خپلو اپلتو نه اوړې.

سرتیري چې ساه یې بنده بنده کیده، وویل:

ـ مه مه کوئ . ډزونه بس کړئ، ځوك چې ژوندي دي ټول تسلیمیږي مور ته ....

خبره یې انور په خوله کې وروچه کړه :

ـ بس د سپي زو خبرې هم لا ته کوې او له دې سره یې سرتیری تر ستوني ونیو خو ملوك ورباندې منت وکړ.

انور وغوریده:

ـ ټول پټې یې وخوړ ته یې لا مړه بولې، که زما منې وینه یې ځمکې ته مه پریږده.

---

۱. درك : یولوی لرګی دی. چې د اوبو د ویش لپاره په دوو برخو ویشل شوی او د دوو ویالو په سرکې اینبودل کیږي چې دوو سیموته اوبه برې ویشل کیږي

درود (راده) له خوا ډزې غلې شوې د سرك له غاړې یوتن چې لاسونه یې پورته نیولي ول د دوی لوري ته را منډه کړه . خو د شا له خوا په ګولۍ ولګیده او ځای په ځای ولویده .

یوبل له ټانګ نه ځان واچاوو او مخامخ یې د جیبه په لوري منډه کړه. له هرې خوا اپرې د کاړتوسو باران جوړ شو. هغه د وښو په منځ کې ولویده او دا نورو هم ورپسې منډه کړه. خو ځو ګامه لانه وو تللي چې ځای پرځای ولویدل.

اوس نو یوازې له یوه ټانګ نه ډزې کیدلې.

ملوك او درمحمد ورورو ځانونه ټانك ته نزدې کړل.

څو شیبې وروسته له ټانك څخه لمبې آسمان ته پورته شوې.

دوه کسه په وښو کې پټ ول. د جیبې له بلې غاړې پورې وتل. له کوچنۍ کلا څخه پرې ډزې وشوې، خو لکه چې ورونه رسیدل. دواړه د ختیځ په لوري په منډو شول.

PROPERTY OF ACKU
16146

دویم څپرکی

بریالي او ګل مرجان د کلا دروازه څنځیر کړه. بریالی د کلا د ننه له دروازې سره نږدې کوټې ته ننووت او ګل مرجان په یوه منډه د کلا په کونج کې د بام زینو ته ځان ورساوه.

تر زینو لاندې یې د تراکتور زوړ ټایر په دواړو لاسو پورې واهه او هلته ځای په ځای کیناست. شاوخوا یې وڅارله.

د کوټې له ماتې کړکۍ څخه دبریالي په اشاره یوه شو زړه نازړه په زینو پورته شو چې د بام سرته ورسیده شاوخوا یې وکتل د پټیدو ځای یې تر سترګو نه شو په پورتنۍ زینه کې غلی کیناست. له لاندې نه بریالي ورباندې غږ وکړ:

- برج ته ځان ورسوه بې غیرته برج ته.

ګل مرجان د بام په سر نظر وزغلاوو. برج د یو په بل پسې د قطار بامونو په پای کې د کلا په بل کونج کې ول.

ګل مرجان له ځان سره فکر وکړ:

- عجیب سړی دی فکر کوي چې اوس هم قوماندان یم دا غویی نه پوهیږي چې د کلا تر بل کونج پورې قطار بامونه له څومره خطره ډک دي بس په پل صراط تیریدل دي. که پدې کوټو کې یو کس وي بیا؟

خو چې خپل ځای ته یې وکتل تر بامونو هم خطرناك ورته ښکاره شو ځانته یې خندا راغله.

له ځایه راپورته شو په بام یې منډه واخیسته د دریم بام په سر یوې نسبتًا لوړې موري ته یې ځان ورساوو څو شیبې د موري کنیاست ترڅنګ د کلا منځ یې تر نظر تیرکړ په یوه منډه یې ځان برج ته ورساوو.

بریالی د کاهداني بام ته پورته شو د کلا له دیواله یې شاوخوا وڅارله په سرك د فوځي کاروان له ځینو وسایطو لوګې پورته کیدل اور نه یوائې په وسایطو نه بلیدل بلکې شاوخوا په نورو ځایونو کې هم لوګي او لمبې تر سترګو کیدلې د دوی ترڅنګ په کوچنۍ کلا کې هم اوربل و. او لوګي یې هواته پورته کیدل.

بریالې چې په زینو ښکته کیده ګل مرجان ته یې غږ کړ

ـ دزې به نه کوې، زه هم درځمه.

بریالی د کلا په کوټو کې داسې په سره سینه ګرځیده لکه چې خپل کور یې وي او له اوږدې مسافرې وروسته بیرته ورته راغلی وي.

په دالان کې یې د تناره سرپوش ایسته کړ تنور تود و یو تور خیرن چای جوش په ایروکې ښښ شوی و. داسې معلومیده چې د کور خاوندان به څو ساعته د مخه له کوره وتلي وي.

د کلا په دیوال دوه کوترې ناستې و. سرونه یې له ویرې جګ نیولي ول غومبریې نه واهه.

بریالي د کلاشنکوف د میل په څوکه د بلې کوټې قلف والوزاوو. په کوټه کې یولوی صندوق ایښی و چې دواړو زلفیوته یې قلفان پراته و.

توشکې هوارې وې څوبالښتونه له خپلو ځایونو بې ځایه شوي. او د توشکو په منځ منځ پراته ول.

په کونج کې بستره بند خلاص شوی و. دوه بړستنې قات په قات پکې ایښې وې. پورته په تاخچه کې له سنبو (وړیو) څخه اوبدل شوی سور دسترخوان ایښی و.

بريالی موسکې شو ژر ژر يې پر انيست ډوډۍ پکې نه وه، يوائې څو دانې اتامونه (دډوډئ کوچنی ټوټې) پکې پراته ول.

بريالي يوموټی ترې ډك کړ ژر يې خولې ته واچول پاتې دوه موټې يې په جيب کې واچول.

نورې کوټې يې هم يوپه بل پسې وکتلې په بيره بام ته وخوت له زينو سره نږدې ديوال څخه يې سر هسك کړ شاوخوايې وڅارله او برج ته ورغی.

گل مرجان يوه کونج ته غلی ناست و.

بريالي په ټوکه ورته وويل:

- ښگه ناست يې با ميمله يې.

چې گل مرجان څه ونه ويل زياته يې کړه:

- دکافر په کورکې يوټوك مړی هم نه پيداکيږي.

گل مرجان وخندل:

- زړه دې دی چې وريجې او غوښې يې درته باندې کړې وای؟

- دکور اوسيدونکې نوې وتلې دې په کورکې هرڅه شته خو ډوډۍ نشته.

- دايې لا بله بدبختي.

گل مرجان دا وويل اوسر يې په زنگانه کيښود.

بيرته يې سر راپورته کړ په اسويلې يې وويل:

- لکه چې بې ځايه مړه شووها.

بريالي ښکته پورته ورته وکتل:

- مرگ مرگ دی څه په ځای څه بې ځايه په هر صورت اوس خو ورسره مخامخ يو. چې مخامخ يو بې غيرتي به نه کوو.

کلاشنکوف يې په ځمکه کيښود پسې زياته يې کړه:

ـ حقيقت دادی چې دلته هيڅوك هم په ځای نه مري.
ګل مرجان ورته وكتل بيرته يې سر ښكته واچاوو.
بريالي يې په سترګو كې د مايوسي اندازه ولګوله.
ده ګل مرجان ښه پيژاند هغه د لوا په ميكانيزه غونډ كې د ټولي مرستيال و په ټولو دندوكي حاضرو. بريالي به سختو جبهو ته دی استاوو.
بريالی له ځايه ولاړشو له كړكۍ څخه يې شاوخوا وڅارله، د كاروان ټانګونه او زرهپوشونه هماغسې سوځيدل او مجاهدينو ډزې پرې كولې.
بريالی په ټيټه ملا په برج كې ګرځيده برج دوه كړكۍ لرلې خو كړكۍ لا له لومړي سره نه وې پكې ايښودل شوې. داسې ښكاريده چې د كور خاوند په برج كې ازوغ او رشقه ايښوده ځكه د برج په غولي د وچې رشقې ميده ګبې او خځلې ليدل كيدې.
بريالی د ګل مرجان خوا ته راتير شو په مټ يې وټپاوو:
ـ ملګريه مورال بايللی راته ښكاري؟
ـ يره كه رينښتيا درته ووايم اولاد رينښتيا د دين دښمن دی، كوچنی زوی مې ډير ياديږي. چې راتلم له غيږې مې نه ښكته كيده.
بريالي وخندل: دادی دوی هم د دين په دښمن پسې ګرځي.
د ګل مرجان سترګوته يې وكتل زياته يې كړه:
ـ غم مه كوه داسې مورچل مو پيدا كړی دی چې ضياء الحق هم راشي يوه مياشت خومو نه شي ترې پاڅولی.
ګل مرجان ښكته پورته ورته وكتل. په زړه كې يې غوصه ورته راغله له ځانه سره يې وويل:
ـ دا وګوره په دا خپله د خرس غوندې ځواني مين دې له دنيا ناخبره دی اوس هم زړې كنجاړې په خوب ويني ښه يې وليدل چې ټول

تباه شول او دی بیرته له سره لګیادی ړنګه شوې کلا آبادوی شیطان راته وایی چې ته هم....

پخپـل دې فکـر ژر پښـیمانه شـو. بریـالي تـه یـې چې لـه بـرج څخـه د راوتلي تیر په سریې خپـل غوښن لاسونه ایښـي ول او د کـلا لـه کنډوڅخـه یې شاوخوا څارله وکتل. خوا یې ورته بده شوه.

پـه زړه کـې یـې وویـل: جنـګ دې ورک شـي دا ښـکلې ځـواني خـو د خاورو لایقه نه ده.

بیـایې د رود پـه غـاړه د ونـو پـه منـځ کـې د وژل شـوي مجاهـد څیـره سترګوته ودریده چې د ددوی په ګولۍ لګیدلی و. فکر یې وکړ:

_ څه ښکلی ځوان و. د مرګ وړ خونه و. رېښـتیا مـوږ څه کـوو څـوك وژنو. هی هی خپل ورور.

زړه یې و. خپل دا فکر له بریالي سره شریك کړي او ورتـه ووایـې چې ترڅـو بـه سـره وژنـو. ترڅوبـه د کورونـو پـه ځـای قبرونـه جـوړوو. راځـه ور ووزو. مجاهدینو ته ووایو چې موږ ستاسې ځامن او ورونـه یـو. دادی کـه مو وژنئ که مو پریږدئ.

څوځله یې په زړه کې راوګرځیدل چې د خپـل زړه ټولـې خبرې هغـه تـه وکړي.

خوبیرته به پښیمانه شو. هسې نـه چې بریـالی یـې، بی غیرتـه وبـولي او که ژوندې پاتې شي سبا پیغور ورنه کړي.

څوك څه پوهیږي که دا خبرې خاد ته وکړي او بیایې زندان تـه بـوزي د نورو غونډې یې سترګې او لاسونه وروتړي او په پلیګون کې یې پـه ګـولۍ وولي.

وروستـۍ خبـرې ټکـان ورکـړ. خـو د بریـالي تیـر ژونـد او کـړووړو یـې وروستۍ خبره ردوله.

ـ نه نه بریالی نامرده نه دی، په بل چا مې نه وژني. چې بد یې راشي همدلته مې وژني، خو بل چاته دا خبره هم نه کوي، توکل په خدای تړولې خبرې ورته کوم، دی به نه پوهیږي پخپله ځواني مغرور دی زه به....

د بریالي ناڅاپي غږ یې د سوچونو لړۍ وشلوله:

ـ امر صاحب تخنیك به دې نه وي لیدلی چې مړ به وي که ژوندی؟

ـ نه والله، امر اوپراسیون مې ولید بیچاره لکه چې شهید شوی دی.

ـ ریښتیا وایې؟

ـ پام مې نه دی کړی د زرهپوش خواته یو مړی پروت و. ممکن هغه به و، زه د خپل ځان په غم کې وم.

ـ هغه زما عسکر هم....

د الوتکو غږ یې ترغوږ شو خپله خبره یې پرېښوده: په خوښۍ یې چیغې کړې: هغه دی والله طیارې راغلې.

پورته یې وکتل، الوتکو له لوړې فضاء څو بمونه خوشې کړل یو بم په رود کې ولګېده پورته له ژرندو سره په دښته کې هم څوځایه دوړې او ګرځونه پورته شول.

الوتکې د سترګو په رپ کې الونیا شوې. بریالي په خوشحالي وویل:

ـ اوس نورې هم راځي.

ـ انشاء الله اوس یوڅه کیږي. که دا وار راغلې زه او ته هم ځانونه یوې خواته باسو.

خو په خبروکې یې پخوانی قوت نه لیدل کېده په سختۍ یې خپلې وچې شونډې خوځولې. ګل مرجان ته یې وویل:

ـ څنګه وږی خو به نه یې؟

ـ که ریښتیا درته ووایم اصلاً لوږې بې حاله کړی یم

بريالي جيب ته لاس کړ د وچې ډوډۍ يو موټی اتامونه يې په لپه کې ور واچول په موسکا يې وويل:

ـ دادي واخله، تور توتان تر تا قربان.

ګل مرجان په بيړه خولې ته واچول.

بريالي د ډوډۍ نورې ټوټې هم له جيبه را وايستلې نيم يې پخپله وخوړل او نيم نور يې ګل مرجان ته ورکړل، دواړه ورېږي ول.

بريالي د ګل مرجان په اوږه لاس کېښود ويې ويل:

ـ غم مه کوه اوس به داسې ډوډۍ درته پخه کړم چې په کور کې به دې هم نه وي خوړلې، اوله دې سره د تناره خونې ته په ښکته شويو پټو زينو چې برج ته نږدې وې او تر اوسه پورې يې نه وې ليدلې لاندې کوز شو.

د کندو سرپوټی يې ايسته کړ کندو له اوړو ډک و خوری (سنك) يې را واخيست په مالګه پسې وګرځيد پيدا يې نکړه ښه ډير اوړه يې لامده کړل، لږ يې را واخيستل وې څکل بلمنګي نه و.

په نورو خونو کې په تبخي (تيغنه) پسې وګرځيد په سترګو نه ورغی، هك حيران ودريده که يې په تناره کې پخوي ټول به چکيده شي څکه له يوې خوا خميره شوي نه ول، اوله بلې خوا يې کله ډوډۍ په تناره نه وه پخه کړې.

چې خپلې لوږې ته يې پام شو نو د کلا په کونج کې پراته بوټي او چاپکې يې راواخيستل او په تناره کې يې اور تيار کړ.

د اور خونه يې ټوله وپلټله اورلګيت يې پيدا نه کړ ګل مرجان ته ورغی د اورلګيت پوښتنه يې ترې وکړه هغه هم نه درلود.

بيرته بيا په نورو کوټو راسم شو. ټولې کوټې يې وکتلې اورلګيت يې ونه موند.

دالان يې ورياد شو. ټول دالان يې وکوت آن د دالان. بازوان يې هم ترنظر تيرکړل خو اورلگيت يې ونه موند.

په نه هيلي برج ته پورته شو. گل مرجان يوې گوشې ته غلی ناست و. څار يې هم نه کاوو.

د بريالي په ليدو له ځايه پاڅيده:

ـ پيدا دې کړ؟

ـ نه دکافر په کور کې يو اورلگيت هم نشته.

ـ نو اوس به څه کوو؟

ـ نه پوهيږم.

ـگل مرجان په خوښۍ وويل:

ـ بل چل به وکړو.

ـ څه به وکړو؟

ـ هغه په کونج کې دبوټو کوټه به درسام په مرمۍ وولو چې اوريې واخيست لږ اور به تري يوسو او په تناره کې به اوربل کړو.

ـ نه نه دا د نظامي تاکتيك له نظره غلط کاردی. زه او ته اوس په داسې موقعيت کې نه يوچې چاته خپل ځای وښيو اوس دوی ټول په چور لگيا دي له ما او تانه ثوك خبر هم نه دي. چې لږ تياره شوه ځانونه به يوې خواته وباسو.

ـ هغسې خو امکان لري طيارې بيا راشي. او په مونږ پسې يا نوره قوا يا هليکوپتر راشي خو چای ناخورده جنگ نه ميشه په دې وږې گيډه خو دوه گامه هم نه شو تلای.

بريالي دده خبروته غوږ نيولې و. خو سترگې يې په لرې کلاوو کې خښې کړې وې. وې ويل:

ـ زه وايم که دا دروازې د مخې جومات ته يو ولاړ شو په جومات کې

حتماً اورلګیت وي او په منډه یو اورلګیت راوړو. چې یوځل په ګیډه مارہ شوو بیا به ګورو.

ـ داخودې والله که بده خبره کړې وي.

له ځایه پاڅیده ویې ویل:

ـ خدای دې وکړي چې جومات قلف نه وي.

ـ ساده دا کلی دی په کلي کې جومات ته څوك قلف نه اچوي. ژر ولاړشه بیرته په منډه راشه. که نه و. بیا هماغه ستا چل کوو.

ګل مرجان دروازه خلاصه کړه شاوخوايي وڅارله او بیا په بیړه روان شو.

بریالی د برج د کړکۍ ترڅنګ کیناست شاوخوايي وکتله چوپه چوپتیا وه، د سرك خواته څوځایه لوګی معلومیدل خو دا معلومه نه وه چې د سوځیدلو وسایطو دي که په ونو او کورونوکې دي.

بریالي سوړ اسویلی له خولې وایست:

ـ اوه خدایه داڅه حال دی. دا ښایسته سیمه وګوره اودا لوګي دا مړي دا دا ....

خپله مور یې وریاده شوه. چې د خدای په اماني په وخت کې یې په مخ ښکل کړی و. او بیا یې اوبه پسې شیندلې وې او لکه چې د خپل زوی د جدايي طاقت یې نه درلود ځای په ځای کینستې وه.

خپل اولادونه یې وریادشول. وړوکې زوی یې د راتګ په وخت کې ورته ویلي و، ماته موټر راوړه. ماته موټرك. موټرك چې هیردې نشي، په سترګوکې یې اوښکې راغلې

ژرېې پاکې کړې.

د ګل مرجان خبرې وریادې شوې:

ـ یره که ریښتیا درته ووایم اولاد ریښتیا ددین دښمن دی. زوی مې ډیر

یادیږي، چې راتلم له غیرې مې نه ښکته کیده.

هغه ساعت ده هم غوښتل ورته وو ایې چې څومره یې خپله مور او اولادونه یادیږي، ژړا ورغلې وه، مخ یې بلې خواته اړولی و ددې لپاره چې ګل مرجان زړه وانه چوي ورته ویلي یې و:

ـ غم مه کوه داسې مورچل مو پیدا کړی دی چې ضیاءالحق هم راشي یوه میاشت خو مونه شي ترې پاڅولی.

په زړه کې یې وویل چې داخل به ګل مرجان ته د زړه غوټه پرانیزي ورته وایې به چې ده ته هم دا حالت د زغملو وړنه دی دده له بدنه هم وینه څي، شیدې نه څي، دی هم اولادونه لري، کورلري، ژوند لري، له دې ټولو سره مینه لري خوله وطن سره هم هومره مینه لري.

دا حالت دی هم نه غواړي چې د خپل ورور وینه تویې کړي دوه ورونه یې له ده څخه لرې په خپل کلي کې ول، هغوی هم مجاهدین ول، دده اصلي ځای بل ولایت و، خو څوك خبردي که یې ورونه دلته راغلي وي او اوس له ده سره په جنګ وي څوك خبر دي که ده پخپله وژلي وي دا څوك....

د سوچونولړۍ یې د کلاشینکوفونو ضربه یې ډزو وشلوله.

دریم څپرکی

ـ په منډه ځه د اوبو بلا در وګرځه، اوبه هم لا ښنبي. انور هغه اسیر چې رود کې یې په لپو لپو ژرژر اوبه ښنبلې په ولیو کې د ټوپک په قنداغ وواهه، دا نورو ته یې مخ ورواړاوو.

ـ دا موخه د ابازوی دی، چې خلاص لاسونه ګرځي.

درمحمد ورته وویل:

ـ ډیرتړی و، خوامې ورته بده شوه.

ـ پریښې به دې و، چې له تندې مردار شوی وای.

درمحمد څه ونه ویل. یوبل چې خوله یې له سنځلو ډکه وه له شا راغږ کړ:

ـ که دې ډیره خواورته شنه وي. اوس به یې مردار کړم.

کلاشینکوف یې له اوږې رابښکته کړ پسې زیاته یې کړه:

ـ داخو دومره سخت کار نه دی. ثواب هم لري.

له دې سره یې کلاشنکوف د هغه په خوا ونیو. قید یې وواهه یوبل ته یې چې د بندي تر شا روان و وویل:

ـ مامدینه ته لږ لرې شه. نن مې اصواب (اعصاب) خراب دي هسې نه چې تا وولم دده....

ماشې ته یې لا ګوته نه وه نږدې کړې چې ملوك له لرې وربانډې غږ کړ:

ـ اکبره څه کوې. څه کوې؟ لیونی شوی خو به نه یې؟

اکبر بدبد ورته وکتل

ـ د تا یې څه ؟

ـ د چاپه امر یې وژنې؟

ـ پخپل امر.

ـ ته دا حق نه لرې.

اکبر د کلاشنکوف قید په ضربه ودراوو ویې ویل:

ـ اوس به معلومه شي. اوله دي سره یې کلاشنکوف د بندي په لوري برابر کړ. درمحمد منځګړتوب وکړ:

ـ خدای موخوار که په دومره وړه خبره نږدې ده جنګ وکړئ.

اکبر چې له ډېره قاره یې د خولې له کونجونو ځګونه راوتلي ول وویل:

ـ تر اوسه به مې یا واژه یا نه اوس یې والله که پرېږدم چې اوه ساوې ولري.

شیر چې تر اوسه غلی ولاړ و هم منځګړتوب وکړ وې ویل:

ـ ځه ورك یې که اوس یې پرېږده. یو وار یې مرکز ته ورسوو بیا به یې بل څوك نه وژني. ته به یې وژنې.

ـ اکبر وویل:

ـ نه یې پرېږدم.

درمحمد په نصیحت وویل:

ـ وایم بیا یې وروسته مړ کړه اوس یې پرېږده. د بندي خواته یې اشاره وکړه:

ـ هسې هم مړ دی رنګ یې نه ګورې؟

بندي زیړ زبیښلې ولاړ و. هېڅ یې هم نه ویل. نه یې زاری کولې نه یې هم د تیښتې هڅه.

دا نورو اسیرانو ته یې چې په سیند کې د یو پاڼ لاندې ولاړ وو په حسرت کتل.

درمحمد د اکبر خوا ته رانږدې شو ویې ویل:

ـ ځان پوه که: قوماندان هاشم ویلي دي چې د اسې خلك باد له دې مه وژنئ ما ته یې را ولئ.

اکبر په کنایه وویل:

ـ ښه ښه اوس د خبرې په بیخ پوه سوم.

په روانیدو کې یې وویل:

ـ خیر دنیا لا ختمه نه ده. سره ګورو به.

بندي نورهم د ملوك شا ته پټ شو.

یوه بل بندي ته غږ کړ:

ـ راځه. له هغو نورو سپو سره دې ودریږه.

بندي ملوك ته وویل:

ـ ډیر وږی یم، لږ ډوډۍ موډۍ به نه وي؟

ملوك بدبد ورته وکتل چې مانایې دا وه: خاورې وخورې ډوډۍ هم لا غواړې چې یو وار دې هاشم ته ورولم بیابه سره ګورو.

یو بل مجاهد نظرالدین چې تر اوسه پورې غلی ولاړ و د بندي خوا ته راغی په اوږو یې لاس ورو واهه. عسکري پلیټونو ته یې چې په قلم یې رسم کړي و وکتل په ملنډو یې وویل.

ـ دا دې څه ..... پې رسم کړی دی.

ـ پلیټونه دي صاحب.

ـ دا بیاتې او دا بل ټکی څه مانا ؟

ـ دا عسکري رتبه ده.

په غوصه یې ورته وویل:

ـ نوم دې څه دی؟

ـ خاورې ګل مرجان.

ـ هوم اوس خاورې شوې. تر اوسه چې په ټانګ کې سپور وې، خاورو ته خو دې کتل هم نه او اوس بیا خاورې شوې ها.

چې ګل مرجان څه ونه ویل، پسې زیاته یې کړه:

ـ خاوروته دې ډیر زړه کیږي، انشاء الله وتالی (تعالی) ژر به دې ور ولیږم پوشوې که نه؟

ګل مرجان ترشونډو لاندې وویل:

ـ څه چې خدای کوي هغسې به ....

ملوك د نوروخبرو مجال ورنه کړ، د کلاشنکوف په څوکه یې پورې واهه، او له نورو بندیانو سره یې چې لاسونه یې شاته تړل شوي ول، یوځای د مرکز په لوري روان کړ.

اسیرانو هریوه کوښښ کاوو چې له یوبل سره خبرې وکړي خو چې چا به څه وویل د کلاشنکوف قنداغ به یې خبره په خوله کې ور وچه کړه.

جګړن ګل مرجان چې د نورو ترشا روان و، ورو ورو یې ځان د اسیرانو منځ ته ورساوو سرېې ښکته اچولې و. ورو یې وویل:

ـ بازیدخانه. شفیق دې ونه لید؟

شفیق دده د خور یوازینې زوی و. چې لومړی د دوی په ټولي کې عسکر او بیا وروسته یې افسری رتبه ورکړې وه .

دایې لومړی ځل و. چې په یوه فوځي قطار کې له ده سره ملګری و.

بازیدخان لکه چې دده خبره نه وي اوریدلې هیڅ یې ونه ویل ـ ده بیا پوښتنه وکړه هغه یوازې د «نه» ځواب ورکړ.

ګل مرجان فکر وکړ. زه خو ولاړم، خدای دې وکړي چې شفیق روغ خلاص شوی وي که هغه هم وژل شوی وي نوبیا؟

ګل مرجان د اسيرانو په کتار کې ځان بل ځنګ ته ورساوو له يوه بل نه يې وپوښتل:

ـ امرصاحب شفيق به دې نه وي ليدلی؟

ـ شفيق څوك دی؟

د يوه وسله وال قهرجن غږ د ځواب مجال ورنه کړ:

ـ خبرې مه کوه رزيله لکه چې ځان راباندې سموې.

د مازديګر سيوري راړنګ و، چې دوی يوې برجورې کلاته ورسيدل، ټول اسيران يې په يوه تياره کوټه کې چې يو وخت د وښو کوټه وه واچول دوه کسه په دروازه کې ودريدل چې اسيران پخپل منځ کې خبرې ونه کړي.

د غرمې په بمباري کې د مرکز پخوانۍ کلا بمبار شوې وه، د کلا يو برج وران و او نورې کوټې هم يا ورانې وې يا يې کړکۍ ماتې وې درې کسه مجاهدين چې دمرکز د ساتلو لپاره پاتې ول، د بمبارۍ په وخت له کلا وتلې ول، او د کلا خواته په زړو د کانونو کې اوسيدل.

ملوك اسيران په نورو وسپارل او پخپله له ملګرو سره خپل مرکز ته ولاړ.

دا مرکز هم په يوه کوچنۍ کلاکې و. په دې کلا کې هغه وسلې او مهمات ساتل کيدل چې له پاکستانه به په کچرو راوړل کيدل او بيا به ددوی د تنظيم نورو ګروپونو او مرکزونو ته ويشل کيدل.

دا کلا د ګڼو ونو په منځ کې وه. له يوې نيمې مياشتې را هيسې ملوك او شپږ کسه نور د وسلو د ساتلو لپاره دې کلاته راستول شوي ول.

ملوك او دولت خان به شپه او ورځ دلته و. د دولت خان پلار لا په اول کال حکومت وړی و.

ده بل ورور هم درلود چې اوس پنجاب ته د مزدورۍ لپاره تللی و.

دوی لا واړه و. چې مور یې د ملاریا په ناروغۍ مړه شوې وه. او دوی پلارته پاتې شوي ول. پلار به یې د کور کار هم کاوو او چې کله به د باندې په کوم کار پسې ته، نو دواړه زامن به یې هم په شا ګرځول. د شپې به یې چې اوبه لګولې دواړه زامن به یې د پولې په سر په بړستن کې ویده کړل.

خو یوه ورځ یو جیپ موټر راغی د دوی پلار او درې نور کلیوال یې پکې واچول. بیا رانغلل.

دولت خان او دوست محمد تره ته ورپاتې شول، هغه رالوی کړل. دوست محمد پاکستان ته ولاړ او دولت خان په کلي کې پاتی شو.

دوست محمد بیا کلي ته رانغی خو چې پسرلی به له پاکستانه مسافر راتلل نو خپل ورور دولت خان ته به یې جامې واسکټ او څپلۍ او کله کله پیسې رالیږلې.

څلورم څپرکی

د شپې په پخیدو سره د ډزو شدت لږ شو یوازې د شاو خوا کلاو څخه خال خال ډزې کیدلې.

بریالي د کلا شاوخوا وڅارله، د کاهدانې له بامه یې د کلا د دروازې مخه هم وکتله، چې ډاډه شو، د کلا شاوخوا څوک نشته ډزې یوازې دده د بوختولو لپاره کیږي، نو د کلا په کونج کې یې د ازوغ له انګاره څخه چې د مخه یې اور اخیستی و، یو سپکی (سوکی) راواخیست او په دیګدان کې یې اور بل کړ.

تبۍ (تیغنه) یې پرې کېښوده دې ته یې ونه کتل چې تبخی ګرم دې که نه. نامنظمه ذغاله یې جوړه کړه او په تیغنه (تبخی) یې واچوله، اور یې نور هم پسې زیات کړ ډوډۍ یې په بل مخ واړوله. بله نسبتاً غټه ډوډۍ یې په تبخی واچوله. نیم خامه ډوډۍ یې په تخرګ کې ونیوله اوپه یوه منډه د پټو زینو له لارې بام ته وخوت.

له برج څخه یې شاو خوا وڅارله. د کلاشینکوف قید یې وواهه او بې له دې چې وګوري یو ډز یې وکړ. کلاشینکوف یې له دیوال سره ودراوو پخپله د ډوډۍ په خوړلو لګیا شو.

ډوډۍ یې همدلته پرېښوده لاندې ښکته شو د تیغنې پر سرله ډوډۍ څخه لوګي ختل هغه یې ترې ایسته کړه بله یې ژر پرې واچوله په بیړه یې

په یوه بله خوا واړوله. د کلا دیوال په ضربه یې ګولیو لګیده خودي داسې د ډوډۍ په پخولو لګیاو لکه چې هیڅ هم نه وي. له څاه څخه یې منګی را ډک کړ. د تناره د کوټې په کونج کې یې کېښود، د دیګدان رڼا ته یې د خپل کلاشنکوف مرمۍ وکتلې دوه رسام مرمۍ یې بیلې کړې په تاخچه کې یې کېښودې.

له تبخي څخه یې ډوډۍ چې یو لوری ته لږ سوځیدلې وه لرې کړه بله یې جوړه کړه او په تبخي یې واچوله.

د هاوان ګولۍ د کلا په منځ کې ولویده.

بریالي د کوچنیو ګولیو ترپا هم اوریده چې په انګړ کې لګیدلې. د اور په کوټه کې کونج ته غلې ودریده، د سپکو او درنو وسلو پرله پسې ډزو وارخطا کړ.

د شاژورونو چانټه یې غاړې ته واچوله، په زینو کې ورو ورو پورته شو، په وروستۍ زینه کې یې د برج په لوري هوایي ډز وکړ له دې سره یې په یوه منډه ځان برج ته ورساوو. د سهار رڼایي په خوریدو وه په برج کې یې د شاژورونو چانټه چې له ګل مرجان څخه پاتې شوې وه پیدا کړه او څنګ ته یې واچوله.

دغه وخت د توغندي ګولۍ د برج خواته د کلا په دیواله ولګیده، بریالي د کلا له بلې برخې څخه یوه ګولۍ فیر کړه او بیرته یې په منډه ځان برج ته ورساوو.

څوشیبې وروسته په هغه ځای راکټ ولګیده دیوال یې ویجاړ کړ بریالی یوه شو چې راکټچي نږدې ورته ناست دی خو نه یې شوای کولای چې سرپورته کړ بیا یې له ویجاړشوي ځای څخه مرمۍ فیر کړه او پخپله یې ځان برج ته ورساوو

د کلا ترڅنګ د باغچې د کوچني دیوال له شا بیا په هغه ځای د

راکټ ګولۍ ولګیده بریالي د باغچې دیوال په نښنه کړ. څو ډزونه یې هغې خواته وکړل. له ختیځ لوري په برج د توغندي دوه ګولۍ ولګیدې خو برسیرنې وې یوازې یې د برج له چت څخه خاورې او لوټې راتویې کړې.

بریالي له نږدې څخه دا غږ واوریده.

- د لیلن زامنو تسلیم شئ.

بریالي شا وخوا وکتل د غږ ځای یې ونه لید وې ویل:

- مرمۍ ډیرې لرو اوس خو تاسې یاست چې ټول پنجابیان هم درسره شي تسلیم به نشو.

له بلې خوا ورباندې غږ وشو:

- روس بادار دې څه ونه کړل تاسې به څه وکړئ ټول فوځ تباه شو ته بیا کوم سپی یې؟

بریالي څه ونه ویل، خپل ځای یې بدل کړ.

له بلې خوا بیا غږ وشو:

- تسلیم شئ هسې ځانونه مه تباه کوئ.

له دې سره د ډزو باران جوړ شو. د هاوان یوه ګولۍ د بام پر سر ولګیده. یوه چره یې د بریالي په کیڼه پښه ولګیده له پښې یې وینې جاري شوې.

په بیړه د اور کوټې ته را ښکته شو. پښه یې په یوه زاړه ټوکر چې د تناره له څنګه پروت و وتړله او هلته ځای په ځای کیناست.

ډزو دوام درلود. بریالي له ځانه سره فکروکړ:

- ترڅو به جنګیږم. له کومې خوا د کمک درك هم نشته بیا یې سوړ اسویلی له خولې ووت له ځانه سره یې وویل:

- چاره څه ده؟

خپل اولادونه یې وریاد شول.

په سترګوکې یې اوښکې راغلې د ګولیو په باران کې یې برج ته ځان ورساوو. خو برج د توغندیو ګولیو وران کړی و.

بریالی د برج په کونج کې چې رالویدلو تیرانو او بازوانو پټ کړی و. غلی کیناست.

په لوړ آواز یې وویل:

ـ ودریږئ ډزونه مه کوئ.

ورته نږدې کسانو ډزې بندې کړې. خو له نورو خواوو لا هماغسې ډزې کیدلې.

له هغې خوا آوازونه اوریدل کیدل، خو بریالی نه وربانددې پوهیده چې څه وایی بیایې ورغږ کړ:

ـ که وعده کوئ چې وژنئ مو نه، نو مونږ ټول تسلیمیږو، خپله خبره یې بیا تکرار کړه.

ـ مونږ وعده کوو چې سر او مال مو په امن کې دی، بس دروازه خلاصه کړئ.

له نورو خوا او هم ډزې بندې شوې بریالي د دروازې ځنځیر خلاص کړ. د دروازې یوه پله یې خلاصه پرینښودله. د دیوال خواته ودریده. بیرته یې دروازه بنده کړه خو ځنځیر یې نکړه پخپل ځای ودریده. آسمان ته یې وکتل. آسمان شین و. بریالی داسې ورته ځیرو. لکه چې ستوري شمیري.

چوپتیا خوره وه. مجاهدینو نورې ډزې ونه کړې خو شیبې وروسته څو پرله پسې مرمیو د دروازې د سرله دیوال نه دوړې پورته کړې. دروازه هم په مرمیو ولګیدله. څو مرمۍ ترې تیرې شوې او د کوټو په دیوالونو ولګیدې بریالي د کلاشنکوف شاژور بدل کړ او د کوټې له وره سره ودریده.

دروازه خلاصه شوه. بريالي کلاشينکوف خپلې مخې ته واچاوو په دروازه د ځوتنو د رانوتو سره يې خپل دواړه لاسونه د تسليم په علامه پورته کړل.

په دروازه رانوتو کسانو هريوه کوښښ کاوه چې ترنورو د مخه شي خو د مخه تردې چې د انګړ مينځ ته را ورسيږي. بريالي د سترګو په رپ کې کلاشينکوف راواخيست سمدلاسه يې پرې ضربه کړاو دچوترې د کوچني ديوال شاته يې ځان واچاوو دوه کسه چې ترنورودمخه ول. ځای پرځای ولويدل، نورو په ده ډزې وکړې د پټيدوځای يې نه درلود بيرته يې د دروازې په لوري منډه واخيستله يوبل د دروازې خواته ولويده.

د دروازې له څنګه يوه په بريالي ډزې وکړې يوه ګولۍ يې په ښي مټ ولګيدله.

بريالي د دروازې په لوري پرله پسې ډزې کولې، د دروازې يوه پله هماغسې پرانيستې پاتې شوه.

پنځم څپرکی

ملوك په هغولو مړيو كسانو كې و، چې دكلا په دروازه راننوتي ول. د مخه يې لاخپلو ملگروته ويلی و. چې مخامخ به نه ورځو. ځكه خو يې د بريالي د ډزونه لا د مخه ځان د دورازې خواته خوني ته رسولی و. وروسته څرگنده شوه چې كلا بندشوی افسر د دروازې له خوا په ډزو نه بلكې دده په مرمۍ لگيدلی و.

د كلابند شوي افسر په ډزو درې تنه وژل شوي ول. او څلورتنه نور په دروازه كې ټپيان شوي ول. نور له كلا څخه وتلي ول. خو د كلامحاصره يې نه يواځې ساتلې وه بلكې د محاصرې كړۍ يې تر پخوا تنگه كړې وه.

له ملوك سره پدې كوټه كې وروسته يوبل تن هم يوځای شوی و. چې ده نه پيژاند.

ملوك د خبرو په پيل كې پوه شو چې ناپيژندل شوی سړی دبلې سيمې دی چې ده تردې د مخه نه وليدلی دوی چوتره تر اور لاندې نيولې وه. له دوارو خواو ډزې كيدلې

ملوك او ورسره ملگري سرنه شوای پورته كولای چې افسر ووينی خو د چوترې اندازه يې لگولې وه او وار په وار يې پرې ډزونه كول. كله كله به چې له هغې خوا ډزې نه كيدلې نوچوتره به يې وڅارله. اوبيا به يې ډزې پرې وكړې. دوی هماغسې ډزې كولې چې له هغې خوا د ډزو لوری

بدل شو ډزي يې بندې کړې. ملوك د کړکۍ له خنګه وروکتل بيرته يې ژر سرټيټ کړ

ـ دا زوی مړی خو لکه پيری داسې دی اوس له کوټې ډزې کوي

ـ غم يې مه کوه اوس مو کلاته لاره پيدا کړې ده ډير ژر به په لومه کې بند شي

او بيا دواړو د کوټې په خوا په ډزو پيل وکړ په کلا باندې له هرې خوا د سپکو او درنو وسلو ډزو هم دوام درلود

ملوك خپل ملګري ته ورپه غوږ شو

ـ ته هغه کوټه تر اور لاندې ونيسه. توکل مې دې په خدای وي زه ورځم. دا پدې رقم نشي تسليمداى

هغه مخالفت وکړ

ـ نه نه وتلې نشي کرار کينه

ملوك له ځايه را ولاړ شو ويې ويل

ـ توكل په خدای زه وزم. ته دی تر اور لاندې ونيسه نور غم مه کوه

ـ مه ځه. زما ومنه مه ځه

ملوك چې د دروازې له خنګه غلی ولاړو. بيرته را وګرځيده د مرميو چانټه يې د هغه مخې ته کيښوده

ـ ها دا کارتوس هم واخله. د سر پورته کيدو مجال مه ورکوه. زه له هغې خوا په کلا راخيږم

ـ توبه توبه ته هم عجيب سړی يې. د غوايي زړه لرې د غوايي

او له دې سره يې د افسر د پټيدو په کوټه ډزې پيل کړې

ملوك څو شيبې د دروازې له خنګه ودريده او په يوه منډه له دروازې ووت له دروازې د باندې ويالې ته يې ځان واچاوو. له هغې خوا ورباندې غږ وشو

ـ ملوکه ته یې؟

ـ هو هو زه یم چې ډزې ونه کړې.

ـ خدای دې خوارنکړه، نږدې خو مې غلبیل غلبیل کړی وې دا وخت د راوتودی؟

ملوك یې څنګ ته ورغی:

ـ خوشې ډزې مه کوئ، هیڅ ګټه نلري.

ـ نو څه وکړو؟

ـ بس په کلا ورخیژو.

ـ دا څه وایې؟

ـ ملوك وویل:

ـ ښه وایم یوکس دې، هیڅ هم نشي کولای هغه نور به هم خبر کو، او یو څو کسه به په کلا وروخیژو.

ټولو دا خبره خوښه کړه، درمحمد په قوماندان هاشم پسې ولاړ چې له دې خبرې یې خبرکړي، ملوك دوه کسه په زینه پسې ولیږل لږ ځنډ وروسته هاشم راغی او په کلا د ورختو اجازه یې ورکړه، خو ویې ویل چې ملوك به تر ټولو دمخه وي، ځکه چې د دښمن ځای ورته معلوم دی او که څه پېښ شول هم ملامتی د ملوك ده.

ملوك وویل:

هوخوشرط به یې داوي چې ټول به زما په خوله کوي.

هاشم مخ بلې خواته واړاوو:

ـ سمه ده ورځه.

چې ملوك روان شو، ده پسې ناري کړې:

ـ رښتیا چې مړ یې نکړې، په کار مې دی.

شپږم څپرکی

د اورپه کوټه کې بمونو تور لوګي جوړ کړي و. بريالی په ساړه تناره کې غلی ناست و.

چې په بام به يې د پښو ترپهار واوريد د کلاشينکوف ميل به يې په هغه خوا ونيو او څو ډزې به يې وکړې چې د لاسي بمونو د لويدلو آواز به غلی شو. له تناره به راووت او له دروازې څخه به يې دباندې ډزې وکړې، بيرته به يې په بيړه ځان تناره ته راورساوو. ښه شيبه به هلته غلی شو.

د خلاصون ټولې لارې پرې بندې وې. خپل مرګ يې پخپلو سترګو ليد. د اولادونو څيرې يې سترګوته ودريدې. مور يې وريادہ شوه چې د راتلو په وخت کې يې اوبه پسې شيندلې وې او ځای په ځای کينستې وه.

خپل کوچنی زوي يې سترګوته ودريده چې د راتګ څخه د مخه يې په سينه پروت و. او دده له غيږې څخه هيڅ چا ته آن خپلې مور ته هم نه ورته. خوده دريشي اغوستې وه بايد وظيفې ته تللی وای. ماشوم يې په ژړا ژړا کې مورته ورکړی و. هغه شيبه يې د ماشوم ژړا چې له ده نه جلا کيده. په زړه کې دا فکر پيدا کړی و چې ترڅو به جګړه کوي؟ څوک به د څه لپاره وژني؟ آن د راتګ په وخت کې خو دا فکرهم ورته پيدا شوی و. چې دريشي وباسي او کرار په کور کې کيني. خپلو آمرانو ته ووايي چې نور نشي کولی چې وجنګيږي. غواړي له خپلو اولادونوسره د مينې ژوند

وکړي. اخیر ترڅو به جنګیږي. هغه شیبه یې خپله تفنګچه را ایستلې وه.
په کرکه یې ورته کتلي و. له ځانه سره یې ویلي و

ـ څو چې دا بدمرغه وسله راسره وي. د خوشحالي مخ به ونه وینم وسله چې د چا ترڅنګ وي یا به بل وژني او یا به بل څوك دی وژني

بیایې د بې وسي اسویلی ترخولې وتلی و ویلي یې و

ـ رېښتیا چې وسله د شیشکې وینه ده

هغه ورځ یې له وسلې څخه کرکه شوې وه بد بد یې ورته کتلی و. زړه یې و چې ایسته یې غورځاره کړي او ځان ترې خلاص کړي

خوسترګې یې پټې کړې وې او تفنګچه یې بیرته څنګ ته اچولې وه.
هغه لاره چې سفر یې پیل کړی و یوه یو طرفه جاده ورته ښکاره شوې وه چې بیرته راګرځیدل ورته نه کیدونکي بریښیدلي ول

په هغه ورځ یې وسله تربل هروخت بده ایسیدلې وه او یو اناوټ بار ورته ښکاره شوی و. خو نن یې د ځان د ژغورنې لپاره له وسلې څخه مرسته غوښته په زړه کې یې ورتیرشول

ـ وسله که بار ده یوه ورځ پکار ده

بریالي خپل کیڼ لاس د مټ په زخم کېښود. لاس یې په وینو لوندشو

له بامه نارې وهل کیدلې

ـ تسلیم شه. تسلیم شه

ـ کلیمه ووایه. وروستۍ سلګۍ دې دي

ـ تسلیم شه کنې غوښې به دې هم څوك را ټولې نه کړي

بریالي له ځانه سره کلمه شریفه تیره کړه

ـ لا اله الا الله محمد رسول الله. یا خدایه ته خو مې حال ګورې بیایې د بام په لوري درې ځله پرله پسې ډزې وکړې

لاسي بم کوټې ته راولوېده. چرې یې دده تر سر چې په تناره کې ولاړ و تیرې شوې.

په تناره کې غلی و. په مخ یې خولې راماتې وې پخپله ملا یې د وینو لنده بل احساساوو. غوږ یې ونیو. په شونډو یې موسکا خوره شوه د کلا له شاېې غرهار واورید. چې ښه غوږ یې ونیو غرهار یې وپیژاند د زرهپوش غرهارو.

د بریالي په زړه کې د ژغورنې او ژوندي پاتې کیدو هیلې راوټوکیدې.

پوه شو چې دولتي قواوې یې مرستې ته راغلې دي ځکه مجاهدینو تراوسه له ټانګ او زرهپوش څخه په جګړو کې کار نه و اخیستې. دده پوخ یقین و. چې زرهپوش دولتي دي.

اوس به ټول تخم تنکار کړي.او دی به ژوندی له سیمې څخه وباسي. له ځانه سره یې وویل:

ـ شب درمیان خدا مهربان. رینښتیا چې څوك خدای نه وي وژلي نه وژل کیږي.

د زخمونو درد یې هیرشو. زړه یې و چې له تناره څخه راوخیږي او له کوټې د باندې په مجاهدینو حمله وکړي.

خو بیرته پښیمانه شو. د زرهپوش د غرهار آواز وار په وار نږدې کیده. بریالي ښه وبلله چې پخپله ډزې ونه کړي هسې نه چې په دې وروستي وخت کې ووژل شي.

ـ قوا به ټولو ته سبق ورکړي.

د زرهپوش د غرهار آواز نږدې شو. خو له بامه ډزواو لاسي بمونو هماغسې دوام درلود.

ده ته شك پیدا شو که چیرې دولتي قواوې راغلي وي نو بیا دا ډزې ولې نه کمیږي. هسې نه چې زرهپوش هم ددوی وي.

خو بيرته يې ځانته ډاډ ورکړ: نه نه دوی زرهپوش نه لري، دا دولتي قوا ده او دباندې له نورو سره په جګړه لګيا ده که خدای کول دوی ته به هم ژر را ورسيږي.

خود زرهپوشونو غرهار دومره نږدې و، چې د بريالي شک يې لا زياتاوو.

په تيره کله چې د کوټې ديوال د زرهپوش له ډاروونکي غرهار سره ودروسيده. له بامه هم ډزو او کنځلو هماغسې ادامه لرله.

د کوټې د باندينې ديوال ځخه خاورې او لوټې راتويې شوې، بريالی پوه شو چې زرهپوش غواړي کلاته رانوځي، په بيړه له تناره راووت د بلې کوټې دروازه يې خلاصه کړه او له هغې کوټې يې ډزې وکړې پوه شو چې مرمۍ يې په ختميدو دي.

کلاشينکوف يې خپلې سينې ته ونيو اوګوته يې په ماشه کينښوده. بيرته يې کلاشينکوف په بله خوا راواړاوو. له کړکۍ ځخه يې د انګړ په لوري يو ډز وکړ ښايې فکر يې کړی وي چې تر وروستۍ مرمۍ پورې وجنګيږي او بيا په اخيري مرمۍ خپل ځان ووژني.

له کړکۍ ځخه يې دوه نور ډزونه هم وکړل د کړکۍ ترڅنګ ودريده او غږ يې وکړ:

ـ زه تسليم يم ډزې مه کوئ.

د بام له خوا ډزې غلې شوې خو د دروازې له خوا لا ډزې کيدلې. ده بيا وويل:

ـ ډزې مه کوئ، زه تسليم يم. بيا ستاسې خوښه که مې وژنئ که مې پريږدئ.

له پاسه چا غږ وکړ:

ـ اوس؟

څو تنو په زوره وخندل. يوه غږ وکړ:

ـ چې تسليم يې راووزه.

د دروازې له خوا هم ډزې غلې شوې.

بريالى کلاشينکوف په لاس د کړکۍ له خوا د باندې ووت تر برنډې لاند ودريده خپل تش کلاشينکوف يې له يوه لاسه بل لاسته کړ په څېره کې يې د مايوسي نښې نه ترسترګو کيدې.

چاغږ ورباندې وکړ:

ـ وسله واچوه.

بريالي وسله په ځمکه کېښوده او لاسونه يې پورته ونيول، د دروازې له خوا پنځه شپږ تنه چې ګوتې يې په ماشه نيولې وې، دده په خوا را روان شول چې د انګړ منځ ته راورسيدل بريالى ژر په کلاشينکوف ورټيټ شو او د هغوى په لوري يې ونيو.

ترنورو مخ ته را روان سړي کلاشينکوف پرې ضربه کړ. او شاژور يې په بريالي خالي کړ، تر ځنګ بل کس يې هم ورباندې ډزې وکړې خو د شا کسانو بيرته د دروازې په لوري منډه واخيستله، بريالى ځاى پرځاى ولويده، لومړى کس چې ځان يې بريالي ته راورساوو، ملوك و، د بريالي سر يې راپورته کړ، بيرته يې پريښود په سختۍ سره په ځمکه ولګيده، ملوك سر وښوراوو ويې ويل:

ـ د نرزوې خو وې، ارمان چې کاپير نه واى.

دا نور هم د بريالي د بې ساه جسد شاوخوا هك پك ودريدل. خو د يوه په سترګو کې هم د بري د خوښۍ نښې نه معلوميدې.

قوماندان هاشم له څو کسو سره راورسيده چې ويې ليدل افسر وژل شويدى ملوك ته يې بد بد وکتل. له بوټو سره د بريالي په مخ ودريده، څو لغتې يې وواهه. په ښۍ پښه يې دمړي سر يوې بلې خواته واړاوو.

وی د اخوبل څوت دي. ماسکه ویل شکور ملحد دی

له اوږې یې کلاشینکوف راکوز کړ. قید یې په ضربه ودرړوو
وبریالي ته یې مخامخ ونیو سموت له لرې پرې غږوکړ

مړ مار څوك په لغته نه وهي پوه شوې که پوه نشوې پرې یې ږدئ.
مطلب دغو مرد سزا یې بس ده

اووم څپرکی

په تیره جګړه کې د قوماندان هاشم دګروپ سره یوځای نورو ګروپونو هم برخه لرله خو په ټولوکې د «غفار» ګروپ ددولتي کتار موټر هم بیولي و او وسلې هم ډیرې دوی ورسره وړې وې

هاشم څو ځله سپین ږیري ورلیږلي و چې هم پخوانۍ وسلې چې له پاکستانه ددوی ګروپ ته راغلې وې او د قوماندان غفار کسانو په لاره کې ګرځولې وې دوی ته ورکړي او هم ددولتي کتار د غنیمت مالونه ورسره وویشي

خو قوماندان غفار دا یوه خبره هم نه وه منلې او هغه یې د غنیمت مال بللی و. چې دوی پخپله لاس ته راوړې دي

هسې خو پخوا هم کله کله ددوی ترمنځ وړې جګړې کېدلې چې بیا وروسته به یې سوء تفاهم وباله او بیرته به سره پخلا شول خو دا ځل قوماندان هاشم ټینګ هوډ کړی و. چې له قوماندان غفار سره به فیصله کوونکې جګړه کوي هم به خپلې وسلې او د غنیمت مالونه ترې په زور راوړي او هم به سیمه ترې نیسي. ځکه د هغه د ګروپ کسان دده د ګروپ تر کسانو ډیر لږ وو په تیره چې په وروستۍ جګړه کې دوی یو زرهپوش هم پیدا کړی و. او د غفار ګروپ یوازې څوموټربیولي و

هاشم پخپل بري ډاډمن و. قوماندان عبد الغفار په وروستي ځل هم

منځګړیو ته د زور خبره کړې وه، ویلی یې و، چې هاشم اوس هم د دوی برخه وسلې له ځانه سره ساتلې دي هاشم باید دوی ته د هغو خپلې وسلې وسپاري.

له یوې اوونۍ راهیسې د دواړو ترمنځ د توغندیو جګړه روانه وه د هغوی توغندي د دوی په سیمه کې په کلیو کې لګیدل. دوی هم له دې خوا توغندي ویشتل اوپه دوربین کې به یې لیدل چې د هغوی له کلیو دوړې پورته کیږي.

دوی د هغې سمیې اوسیدونکي نیول او بندیانول او هغوی هم لویه لاره نیولې وه د دوی د سیمې اوسیدونکي به یې له موټرونو ښکته کول او بندیانول به یې.

پخوا به چې د دوی ترمنځ داسې جګړه پیل شوه دولتي الوتکو به د دوی سنګرونه بمبارول او یا به سپین ږیرو منځګړتوب کاوو او د دوی جګړې به بندې شوې خو اوس دولتي الوتکوهم دوی پخپل حال پریښې وو ښایي ویل به یې تر الوتکو یې خپل منځي جګړه ښه تباه کولای شي په تیره یوه اونۍ کې نه الوتکو بمبارد وکړ او نه یې چا ترمنځ منځګړتوب وکړ.

هاشم څو تنه لا پرون د غره خواته لیږلي و. یو بل ګروپ ته یې وظیفه ورکړه چې له بلې خوا حمله وکړي.

هاشم، نعیم، شین ګل، ملوک او شیر نور وروستي کسان و چې د ماښام له لمانځه وروسته دارمې په غره وروختل. خو لکه چې د غفار کسان د مخه خبر و. مخکې تردې چې دوی یرغل پیل کړي هغوی ډزې وکړې له لومړیو ډزو سره د قوماندان غفار په مرکز له دریو خواو یرغل پیل شو په غره کې د ډزو انګازو د هاشم کسان وارخطا کړل خو هاشم خپل جرأت ونه بایله خپل ورسره کسان یې په دریو ګروپونو وویشل یو ګروپ یې مخامخ ولیږه بل ګروپ ته یې وظیفه وسپارله چې

پخوانيو استول شويو ته سوکه سوکه ځانونه ورسوي پخپله له لومړي ګروپ سره پاتې شو.

له پاسه په دوی ددهشکي ډزې پيل شوې، ډزو په غره کې ازانګې کولې اصلي ځای هيچاته نه معلوميده. ملوك پخپل راتګ پښيمانه و، په زړه کې يې هاشم ته غوصه راتله د ډېرې ترخنګ يې نور هم ځان غلی کړ. ډزې يې نه کولې. فکرېې وکړ په چا ډزې کوم څوك وژنم ولې يې وژنم، د چا لپاره؟

شاوخوا يې وکتل هاشم ډزې کولې، له هرې خوا ډزې کيدلې خپل او پردی چا ته نه معلوميدل، ملوك هماغسې غلی ناست و، زړه يې و چې ځان لاندې شيلې ته ورسوي او تر سهاره چيرته لرې کينې خو دا کار ورته نا ممکن ښکاره شو، ځکه له يوې خوا يې قوماندان شاته مورچل نيولی و، له بلې خوا له جنګه تيښته ورته بې غيرتې معلوميده، دا مهمه نه وه چې له چاسره جګړه کوي خو له جګړې تيښته ورته د بې غيرته خلکو کار ښکاريده. د هاشم له مورچل څخه دده په مورچل ډزې وشوې، ملوك وارخطا شو فکر يې وکړ چې د هغه مورچل نيول شوی دی خو وروسته يې وليدل چې د هاشم له مورچل څخه نورې ډزې ددښمن په خوا وشوې له ځانه سره يې وويل ښايې دا ډزې د قوماندان ډزې وي او ماته په غوصه وي چې ولې ډزې نه کوم زړه نازړه يې څو هوايې ډزونه وکړل. خو ژر متوجه شو چې مخالفين ورته نږدې شوي دي ډزې د څنګ له خوا پرې وشوې د هاشم له خوا راويستل شوی لاسي بم ملوك نورهم وارخطا کړ بې واره يې چيغې کړې.

ـ څه کوې څه کوې زه....

خود قوماندان هاشم له خوا راويستل شوی دوهم لاسي بم په درز کې يې غبرګ ورك شو.

اوس نو له هرچا څخه د ډزو لوري ورك شوی و. له هرې خوا چیغې ناري اوریدل کیدلې

- مه یې پریږدئ

- چې یو هم روغ درنه ولاړ نشي. له دابلې خوا پې را تاو شئ. پرله پسې ډزو یرغل کوونکي سخت وارخطا کړي ول

له قومامندان هاشم څخه هم دخپلو کسانو درك ورك و. یوازې عبدمحمد ورسره پاتې واو هغه هم داسې وارخطاو. چې دده د خبرو ځواب یې هم نه شوای ورکولای هاشم چې په کیڼ لاس سرسري ټپي شوی و. په کوپه ملا ځان شیلې ته ورساوو. نوریې ډزې نه کولې او دواړه په بیړه د شمال په خوا روان و. شیله که څه هم د قوماندان غفار تر مرکز لاندې وه خو له گولیو څخه مصئونه وه. کله کله به یوه نیمه گولۍ د شیلې د بل لوري په څنډه په ډبرو ولگیده او دوی دواړو به ژر سرونه ټیټ کړل. کله کله خو به ځای په ځای څملاستل چې ډزې به یوڅه کمې شوې بیا به یې په منډو پیل وکړ اوس نو د سهار رڼایي په خوریدو وه.

هاشم پوه شو چې وسله والو کسانو یې خبره نه ده منلې ځکه هغه ډله چې د شمال په لوري یې لیږلې وه ټول په شیله کې و. یو هم له شیلې پورته نه و تللی دا ځای د قوماندان غفار له مرکز څخه لرې و. د پخوانیو لیږل شویو دوو ډلو کسان ټول روغ رمټ و. یوازې نظرالدین او انور برسیرن زخمیان شوي ول

خو له قوماندان هاشم سره یوځای په تللیو کسانو کې اته کسه ورك ول او درې کسه سخت ټپیان ول. له ورك شویو څخه یو غرمه مهال د قوماندان هاشم مرکزته راورسید

اتم څپرکی

د ملوك د مړګ آوازه لا دوه ورځې د مخه کلي ته را رسيدلې وه او د کلي يونيم سپينږيری خبر شوی و چې ملوك د غفار له ګروپ سره په جګړه کې وژل شوی دی او مړی يې هم هلته پاتې دی. خو چا يې د مورخبرولو ته زړه نه ښه کاوو د کلی سپين ږيرو قوماندان هاشم ته ويلي و. په هرډول چې کيږي د ملوك مړی بايد پيدا او کلی ته راوړل شي.

هاشم له خپلو کسانو سره لا پرون مازديګر د مړي د پيدا کولو لپاره د غره هغې خواته تللی و. خو د هغه مړی يې نه و پيدا کړی

يوپه وينو لړلی کلاشينکوف يې ملوك ماماته ورکړی و. سهار وختي د ملوك ماما آغا محمد او بل کليوال ظريف د ملوك مور خبره کړې وه. بيا چاله هغې سره د مخامخ کيدو جرأت نه و کړی.

د هغې د سويو نارو او صوتونو د اوريدو توان يوه هم په ځان کې نه ليد هيڅوك هم بيا کلاته نه و ورغلی يوازې آغا محمد و. چې کله کله به کورته ننوت خپله خور به يې وکنځله يا به يې ورته نصيحت وکړ او بيرته به له اوښکو په ډکو سترګو راووت.

د ملوك د موراو نورو ښځو ژړا له کلا د باندې اوريدل کيده ځکه خو کليوالو د خيرات ديګونه د پخواني دود په خلاف د کلي د زاړه جومات ترخنګ باندې کړي و. او د خيرات ډوډۍ بې په لوخ جومات او جومات ته خيرمه چوتره کې ورکوله.

☆ ☆ ☆

هلته د ظریف آکا په مهمانخانه کې ټولو د قوماندان هاشم خبروته غوږ نیولی و، چې د ملوك د مړینې او سرښندنو کیسې یې په ډیر خوند بیانولې.

ـ خدای پاك دې یې وبخښي په کوم جنګ کې به چې دی را سره و زه نا کامه نه یم راغلی.

یوه بل دده خبره تائید کړه:

ـ یاره که دکشي خیلو په جنګ کې دی نه وای موږ به ټول روسانو ژوندي نیولي و.

چې ویې لیدل چا یې خبرو ته چندان غوږ ونه نیو نو پاتې خبره یې د ځنګ سړي ته بشپړه کړه:

ـ په هغه ورځ د روسانو ډیره غټه قوه راغلې وه ، موږ له کوز کاریزه ورسره جنګیدو، چې روسان به مخکې راتلل موږ به ویشتل او ځای په ځای مرداریدل ،خو د مازدیګر خواته له کوز لوري بله قوه راغله موږ یې په منځ کې را ایسار کړو خدای دې یې شهادت قبول کړي او درمان شهید شو، بس هغه یو راکټچي و، د بل چا راکټ زده نه و، په موږ د ګولیو داسې باران جوړشو، چې هیچا سر هم نشوای پورته کولای.

ملوك ورمنډه کړه د هغه راکټ یې په اوږه کړ د روسانو ټانګ چې مخه یې د نورمحمد حاجي صاحب د کلا په طرف وه وویشت. دا نور ده ته غوږ شول ده هم مخ نورو ته واړاووویې ویل:

له هغې خوا د دهشکي ډزونه پې وشول، ملوك په وچ میدان پروت وکړ موږ ټولو ویل شهیدشو، خو لږ وروسته یې هغه بل زرهپوش چې موږ یې تر اور لاندې نیولي وو، وویشت زرهپوش ځای په ځای وسوزیده. له هغه ځایه یې منډه کړه ځان یې یوې ویالې ته ورساوو هلته د مرمیو داسې باران پې جوړ شو چې موږ ویل ملوك نورختم دی خو لږ وروسته زموږ خواته بل ټانګ اور واخیست ده د شا له خوا ویشتی و.

یوبل چې د کوټې په بر کونج کې غلی ناست و راغږ کړ:

ـ په هغه جنګ کې زه هم وم. له ملوك سره د زمري زړه و د زمري. هغه بله خبره دي لکه چې هيره شوه چې د شپې ولايت ته تللی و. لومړي کس بيا وويل:

ـ هو رښتيا بيخي د نه منلو خبره ده په هغه ....

يوبل کس چې زيړه خولۍ يې پرسروه، د دروازې له خوا راغږ کړ:

ـ ملوك د مرګ سړی نه و ، دغسې مجاهدين به ډير کم پيدا شي.

سموت پښې راټولې کړې وې ويل:

ـ ورك يې که وايي مړ وای په سرو اوښو نه په سپيرو خرو ، مطلب ملوك ډير بې ځايه ....

قوماندان هاشم له ځايه را ولاړ شو په غضب سره يې وويل:

ـ اوس موږ او تاسې بايد ده هغه غچ واخلو چې د غفاري، شل نفره ترې جار نه کم دا ږيره به په سپي ولاړه وي.

له قوماندان سره يوځای ټول له کوټې ووتل.

نهم څپرکی

هاشم چې د مرکز کلاته راغی. مخامخ د زندان کوټې ته ولاړ. عصمت الله (سموت) څو نغاړل شوي کاغذونه ورته راوړل هاشم لومړی پاڼه را واخیستله تر نظر یې تیره کړه. په زنګانه یې کیښوده. بله یې تر نیمایي ولوستله.

قوماندان هاشم تر اووم ټولګي پورې ښوونځی لوستی و بیا په یوه ښوونځي کې تحویلدار مقررشوی و. د تحویلداري اتمه میاشت یې وه چې له پاسه تفتیش پې راغی. په حساب کې باقي وخوت. تحویلدار څلور میاشتې په دهمزنګ کې و. له هغه وروسته بې درکه شو.

یوځل د داؤدخان په وخت کې چا د بنو په بازارکې لیدلی و وروسته چې جګړې پیل شوې. تحویلدار هاشم هم را پیدا شو اول له څو کسو مجاهدینو سره په غره کې اوسیده. دی یې مشر و په هغو اولو وختونو کې یې خپله کورنۍ پاکستان ته بوتله. چې بیایې بیرته راوستله.

دده په برخه کې ویل کیدل چې له پاکستانه تربل هر قوماندان زیاتې وسلې راوړې. اوپیسې هم ډېرې لرې. له نورو ګروپونو څخه هم ډیر کسان دده ګروپ ته راغلل. هاشم ورو ورو په ټولو زورور شو.

یو وار خو یې د خپل تنظیم اته کسه قوماندانان په یوه شپه ووژل. اوس نو په سیمه کې یوازې عبدالغفار و. چې له ده سره یې سیالي کوله.

د غفار مرکز د شمر په غره کې و. مجاهدینو به خپلې وسلې په همدې لاره راتیرولې هاشم به ویل غفار کمونیست دی. اول یې زما وسله لوټ کړې ده. چې داسې کسان ژوندي وي. جهاد نه کامیابیږي.

سموت به ویل:

ـ افسوس ددې دومره بې ګناه خلکو چې ددوی دواړو په جنګ کې وژل کیږي مطلب دا وسلې دي چې غفار یې ساتلی دی. کنې ته وچکی غفار وګوره او بیا مطلب هاشم وګوره. رحمان بابا ریښتیا ویلي: چې

تړپك ایجادشو میړنتوب برباد شو.

هاشم ټولې پاڼې ژر ولوستلې. کاغذونه یې سموت ته چې د دروازې په خوله کې غلی ولاړ و ورکړل.

ـ ها واخله دا چرموړلي کاغذونه دي.

بیایې بندیانو ته مخ واړاوو ګل مرجان څوك دې؟

چا څه ونه ویل. خو سموت د کوټې په کونج کې ناست سړي ته ګوته ونیوله.

ـ هغه دی. ډیر خطرناك سړی معلومیږي مطلب ماوین سیاسي دی.

او چې قوماندان کوم غبرګون ونه ښود پسې زیاته یې کړه:

سترګوته یې نه ګورې مطلب داسې سړې دي لکه د وینو کاسې پوه شوې که پوه نشوې.

قوماندان پوښتنه وکړه:

ـ په دې نورو کې کوم یو لوی کمونیست دی؟

ـ چې په قوه کې مو نیولي دي له هغو دوو ماسیوا چې قوماندانان او منصبداران دي نور ټول عسکردي. او دا یوه دور ته چې ناست دي د غفار مجاهدین دي.

قوماندان په غوصه وویل

ـ مجاهدین مه ورته وایه د مجاهدینو دې بلا پې وګرځي. اصلي دښمنان دوی دي.

هاشم څوشیبې غلی و.

ـ ګل مرجان او دا نور دوه کسه پرېږدئ نور ټول بوزئ.

ـ چیرې صاحب؟

ـ هغه ځای ته چې د ټولو ورمخه ده.

ـ سموت په حیرانۍ وویل:

ـ مطلب د غفاري کسان هم؟

ـ هو نوځه هغه مې د پلار زامن دي؟

سموت بیا وپوښتل:

ـ دغه درې کسه نه بوزو؟

قوماندان په بې اعتنایي سره وویل:

ـ منزل د ټولو یو دی خو سفر جدا جدا.

قوماندان هاشم له ځایه راولاړ شو د زندان د کوټې ترمخ په لارګۍ کې یې په هغه لوی پوستر ځان بوخت کړ چې د نبوي (صلی الله علیه و آله و سلم) جومات انځور پرې کښل شوی و. تر انځور لاندې د لقمان حکیم خبرې لیکل شوې وې:

ـ د سترګو توره خدای (ج) وپیژنه.

ـ کله چې چاته نصیحت کوې پخپله پرې عمل کوه.

ـ د هر سړي قدر وپیژنه.

ـ عاجزي خپله وظیفه وګرزوه.

ـ کم اصلو نه د وفاداري طمع مه کوه.

ـ د خلکو ګټه خپلې ګټې سره وتله

ـ ښځو او ماشومانو ته راز مه وایه

ـ د خلکو په مخ کې غاښونه مه خلال کوه.

ـ له دوست او دښمن سره په....

هاشم د لقمان حکیم نصیحتونه تر دې ځایه ولوستل. وسله وال ته یې مخ ورواړاوو:

ـ دا عکس له دې ځایه ایسته کړه.

وسله والو د بندیانو لاسونه او سترګې وتړلې او د کوټې څخه یې وایستل.

ـ په کوټه کې یوازې یو وسله وال، ګل مرجان او دوه نور بندیان پاتې شول، قوماندان بیرته کوټې ته راننووت وسله وال ته یې مخ واړاوو.

ـ ددوی لاسونه خلاص کړه.

وسله وال زړه نازړه د هغو لاسونه خلاص کړل او څنګ ته ودریده، د قوماندان په اشاره پوه شو، له کوټې ووت او دروازه یې وتړله.

قوماندان ګل مرجان ته مخ واړاوو:

ـ ښه ماوین صاحب ته ماوین سیاسي وې؟

ګل مرجان ورو وویل:

ـ هو صیب.

ـ ښه دا ووایه چې عسکروته دې څه ورښودل؟

ـ درس مو پرې زده کاوو.

ـ اپرین د څه شي درس د کمونیزم؟

ـ نه کمونیزم دې ورك شي.

قوماندان دا نورو ته مخ وروواړاوو:

ـ دا څه وایي؟

دواړو سرونه ښکته نیولي ول هیڅ یې ونه ویل. قوماندان بیا پوښتنه وکړه

ـ دی چې څه وايي رښتیا وايي. زړه يې هم دغسې وايي او که له ما ډاريږي؟

چې چا ځواب ورنکړ نو د ګل مرجان خواته راغی تر ګریوان يې ونیو

ـ تاته وایم په دې خبره به ته هم زړې کلا ته ځې ماته رښتیا ووایه.

ګل مرجان په عاجزۍ وویل:

ـ له مجبوریته په اردو کې وم کنې ....

قوماندان يې خبره غوڅه کړه:

ـ ګوره

بیایې دا نورو ته وویل:

ـ تاسې هم ځان پوه کړئ، په دې زاریو نه خلاصیږئ. او دا هم معلومه ده چې تاسې کمونستان یاست. خو ماته خپلې د زړه خبرې وکړئ.

ټولو ځمکې ته کتل هیڅ یې نه ویل هاشم بیا وویل:

ـ زه دې ته ضرورت لرم چې پوه شم یو بسلمان څرنګه کمونیس کیدای شي.

د خپل بوټ په څوکه يې د وره خواته نږدې د ناست بندي سر چې ځمکه يې ګروله راپورته کړ ویې ویل:

ـ ته څه وايي. سړی څنګه کمونیس کیږي؟

بندي په ټیټ غږ وویل:

ـ زه به څه ووایم صیب. دا دې هغه څوک ووایې چې کمونیست دی.

ـ ته کمونیس نه يې؟

ـ یه شکر. الحمدلله صاف سوچه مسلمان یم

قوماندان په قهر وویل:

ـ ته سکه وايي چې په بسلمان بسلمان ویلو به راچې خلاص سې چې ته هم نه يې. زه هم نه یم. هغه هم نه دی نو څوک دی؟

ـ په افغانستان کې کمونیست ممونیست نشته که وي ډیر به کم وي
ـ چې ونیول شئ بیا خو خود کمونیستان نه یاست
قوماندان هاشم په ښېرا وګرځیده ګل مرجان یې په ځپېړه وواهه
ـ وو ایه
ګل مرجان هیڅ ونه ویل
هاشم ترستوني ونیوا او په قهر یې وویل
ـ وو ایه ووایه، په ځان نه په ما رحم وکئ. ما پوه کئ
ګل مرجان غلی ولاړو. هاشم په پوزه په سوك ووا هه له خولې او پوزې یې وینو داره وکړه. ځای په ځای کیناست
ـ مه کینه د سپي زو. څه پلار خو مې نه یې
هاشم دا وویل او د هغه په وهلو یې پیل وکړ. بل کس یې چې په کونج کې غلی ولاړو. د کوټې په منځ کې را ښملاوو. په ګیډه یې ودریده
ـ بې غیرتانو. بې ایمانو رښتیا چې ایمان نه لرئ
دریم کس یې هم په هغه برسیره ښملاوو او په وهلو یې پیل وکړ
قوماندان غوریده په خبرو یې څوك نه پوهیدل
بندیانو یوازې زګیروی کاوو
قوماندان به کله یو او کله بل وواهه
ـ څه بلا وهلي یاست. تاسې درې نفر یئ او زه یو یم. نه ټوپك لرم نه کوتك. ولې د ګیدړانو غوندې پراته یئ بې ایمانو. تاسې په ...
بیا د ګل مرجان خوا ته چې د لاس په شا یې د پزې وینې پاکولې ورغی
ـ ولې غلی ناست یې. له ما سره جنګ وکه. ما ټولو ته ویلي دي که ما مړ هم کئ څوك به دلته را نه شي
بیا یې ګل مرجان تر ستوني ونیو

ـ ولې د ښځې غوندې راته ګورې. ما هم ووهه. زه تا وهم ته مې نه وهې.

د ګل مرجان ستوني يې پرېښود:

ـ اوه خدايه. ترا وسه مې يو داسې غيرتي ونه ليد. چې زما لاس ونيسي.

قوماندان د نشه يانو غوندې ګډ و:

ـ ما مړ کئ، ما مړ کئ کنې تاسې وژنم، لکه سپي داسې ام وژنم مړي مو په سپو خورم.

لسم څپرکی

ـ دا لومړی ځل و، چې ملوك سترګې پرانستلې. شاوخوا یې وکتل، څو تنه نا اشنا کسان چې سپینې چپنې یې اغوستې وې د کټ شاوخوا ولاړ ول.

ملوك په وارخطا یي سره پوښتنې کولې

ـ دا کوم ځای دی؟ تاسې څوك یاست؟ دا په ما څه شوي دي؟

یو ډاکټر یې په سر لاس کېښود او هغه یې له ډېرو خبرو کولو څخه منع کړ. ډاکټر خو لنډې پوښتنې وکړې، په سپین کاغذ یې څه ولیکل او له نورو سره ووت.

ملوك څو شیبې سترګې پټې کړې. بیرته یې سترګې وغړولې پوه شو چې څه وربانـدې راغلـي دي، دواړه لاسونه یې لـه کمپلـې راوایستل پـه ځیرځیر یې ورته وکتل، روغ و. د لاسونو ګوتې یې وخوزولې. ټولې جوړې وې.

هڅه یې وکړه چې په ځای کې کیني. خو ویې نه شوای کړای. پښې یې غځولې وې. په احتیاط سره یې راټولې کړې ترکمپلې لاندې یې لاس پرې وواهه. یوه پښه یې پلستر شوې وه. سور اسویلی یې ترخولې وکیښ. د خنګ ناروغ ورته وویل:

ـ شکر چې په هوش راغلې. ډاکټران ډېر خپه و. ویل یې چې وینه یې ډېره زایه کړې ده.

ملوك یوازې سر ورته وخوځاوو. کوښښ یې وکړ چې تیر حالت وریاد شي د هغې شپې سخته جګړه یې وریاده شوه. سترګې یې پټې کړې. لکه چې نه غواړي ویېویني ملوك ډیرې جګړې لیدلې وې. په لږ عمر یې ډیر خطرونه لیدلي ول. له روسانو سره یې مخامخ جګړې کړې وې. پخپله یې هم روسان وژلي و. ملوك داسې څوك نه و. چې د جګړو له سختیو دې وویریږي. خو دغې جګړې په یادولو هم ویریده.

ـ پخوا هغه له دښمن سره جنګیده. له هغه چا سره چې په زور دده وطن ته راغلی و. او دده په کلي او په کور یې یرغل کاوو.

خو داځل یې د جګړې بل لوری خپلوان او تربرونه ول هغوی هم مجاهدین ول. خو ولې؟ ولې له هغوی سره وجنګیده؟ ولې یې هغه ووژل. د چا د لاسه؟

ملوك پخپل ذهن کې ددغو پوښتنو په ځواب پسې ګرځید.

پرله پسې یې له ځانه دا پوښتنې تکرارولې. بیا به یې سترګې پټې کړې لکه چې ددې پوښتنو په ځواب شرمیده.

ملوك ددغو پوښتنو ځواب دومره بوخت کړ چې دا یې هیرشول چې ځنګه او چا زخمي کړ؟ او ځنګه دلته را ورسید.

د وروستیو پوښتنو ځواب د تیرو پوښتنو په څیر سخت نه و. خو په خوله را وړل یې ورته شرم ښکاره شو

خپل تندی یې ټینګ په لاس کې ونیو

سترګې یې وموښلې. لکه چې ډاډه نه و. چې وینې دی که ویده. له ځانه سره یې وویل پخپل حال کې نه یم دا په ما څه شوي؟

بیرته یې ځان ته قناعت ورکړ. له بې هوشي وروسته هر ناروغ داسې وي په خوله کې یې ناړې وچې وي

شو خوا یې وکتل ترڅنګ ناروغ یې سترګې پټې وې معلومه نه وه.

چې بې هوشه دی که ویده. هغه بل ناروغ چې د مخه یې په ده غږ کړی و. هم ویده و.

د کوټې بر کونج ته د بل ناروغ سر او مخ داسې پلستر شوي و. چې دی نه پوهیده ویښ دی که ویده.

په خوله کې یې ژبه تاو راتاو کړه. نارې یې وچې شوې وې لکه څوك چې له خطرناك او اوږده منزله وروسته له بندې دروازې سره مخامخ شي. او په راغلې لاره بیرته سرشي.

تیرې پوښتنې بې بیا په ذهن کې وروګرځیدې.

چا دې حال ته راورسولم؟ سترګو یې لیدلي و. خو ذهن یې دا نه منله چې قوماندان هاشم دې دده په خوا لاسي بم غورځولی وي اخیر ولې؟ د څه لپاره؟ زه خاین یم که هغه؟

زما مرګ هغه ته څه ګټه رسوله؟ ولې؟ ولې؟ ولې؟

ملوك چې هرڅومره کوښښ کاوو د یوې پوښتنې په ځواب موندلو ځان د پوښتنو له پیټي وژغوري خو بیا به هم د نورو لسګونو پوښتنو سره مخ شو. هغه زما په وژلو څه غوښتل ترلاسه کړي؟ هغه څوك دی؟ زه څوك یم؟ زما په مرګ کې د هغه څه ګټه وه؟

هو رښتیا ما خو لا په ځای پریږده. له غفار سره ولې جنګیده؟ ولې بې ویل چې دغفار د یوه وسلوال په وژلو پنځه زره پاکستانۍ کلدارې درکوم. د هغو وژلو ده ته څه ګټه رسوله؟ چا ورته ویلي و چې له غفار سره وجنګیږه؟

ملوك دې ټولو پوښتنو ته ځواب نه درلود سریې په کمپله کې پټ کړ. غوښتل یې د پوښتنو له ځنځیره ځان وژغوري

يوولسم څپرکی

قوماندان هاشم په بې صبري سره د سموت دوی د راتلو انتظار ایست د خونې په بر کونج کې یې یوې بسترې ته ډډه وهلې وه، یوه پښه یې په بله پښه اړولې وه او د کوټې بازوانو ته ځیرو.

کوټه نسبتًا لویه وه، څلور پنځه خیرنې توشکې پکې هوارې وې، دیوالونو ته د بالښتونو په ځای بړستنې ټولې شوې وې، دروازې ته په مخامخ دیوال په لویو میخونو باندې راځړول شوي کلاشینکوف او یوه واسکټ نظر جلباوو، په لویدیځ دیوال یو لوی کاغذ چې کلمه شریفه پرې لیکل شوې وه ځړیده. او په بل دیوال د کړکۍ خواته یو بې چوکاټه عکس نښلول شوی و، چې پورتنی یوکونج یې را خطا شوی و. او د عکس مخ یې پټ کړې و، له ږیرې او کرتۍ څخه یې معلومیده چې ددوی د تنظیم د مشر عکس دی.

دروازې ته نږدې د اوبو نیم ستل په یوه پلنه ډبره ایښودل شوی و، ترځنګ یې په یوه خیرن لوښي کې د پیازو او کچالو پوټکي اچول شوي و.

دا ددغې لویې برجه ورې کلا د کونج کوټه وه. چې خاوند یې څو کاله دمخه پاکستان ته مهاجر شوی و. په کلا کې یوه دور ته نورې کوټې هم جوړې شوې وې. د هرې کوټې ترځنګ د اور خونه چې تنور پکې و.

جوړې شوې وې او ترمنځ یې یو یو حمام چې د کوټو تاوخانې ترې لاندې تیرېدې هم جوړ شوی و.

حاجي جانګل دا کوټې د خپلو څلور زامنو په نوم جوړې کړې وې چې دوه یې په جنګ کې وژل شوي ول. یو یې څو ورځې دمخه پاکستان ته د رخصتۍ تیرولو لپاره تللی و. او بل یې دوبۍ ته د مزدورۍ په نیت تللی و. د کلا دباندې له لوید یځ دیوال سره یوه اوږده کوټه جوړه شوې وه چې یو وخت میلمستون و. او د ورځې به څو ځله ډکیده تشیده. خو اوس ځوک نه ورتلل، درنه کوټه یې بلله، ویل کیدل چې پیریان پکې اوسي. ددغه مرکز مجاهدینو دشپې څو ځله ددې کوټې په دروازه کې سپین کالي سړی لیدلی و. خو په دوی یې غرض نه کاوو. کله کله به دشپې له همدې خوا یونیم کاڼی راویشتل کیده چې زیاتره به لامده ول. او کله کله خو به یې دوی په ناپیژندل شویو فلزي سیکو ویشتل. ملاصاحب به ویل چې دا مسلمان پیریان دي. همدې دیوال ته د کلا د انګړ له خوا د پروړې او رشقې لپاره یوه لویه کاهدانه او ورپسې د حیواناتو ګنبدې «ستورګې» جوړې شوې وې. چې کار نه ترې اخیستل کیده.

له قوماندان هاشم سره د کوټې په کونج کې یو پنځلس شپاړس کلن هلك هم ناست و. چې د قطعو په فال بوخت و. ترځنګ یې سینو ټایپ ایښی و.

هلك دومره په فال بوخت و. چې د قوماندان ناځاپي غږ ولړزاوو هغه ورته وویل:

ـ عیدګله دا سموت دوی ډیر ناوخته نه شول؟

ـ ام

ـ ته ورشه یو وار برج ته پورته شه ځار یې وکړه.

ـ ته ودریږه چې دا فال خلاص شي.

ـ قوماندان یوه پښه په بله واړوله.

ـ یره تا خو ټول عمر په فالو تیر کړ. د څه شي فال ګورې؟

ـ ستا لپاره فال نیسم. چې بل واده به دې وشي او که نه؟

ـ رښتیا وایې؟

له دې سره له ځایه راجګ شو دده خواته کیناست قطعو ته ځیرشو.

ـ ښه ښه نو څنګه شو؟

ـ د کرې توس ورك دی که دا راووت نو بیا یې خلاص بوله.

ـ هاشم هم ورسره ملګرتیا وکړه.

ـ دا اته تاې هلته کیږده.

ـ هو والله ریښتیا دې وویل.

ـ هغه بل دلته کیږده.

هغه ورقه یې هلته کیښوده. څلورپنځه ورقې نورې هم ووتلې. خو نورې قطعی بندې وې. هاشم وارخطا غوندې شو. مخ ته پرتې قطعې یې بیا واړولې خو اصلي قطعې ترنورو قطعو لاندې بندې وې. قطعې یې بیا واړولې خو پرمختنګ یې ونه کړ.

هاشم د بندشوي فال قطعې سره ګډې وډې کړې. عید ګل ته یې منت وکړ:

ـ ایسته کړه دا ناروا دي ورشه برج ته. وګوره چې دوی نه معلومیږي؟

عیدګل له دروازې ووت. هاشم پسې ورغږ کړ.

ـ ریښتیا دا نوروته ووایه چې تیار اوسي.

د عیدګل له وتلو سره سموت او ورسره دوه کسه د کلا په دروازه رانوتل.

د هاشم زړه په ټوپونو شو غوښتل یې چې مخې ته ورمنډه کړي خو

ځان یې ټینګ کړ او د نسوارو په قطي یې ځان بوخت کړ. داسې یې وښودله چې ددوی په راتګ نه دی خبرشوی.

صالح له دروازې پرې غږ کړ

- قوماندان صاحب لکه چې ته هم غرمه نه وې ویده شوی.

- په ویده وم اوس را پورته شوم لمونځ او اودس مې وکړ.

هاشم دروغ ویل نه ویده شوی و اونه یې اودس کړی و.

درې واړو د بړستنو بالښتو ته ډډه ووهله اوپښې یې وغځولې. د هاشم زړه طاقت ونه کړ سموت ته یې مخ ورواړولو:

- د تندې له ګونځو خودې معلومیږي چې بیاتش لاس راغلی یې.

- همداسې یې درواخله.

هاشم سترګې برګې کړې په حیرانۍ یې وویل:

- ولې؟

- بس مطلب جمعه دین لا په هغه خره سپورو.

- څه یې ویل؟

- هغه پخوانۍ خبرې مطلب لور مې وږه ده. قوماندان صاحب یې د پلار په ځای دې پوه شوې که پوه نشوې مطلب زه مې لور اور ته نه اچوم.

د هاشم رنګ تور واوښت!

- ددې سرې مرګ راغلی دی.

برات چې پښې یې غزولې وې خپلې پښې یې راټولې کړې وې ویل:

- والله قوماندان صاحب چې هرڅومره مو ورته وویل له خپلې خبرې نه واوښت.

بیایې د ابل نه مخ ورواړاوو:

- که څنګه صالح ت خو ولید؟

- هو یره زه چې ورته ګورم دا خر به په اسانه په دې پله تیر نه شي

قوماندان هاشم سترګې برګې کړې:

- دې خره ته خدای سوټې (لرګي) پیدا کړی دی چې یو دوه یې په دې ملا ووهې پخپله به تیر شي. که څنګه براته؟

- ما چې ولید زړه مې نه مني چې هو دې کړي.

- داسې به یې لارې ته برابر کم چې ته وو ایې شپاړس.

سموت په نصیحت ورته وویل:

یره قوماندان صاحب که زما منې تیر شه له دې غوړې ښوروا، پوه شوې که پوه نشوې.

- دا داسې ښوروا نه ده چې سړی دې ترې تیر شي.

صالح له هغې خوا پرې را غږ کړ:

- والله موږ په لاره همدا سره وویل جمعه الدین یې نه مني چې نه یې منی ته ترې تیرشه.

قوماندان په غوصه شو:

- نن خو ټول یو ډول خبرې کوئ، خدای دې خیر پیښ کړي بل چا خوبه لونګی نه وي درته منلې.

سموت وویل:

- قوماندان صاحب تاته خو معلومه ده مطلب چې سر مې وغواړې هم دریغ به یې نه کم پوه شوې که پوه نشوې خو دا سړی چې موږ پخوا هم ورسره خبرې کړې وې مطلب نن مو هم ولید زړه مې نه مني چې لارې ته راشي.

برات په تائید وویل:

- سموت ریښتیا وایې پریږده قوماندان صاحب جنګی خو کمې نه دي خدای هم ښه ځوانی درکړې هم ښه هستي. ته امر وکه تر بیګا پورې به لس دغسې جنکیانې درته کینوم.

هاشم له اسویلي سره وویل

ـ هی هی برات ګله اوس موږ او تاسې خپل سره ناست یو تاسې نه ده لیدلې ماچې لیدلې بس خدای پاك همدا یوه جوړه کړې ده. داسې سترګې خدای ورکړي چې له سرې څخه دنیا او آخرت دواړه هیروي.

سموت وویل:

ـ قوماندان صاحب مطلب خلك به وایې چې دوه ښځې یې لرلې بله یې هم په زور وکړه.

ـ زه به څه کوم هغه دوه وچې وزې، چې نه یې شیدې شته نه یې غوښه د خوراك ده.

دواړو یو بل ته سره وکتل:

هیڅا څه ونه ویل، ټول چوپ و. ښه شیبه یوه هم خبرې نه کولې.

قوماندان هاشم وویل:

ـ چې یوځل یې لاس شاته وتړئ او زرې کلا ته یې راولئ پخپله به لارې ته سم شي.

برات وویل:

ـ ته ښه وایې چې زور ورښکاره نه کړو نه یې مني.

سموت څټ وګراوو ویې ویل:

ـ زړه په زور لاسته نه راځي. پوه شوې که پوه نشوې.

رحمان با با څه ښه فرمایلي دي:

ما پـه زور کـلی آبـاد لـیـدلی ندی

هیڅ ظالم مې په زړه ښاد لیدلی نه دی

قوماندان قهرجنه خندا وکړه:

ـ نو څه وکړم کوډې پرې وکړم؟

سموت د پخوا غوندې ونه ویریده او په پوزخند سره یې وویل

ـ که کوډې کوې نو په لور يې وکه پوه شوې که پوه نشوې مطلب ته
پې مين يې او هغه لا خبره نه ده.

قوماندان هاشم په خوب کې يواځې وويل:

ـ سموته!

دې يوې کليمې ټول پخپل ځای کينول. يوه هم څه ونه ويل، نه چا بيا ورته نصيحت وکړ او نه يې پخپله خبره ټينګار وکړ.

څوشيبې ټول چوپه خوله ناست ول. وروسته يويو له کوټې ووتل.

قوماندان هاشم هم څوشيبې وروسته د کلا انګړ ته راووت، په انګړ کې يوې بلې خواته وګرځيده. له چا سره يې خبرې نه کولې. که به چا سترې مه شې هم ورسره وکړه يوازې به يې د سرپه اشاره ځواب ورکړ.

عيدګل يې ترشا روان و، قوماندان هاشم د يوې دروازې په لوري ولاړ عيدګل ته يې مخ راواړاوو:

ـ ولاړشه. هغه خنځير راوله.

دولسم څپرکی

باران نوی دریدلی و. په پاخه سرك ځای ځای اوبه ډنډ ولاړې وې. ملوك د روغتون د دریم پوړ په کړکۍ کې ناست و. په سرك یې د موټرو او لاریانو د تګ راتګ ننداره کوله. په سرك تیرید ونکیو پسې به یې تر هغو کتل چې له سترګو به الونیا شول. د کړکۍ د خلاصې پلې په ائینه کې یې وکتل. ږیره یې رسیدلې وه یو دوه سپین ویښتان یې پیدا کړل. ویې نیول. کش یې کړل خو ویې نه ایستل.

دکړکۍ د پلې په ائینه کې یې ګډوډ تصویرونه لیدل. پله یې په لاس تکیه کړه. ښه ورته ځیرشو خو ویې نه پیژندل سترګې یې د لاس په شا وموښلې. په هینداره کې تصویرونه یو په بل اوښتل. ملوك په ځیر ځیر ورته وکتل خړپړکلی. د اور لمبې او لوګی. د الوتکو تصویرونه. شنه فصلونه او ورباندې سرې پرخې پرتې او په دې ټولو کې د خمارې تت تصویر په ویښو سترګو د خوب نړۍ ته بوت.

ملوك خپل سر په لاسونو کې ونیو. د سر ویښتان یې ګډوډ کړل. لاندې یې د ښار واټونو ته وکتل. هلته وړاندې په پارك کې ښځې او نارینه ګرځیدل ماشومانو لوبې کولې د روغتون څنګ ته له هوټل نه د سندرو غږ راته.

سپینې خیمې په پاکستان ولاړې دینه

بیا نه درځمه وه رنګ شي کابله بیا نه درځمه

په پارك کې خلك خوشحاله معلوميدل، خندل يې ده ته داسې معلوميدل لکه چې ټول په ده پورې خاندي لکه چې په خلکو يې خوښي نه لوريږي ژر يې مخ بلې خواته واړاوو.

د هوټل د ټايپ د سندرو آواز اوريدل کيده ټايپ کومه بله سندره غږوله خو د ملوك غوږو ته هغه پخوانۍ سندره راتله:

سپينې خيمې په پاکستان ولاړې دينه
بيا نه درځمه وه رنګ شي کابله بيا نه درځمه

ملوك له اسويلي سره وويل:

بيانه درځمه، مور مې هم يوازې پريښودم، د مور د مرګ خبر چې څو ورځې د مخه نظر محمد ورته راوړی و بې سيکه کړی و، نظر محمد چې دبل کلي و، څو ورځې د مخه دلته راغلی و، يوازې دومره خبر و، چې د ملوك مور مړه شوې، نور يې نه له ناروغۍ خبر و او نه ددوی د کور له نور احواله. نظرمحمد داهم ويلی و، چې کلي ته دده د مرګ آوازه تللې ده.
ملوك په کوټه کې يوې بلې خواته وګرځيده، نن د مهاجرينو د روغتون دا کوټه له ناروغانو تشه وه، د کړکۍ خواته ودريده، په هغو ځوانانو يې کينه راغله چې کتابونه يې په لاسونو کې ول، او ښوونځيو ته روان ول.
روغتون ته مخامخ د ښوونځي د درسونو د پيل زنګ ووهل شو، ټول د خپلو ټولګيو په لوري ولاړل، ملوك ته د باتور ښوونځې وريادشو چې ګروپ يې د شپې په بمونو والوزاوو، ملوك په هغه شپه خپل ی ځانه يې بد راغلل. دکړکۍ دخلاصې پلې په ائينه کې يې ځان ته بد بد وکتل بيرته يې مخ ترې واړاوو.
خو بيرته يې له روسانو سره جګړې وريادې شوې، هغه ورځ چې د روسانو لويه قوا يې پسې واخستله. خوشحاله شو. ځان به لوی اتل ورته ښکاره شو.

بیا به یې خپلو زحمتونو ته پام شو. لوږې، تندې، د هاشم او غفار جګړې....

کله کله له سرې د فکرونو لړۍ وشلیږي، د ښو فکرونو د پښو پلونه ترې ورک شي، ښې او بدې خاطرې یې په یوه وار ذهن ته راځي. ملوک نن همداسې و. د ذهن په آسمان به یې د کرکې وریځې راخورې شوې، زړه یې غوښتل خپل ماشیندار ورسره وای، له دې دریم پوړ نه یې د ښار په خلکو ضربه کړې وای، دا لویه نړۍ به ورته لویه هدیره ښکاره شوه، د خپلو ارمانونو قبرونه یې پکې لیدل. خو بیرته به یې دغو وریځو د زړه په دښتو، د مینې باران وا وراوو. خُماره به ورباده شوه، له ځانه سره یې وویل:

ـ هغه به هم وایی چې زه په دې دنیا کې نه یم.

ساعت ته یې وکتل یوولس نیمې بجې وې، پرون یې ورته ویلي و، چې نن غرمه به له روغتونه وزي، خو ډاکټران لا نه و راغلي.

ملوک پخپل چپرکټ اوږد وغځیده له ځانه سره یې وویل:

ـ که هغه نرۍ شین سترګې ډاکټره رانه شي، څرنګه به یې وینم. له ځایه را ولاړشو په کوټه کې وګرځیده.

ـ کاپیره ځواني خدای ورکړیده.

د میز پر سر درمل یې سره راټول کړل، په الماری کې هم چې څه کالي و، په ګلدار دسمال کې یې غوټه کړل، بیرته پخپل ځای پریووت.

ژولیا له یوې بلې ډاکټرې سره را ننوته، ژولیا یې په ټنډه لاس کیښود، بلې ډاکټرې یې فشار وکوت، دواړو په انګلیسي څه سره وویل: ډاکټرې دوسیه واخیسته ووتله. ژولیا په یوه پاڼه څه ولیکل ملوک ته یې ورکړل ویې ویل:

ـ تاسې اوس بیخي جوړیاست، هیله ده له مور سره خپه شوی نه یې.

ملوک ورته وویل:

ـ زه به د تا نیکی ټول ژوند هیرې نه کړم.

د ژولیا سترګو ته ځیر شو.

ـ ډیره میربانه ښځه یې خو ارمان.

خبره یې وژوله نه پوهیده څه وو ایي.

ژولیا په حیرانی ورته وکتل:

ـ ارما دڅه؟

ـ ارمان دا چې ته خو کاپیره نه وای.

ژولیا وخندل:

ـ کافیر تاسې چاته وایاست؟

ملوك بې واره وویل:

ـ مونږ کاپیر هغه بولو چې له خدایه منکر وي.

ـ زه په لوی خدای(ج) ایمان لرم ترې منکره نه یم.

ـ عجیبه ده!

ژولیا وویل:

ـ دا څه عجیبه ده، د ځمکې د مخ ټول موجودات د خدای (ج) ثنا وایي او بیا انسان ته خو خدای پاك عقل ورکړی. دا عجیبه نده. عجیبه داده چې مونږ انسان ولې یو له بله کرکه لرو، ولې د کینو په ځای مینه نه کړو.

ملوك حیران حیران ورته کتل. وروستی خبرې یې خندا ور وستله، موسکی شو. شونډې یې بوڅې کړې. په کوټه کې بل څوك نه و. خو ده د ژولیا خواته په شونډو داسې اشاره وکړه لکه چې په کوټه کې نورو کسانو ته وایی:

ـ دا ګوره. له دنیا ناخبره ده. انسان داسې پاکه فیروزه ورته ښکاریږي. خبره نه ده چې دلته انسانان د ورونو وینو ته ترږي ناست دي.

د ملوك په زړه کې ډیرې خبرې وې نه پوهیده څه ووایي. ژولیا ته نږدې شو. نیغ یې د هغې سترګو ته وکتل

ـ زه به دې ټول ژوند هیره نه کړم.

ژولیا له کړکۍ د باندې پارك ته کتل. ملوك غلی و. هیله یې لرله له هغې هم د مینې خبره واوري. خو ژولیا څه ونه ویل. ملوك ته یې ښکته پورته وکتل لکه چې په کتلو کې وایي: «ته افغان یې افغان. ته په مینه څه پوهیږې. ورځه ورځه خپل مورچل ته ځان رسوه.

ژولیا یوځل بیا ورته وکتل شونډې یې وښوریدې د ملوك زړه په ټوپونو شو، ژولیا یوازې وویل:

ـ مننه.

ملوك د هغې ځرځو شنو سترګو ته ځیر و. خو هغه څه یې پکې ونه لیدل چې تمه یې لرله. د هغې سترګو ورته وویل:

ـ ورځه ورځه مورچل ته ځان رسوه. تاسې د مینې لپاره نه د وینې لپاره پیدا شوي یاست. ورځه ورځه مینه له تا څه غواړي. مینه له تا څه غواړي.

دیارلسم څپرکی

پیره دار د کلاد کونج د ژوري کوټې دروازه خلاصه کړه. دا کوټه پخوا د ازوغ او د ژمي د لرګیو لپاره ځانګړې شوې وه او حاجی جانګل به د ژمي د لاندي د پسونو غوښې هم پکې ځړولې. له دغې کوټې څخه د کلا برج ته هم لاره تللې وه، چې د قوماندان هاشم مخصوص زندان و.

بل پیره دار د برج د خونې دروازه هم ورته خلاصه کړه.

کوټه تیاره وه، یوازې د برج له دوهم پوړ څخه د راپرې شوې درځې له لارې رڼا راتله.

په کوټه کې پروت بندي چه لاسونه او پښې یې په سپین پړي تړل شوې وې د قوماندان په لیدو کوښښ وکړ چې له ځایه جګ شي خو وېې نشوای کولای.

قوماندان پهره دار ته مخ ورواړاو:

ـ دا نور بندیان مو څه کړي دي؟

ـ صایب هغه مو زړې کلا ته ولیږل.

ـ هوم، نو ولې؟

ـ تاسې ویل صایب.

زړه کلا په حقیقت کې د قوماندان هاشم وژنتون و، چې چاته به یې په زړه کې تیره کړه نو لاس به یې شاته وروتړل او د شپې به یې زړې کلا ته ولیږه.

دلته د هرچا دا سندره زده وه:

لاس دې وتړه شاته پېسې دې راکړه ماته
دنيا شوه درنه پاته درځـــه زړې کلا تـــه
دعـــاوې کـــوه مـــاتـــه

قوماندان به پخوا چې د زړې کلا په باب د خپلوسله والو کسانو رپوټ ته غوږ و، په ډېره مينه به يې د موسکا په بدرګه د هغو خبرې اورېدې او د ټولو جزئياتو پوښتنه به يې کوله:

- ښه ښه څو کسان وو؟
- څنګه مو ووژل؟
- ګولۍ خو به مو ډېرې نه وي ورباندې زايه کړې؟
- د مرګ په وروستيو شيبو کې يې څه ويل؟

او دې ته ورته په لس ګونو پوښتنې، چې د ځواب په اورېدو سره به يې هاشم مخصوصه خندا وکړه.

خو نن يې چې د زړې کلا نوم واورېد، چندان ښه نه ورباندې ولګيده. ځکه يې بيا پوښتنه وکړه:

- ټول مو زړې کلاته يوړل؟
- هوصيب.

قوماندان په غوصه وويل:

- بد مو کړي دي.

بندي ته يې مخ ورواړاوو:

- نوم دې څه دی؟
- خاورې ګلان.
- ام خاروې ګلان، هم خاروې يې هم ګلان؟

بندي څه ونه ويل، هاشم بيا پوښتنه وکړه:

دیارلسم څپرکی

پیره دار د کلاد کونج د ژوري کوټې دروازه خلاصه کړه. دا کوټه پخوا د ازوغ او د ژمي د لرګیو لپاره ځانګړې شوې وه او حاجي جانګل به د ژمي د لاندي د پسونو غوښې هم پکې ځړولې. له دغې کوټې څخه د کلا برج ته هم لاره تللې وه، چې د قوماندان هاشم مخصوص زندان و.

بل پیره دار د برج د خونې دروازه هم ورته خلاصه کړه.

کوټه تیاره وه، یوازې د برج له دوهم پوړ څخه د راپرې شوې درځې له لارې رڼا راتله.

په کوټه کې پروت بندي چه لاسونه او پښې یې په سپین پړي تړل شوې وې د قوماندان په لیدو کوښښ وکړ چې له ځایه جګ شي خو ویې نشوای کولای.

قوماندان پهره دار ته مخ ورواړاو:

ـ دا نور بندیان مو څه کړي دي؟

ـ صایب هغه مو زړې کلا ته ولیږل.

ـ هوم، نو ولې؟

ـ تاسې ویل صایب.

زړه کلا په حقیقت کې د قوماندان هاشم وژنتون و، چې چاته به یې په زړه کې تیره کړه نو لاس به یې شاته وروتړل او د شپې به یې زړې کلا ته ولیږه.

اوله دې سره یې بندي د سر تر ویښتانو ونیو. په بل لاس یې په خیټه کې په سوك وواهه.

یو ازې یوه چیغه واوریدل شوه.

قوماندان بیا وویل.

ـ لکه چې نه سړې کیږې ها؟

بیا یې د هغه دواړه لاسونه د شا په خوا قات کړل او کې یې کاږل، بندي چیغه وکړه:

ـ اوف مه کوه مړ دې کړم.

هاشم یې لاسونه نور هم پسې تاو کړل، بندي چیغې وهلې.

قوماندان په قهرجن آواز وویل:

ـ خبرې وکه، د نر غوندې وو ایه چې کمونیس یم. ټولو ته مالوم یې چې د کمونیستي سبق تا خلکوته ورکاوو، باچاته نه یې مالوم.

چې وې لیدل بندي څه نه وایي په نرمه لهجه یې ورته وویل:

ـ که ته وایې چې په پټه خوله به خلاص شم، نه خلاصیږې او چې ووایې دا مې قول دی چې ژوندی دې پرېږدم.

هاشم د قول په دود لاس ورنه کړل څکه چې لاسونه یې دده په لاسونو کې و او وار په وار یې تاوول بندي یوازې چیغې وهلې د هغه چیغو قوماندان لاپسې عصباني کړ غیږ یې ورکړه ځای په ځای یې را څملاوو. په خیټه یې کیناست او ترستوني یې ونیو په ژړغوني غوندې غږ یې ورته وویل:

ـ اوس وایې که نه ها؟

ـ د بندي له خولې ووتل:

ـ هو هو زه حزبي وم. مړ مې که. ولې راته ګورې

له دې سره یې هاشم ستونی پریښود د دروازې خواته کیناست په سټړې ساه یې ورته وویل:

ـ ماته مالوم وې خو بس ما ویل یو وارې ستا له خولې هم واورم.
ګلان هیڅ ونه ویل.
هاشم له ځایه را ولاړ شو دروازه یې خلاصه کړه چې ویې لیده پیره دار ولاړ دی منت یې پرې وکړ.
ـ ولې دلته ولاړ یې، ځه دباندې د هغې بلې کوټې مخې ته ودرېږه.
دروازه یې بیرته وتړله د ګلان ترڅنګ کیناست.
ـ ډوډۍ دې خوړلې ده؟
ـ هو.
ـ چای مای څه شی خورې؟
ـ یه.
ـ ګوره ډاریږه مه، ماخو پیژنې زه دلته قوماندان یم، زما له امره پرته مرغۍ هم پر نه شي وهلای، څوك به ګل هم درپورې نه کي.
بندي سترګې راپورته کړې په ناباوري یې ورته وکتل.
قوماندان دده د ډاډ لپاره پسې زیاته کړه:
ـ په ما باور وکه، غولوم دې نه، زما خبره خبره ده، چې درته ومې ویل څه نه درته وایم بس سرې سترګې ګرځه .
لاس یې وراوږد کړ د هغه بې ساه لاس یې په لاس کې ونیو وې ویل:
ـ پکت (فقط) ماته قناعت راکړه، ولې کمونیست شوی وې؟
ـ زه کمونیست نه یم پاك مسلمان یم.
ـ بسلمان به یې یا به نه یې خو ماته کمونیستي راوښیه.
بندي په تعجب ورته وویل:
ـ څنګه یې دروښیم زه زه ....
قوماندان یې خبره په خوله کې وروچه کړه:
ـ په څنګه منګه دې نه پوهیږم ماته صاف بیان وکه، سم سیي

(صحیح) راته ووایه چې سړی څرنګ کمونیس شي.

بیایې پورته د کوټې بازوانو ته وکتل داسې لکه چې شماري یې، پسې زیاته یې کړه:

ـ هو ماته وښیه چې سړی څرنګه کمونیس کیدای شي، څرنګه د ګناوو په کولو کې بې باکه واوسي.

بندي په ټیټ غږ وویل:

ـ زه والله که پې پوهیږم څه به درته ووایم.

ـ والله که پوهیږم، والله که پوهیږم د سپي زو، زه درته وایم ماته لاره راوښیه او ته ځان خلاصوي.

بیا ورنږدې شو سترګې یې تنګې کړې لاس یې د هغه په اوږه کیښود.

ـ ماته لاره راوښیه، چې سړی څرنګ کمونیس شي، څرنګ بې خوده شي او په دې باور پیدا کړي چې نه سوال شته نه ځواب، لکه چې دلته پوښتنه نشته هلته هم نشته.

چې بندي څه ونه ویل، دی شاته ولاړ دیوال ته داسې ودریده لکه یوم، متې او سر یې په دیوال پورې ننښتې او پښې یې له دیواله لرې ایښې وې په ارامه لهجه یې وویل:

ـ ووایه مه ډاریږه، ستا غږ له ما پرته هیڅوك هم نه اوري، په ما باور وکه، ما جذب که، ماته قناعت راکه. داسې څه راته ووایه چې زړه مې پې قرار شي.

له دیواله بیرته دکوټې د غولي منځ ته راغی، د بندي په اوږو یې لاس کیښود ویې ویل:

ـ ترتا مې قربان کړې، هیڅ چرت مه خرابوه، څوك به چپ هم درته ونه ګوري، هغسې چې زه درسره کمك کوم ته هم کمك را سره وکه ما له دې عذابه وباسه.

چې بندي په تعجب او پوښتنې په ډول ورته وکتل ده ورته وويل:

هو دا څو شپې مې يوناپيژندل شوی عذاب ځوروي. خلك ما يو بختور سړی بولي. چې قدرت لرم. پيسې لرم. ښځې لرم. او هرڅه لرم خو دوی خبر نه دي چې په ما څه تيريږي.

په ژړغوني غږ يې پسې زياته کړه:

- دوی څه خبر دي چې په ما کې وينه وچه ده. ورځ خو لا ښه ده، اوف زما شپه دې خدای نامې بنيادم ته نه وروينې. دا هم زما ګناه ده يو وخت مې ويل کاشکې ورځ نه وای سر او کال شپه وای، هغه وخت مې د شپې کارجوړ و، دا قدرت او هستي چې وينې ټول مې د شپې په لاس راوړي ځکه مې شپه خوښيده.

خو اوس، اوس چې شپه رانږدې کيږي زه وايم کاشکې مړشوی وای.

بندي ته يې د کيناستو اشاره وکړه پخپله هم بندي ته مخامخ کيناست لکه چې خبره يې هيره کړې وي، تندی يې په لاس ټينګ ونيو څو شيبې چوپ و، لکه چې يوڅه ورپه يادشوي وي.

سريې را پورته کړ:

- هو ورځ ، ورځ ښه وي. دا ژوندي خلك وينم او ددنيا له شرمه زه هم ګرځم. امرونه کوم. پيسې ګټم. او د ژوند لپاره نوي فکرونه کوم.

خو شپه. اوف شپه.

ښی لاس يې موټی کړاو تندي ته يې تکيه کړ:

- د شپې بل ور خوبونه وينم. داسې ځورونکي خوبونه چې خدای دې ترې وساته.

ددروازې خواته ولاړ دروازه يې خلاصه کړه. چې وې ليدل څوك نشته بيرته يې وتړله. ګلان ته نږدې کيناست په ټيټ غږ يې ورته وويل:

خوبونه نه دي خپسې دي. تمامه شپه مې په خوله بلا لاس را

ایښې وي، چیغې مې څوك نه اوري رنګ رنګ بلاوې وینم. ډاریږم. زړه مې چوي.

بندي چوپ و. هیڅ یې نه ویل. قوماندان هاشم ته ځیر و. د هاشم ده ته پام نه و، په کوټه کې یوې بلې خواته ګرځیده. بیرته راغی د بندي مخې ته په پلتۍ (چارزانو) کیناست:

ـ پخوا به خلکو ویل ښیښکې دینداره او ښه خلك ځوروي، نو ته وایه چې دینداره خلك ځوروي نو بیا له ما څه غواړي ما ولې نه پریږدي؟

بندي سر وښوراوو، چې نه یې د نفې مانا لرله نه د تائید.

قوماندان لګیاوو:

کاشکې یوازې ښیښکې وای رنګ رنګ بلاوې په رنګ رنګ جامو کې راځي

ملا صاحب وایي چې دا د دغو مړو ارواوې دي چې ما وژلي دي. چې ورته وایم څه وکم، وایي خیراتونه وکړه. خیراتونه مې وکړل غوایي مې حلال کړل پسونه او وزې مې حلالې کړې.

بلاوې کمې نشوې اوس خو لا د غویو او وزو په جامو کې هم راتـه راځي.

قوماندان له جیب څخه د نسوارو ډبی راوبوست په کیڼ ورغوي کې یې واچاوو د ښي لاس په یوه ګوته یې له شاو خوا سره راټول کړل:

ـ ملا هم رینتیا وایي. هغه خلك چې ما وژلي دي. د شپې ډله ډله راځي. چیغې وهي نه پوهیږم څه وایي. څه غواړي؟

نسوار یې خولې ته واچول په ډکه خوله یې وویل:

ـ مړه خو څه کوي. هغه ژوندي چې د ورځې مې له سیوري ډاریږي د شپې هغه هم راځي او ما ځوروي.

نسوار یې یوې خواته تف کړل وې خندل:

- بیګا د ولي محمد مور په تورو کالو کې راغله ترستوني یې ونیولم چې هرڅومره زور مې کاوو ځان مې نشوای ترې خلاصولی.

نه پوهیږم په هغه جان (جهان) به مې څه حال وي.

په دې دنیا خو د هیڅ شي په خوند پوه نه شوم. نه ډوډۍ نه میوه هیڅ شی خوند نه راکوي بس هسې خېټه ډکوم.

دا بله ښځه مې هم اوس ترپام بده ده. بس لکه بلا چې وینم.

قوماندان همداسې لګیا و، دې ته یې پام نه و چې مخاطب یې خبرې اوري که نه. بس داسې ګڼه و لکه چې د عمرونو عمرونو ورك شوی دوست یې پیدا کړی وي ورته د خپل زړه غوټې پرانیزي.

په شونډو یې نرۍ موسکا ښکاره شوه ګلان ته نژدې شو وې ویل:

- هو ریښتیا په دې ټولو تیارو کې یوه رڼا هم شته که یې لاس ته راوړم شپې به مې رڼې شي.

قوماندان خوله په خوند سره خوځوله، داسې لکه چې په خوله کې یې شیریني یا بل خوږ څه وي، ژبه یې په دواړو شونډو راتیره کړه وې ویل:

- یو وار مې لیدلې ده. زړه مې پسې تللی دی څرنګه یې چې نوم خماره ده. هغسې خمارې سترګې لري. جمعه الدین مې مخې ته نشي دریدلای. حتمًا یې لاس ته راوړم که نه وي....

خپله خبره یې همدلته پرېښوده . ګلان ته یې نیغ وکتل:

- ولې څه نه وایې؟

څه ووایم صیب.

قوماندان یې سترګو ته ځیر شو

- دا ووایه چې ته هم لکه زه داسې ډاروونکي خوبونه وینې؟

- یه

قوماندان هاشم په ناباورۍ سره وویل

ـ رښتیا وایې؟

ـ دغسې خوبونه مې تر اوسه ندي لیدلي.

ـ اپرین، ولې دې نه دي لیدلي؟

ـ نه پوهېږم.

ـ قوماندان خپل څټ وګراوو، په خوشحالۍ یې وویل

ـ زه پوهېږم، زه پوهېږم ته ځکه دا خوبونه نه وینې او ځکه نه ځورېږې چې ته بې باوره یې. که باور هم لرې هغه د بلې دنیا په نشتوالي باور دی.

بیایې وپوښتل:

ـ دغسې نه ده؟

ـ یه.

ـ تا څومره خلك وژلي دي؟

ـ ما؟

ـ هو ووایه څو کسه دې تر اوسه وژلي دي. شمېر یې درته معلوم دی که زما غوندې یې؟

بندي په زاریو وویل:

ـ والله که مې څوك وژلي وي.

ـ زه له تا تحقیق نه کوم تحقیق داسې نه وي. هرڅومره دې چې وژلي دي هغه ستا کار دی ماته دومره ووایه چې د چا ارواګانې ځوروي که یه؟

بندي سرټیټ اچولی و لنډ ځواب یې ورکړ

ـ یه.

ـ بس ما ته همدا راوښیه چې څنګه سړی ځان له عذابه خلاص کړي.

بیایې په زاریو ورته وویل:

ملايانو ته ورغلم. زيارتونو ته ولاړم. خيراتونه مې وکړل په شپو شپو ويښ پاتې شوم. بيا هم هغه عذاب هغه تورې بلاوې. اوس يوازې ته پاتې يې

بندي پوښتنه وکړه:

ـ نو زه غريب به څه وکم؟

ـ ته راسره کمك وکه ما له عذابه خلاص کړه داسې لاره راوښيه چې ستا غوندې نور زه هم بد بد خوبونه ونه وينم.

بندي وويل:

ـ زه به څه ووايم؟

قوماندان بد بد ورته وکتل. لکه چې په کتلو کې وايي:

ـ له تا هم څه شی جوړ نه شول.

خودا خبرې يې له خولې را ونه وتلې. بندي يې ترګريوان ونيوله ځايه يې په شدت سره راپورته کړ په بل لاس يې د هغه ستونی ټينګ ونيو:

ـ ووايه ژر راته ووايه. ولې سم دم نه راته وايې؟ دا هم ټول له بې غيرتې نه وايې په زړه کې ډيرې خبرې لرې.

بندي هيڅ ونه ويل. آن د هغه له لاسونو څخه يې د خپل ستوني د خلاصولو هڅه هم ونه کړه همامغسې غلی ولاړ و. هغه د چا خبره چرت يې هم نه خراباوو. خو قوماندان يې په دواړو لاسونو په ستوني زور راووست:

ـ وايې که نه ها؟

له دې سره يې د ګلان سر په سختۍ سره په ځمکه وويشت په خېټه يې پښه کېښوده. غږ يې نور هم قهرجن شو داسې چې ګلان ته يې پوهېدل هم ګران و. بله پښه يې د هغه په ستوني کېښوده د ګلان سترګې زيږې زيږې راوختې

هغه سپین پړی یې چې څو شیبې د مخه د بندي لاسونه او پښې وربانديې تړل شوې وې را واخیست. قات یې کړ. د بندي په وهلو یې پیل وکړ. کله به یې په ملا کله په پښو واهه. بندي یوازې زګیروی کاوو.

چې ښه ستړی شو پړی یې لرې وغورځاوو د دروازې خواته ولاړ بیرته راوګرځید ګلان یې ترستوني ونیو راجګ یې کړ.

ـ نه وایی ها؟

له دې سره یې د سوکانو او لغتو په وهلو شروع وکړه. ترګریوان یې ونیو د کوټې له دیوال سره یې وواهه.

ـ غیږ یې ورکړه په ځمکه یې راوویشت.

بې له ځنډه یې بیرته راجګ کړ په ټول قوت یې سوك ورخطا کړ په پوزه یې وواهه. د بندي له پوزې وینو داره وکړه.

څوارلسم څپرکی

د وانه ښارګوټي په اډه کې موټر نه ول. ملوك یوه هوټل ته چې د لرګیو په تختو او سطرنجیو پوښل شوی و، ورغی. چای یې راوغوښت. د څنګ سړي له خبرو پوه شو چې هغه هم په خپل موټرکې وطن ته ځي. تري ویې پوښتل:

ـ د لارې ملګری دې پکار نه دی؟

ـ ولې نه خو ...

ـ خو مو مه پکې پیدا کوه. که په موټر کې ځای لري زه به هم درسره ولاړشم. چې ډیره مې سودا ده.

ـ ځای شته. خو خبره داسې ده، چې له ما سره په موټرکې مړی دی شپه په لاره کوم. د حکومت طیارې ګرځي چې موټر ووینې بمبارې پې کوي که نه راسره ځې دا خو به لانبه شي.

د چای له څښلو وروسته یې، تابوت د موټر په شاتنۍ برخه کې کېښود او روان شو[illegible] ملوك لومړی خبرې نه کولې. خو د قوماندان سید محمد له خبرو پو[illegible] چې له مړي سره د خپلوي اړیکې نه لري یوازې د هغه د ګروپ راکټ[illegible] . چې څو ورځې د مخه په جګړه کې ټپي او بیا د پاکستان په یوه ر[illegible]ن کې وفات شوی دی.

ملوك له جیب نه د سګرېټو قوطی راویوست سید محمد ته یې ونیو. سید محمد ورته وخندل سګرېټ دی که سګرټي؟

په سګریټ دی زه د سګریټو عادت نه لرم. یوازې په سفرکې مې ساتـ پرې تیر وي. سید محمد له جیبه د چرسو ټوټه ورکړه ملوك د چرسو تلی میده کړ سګریټ یې ترې ډك کړ. اوس نو تیاره ماښام و او ددوی ډاټسن (پایکپ) موټر د لویو غرونو په منځ کې لاره وهله. قومندان سید محمد هم په لاره د شپې کولو خبره هیره کړې وه. د موټر ټایپ سندره غږوله. دوی دواړو نور دا هیر کړی و. چې شاته د مړي تابوت پروت دی او هغه هم یو وخت ددوی د مورچل ملګری و. ټوکې وې خنداوه د چرسو دودونو د موټر سیټ په سر اخیستی و. قوماندان سید محمد خو به نسوار هم تر خپلو پښو لاندې توکول. ده ویل که د موټر ښیښه خلاصه کړې لوګی وزي او بیا به په د غو لړ چرسو ښه نشه نشي.

ده ژر ژر خبرې کولې ملوك ته یې د خبرو نوبت نه ورکاوو. په جګړه کې په خپلو کارنامو غړیده بیایې ورو ورو خبرې شخصي کیسو ته ورسیدې هریوه خپلې خاطرې بیان کړې سید محمد د خپلې زوړرتیا بیلابیل داستانونه بیان کړل بیایې په دغو نږدې غرو کې په لومړي مرکز کې د خپلو زړورتیاوو په باب ډارونکې کیسې وکړې

ـ څه څه مو ونه لیدل په اول کې زمونږ مرکز ددغه غره په ډډه کې په یوه پخوانۍ زړه کلا کې و. په هغه وخت کې زه د اوس غوندې قوماندان نه وم د شپې مې پیره کوله نیمه شپه وه توره تیاره وه یو تور وزګوری راغی خدای شته ډیر ترې وډار شوم یوځل خومې زړه و چې ډزې پرې وکړم

ـ ښه نو بیا؟

ـ بس خو ورمنډې مې کړې وزګوری مې په غیږ کې را واخیست او شاته مې واچاو. د مرکز په لوري راروان شوم په لاره ښه خوشحاله وم سبا ته به یې حلال کړو...

ـ افرین بیا مو حلال کړ؟

ـ ته صبر دومره اسانه یې هم مه بوله په دې وخت کې که ګورم د وزګوړی پښې په ځمکه ځکیږي ګبهی واخیستم چې شاته مې وکتل وزګوړی نه وو. یوه لویه توره بلا وه.

ـ وای!

ـ بس نو په هغه سات مې خوشی کړ او په منډه د یوې ډبرې شاته کیناستم که ګورم چې یوه توره بلا د یو جګ سپیدار غوندې زما په لوري راروانه ده.

ـ توبه مې دې وي خدایه.

ـ کلاشینکوف ته مې مرمۍ تیره کړه او په ضربه مې ودراو. بلا زما په خوا راروانه وه له تا یې څه پټه کم د شا په خوا مې را چاریار کړل زبون مې وهل شوی و. نور مې په پښو کې د تللو توان نه و. د یوې بلې ډبرې شاته پټ شوم. خو بلا سوکه سوکه زما په لوري راروانه وه. کله به وړه شوه کله غټه. توره شپه وه نور اندیوالان ټول ویده وه. له ځانه سره مې وویل چې ترې خلاصید ای خو نشې نو کلاشینکوف مې پې ضربه کړ....

ـ افرین د نر زو.

ـ بس چې کلاشینکوف می پې ضربه کړ د بلا له خولې داسې چیغه ووتله چې تر اوسه مې په ټول ژوند کې نه ده اوریدلې بلا نوره هم پسې اوږده شوه یوې بلې خواته تاو راتاو شوه...

ـ په دې وخت کې (ملوك) د موټر د شا له ښیښې نه وکتل چیغه یې له خولې ووتله.

سید محمد په وارخطایی پوښتنه وکړه

ـ څه خبره ده لکه چې وډار شوې؟

ملوك چې د شا ښیښې ته یې کتل وویل:

ـ م ... م. م. م مړې ...

سید محمد چې د موټر باډۍ ته وکتل له خولې یې چیغه ووتله:

ـ خیر خدایه دا خو مړی را پورته شوی دی اوس به څه کوو؟

ـ هله موټر تیز که.

ـ د موټر ښیښه پورته که چې له دې خوا را نه شي.

موټر یې نور هم تیز کړ نور یې د سرك لوړو او ژورو ته پام نه کاو (ملوك) د موټر دروازه ټینګه نیولې وه. موټر دومره تېزو چې ځان یې نشوای تکیه کولای. یوځل خو موټر له سرکه بلې خواته شو او نږدې و چې چپه شوی وای خو بیرته یې سرك ته سم کړ.

(ملوك) شاته وکتل مړی نور هم ددوی خواته رانږدې شوی و. د لاس په اشاره یې سید محمد وپوهاوو. موټر نور هم تیز شو. د موټر د مینځ د څراغونو اشارې یې مړې کړې.

(ملوك) د سترګو له کونجونو بیا شاته وکتل مړی ولاړو. او په دواړو لاسویې د موټر د سیټ بام نیولې و. په دواړو خولې را ماتې وې. یوځل خو د (ملوك) سر د موټر له چت سره ولګیده.

شاوخوا تپه تیاره وه اوس دوی د غره له تنګې راوتلي ول. څه شیبه وروسته (ملوك) وویل.

ـ ترخوبه په دشتوکې منډې وهو تراوسه لا مابنام دی ګهیځ هم ډیر لرې دی.

ـ نو څه کوو؟

ـ نه پوهیږم.

ـ نه پوهیږې نور مې په لاسوکې دمه نشته. موټر دې زده دې؟

ـ نه.

له دې سره یې موټر نورهم چټك کړ خو د ملوك زړه طاقت ونه کړ بیایې ورته وویل

ـ اخیر چیرې ځې؟ چې موږ ځو مړی هم را سره ځي. چیرته به تړې خلاص شو.

سید محمد ورته وویل:

ـ اخیربه انشاء الله موټر یوځای چپه شي او که خدای کول دواړه به یکې مړه شو.

له دې سره یې موټرته بیا ایکسلیټر ورکړ موټر داسې و، لکه چې په هوا ځي. ملوك چیغې وهلې:

ـ مه مه مه ته څه کوې؟ ځان دې له غاړې دی که څه؟ اوس به موټر ګړنګ ته واچوې.

ـ څه وکم اخیرڅه لاره لرو؟ بیا یې سوړ اسویلی وایست: هی هی څه بې ځایه مړشوم.

څو شیبې غلې و بیا یې په ډك ستوني وویل

ـ بې عقل یم خر یم. په شپه کې څوك مړی بل ځای ته وړي؟

د موټر د سیټ بام په هیبت ناك آواز ودربیده. ملوك په لړزیدلي آواز وویل:

ـ مړی بام ټکوي. بل کار به وکړو.

ـ څه کار؟

ـ وبه تښتو.

ـ سید محمد ترخنګ ورته وکتل:

ـ د خدای ساده ځان په دغو خبرو خوشحاله وه. له مړي تښتیدی شې؟ چیرې به ځې؟

ـ د موټر دروازې به خلاصې کړو په رفتار کې به دواړه ځانونه غورځار کړو او په یوه خوابه منډه کړو.

ـ هوم دا خو دې بده خبره ونه کړه. خو دلته نږدې کلي نشته. تردې کنډو چې واوړو دغه چل به وکړو.

د موټر د سيټ بام هماغسې په درزا و.
چې له کنډو تير شول دواړو په يوه وار له موټره ټوپ کړل. شاته يې ونه کتل د شمال په لوري يې منډه کړه. سيدمحمد شاته وکتل له خولې يې چيغه ووتله هغه ليدل چې مړی کفن په سر په دوی پسې منډې وهي. د سيدمحمد له پښې يوه څپلۍ لويدلې وه بله ده پخپله وغورځوله. دوی نور شاته نه کتل. کله به ولويدل بيرته به راپورته شول. په کلي کې د سپو غپا ددوی لپاره لوی زيری و. چې کلي ته نږدې شول په زوره زوره يې چيغې کړې.
ـ مسلمانانو د خدای پار دی.
خود کلي له خوا کوم ځواب نه اوريدل کيده، دوی هماغسې په منډو ول او چيغې يې وهلې. د کلي منځ ته رسيدلي ول. له شاو خوا کورونو سپو ورته غپل.
کليوال راووتل يوې بلې خواته چيغې شوې. د يوې کلا له برج نه خو چا ډزې هم وکړې سيد محمد د خلکو منځ ته ورمنډه کړه.
ـ مه مه مړ م مړی ....
د کلي خلک پرې راټول شول. خو دده له خولې نامفهومه خبرې راوتلې. چې څوک نه وربانديې پوهيدل. په دې وخت کې ملوک هم را ورسيده. خلك په هغه ورټول شول په وارخطايي يې ورڅخه پوښتنې پيل کړې.
ـ څه خبره ده؟
ـ له کومه راغلئ؟
کليوالو پرله پسې پوښتنې کولې.
ـ تاسې څوك ياست؟ چېرې ځئ؟
خو په ځواب کې يې يوازې ام. م. م. ړ. ړ. اوريدل چې هيڅوك نه

وربانديٍ پوهيدل. د ملوك هم زبون وهل شوی و. ترخوله يې غړ نه خوت يوازې يې شاته اشاره کوله.

له هغې خوا مړي منډې راوهلې. خو اوس يې کفن نه و اغوستې يوه کليوال ځوان پرې ډزونه وکړل. مړی په ځمکه ولويد. خلك ورغلل له نورو کورونو هم څراغونه راووتل. نږدې ټول کليوال راوتلي و. ټول د مړي په خوا ورغلل. هغه د کلي مخ ته په وچه وياله کې پروت و. معلومه شوه چې په کينه پښه لګيدلی دی.

څو کسو راواخيست او جومات ته يې يووړ. سيدمحمد او ملوك جومات ته نه تلل. سيد محمد د شا په خوا زورونه وهل:

ـ نه نه هغه هغه م، م مړی دی.

يوه کليوال په غوصه ورته وويل:

ـ وشه مړ نه دی. هسې مازې په پښه لګيدلی دی.

ـ نه. نه. نه مه مه مړی .... دی ز ززه نه ....

خو خلکو په زور د جومات په خوا تيله کړل. دواړه .... د جومات د دروازې ترخنګ پريوتل.

يوه د زخمي پښه تړله. زخمي زګيروی کاوو. دوی دواړو په ډار ډار ورته کتل. ملوك او سيد محمد يو بل ته کتل او په کتلو کې يې له يو بل نه د پيښې وضاحت غوښت. نه پوهيدل چې څه پيښ شوي دي. سيد محمد زړ نازړه. د زخمي خواته وروڅکيده. له لرې يې پرې ژغ کړ:

ـ روزي خان يې؟

چا ځواب ورنه کړ. سيد محمد بيا وويل:

ـ زوی مړيه ته خو مړوې.

زخمي په غوصه وويل:

ـ پلار به دې مړ وي. مړی په موټر کې پروت دی

سپین ږیري زخمي ته مخ ور واړاوو:

ـ نا، ته له دوی سره نه وې؟

ـ ولې نه وم ددوی په موټر کې وم

ملوك ورته وویل:

ـ دا ته څه ګډې وډې وايې کله له موږ سره وې.

ـ ما په هغه بل کلي کې لاس درکړ. خو تاسې موټر ونه دراوو، د هغه پټم خواته تاسې موټر سوکه کړ ما هم د موټر منځ ته درټوپ کړ.

سید محمد وویل:

ـ په موټر کې مړی و.

ـ هو زه هم د مړي خواته کیناستم.

ـ ښه نو بیا؟

ـ بیا چې تاسې موټر تیز که. زه هم وډار شوم چه ونه لویږم. چې هرڅومره مې تاسې ته چیغې وهلې او موټر مې ودرباوو تاسې په لا موټر تیز که.

ـ چې موږ موټر ودراو او دې خواته م رامنډې کړې تا ولې منډې راپسې وهلې؟

ـ نو تاسې ولې منډې وهلې؟

ـ موږ له تا منډې وهلې. موږ ویل مړی را ژوندی شوی دی.

زخمي وخندل:

ـ ما ویل تاسې کوم څه لیدلي دي ما هم له همدې ویرې منډې وهلې.

ټولو وخندل.

سید محمد څټ وګراوو. په جومات کې په پرتو سل[1] وښویې ځان بوخت کړ. له ځان سره ږبونګیده.

---

[1] سل وانبه د شولو وانبه دي چې ځینې په جومات کې د فرش کار ترې اخلي

ملوك لږ په غوصه ورته وويل:

ـ نو تاڅه بلا غوښتله چې له موږ سره په موټر کې سپريدې؟

ـ زه د خپلې خورکره تللی وم. بس ما ويل چې خپل کلي ته ځان ورسوم.

سپين ږيري په ډاډينه ورته وويل:

ـ خيردی بلا وه برکت يې نه و.

د ډوډۍ له لوښو سره يوځای د چای پتنوسونه هم راوړل شول او دوی غلی د ډوډۍ په خوړلو لګيا شول.

☆ ☆ ☆

د ملوك د ماما کلی د غره په لمنه کې و. دی په اټکل تر دې ځايه را رسيدلی و په يوه نيم کوركي د سپي غپا اوريدل کيده. خوشيبې د كاريز په غاړه کښېناست، بيرته د باغچې له ديوال سره روان شو. د سهار رڼا په خوريدو وه د آغا محمد د کلا مخې ته د لوخ کاريز په غاړه ودريده نه پوهيده څه وکړي. که دروازه وټکوي او ناڅاپي ورسره مخامخ شي څه به ييني شي خوشيبې ورو سته د لويې دروازې د شا ځنځير د خلاصيدو غږ واوريدل شو. يو د تيتيبې ونې سرې راووت. په لاره داسې روان و. لکه چې يوتونه يې په پښو کې آزاد وي او کوښښ کوي له پښو يې ونه ايستل شي. ملوك وپيژاند. له ځانه سره يې سوکه وويل آغا محمد ماما. آغا محمد دده په لوري راروان و. ملوك د كاريز د پاټ بلې خواته کيناست آغا محمد ګودر ته کوز شو. اودس يې وکړ. په څادر يې خپل مخ او لاسونه وچ کړل. له جيب نه يې ساعت راويوست په لاس يې وتاړه.

ملوك هم ورو ورو دده په لوري ور روان شو. چې ورنږدې شو پرې غږ يې کړ.

ـ ما ما!

آغا محمد یوې بلې خواته وکتل. ملوك يې ولید خو ویې نه پیژاند

ملوك چې ورنږدې شو ژړا ته په نږدې غږ يې وويل:

ـ ما ما ته يې؟

ـ ته څوك يې ها ګوا مانا څوك يې؟

ملوك له هماغه ځایه پرې غږ کړ:

ـ زه ملوك يم ما ما!

آغا محمد په وارخطايي او شكمن انداز ورته وويل:

ـ ملوك؟ كوم. كوم ګوا مانا څه وايي كوم ملوك؟

ـ زه يم ما ما ولې مې نه پيژنې.

او له دې سره يې په آغا محمد غېږ را تاو كړه.

آغا محمد زړه نا زړه غېږ وركړه په روغبړ كې يې په وارخطايي ورته وويل:

ـ والكه ته څوك يې. دا څه سره وايې؟

ځان يې لږ ترې لرې كړ او څيرې ته يې ځيرشو.

ملوك ته ژړا او سلګيو د خبرو مجال ورنكړ يوازې يې وويل:

ـ ما ما. ما ...

آغا محمد رډ رډ ورته كتل.

ملوك خوريي يې؟ خدايه دا څه وينم.

ـ ما ما!

آغا محمد بيا ښكته پورته ورته وكتل.

ـ توبه مې دې وي خدايه ته خومې وې. لا اله الا الله محمد رسول الله.

دا څه وينم.

او له دې سره يې ملوك بيا ټينګ په غېږ كې ونيو.

ښه ساعت دواړو په غيږو کې سره نيولي ول. خبرې يې نه کولې یوازې يې د سلګيو آواز اوريدل کيده.

آغا محمد ورو ورته وويل:

ـ يا خدايه پاکه دا څه وينم.

بيا يې په ځير ځير ورته وکتل:

ـ راځه راځه چې کورته ولاړشو.

دواړه د کور په لوري روان شول.

ميرمن يې په دالان کې د چاى په تيارولو بوخته وه چې له آغا محمد سره يې بل سړی وليد د تناره په غاړه کيناسته مخ يې پټ کړ.

په نيمکش پلو يې ددوی خواته راوکتل. حيرانه وه چې خاوند يې ولې ونه ټوخيده هسې نه چې کوم خپلوان يې وي.

دا په دې سوچونو کې وه چې آغا محمد پرې غږ وکړ:

ـ ښځې زيرې مې درباندې...

خوناڅاپه يې خپله خبره پرې کړه، پخپل ذهن کې په مناسبه خبره پسې ګرځيده هسې نه چې د ملوك ژوندیتوب او راتلو يو له يوه غږ ورباندې بل ډول تاثير وکړي.

خپله خبره يې داسې پسې تکميله کړه.

ـ راځه کوټې ته راځه چې له نوې خوشحالې دې خبره کړم ميرمن هماغسې د تناره په غاړه ناسته وه.

په دوی پسې راغله خود دالان په وره کې ودريده. آغامحمد په بيړه بيړه بيرته راووت.

او په آرامه لهجه يې وويل:

ـ ښځې څه نه اورې هغه به واورې

ـ څه خبره ده؟

ـ ملوك خوریې ژوندی دی.

ـ دا څه وایې؟

ـ راځه وې ګوره.

میرمن یې هیڅ ونه ویل ځای په ځای کیناستله.

آغامحمد منت پرې وکړ:

ـ جګه شه ولې دې ویاښې ووتې؟

ـ وی، سړیه

ـ څه بلا ووهلې جګه شه ګوا.مانا ورشه پوښتنه ورسره وکه.

ښځې په ناباوري وویل:

ـ ریښتیا وایې دا ملوك دی؟

ـ نو څه غلطوم خودې نه.

ښځې په ساده ګي وویل:

ـ ابله ورځ یې قبر ته ورغلې وم قبر یې روغ جوړ و.

آغا محمد په غوصه ورته وویل:

ـ ډیرې خبرې مه کوه ګوامانا ورشه پوښتنه ورسره وکه ګوا مانا مړ راژوندی شوی دی.

چې په کوټه راننوت په موسکا یې ملوك ته وویل؟

ـ هیڅوك نه مني چې ګوا مانا ته ژوندی یې. مامی دې هم هکه یرانه سوه.

میرمن یې راغله له ملوك سره یې روغبړ وکړ.

په لږ شیبه کې د شیدو چای او په پلاستیکي قاب کې کوچ راوړل شول خو ملوك ونه خوړل یوازې یې یوه پیاله خوږ چای سور کړ.

☆ ☆ ☆

ملوك له خوبه را پاڅیدلی و. لوښ سر پخپل ځای ناست و. یوځل بیایي کوټه ترنظر تیره کړه. مخامخ د یوې ګردې هنداري ترڅنګ د آغا محمد د ځوانۍ عکس راځړیدلی و چې کیڼ لاس یې په سینه ایښی و. او د کورتۍ په جیب کې یې قلم او یو بل لرګی چې ښایي مسواك به و. له ورایه معلومیدل. د عکس د چوکاټ په لرګي د وریښمو سره شنه ژیړ ګلان ټومبل شوي ول.

ترې لاندې دوه صندوقونه ایښي ول یو یې ساده کوچنی و. او بل یې تر هغه لوی ښکلی و. چې څو کاله د مخه آغا محمد له هندوستانه راوړی و. د کوټې په بل دیوال جای نماز او ترڅنګ یې یوه رپیده او شکور چې منځ یې د وریښمو او زرتارو په ګلانو ښکلې شوی و. دا د آغامحمد د میرمنې د واده یوازینۍ نښه وه. هغې به د کوټې له جارو کولو وروسته یوځل د خپل پلو پښخه پرې را تیروله.

ملوك دیوال ته ډېره ووهله او د شکور او رپیدې په ګلانو کې یې سترګې خښې کړې وې. سوچونو پسې واخیست د فکر باز یې لرې لرې غرونو ته پرواز وکړ.

لکه چې د شکور او رپیدې لیدلو یې بیا پخوانۍ خاطرې وریادې کړې هغه وختونه وریاد شول چې په زړه کې به یې له خمارې سره د واده ګوړې ماتولې.

ترخه موسکا یې وکړه ځان ورته ساده معلوم شو په اسویلي یې وویل.

بنده لرې ننبلولې　　　　مرګي لار ورته نیولې

دی په همدې سوچونو کې و. چې دروازه خلاصه شوه. آغامحمد و. ملوك تر بالښت لاندې سپینه خولۍ راواخیسته په سر یې سمه کړه آغا محمد له دروازې پرې غږ وکړ.

ـ خوريې ګله خوب دې وکړ؟

ـ هو داسې ویده وم چې په دنیا هم خبر نه وم.

ـ ښه شو چې را ویښ شوې ګوا مانا ډوډۍ تیاره ده. زموږ زړه نه کیده چې راویښ دې کړو.

په لږ وخت کې ډوډۍ راغله او ټول د ډوډۍ په خوړلو لګیا شول آغا محمد به ملوك ته په ځير ځير وکتل بیابه یې سر وښوراوو لکه چې اوس یې هم باور نه وي چې ملوك دې ژوندی وي بې واره یې وویل:

ـ رښتیا چې څوك خدای پاك نه وي وژلي ګوا مانا نه مړ کيږي.

د ډوډۍ په سر آغا محمد ورڅخه پوښتنې پیل کړې.

ملوك په خبرو راغی.

ـ زه هم دې ته فکر وړې يم، چې ولې يې وژلم. او څنګه ژوندی پاتې شوم.

ـ ګواه مانا چې تا هغوی وژل، خود به هغو ته هم وژلې، خو دا را ته ووایه چې څنګه ژوندی خلاص شوې او تر پاکستانه څنګه ورسیدې؟

ملوك شمیرلې شمیرلې خبرې کولې:

ـ خبره داسې ده چې زه دښمن نه يم ویشتلی.

آغا محمد په حیرانی پوښتنه وکړه:

ـ نو چا وویشتلې؟

ـ مداشم.

ـ دا څه وایې رینتیا؟

ـ هو نو څه دروغ خونه وایم.

ـ آغا محمد په ناباورۍ او تعجب وویل

ـ دا څنګه نوولې؟

ـ نور زه هم نه پوهیږم. که رښتیا درته ووایم زما هم جنګ ته چندیان

زړه نه کيده. څه روسان خو نه ول. دوی هم مجاهدين ول. او مور هم. اخير جنګ و. که مې زړه و. که نه. جنګ مې کاوو. مور بيخي سره نږدې شوي و. زه او هاشم ديوه ديوال شاته پټ وو.

آغا محمد چوپ و. سر يې ټيټ اچولی و. ملوك وويل

ـ له هرې خوا ګولۍ اوريدې. جنګ زياتي ختميده د ګوليو ډزونه لږ شوي ول. هاشم له مانه لرې شو پخپلو ګناهګارو مې وليد چې لاسي بم يې زما په لوري ګوزار کړ. نور زه ونه پوهيدم چې څه پيښ شول

ـ بيا نو بيا؟

چې په هوش راغلم په موټرکې وم. ټول وجود مې په وينو ککړ و. موټر د غرو په منځ کې روان و. له خولې مې چيغه ووتله. يو چا مې په سر لاس کيښود چې سترګې مې ور واړولې د جان محمد زوی محمد خان و. راته وې ويل آرام وکه ښوره مه. چې وينه دې زايه کيږي. تر شفاخانې پورې لږ ځای پاتې دی.

ـ مور ويل چې هغه هم له هغه جنګه وروسته بيا چا ونه ليده ښه کيسه کوه.

ـ په شفاخانه کې محمد خان ټوله کيسه راته وکړه. هغه هم هاشم ليدلی و. چې بم يې زما خواته را ګوزار کړی و.

چې نور مجاهدين تللي ول. ده زه د هغه کلي په ډاټسن کې پاکستان ته ورسولم

آغا محمد په نصيحت سره وويل

ـ ګوره هلکه د محمد خان خبرې مه منه. هاشم به ولې داسې کار کوي چې ګوامانا خپل ملګ ی پخپله مړ کړي. محمد خان پخپله له هاشم سره جنجال لري. څو وا . هاشم په کور کې ليدل شوی دی

ملوك وويل

ـ نه نه ماما. هاشم ما پخپلو سترګو ولید چې بم یې زما په لوري راګوزار کړ.

آغا محمد په نا باوري وویل:

ـ عجیبه ده. ته وا هاشم به ولې دا کار کړی وي؟

ـ نه پوهیږم.

ـ آغامحمد یوه ټوټه ډوډۍ په لوښي کې لمده کړه او پیشو ته یې واچوله وې ویل:

ـ په هغه ورځ خو دی تر ټولو زیات خواشینی مالومیده.

ـ ما ما دا ته نه پیژنې. ما ډیروخت ورسره تیرکړی دی محمد هاشم لکه ګیدړه داسې دی.

په دهلیزکې له زانګونه د ماشوم د ژړا غږ پورته شو د آغامحمد میرمن زړه نازړه له کوټې ووتله.

آغامحمد وویل:

ـ اوس د خبرې بیخ ته ورسیدم چې ګو امانا هاشم ولی دا کار کړی دی. جامه دین غریب یې تر دوو سپیږمو رسولی دی.

ملوك د پوښتنې په ډول ورته وکتل.

آغامحمد زیاته کړه:

ـ د جامه دین دې کور ودان وي نه زور ته تسلیم شو نه زرو ته. جنګی هم مرګ مني خودی نه. یو وار خویې زهر هم خوړلي ول خو خدای ژوندی پاتې کړه

پنځلسم څپرکی

ددوی د لیدو وعده غرمه مهال ټاکل شوې وه خو ملوك لاځان سهار وختي چې ټول خلك په درانده خوب ویده ول د جمعه الدین باغ ته را رسولی و.

ده پرون د خپلې ماما د لور په وسیله خمارې ته د خپل راتګ احوال رالیږلی و، هغې هم نن په باغ کې د لیدو وعده ورکړې وه.

د جمعه الدین باغ چې له کلا سره یې ګډ دیوال درلود نسبتًا لوړ لوړ دیوالونه یې لرل. سره له دې چې د انګورو زیاتره تاکونه یې وچ شوي ول او یوازې څو د زردالو او مڼې ونې او له دریو دېوالونو سره د سپیدارو ونې پکې ولاړې وې، خو جمعه الدین یې د ښخوا په څیر کلکه ساتنه کوله د ښخوا په شان یې وره ته او سپنیز زوړ قلف اچول شوی و. ددیوال په هغو ځایونو چې سرونه یې وران شوي او ټیټ شوي ول. د سنځلې او نورې اغزنې لښتې لګې کړې وې.

باغ ته د اوبو د لارې په سورې کې یې هم لرګې درولې ول. د باغ په دروازه کې یوه کوټه جوړه شوې وه. دا کوټه په اصل کې د باغ د ساتنې لپاره جوړه شوې وه ې دوی به ځاله بلله. خو له جګړو د مخه دا کوټه یو ستر دوکان و. چې جمعه الدین به له همدې ځایه انګور. زردالو او مڼې په نورو دوکاندارانو باندې پلورل.

ملوك د همدې کوټې د بام له لورې د شپې باغ ته ورواوښت او د باغ په شمال ختيځ کونج کې د انګورو د يوه زاړه تاك ترڅنګ چې شاوخوا يې څو د منو او سپيدارو ونې ولاړې وې غلی کيناست.

او د خمارې د راتلو شيبې يې شمارلې، ده ته دا نه وه معلومه چې د کلا د باغ د لورې په دور پورې بامونه نشته، ځکه خو يې ډير کوښښ کاوه، چې له هغې خوايې څوك ونه ويني او خپل د ناستې ځای يې هم د ونو بل پلوته جوړکړې و.

ده ته لاپرون د ماما د لور په وسيله ډاډ ورکړشوی و، چې باغ ته هيڅوك هم نه ورځي، يوازې مازديګر مهال د خمارې کشر ورور پسونه او وزې باغ ته ورولي او له ونو څخه پاڼې ورته راتويه وي، غرمه لا نه وه رارسيدلې، چې د باغ د کوټې د وره د ځنځير غږ يې واوريده، د ملوك زړه په ټوپونو شو. نه پوهيده څه وکړي، مخې ته ورمنډې کړي او خماره په غيږ کې ونيسي او که ځای په ځای کيني.

له يوه عجيب حالت سره مخامخ شوی و، چې نه يې د خوشحالۍ نوم ورکولې شو او نه د خواشينې، د زړه درزا يې پخپله اوريدله بهتره يې وبلله په خپل ځای کيني، د ونو له شاپې دواړه سترګې د باغ په وره کې ښخې کړې وې.

له بنګړو ډك لاس يې وليد چې د باغ دوهمه دروازه يې خلاصه کړه.

خماره وه، چې د باغ په وره کې هکه پکه ولاړه وه. که څه هم له ملوك څخه لرې وه. خو هغه يې په څيره کې د ژور بدلون ننښې وليدلې. ونه يې ترپخوا لوړه ورته ښکاره شوه او نرۍ غاړه يې نوره هم نرۍ ورته ښکاره شوه.

د سترګو ښکلا يې د پخوا په څير نه وه. غټې غټې سترګې يې لويدلې وې جګه او نرۍ پوزه يې نوره هم جګه شوې وه.

د ملوك په سترګو كې اوښكې راغلې. زړه يې و. د خمارې مخ ته په چيغو چيغو وژاړي.

د هغې ځاى په ځاى دريدو يې په زړه كې شك پيدا كړ. هسې نه چې له شايې نورڅوك وي. كه ځان څرګند كړي ښايي بل څوك يې هم ووينې. هماغسې پخپل ځاى كې ناست و.

خو خماره هماغسې ځاى په ځاى ولاړه وه. لكه چې د هغې زړه هم نه منله چې مړ يار دې بېي راژوندى شوى وي. دده په لوري را روانه شوه. څو ګامه مخ ته راغله بيا ودريده.

د ملوك زړه طاقت ونه كړ. له ځايه را ولاړشو او ورو ورو د هغې په لوري رهي شو. ويريده چې خماره به دده په ليدو له خوشحالۍ چيغه وكړي او ټول به خبر شي.

خمارې دده په ليدو يوازې وويل

ـ ته ؟

ـ هو خمارې زه يم. د مينې فيصله پخپله مينه كوي. خداى پاك دتا لپاره نه يم وژلى.

خو د هغې خبرې ځاى په ځاى هك حيران ودراوو

ـ چې مړ واى تردې به ښه وه.

خمارې په ټيټ غږ دا وويل او مخ يې بلې خواته واړاوو.

ملوك هيڅ ونه ويل. خمارې بيا په ډك ستوني وويل

ـ ته ته څه خبريې چې په. په ما .. ما... څه ...

خو ژړا د خبرو مجال ورنه كړ. خبره يې په سلګيو كې وركه شوه

ملوك ورو وويل

ـ خمارې داسې مه وايه زما اريكې اوس هم له مرګ سره نه دي شليدلې هسې د ژوندو روزي تماموم كنې لا پخوا مړيم

خمارۍ پټ پټ ژړل

ملوك بیا وویل:

- اوچې ته هم داسې خبرې راته وکړې نو بیا به دې توفانو ته څنګه تم شم.

دواړه د باغ په کونج کې دونو شاته کیناستل.

چوپ ول. ملوك په ځیرځیر او حیراني ورته کتل خو خمارۍ په لرګي څمکه ګرواله دی د هغې چلند هك پك کړی و. نه پوهیده له کومه ځایه یې شروع کړي. اوڅه ووایې. داسې معلومیده لکه چې پخپل راتګ پښیمانه وي.

د دواړو زړونه له بې شمېره ګیلو ډك ول. خو په سترګو کې یې د دیدن تنده وه.

ملوك ورو وویل:

- څه خو ووایه ولې داسې غلې ناسته یې.

خمارۍ چې څمکې ته یې کتل په شرمناك غږ وویل:

- څه به ووایم. ما خپلې خبرې له اوښکو سره کړي دي.

ملوك لکه چې د دې خبرې د اوریدو هیله نه لرله. نیغ ورته وکتل پخپله بې وسي یې ژړا راغله سترګې یې تنګې کړې. لاندې شونډه یې په غاښ وچیچله.

خمارۍ وویل:

- شکر چې ته ژوندی راغلې.

ملوك د انګور له وچ تاك نه کوچنی لښته را پرې کړه دوه درې ځایه یې ماته کړه. دوه ټوټې یې ایسته وغورځولې په بله یې په څمکه کې کرښې ورېږي کرښې راوایستلې. کرښو ته یې په ځیرځیر کتل. لکه چې خپل فال پکې ګوري بیرته یې سر راجګ کړ.

ـ خمارې ما نيت کړی دی چې دواړه ولاړ شو.

ـ چيرې؟

ملوك په پريکړو الفاظو وويل:

ـ هلته چې ډار نه وي، هلته چې وکولای شو له يوبل سره مينه وکړو، له دې ځايه ډير لرې.

خمارې په حيرانئ وپوښتل:

ـ ته څه وايې؟

ـ په ما او تا ټولې لارې بندې دي، دواړه پاکستان ته ځو او هلته نوې ژوند شروع کوو.

ـ له واده وروسته؟

ملوك وويل:

ـ هی هی سر دې سوی بوی يې نه دی درغلی، هغه زما په سيورې پسې ګرځي، که خبرشي چې زه ژوندی يم او دلته راغلی يم وينه به مې ځمکې ته پرې نهږدي. په دې حال کې واده کيږي؟

ـ ستا زړه دی چې په سپينو پايځو درسره ولاړه شم؟

ـ هو نو څه، له پردي سره خو نه ځې. نکاح شوېده او زما په نوم يې.

خمارې مخ بلې خواته واړاوو او وې ويل:

ـ تر اوسه هم داسې شوي دي، چې پښتنه پيغله دې په تورپيکي په سپينو پايځو د پلار له کوره وتلې وي؟

ـ ملوك په نصيحت وويل:

ـ ګوره مجبوريت هرڅه کوي. که زه او ته له دې ځايه ونه تښتو هاشم به نورې بلاوې په موږ راولي. آبا دې هم له هغه ډاريږي او هيڅ نشي کولای.

ـ نو هلته به ترې خلاص شو؟

ـ توکل په خدای. پاکستان ته ځو. هلته د تنظیم په دفتر کې د ما ناسکه ماما کار کوي. له هغه وسلې اخلم او دلته بل مرکز جوړوم بیابه ته هم ووینې چه څه کوم.

او چې خمارې څه ونه ویل. پسې زیاته یې کړه:

ـ بس نن شپه له خیره ځان تیارکړه.

ـ نن شپه؟

ـ هو.

خماره زړه نازړه وه، ښه شیبه غلې وه.

د ملوك په غږ لکه چې له خوبه را پاڅیدلې وي، له واره یې وپوښتل:

ـ تاپه دې باره کې سوچ کړی؟

ـ وایې نشته داسې لوری چې وروتښتې کمزوری په موږ ټولې لارې بندې دي.

ـ ښه نو بیا بله شپه.

ـ سمه ده بله شپه به زه د باغ شاته د ګڼو ونو خواته درته انتظاریم.

دوی په دې باره کې چې څنګه او له کومو لارو پاکستان ته اوړې خبرې وکړې.

د خدای پاماني په وخت دواړه خوشحاله معلومیدل داسې لکه چې خپل ارمان ته رسیدلي وي.

شپاړسم څپرکی

په هغه ماښام خماره په عجیب حالت کې وه. هغه د چا خبره نیمه ویښه نیمه ویده وه. غیر عادي کارونو یې مور هم شکي کړې وه د غوا رالوشل یې هیر کړي و.

په وړو ماشومانو یې تر بل هروخت زیاته مینه کوله. کوچنی وړور یې څو ځله ښکل کړ او ورسره ویې ژړل هغه یې کوله په کوټه کې یوازې وي کله به چې یوازې شوه له ځانه سره به یې پټ پټ ژړل خو بیرته به یې ژر اوښکې پاکې کړې. او په یوه غیر ضروري کار به لګیا شوه

کوښښ به یې کاوو له مور سره سترګې په سترګو نه شي.

ډوډۍ یې د معمول خلاف وختي تیاره کړه.

سر پرې ګرځیده. لکه چې ډیره بې خوبه شوې وي پخپل ځای داسې اوږده وغځیده لکه چې غواړي ترسهاره ویده شي له سترګو یې اوښکې جاري وې. د تیکري په پیڅه یې اوښکې پاکې کړې

له دې ویرې چې خوب پرې غالب نه شي. پخپل ځای کې کیناسته چې پوه شوه نور ویده دي. له ځایه راولاړه شوه. د ګوتو په سرو د کوټې بر کونج ته ولاړه د صندوق شاته غوټه یې را واخیسته په دروازه کې یې کیښوده ښه شیبه هلته ودریده

خپلې جامې یې ټینګې نیولې وې. د شپې په تیاره کې د مور خواته

راغله. د هغې ترسر ودریده. بیایې د کوچنی ورور مخ ښکل کړ داسې لکه چې په ښکاره چیرته په سفر ځي.

د کوټې دروازه یې بې غږه غوږه خلاصه کړه. د ګوتو په سرو د لویې دروازې په لوري روانه شوه.

سپی په چوتره کې کونج ته پروت و. سر یې راجګ کړ له ځانه سره وغوریده. بیرته یې سر پخپلو پښو کیښود.

آسمان شین و او چوپتیا خوره وه. دا چوپتیا به کله کله د کلي د سپو غپا ماته کړه.

خمارې د کلا له دروازې یوځل بیا د کور په لوري وکتل لکه چې وروستی خدای پاماني ورسره کوي.

زړه یې راډك شو. خو ویې نه ژړل. د دروازې ځنځیر یې په سختی سره خلاص کړ.

دباندې هیڅوك نه تر سترګو کیدل. دروازه یې په ځان پسې پورې کړه شاوخوا یې وڅارله. ښه یې وبلله چې همغلته ودریږي. خو شیبې هلته ودریده ملوك یې ونه لید.

څه وکړي مخ ته ولاړه شي؟ که مخ ته ځي چیرته ولاړه شي او که بیرته کورته ځي. څوك به پرې خبر شي.

د ګوتو په سرو د غواوو د اخورونو په لوري روانه شوه د مخامخ ونو خواته یې وکتل وډاره شوه. د یوه اخور ترخنګ غلې کیناستله.

ښه شیبه ځای پرځای ناسته وه. د کلي د یوه نیم سپي غپا به یې په زړه کې نوې هیلې راپیدا کړې.

- هغه به راروان وي. او سپي به هغه ته غاپي.

د سپو د غپا لوري ته به یې وکتل خو هیڅوك یې نه لیدل د خپلې کلا سپي یې هم وغپل.

خوشحاله له ځایه را ولاړه شوه. ورو ورو د بڼ په لوري روانه شوه. د سپي غپا ډېره ژر غلې شوه دا پوهیده چې د سپي په زیاته غپا به څوك راویښ شي، او په شپه کې به د دوی له وتلو خبر شي خو بیا هم پرې خوشحاله وه چې سپي وغاپي او پخپله غپا د ملوك د راتلو زیری ورکړي خو سپي بیا ونه غپل.

خماره د باغ د دیوال له کونج سره ودریده. د باغ شاته د ګڼو ونو څراته هیڅوك نه معلومیدل.

د شا له خوا یې د چا د پښو څرپهار واوریده. شاته یې وکتل څوك نه وو. خود پښو څرپهار اوریدل کیده. شا وخوا یې وکتل هیڅوك نه معلومیدل.

په زړه یې ګبنې ګډه شوه. یخنی نه وه خودا ټوله لړزیدله. داسې لکه چې چا په ژمي کې سړې اوبه پرې تویې کړې وي.

ژبون یې ووهل شو. نه یې چیغه کولای شوه. او نه هم کومې خواته تلای شوه.

ځانته یې غوصه راغله. یوې خواته د تلو وس یې هم په ځان کې نه لیده. ژړا ورغله یوځل یې بیا د ګڼو ونو په لوري وکتل.

ونې ترپخوا لوړې لوړې ورته وبریښیدې.

کلمه یې وویله «لا اله الاالله محمد رسول الله» یا خدایه. یا خدایه. پرده.

اوله دې سره یې د دروازې په لوري منډه واخیسته د دروازې ځنځیر یې بند نه کړ په یوه منډه یې ځان کوټې ته ورساوو. او پخپل ځای کې تسیا وسیا پریوتله.

☆ ☆ ☆

ملوك په لاره يوځل بيا پخپل تصميم كې سوچ وكړ. او راتلونكى پلان يې ترشوونډو لاندې تكرار كړ. د خمارې ليدلو او د بلې شپې د تيښتې په وعدې سره يې د خپل جوړ كړي پلان ترسره كيدل ليدل.

له ځانه سره يې وويل:

ـ چې خماره بوځم او واده ورسره وكم. دا هم له هاشم څخه يو لوى غچ اخستل دي. نورې خبرې به خداى اسانه كړي.

ملوك لا د ترخې په دښته نه و ورګډ شوى چې د ماما زوى يې وليد چې دده په لورې په بيړه را روان دى، وپوهيده چې كومه بده پيښه شوې ده، خپل ګامونه يې نورهم ګړندي كړل د ماما زوى يې له لرې چيغې وهلې:

ـ مه راځه ودريږه چې څوك دې ونه ويني.

ملوك ځاى پرځاى ودريده چې سلام رانږدې شو پوښتنه يې وكړه:

ـ څه خبره ده؟

سلام په ستړې سا وويل:

ـ د هاشم كسان راغلي دي په تاپسې ګرځي.

ملوك په وارخطايې وپوښتل:

ـ تا وليدل؟

ـ په ما نه دي ليدلي لا لا ويل چې دوه كسه راغلي ول. له حسن نه يې د تا پوښتنه كړې وه

ـ دا څه وايې؟

ـ هو لالا ويل چې دلته مه راځه. د تا له راتګه خبر شوي دي ځان يوې خواته وباسه.

ملوك او سلام دواړه د كاريزونو د سپرغو په خوا روان شول څو شيبې يې هلته دمه جوړه كړه.

ملوك سلام ته مخ راواړاوو:

ـ چې داسې ده. نو ته ځان کورته رسوه. ماما ته ووایه چې زما اندېښنه مه کوه زه شپه د شیرینې ابۍ کره رسوم.

کلاشینکوف یې له ځمکې راپورته کړ په زنګنو یې کېښود.

ـ ماماته ووایه چې دا هم راسره ورم. نور توکل په خدای. کلې ته راتلای نه شم.

ملوك نیت وکړ چې شپه د خپلې ترور کره چې له دې ځایه نږدې ۲۰ ـ ۲۱ کیلومتره لرې وه تېره کړي او سبا شپه خپل پروګرام عملي کړي.

خو ښه یې وبلله چې د ترور کره د غره له لارې ځان ورسوي.

د کاریز ترخنګ د غره په لوري روان شو. مازدیګر مهال غره ته ورسیده.

درې تنه وسلوال کسان یې ترسترګو شول. د یوې ډبرې شاته کیناست. وسله وال کسان یوې کندې ته ښکته شول. ملوك بیرته له ځایه راولاړ شو. څو ګامه لانه و تللي چې یوبل وسله وال یې ولید. وسله وال د ډبرې شاته هغې نرۍ لارې ته ځیر و. چې د غره په منځ کې تېره شوې وه. او د ملوك دوی ګروپ به له هماغې لارې په خرو او کچرو وسلې راوړلې.

ملوك هم د یوې ډبرې شاته کیناست. ناپیژندل شوي وسله وال د ډبرې ترخنګ مورچل نیولی و. ملوك جرأت ونه کړ چې نږدې ورشي هسې نه چې د هاشم له کسانو څخه وي.

لاره یې چپه کړه. او د غره په ډډه کې مخ ته ولاړ.

نرۍ لارې ته نه ورسیدلی چې له لویدیځ لوري پرې ډزې وشوې یوه ګولۍ یې خواته په ډبره ولګیده.

ملوك ژر د یوې وړې ډبرې خواته کیناست. نورې ډزې هم پرې وشوې. ملوك چیغې کړې

ـ های څوك یاست ډزې مه کوئ.

دی پوهیده چې دلته دحکومت کسان نه راځي

سره له دې چې دا د بل قوماندان ساحه وه. خو له ده سره دا ویره وه هسې نه د هاشم کسان په ده پسې راغلي وي ده خپله خبره تکرار کړه خو چا ځواب ورنه کړ او ډزو هماغسې دوام درلود

ملوك نږدې شاو خوا وڅارله. کیڼې خواته یې په لس متري کې یوه لویه ډبره وه. خو ورتلای نه شوای ځکه له هر خوا ګولۍ بادیدلې

ملوك د همدغې ورې ډبرې ترڅنګ ناسته خوره وبلله.

څو شیبې وروسته د ډزو شدت کم شو. اوس نو خال خال ډزې کیدې ملوك نه پوهیده ډزې وکړي که نه. که ویې کړي په چا ډزې وکړي

ده نه پوهیده له چا سره مخامخ دی. تراوسه ټول هغه وسله وال کسان چې ده لیدلي و. په شخصي جامو کې و. نو ښه یې وبلله چې ډزې ونه کړي. هسې نه چې ټوپك پخپلو وچلوي

ملوك د لویې ډبرې په لوري منډه واخیستله څو ګامه نه و تللې چې له ښکته بیا ډزې پرې وشوې ځای په ځای کیناست. د پټیدو هیڅ ځای ورته نږدې نه و. بیرته یې د ډبرې په لوري منډه واخیستله. د ډبرې تر شاه پټ شو. په ډبره یې دا لیکل شوې لنډۍ ولوستله

وطـــن نـیـــولــی رانه. نـــشـي

روسیه ولی ورانوې ودان کورونه

تردې لاندې په هماغه لیك لیکل شوي وو

اخــیــربــه تــه هـــم ورتــه وایــې

للوللوشه افغانان راغلي دینه

د ډبرې درې خواوې بندې وې یوې خواته یوه بله ډبره وه. بله خوایې د غره هغې ډډې ته وه. چې ددښمن د راتلو ویره نه وه

ملوك دا ځای ښه وګاڼه او مخ ته نه ولاړ. خو ډزې هماغسې روانې

وي. دا ډزې يوازې په ده نه کيدلې. ده ليدل چې د غره په مخامخ ډډه کې هم ګولۍ لګيږي.

ملوك نه پوهيده څه وکړي. د وسله والوکسانو پيژندنه ګرانه وه. يوازې يې شاوخوا څارله.

د غره په کوزه ډډه کې د برديم زرهپوش او سرتيرو په ليدو وپوهيده چې راغلي وسله وال د حکومت کسان دي.

بې له دې چې پوه شي دښمنان چيرې ورته پټ دي، په ډزو يې پيل وکړ.

له ډزو سره جوخت له هرې خوا پرې د مرميو باران جوړشو. لکه چې په وروستيو ډزو سره يې نورو ته د پټيدو ځاى معلوم شوى و.

ملوك د کلاشينکوف شاژور بدل کړ، اوس يې نو يوازې په ختيځ لورې چې زياتو بوټو او ځلرګو ددښمن د ليدو مخه نيولې وه ډزې کولې.

خو ډزې يې هم په حساب کولې، کله کله به يې نورو خواو ته چې د ډزو ځاى به ورته معلوم شو ډزې کولې.

ويې ليدل چې له مخامخ لورې دوه کسه کوښښ کوي چې دده د مورچل په لورې راوخيږي. ملوك ډزې بندې کړې، دوه کسان چې کله به پټ شول او کله به ښکاره اوس نو دده مورچل ته رانږدې شوي و.

کله چې د کوچنۍ ډبرې له شا راپورته شول او دده په لورې يې منډه راواخيستله. کلاشينکوف يې پرې ضربه کړ. دواړه ځاى په ځاى ولويدل.

ملوك ته اوس دوه شاژوره مرمۍ پاتې وې. له دريم شاژور نه يې يوه ګولۍ وايستله، په جيب کې يې واچوله.

له څلورو خواو کلابند شوى و. د وتلو لاره يې هم نه وه.

ملوك اوس يوازې يوې خواته ډزې نه کولې. په وار سره يې هرې خواته شميرلې شميرلې ډزې کولې

له لاندې لورې يې يو تن وليد. چې دده د مورچل په خوا د راختلو هڅه کوي، چې ښه ځيرشو. ترشا يې دوه کسه نورهم ول، او د هغوی له شا دهشکې دده مورچل تراورلاندې نيولی و.

ملوك دا کسان وليدل، خو ډزې يې پرې ونه کړې. دهشکې د سر پورته کولو مجال نه ورکاوو. په همغه لورې يې څو اټکلې ډزې وکړې.

ددوهم شاژور مرمۍ هم مخ په خلاصيدو وې، خپل ځای يې بدل کړ، د همغې لويې ډبرې څنګ ته پريوت. سره له دې چې د بوټو او ځارګو له خوا يې د ويشتل کيدو امکان لرې نه و. خو اوس يې کولای شول، چې خپله مخه وڅارې.

هغه درې تنه چې دده د مورچل په لور راختل اوس نه معلوميدل. ښايي کوم يو يې وژل شوی وي او يا هم بيرته شاته تللې وي.

دهشکې دده مورچل هماغسې تر اور لاندې نيولی و.

يو تن يې بيا وليد چې د مورچل په لورې د راختلو هڅه کوي، نشان يې برابر کړ. په يوه ډز سره يې په ځمکه وويشت له دې سره يوځل بيا د مرميو باران پرې جوړشو. ملوك لږ را په څټ شو. له جيب څخه يې هغه يوه مرمۍ چې ساتلې يې وه را وايستله او په يو تش شاژور کې يې کېښودله. شارژور يې مخې ته کېښود. وروستی شارژور يې راواخيست او بيايې په ډزو پيل وکړ.

له هرې خوا مرمۍ پرې اوريدلې. بيرته را په شا شو. او له خپل پخوانې ځای څخه يې ډزې شروع کړې.

اوس يوازې يوې خوا ته متوجه و. خو يو يو ډز يې هرې خوا ته کاوو. د شا له خوا قهرجن غږيې تت ووت يو کړل.

ـ لاس پورته کړه.

ملوك چې شاته وکتل. يو بريتور افسر يې شاته ولاړ و. افسر بې له

ځنډه په ده حمله وکړه، کلاشینکوف یې له لاسه وغورځاوو. افسر په دې بسنه ونه کړه. په خیټه کې یې په لغته وواهه. ملوك په ډبره برسیره ولویده، سر یې په ډبره ولګید.

افسر او یوه بل عسکر بیرته له ځایه راجګ کړ، لاسونه یې پرې وتړل.

اووه لسم څپرکی

ملوك د شکور د ظلمونو ډیرې کیسې اوریدلې وې ځکه خو یې د اسیر کیدو په لومړیو شیبو کې یوازې د هغه نوم په ذهن یرغل کړی و.

ملیشو او افسرانو هغه تر ۶۶ گاز موټر پورې په وهلو، وهلو راووست.

د ملوك لاسونه شاته تړلي ول، او د سر لوڅي موټر په لرگینه چوکۍ د څوتنو ترمنځ ناست و، د موټر په جمپ سره به نورو ځانونه د موټر په رینگرارن باندې تم کړل خو ملوك به د موټر منځ ته را غورځار شو، نورو به په منت بیرته لرگیني چوکۍ ته پورته کړ.

خودده ویره یوائې له شکور څخه وه. په لاره کې یوازې د هغه په فکر کې و، په ذهن کې یې د هغه څیره مجسمه کوله. سرې سترگې، سور مخ، په خوله کې پراته اوږده اوږده بریتونه.او له شکور سره د مخامخ کیدو فکرخو د ډار سخته لړزونکې څپه پرې راوسته.

په موټر کې د ناستو کسانو خبرو ته یې غوږ نیولی و.

هغوی د ننني جگړې په باب خبرې کولې. هریوه د خپلې زړورتیا کیسې کولې.

ملوك له ځانه سره وویل:

ـ خدای مو خوار که. با فسلطین مو فتح کړی دی. ټول له یوه کس سره جنگیدئ. هغه مو هم په چل کې ونیو.

ملوك غوښتل ددوی له خبرو پوه شي. چې له ده سره به څه چلند

کوي. خو هغوی خپلې شخصي کیسې کولې. هریوه ځان د ننني جګړې اتل باله.

دوی داسې پخپلو منځو کې په خبرو ګرم ول. چې ملوك یې یومخ هیر کړی و. ملوك شاوخوا وڅارله. موټر په بې لارو لارو په تیزۍ سره روان و.

ځان یې سره سم کړ، چې له موټره ځان وغورځوي دی ویریده هسې نه چې مړ به یې نه کړي او ژوندی به یې عبدالشکورته ورسوي.

موټر له کلیو لرې په یوه لویه دښته کې لاره لنډه وله. ملوك ښه وبلله چې چیرته د کوم کلي خوا ته ځان له موټره غورځار کړي له ځانه سره یې ټولې لارې وسنجولې. له موټره لویدل دوه ګټې لري. یابه دوی وربانديې ډزې وکړي او وبه وژل شي. یا به په کلي کې ترې ورك شي. کلي ته بیا د حکومت کسان په اسانه سره نشي ننوتلای. خو موټر لا هماغسې په لویه دښته کې روان و، او دا ویره موجوده وه چې ژوندی یې ولایت ته ورسوي.

موټر د دیبانو د کاریز خوا ته ورسیده. ملوك همدا مناسب ځای وګانه. او نیت یې وکړ چې له موټر څخه د لویدلو سره سم ځان د کاریز سپرغې ته غورځار کړي.

له ځایه راولاړشو. مخ یې بلې خواته واړاوو. خو د شا له خوا چا په قنداغ وواهه:

ـ کینه د سپي زو، تا ....

یوبل وویل:

ـ مه یې کوه بې چاره سیل کوي.

ـ د سیل وخت یې لا پاتې دی.

اوله دې سره یې بل قنداغ هم وواهه. د موټر په شاتنۍ برخه کې ناست د ژیړې لونګۍ وال په سرتیري سترګې ور برګې کړې:

ـ بس چې نور یې ونه وهې.

ـ د تا څه خیال دی په اوږو یې سپورکم ها.

ـ رشید ګله دا د تا کار نه دی.

رشید په زوټه وخندل.

ـ واه واه دا ټوپك مې لکه چې د میلو لپاره په غاړه کې اچولی دی.

چې هغه څه ونه ویل په نصیحت سره یې ورته وویل:

ـ ګلاخانه وروره چې ټوپك، دې په اوږو وي یا به بل وژني یا به بل تا وژني. ددې لپاره چې تا سوك (څوك) مړ نه کړي نو اول وار ته کوه.

ـ دا د نارینه کارنه دی.

رشید په پسخند وویل:

ـ نو تا شزې (ښځې) لیدلې دي چې ټوپك یې په اوږه کړی وي.

ګلاخان د کرکې په ډول مخ بلې خواته واړاوو:

ـ ښځې رحم لري خو ته یې نه لرې. د چا په ګوګل کې چې د غوښې زړه وي هغه ټوپك نه اخلي او اول وار هم نه کوي.

ـ نو بیا دې ولې په اوږه کړی دی؟

ـ دا هم مجبوریت دی.

رشید ملوك په مخ وواهه:

ـ سم کینه د خره زویه.

یوه بل بریتور ځوان چې د موټر په مخکینۍ برخه کې ولاړ و مخ را واړاو:

ـ ګلاخانه ځې کوې. چې تا اوس له ځانه وکیل مدافع جوړکه.

ګلاخان خپله ړنګه شوې پګړۍ سمه کړه وېې ویل:

ـ تربور وروړ وي د هیڅا سپکه نه پې لوریږي. نه دې دي اوریدلي چې تربور مړکه لمر ته یې مه پریږده.

ملوك په لومړي ځل ګلاخان ته وکتل، پخپل ذهن یې فشار راوړ، ویې پیژاند:

دا خو دعبدالمنان اکازوی دی، وایي پلاریې په کوم مارش (لاریون) کې د تره کي عکس نیولی و، او په هغه جرم یې څو شپې ورو سته وواژه. ګلاخان او بل مشر ورور کلاخان یې د عثمان خیلو په کلي کې د ماما کورته وتښتیدل او له هغه ځایه حکومت ته ولاړل.

که د ګلاخان نوم چا نه وای اخیستی او هغه نه وای ویلي چې تربور ورو وي او د هیچا په سپکه نه لوریږي نبايي ملوك هیڅ نه وای پیژندلی.

ملوك د هغه په لیدو ډیرخوشحاله شو، زړه یې و، ورو لاړ شي او په غیږ کې یې ونیسي، ورسره وژاړي.

ددوی دواړو پلرونه یو وخت نبه اندیوالان ول، په ژمي به دواړه یوځای پنجاب ته د مزدوري لپاره تلل او پسرلی به دواړه یوځای راتلل. ملوك او ګلاخان ته به یې نوې جامې راوړې.

ددوی کلي سره جلا ول، خو پټي یې پوله په پوله ول، دواړو به درمندونه یوځای اچول، د شپې به په درمندونو کې ویده کیدل او ګډې سندرې به یې ویلې.

ـ اه څه وختونه و، خو ارمان چې قدر یې سړي ته نه معلومیږي.

تیر خواږه وختونه یې د فلم د صحنو په څیر د سترګو په وړاندې تیرشول.

ملوك دومره په تیرو وختونوکې لاهو شو، چې خپل ځان ترې هیر شو، یو ډول پټ هوس یې په زړه کې په ټوپونوو.

د خوږو وختونو په باب فکر هم، د ښکلې څیرې او ښکلو منظرو د لیدو په څیر سړی خوږو وختونو ته بیایي، او له زړه یې ټولې اندینښې او کینې لرې کوي.

ملوك هم په يو عجيب حالت کې و. د جومات د ملاصاحب خبرې وريادې شوې، فکر يې وکړ ښايي هغه حالت او کيفيت چې شهيد يې د مرګ په وخت کې د رڼا د يوې ځريکې په څير ويني اوس رارسيدلی وي.

د موټر له سيټ څخه د ټايپ سندرې بيرته اوسني وخت ته راستون کړ:

ای ســـربـــازه يـــاره خيره په مورچل باندې

بيابه دې ويده کړمه سيوري د اوربل لاندې

ترځ‌نګ ناست کس يې په ټرکه وويل:

ای سربازه ياره پټ شه تر بيلر لاندې

بيابه دې چوختو کمه ټاير د موټرلاندې

څوتنو په ټټکي وخندل، خو بيرته ژر غلي شول يوبل ته يې وکتل يوه ژبه راويستله لکه لويه غلطي چې ترې شوې وي.

يوه بل پرې غږ کړ:

ـ تاجيه اوس لکه چې شاعر هم شوې.

ـ شاعر ماير خو نه يم، هسې مې خولې ته راغله. شعرونه خو هغه څوك وايي چې ټوپك پيژني هم نه.

ټوپك ته يې په کرکه وکتل ددواړو ځنګنو ترمنځ يې پټ کړ.

ګلاخان غلې ناست و. نه يې د تاج محمد سندرې ته وخندل او نه يې هم دبل په څير نارضايتی وښودله. هغه د چاخبره ځان يې ناګومانه واچاوو.

ملوك دواړه سترګې په ګلاخان کې خښې کړې وې. خو هغه يوځل هم ورته ونه کتل.

د هغه وروستي خبرې يې زړه ګرو کړی و. څو واره يې په زړه کې وروګرځيدل. چې غږيې وکړي.ورته وو ايي زه ملوك يم ستا ملګری يم. که زما لاس ترلي ته خو ازاد يې. راشه راشه په غيږ کې مې ونيسه راشه راسره وژاړه.

چا موږ سره بيل کړي يو. راشه چې د خپلو پلرونو ارواوې خوشحاله کړو. د خپلو پلرونو په خير ملګرتيا وکړو. ګډه مسافري وکړو. ښه کورنګ آسان واخلو او د پلرو په څير سانګې ووهو. ډولونو ته وناځو. په درمندونو او پاليزونو کې سندرې ووايو. شين خالۍ وستايو. نيم کښ پلونه يادکړو. ګودرونه وستايو خيردي که توره شپه ده. توره خونه. شين خالۍ نه ده مالومه.

توره شپه به خداى سبا کړي

شين خالۍ به خداى پيدا کړي

راشه راشه غيږ راکړه. راشه چې بيرته د مينې او محبت ژوند شروع کړو.

د ټوپك له ميله مه راته ګوره، سم راته وګوره. پخپلو سترګو راته وګوره.

ملوك يوځل بيا هڅه وکړه چې خپل لاسونه خلاص کړي لاسونو يې درد وکړ.

لکه نوى يې چې ځان ته پام شوى و. ځان ته يې وکتل او بيا يې ګلاخان ته وکتل. عجيبه ده د شيرخان د زوى لاسونه تړلي دي. او د منان د زوى په لاس کې ټوپك دى. د ژوليا خبرې وريادې شوې. عجيبه ده. عجيبه ده په دې وطن کې د څومره انسانانو لاسونه تړلي دي او څومره انسانان ټوپك په لاس مخامخ ورته ولاړ دي.

عجيبه ده. عجيبه ده.

ملوك يوځل بيا ځان او بيا ګلاخان ته وکتل پخپلو تيرو فکرونو بښيماني ورغله:

ـ يه يه هيڅکله نه. زما لاس تړلي او د هغه په لاس کې ټوپك دى. که زه هغه ته د دوستي لاس غځوم دا به بې غيرتي وي. دا ژوند په دې نه ارزي چې چاته سرې سر ټيټ کړي.

اوس زما او د هغه يارانه نه کيږي.

چې له تاسره په قدبرابر نه وي د هغه سړي په څنګ کې هم مه درېږه.
د پلار دا نصيحت چې په وار وار يې ورته کړی و. ورياد شو.
اوس ګلاخان تر ما زورور دی. خير که زه او دی او زمونږ دواړو پلرونه سره ملګري ول. يه يه.
دا ژوند په دې نه ارزي. چې د هغه لپاره چاته سر ټيټ شي. دوه ورځې ژوند دی چې په سپيتانه يې تيروم په ميړانه به يې تيرکم.
په همدې سوچونو کې موټر د نيمه فوځي قطعې په نظام قراوول ورننوت.
په موټر کې سپرو کسانو له خپلو جامو دوړې او ګرځونه وڅنډل.
مخې او شاته نور موټر او زرهپوشونه هم ودريدل.
د موټر ترڅنګ دوو افسرانو د ملوك په سر لانجه جوړه کړه.
يوه ويل خارندوی ته يې ولم.
خو هغه بل نه منله. ويل يې رفيق شکور امر کړی دی چې ټول مجرمين بايد اول ده ته وروستل شي هر يوه پخپله ګټه استدلال کاوو.
ملوك چې د شکور نوم واوريده په زړه يې بيا لړزه ګډه شوه. هيڅ اميد نه و ورته پاتې. ګلاخان هم له موټره ښکته شو. هيڅ يې ونه ويل
ملوك په زړه کې خدای. خدای يادا وو. چې له شکور څخه بچ شي او بل ځای ته يې ولېږي.
د دواړو افسرانو لانجه روانه وه. خو يو بل افسر وويل:
ـ پرنسيب بايد مراعات شي. امنيت ته يې بوزئ بيابه يې ګورو.
د ملوك زړه وښويده. له ځانه سره يې وويل:
ـ اه اخير له هغه دوزخي سره مخامخ شوم

اتلسم څپرکی

د ملوك د وړاندوينې په خلاف شكور له ونې لوړ چاغ سړی و، ږيره او بريتونه يې داسې پاك خريلي و، لكه چې ويښتان يې له بيخه ايستلي وي، ځای يې د غوږو او غاړې ويښتانو نيولی و. د غاړې ويښتان به يې زياتره د سپين كميس ترغاړو راوتلي ول، ټيټه پلنه پوزه يې په غټ سپين مخ كې وركه وه، خو دواړه غټې شونډې يې داسې سرې وې لكه چې د شونډو رنګ يې پرې موښلی وي.

ملوك د همدې شيبې لپاره چې له شكور سره مخامخ نه شي څو ځله له موټر څخه د غورځيدو هڅه كړې وه له ځانه سره يې وويل:

- خدايه چې نه دې وژلم لكه چې دا ځناور دې را ليده.

سرتيري يوازې دومره وويل:

- صايب دا هغه اشرار دی. چې په كمين كې مو نيولی دی.

شكور تر شونډو لاندې وويل:

- توره موكړېده، يوازې يونفر؟ معلومه ده چې زموږ ټول راپورونه په واقعيت بنا ندي.

سرتيری او بل افسر چې دمخه په دفتركې و. ووتل ملوك د دروازې خواته لاس تړلی ولاړ و. شكور د لوی ميز شاته د كاغذونو په لوستلو بوخت و.

له ځایه راولاړشو. په میز یې یوځل بیا نظر تیرکړ په یوه کاغذ ورتیت شو بیایې ملوك ته مخ ورواړاوو:

ښه ته د هماغه خوني اشرار هاشم د باند غړی یې؟

ملوك له ځانه سره وویل:

ـ وګوره عجیبه ده غلبیل کوزې ته وایي چې ته دوه سوري لرې، ځان ته یې پام نه دی خپل ځان ورته پاکه فیروزه ښکاري.

شکور په دفتر کې یوې بلې خواته وګرځیده، ملوك ته مخامخ ودریده ویې پوښتل:

ـ ښه تاسې څو نفره وئ؟

ـ یو خدای و، یوزه وم.

شکور په سړه سینه وویل:

ـ ځان مه تیروه، ووایه چې نور ګروپ موڅه شو. وسلې او کچرې مو څه کړې؟

ـ زه یوازې وم.

ـ ته لکه چې ما نه پیژنې ها، دلته به اول ما ته اعتراف کوې.

ملوك خپله مخکینۍ خبره تکرار کړه.

شکور په بم غږ وویل:

ـ زما له انسانیته سو استفاده مه کوه. په شرافت دومره دې ووهم، چې د مرګ په ارمان شې پوه شوې که نه.

ملوك له ځانه سره وویل: عجیبه ده دې ته انسانیت وایي. د شکور راوتلو سترګو ته یې وکتل په عاجزۍ یې وویل:

ـ زه ربنتیا وایم تکې تنها یوازې، په ....

خود شکور بې واره سوك یې په خوله کې خبره ور وچه کړه.

ـ زه ... زه ....

شکور نورو خبرو ته پرې نښود. له ځیرې نه یې وپوهید چې په اسانه اقرار نه کوي. شکور د کشف او تحقیق په برخه کې درې کاله په شوروي اتحاد کې زده کړې کړې وې. او په دې برخه کې د تجربې خاوند بلل کیده. تراوسه پورې یې له رنګارنګ تاکتیکونو څخه په ګټې اخیستنې سره ډېر په خبرو راوستي ول. له هر زنداني سره به یې لومړی نرم چلند کاوو، که به یې اعتراف ونه کړ نو ډول ډول جزاګانې به یې ورکولې. دده تحقیق دریم پړاو هم درلود. په دریم پړاو کې به یې د خپلو او یا ترلاس لاندې کارکوونکو د ظلمونو له امله له بندي څخه ښښنه غوښته. د هغه په غم او درد به یې ځان شریکاوو، آن ځینې وخت به یې ورسره ژړل هم. او بیا به یې په چل کې پرې اقرار وکړ. که به په کوم بندي دده دغو ټولو تاکتیکونو اثر ونه کړ او چوپ به پاتې شو. بیا به یې په شپه کې په دښته کې کندې ته بوت او د تل لپاره به یې چوپ کاوو. شکور به ځینو کله کله شکرودنف هم باله، معلومه نه وه چې دانوم ده په ځان ایښی و. که به خلکو له مسخرو باله.

د پخوا په خلاف نن له ملوك سره د شکور نرم چلند لنډ و. ډېر ژر دده په خبره په دا بله خوا راواوښت.

ملوك یې تر ستوني نیولی و:

ـ وایې که نه. ته لکه چې ما نه پیژنې. چې د طوطي غوندې دې په خبرو رانه ولم. خپل نوم بدلوم

د ملوك ستونی یې پرېښود. همداسې مخامخ ورته ودریده. ملوك اوږده سا واچوله شکور په نس کې په سوك ووهه.

ـ که څه ونه وایې دا مرداره خوله به دې د تل لپاره له خاورو ډکه کړم او له دې سره یې د لغتو او سوکانو شروع پرې وکړله.

ملوك د دفتر د چای خوړلو په کوچني میز ورولویده.

د میز پرسر ښیښه یې سګرټ دانی ټوټې ټوټې شوه.

شکور غوریده نور یې څوك په خبرو نه پوهیدل.

د تیلفون زنګ وویل شو. شکور د میز خواته ورغی. په تیلفون یې لاس کیښود. غوږی یې راپورته کړ. له ساه ډك و خبرې یې نه شوای کولای ورو یې وویل:

ـ بلې!

شکور د تیلفون غوږی په غوږ کې تر میز راتاو شو. پخپله چوکۍ کیناست. له هغې خوا چا خبرې کولې خوده یواځې په ((ام)) ((ام)) ځواب ورکاوو.

او د ((سمه ده بیابه خبرې پې وکو)) په ویلو یې د تیلفون ګوشي (غوږی) کیښود.

ملوك ته یې چې د اوږده کوچ خواته ناست و بد بد وکتل تر میز لاندې زنګ یې وواهه یو دنګ سرتیرې رانووت. شکوروویل:

ـ دا د لارینس زوی بوزه او غلام سنایي ماته راولیږه.

نولسم څپرکی

د ملوك د پيدا كولو لپاره د قوماندان هاشم د كسانو هڅو كومه نتيجه ورنه كړه په لومړي سر كې فكر كيده چې هغه له سيمې تښتيدلی دی، قوماندان هاشم اغا محمد د كلا په برج كې بندي كړ اوس نو د ملوك د بندي توب او سيمې ته د هغه له راتګه ټول خبرشوي ول.

څو شپې وروسته قدوس د حكومت له خوا د ملوك د نيول كيدو خبر راوړ خو هاشم قدوس پټ پوه كړی و ، نوروته وواېي چې ملوك پخپله خوښه حكومت ته تسليم شوی دی. دا خبره ډيره ژر په ټوله سيمه كې خپره شوه. سره له دې چې ملوك په مړو كې حساب شوی و، خو تربرونو يې لا تر اوسه د نجل، مال او جايداد د خپلولو هڅه نه وه كړې.

خو حكومت ته د ملوك د تسليميدو د خبرې په خپريدو سره د ملوك باغ قوماندان د ځان كړ او نور جايداد يې تربرونو په خپلو كې سره وويشه د كوز كاريز ملك يې د مخه ګرو كړی و.

د سموت په خبره د ملوك پيغله نه بلكې ځمكه كونډه شوې وه.

خماره له هغې شپې راهيسې سخته ناروغه شوه مور به يې وويل چې د شپې په ډيران ډاره شوې ده. او له هغې شپې راهيسې پيريان پې كينستي دي. د خمارې رنګ ورځ په ورځ ژيړيده. په ډيرو زيارتونو يې وګرځوله. د مونه او تاويزونه يې ورته راوړل.

ځوانۍ یې پرله پسې روحاني بابا ته یووړه، د ډمانو د زیارت په سپرغه کې خو یې یوه شپه هم پې تیره کړه. خوشال یې تر پخوا بدتر شو
ښایې قوماندان هاشم د هغې له دې ناروغي ځخه خبر شوی وي.
ځکه خو یې له هغې سره د واده کولو خبره هیره کړې وه.

شلم څپرکی

دوو سرتیرو ملوك د شکور دفتر ته راووست. خو داخل یې لاسونه نه وو تړل شوي. سرتیري له احترام کولو وروسته ووتل.

ملوك هماغسې ژېړ زبیښلی په دروازه کې ولاړو. په زړه یې لړزه ګډه وه. تر سترګو لاندې یې د شکور حرکتونه څارل چې په تیلفون کې یې خبرې کولې د تیلفوني خبرو په وخت یې داسې لاسونه خوځول لکه یوې لویې غونډې ته چې وینا کوي.

چې خبرې یې خلاصې کړې له ځایه راولاړ شو له ملوك سره یې په لاس روغبړ وکړ. ملوك زړه نازړه لاس ورکړ.

شکور چوکۍ ته اشاره وکړه ویې ویل:

ـ کېنه.

ملوك لا ولاړ و. شکور یې په مټ لاس کېښود:

ـ کېنه ولې ولاړ یې. زه پوهېږم. چې له تاسره ډېر بد چلند شوی دی. ته مه خپه کېږه دلته هم د هاشم غونډې خون اشام افراد پیدا کېږي. د کړکۍ خواته ودریده پسې زیاته یې کړه:

ـ د هغو په ځای زه بخښنه درنه غواړم. دوی د انقلاب مطالبات په نظر کې نه نیسي مور ستا په باره کې ټول معلومات او اطلاعات ترلاسه کړل.

موسکی شو ویې ویل:

ـ لیونیه تاخو داهم نه ویل چې د قوماندان هاشم چاړه ستا ستوني تـه هم رسیدلې ده.

ملوك له ځانه سره فکروکړ:

وګوره لیوه بیا د پسه پوست واغوست، عجیب خلك دي په هره جامـه کې ځان جوړولی شي.

ترشړنډو لاندې یې د هغه ځواب ورکړ:

ـ کیږي نو، دنیاده، له کومه ظلمه به سړی وژاړي.

ـ نور نو له ظلم او ستم نه خلاص شوې، خوته به یو کار کوې.

د ملوك مخې ته ودریده ویې ویل:

ـ ودې نه ویل کوم کار؟ هغه د هاشم وژل دي.

ملوك په حیراني ورته وکتل.

ـ هو هم ځان د هغه له شره خلاص کړه او هم نور خلك تـرې بیغمـه کړه یعنې هم ثواب هم خرما.

په خندا یې پسې زیاته کړه:

ـ غزا دې ته وایي، تاهسې غلطه کړیده، څنګه خوښه دې ده؟

ملوك ورو وویل:

ـ که ما وژلی شوای، دې حال ته به ولې رارسیدم.

ـ لیونیـه هغـه وخـت یـوازې وې، اوس یـوازې نـه یـې. مـوږ ټـول امکانات درتـه برابروو. او بیا چې پـه حکومت کې هم مقام او هرڅومره پیسې چې غواړې ترتا قربان. په غرور یې پسې زیاتـه کـړه: لیونیـه انقلاب له تا سره دی.

ـ زه دا کار نشم کولای.

شکور ټینګارکاوو:

ـ موږ ټول فکر کړی دی. یوازې ته یې چې هاشم وژلی شې او بس پټ دې هلته لیږو، په اساني یې وژلی شې. زموږ شبکې درسره کومك کوي.

ـ زه یې نه وژنم.

شکور په تعجب وویل:

ـ ولې؟

ـ بس.

دشکور په تنده کې کربنې پیدا شوې ویې ویل:

ـ وایي خر یې چیرې کشاوو او دی چیرې ته. موږ سمه لاره درښیو او ته لا نخرې کوې.

ـ دا سمه لاره نه ده، دا د میړانې لاره نه ده، چې د قیامت یوه ورځ هم پاتې وي زه غچ ترې اخلم خو داسې نه.

شکور په نصیحت وویل:

ـ گوره که زموږ خبره ونه منې حال به دې ډیر خراب شي.

ملوك په زړه کې وویل:

ـ اوس خو مې حال داسې ښه دی، چې خراب به شي، تردې به لاڅه راباندې کوئ مړ به مې کړئ کاشکې مړ مې کړئ.

په خوله یې څه ونه ویل، هماغسې غلی په چوکۍ ناست و.

شکور د نصیحت په ډول څو نورې خبرې هم ورته وکړې خو ملوك ونه منله. شکور تر میز لاندې زنگ ټینگ کړ یو سرتیری راغی او دده په اشاره یې ملوك له دفتره ویوست.

د زندان په دروازه کې یې گلاخان ولید په زړه کې یې وویل:

ـ اوس راپیدا شو.

خو گلاخان ځان ناگاره واچاوو. ملوك یې زندان ته بوت

څـوشیبې وروسته ګلاخان دروازې ته راوغوښت. ترپوښتنې دمخه یې ورته وویل:

د تره زو مه خپه کیږه، که خدای کول یوڅه خوبه وکړو. له شکوره مه ډاریږه پخپله تبدیل دی نن یا سبا به ځي.

یوویشتم څپرکی

د جمعې په ورځ ماسپښین مهال یې ملوك له زندانه راویوست، او د جیب موټرپه سورلي یې د فوځي قطعې ترڅنګ میدان ته چې دوی هوایي ډګر باله یوور، ملوك د سرتیرو له خبرو پوه شو، چې په الوتکو کې یې کابل ته بیایي، د سرتیرو په منځ کې ګلاخان هم و، خو تر اوسه یې له ملوك سره خبرې نه وې کړې، افسر په میدان کې ګلاخان ته یوپاکټ ورکړ ورته ویې ویل:

ـ دا ډیره مهمه وظیفه ده، بې غوري نه ده پکې پکار، چې له الوتکې کوزشوې دا مکتوب به هلته ورکړې پوه شوې؟

ـ سمه ده.

ـ افسرپه ټینګارو ویل:

ـ ډیربه متوجه اوسې، ته موځکه ورسره ولیږلې چې دا له تاسره هم کومك دی ورور به دې هم ووینې او چکر به دې هم شي.

ـ بس تاسې ډاډه اوسئ.

نږدې یو ساعت وروسته دوه هلیکوپتر له لرې را ښکاره شول هلیکوپترو په دښته ٔ ې دوړې جوړې کړې.

د کیناستو سره جوخت د ښارې بسونو په څیر بیروبار پرې جوړ شو. مسافرو سرتیرو او افسرانو او مامورینو هریوه تربل ځان مخ ته کاوو

نورو سرتیرو مسافر له هلیکوپترو شړل. خو چا د هغوی منتونو او وهلو ټکولو ته پام نه ساته، چا به ویل: مور مې مړه ده، تیلګرام راغلی دی، چا ویل رخصتي مې دلته پوره شوه، هریوه پیلوټانو ته زارۍ کولې چې هلیکوپترته یې پورته کړي. دواړه هلیکوپتر له مسافرو ډك شول. ګلاخان او ملوك ونه شوای کړای چې ورپورته شي، ګلاخان هلته ولاړ افسرته وویل، افسر له دوو سرتیرو سره د پیلوټ په ملګرتیا هلیکوپتر ته ورپورته شول دري کسه یې را اکوز کړل د هغوی د زاریو او کنځاوو پروایې ونه کړه ګلاخان او ملوك یې هلیکوپتر ته پورته کړل.

هلیکوپتر مازدیګر ناوخته د کابل په هوایي ډګر کې راکوز شول ګلاخان د مکتوب پاکټ له جیب څخه راویوست، په لاس کې یې واړاو را واړاو او بیرته یې په بل جیب کې واچاوو، ملوك ته یې مخ وروا ړاوو.

ـ دتره زو راځه.

ملوك غلی پسې روان شو.

ګلاخان یې په مټ لاس کیښود ورته ویې ویل:

ـ خپه نشې لاسونه دې ترلي دي، خیر دی ته راځه.

دواړه په ټکسي موټر کې کیناستل، ډریور ته یې وویل:

ـ شارنو، کوچه ګل فروشي.

موټر د هغه سرای مخې ته ودرید چې د ګلاخان د ورور کوټه پکې وه. ګلاخان خپل بکس غاړې ته واچاوو ملوك ته یې وویل:

ـ راځه خدای دې وکي چې کلاخان په ځای وي. او چیرې تللی نه وي.

کلا خان او بل ملګري یې په کوټه کې د دیګ په پخولو لګیاول.

ګلاخان یې په غیږ کې ونیو:

ـ شکر چې راغلې بیګا مې په خوب کې لیدې. ډیر په تشویش کې وم.

کلاخان تر ملوك هم غیږ راوګرځوله، خو ملوك غیږ ورنه کړه. ګلاخان حیران، حیران ورته وکتل، پوه شو. چې لاسونه یې تړلي دي.

په اشاره یې ګلاخان وپوښت:

ـ دا بندي دی.

کلاخان وخندل:

ـ نو زما په کوټه دې د بندي خانې ګومان کړی دی؟

ـ نا دا دشیرخان اکا زوی دی.

کلاخان په ناباوري وویل:

ـ رښتیا وایې:

ملوك ته یې ښکته پورته وکتل، ګلاخان ته یې مخ وروا ړاوو:

ـ نو بیا دې لاسونه ولې پرې تړلي دي؟

ګلاخان د ملوك لاسونه خلاص کړل.

کلاخان بیا غیږ ورکړه.

ګلاخان ټوله کیسه ورته وکړه.

ـ ښه ښه عجیبه ده والله.

ملوك ته د ژولیا خبرې وریادې شوې عجیبه دا نه ده عجیبه داده چې یو انسان ولې د بل انسان اسیر وي.

له ځانه سره یې وویل: عجیبه دا نه ده، عجیبه داده چې د شیرخان زوی د منان د زوی اسیر دی، لاسونه یې تړلي دي.

دوه ویشتم څپرکی

د زون مرکز ته د عبدالشکور د تللو د لارې امنیت لادمخه نیول شوی و، وسله وال کسان لا د شپې د لارې په سر د لنډمهاله پوستو د جوړولو لپاره تللي ول، په لاره کې د دوو غونډیو سرونو ته ټانګونه هم خېژول شوي. و دا ټول امنیتی تدبیرونه د قدوس د پروني رپوټ له مخې نیول شوي و. قدوس چې پرون په پټه د قوماندان محمد هاشم مرکز ته استول شوی و. خبر راوړی و، چې هاشم د شکور له حرکت څخه خبر شوی دی نیت لري چې د فوځي کتار لاره ونیسي.

سره له دې چې د زون مرکز ته د شکور د تلو پلان په پټه نیول شوی و، خو دا معلومه نه شوه چې هاشم څه ډول او چا خبر کړی دی.

قدوس د هغوی د کمین ځای هم ښودلی و. هغه دا هم ویلي و چې قوماندان هاشم پرون ټولو ته ویل چې که شکور له سیمې ژوندی ووت نو دی به د ښځې ټیکری په سرکوي.

د قوماندان هاشم د دغه کلک هوډ او سوګند په مقابل کې شکور کلک امنیتي تدبیرونه نیولي ول.

ده د خپل حرکت لوری له کلیو چپ کړ او یوې فوځي قطعې ته یې د هغوی د کمین پر سیمه د یرغل امر هم ورکړی و.

سهار ترلمانځه دمخه کتار وتړل شو. شکور له خپلو ساتونکو سره

په بی بی ۶۰ ډوله زرهپوش کې چې د کتار په پای کې روان و، سپور شو په دې کتار کې مخې ته دوه محاربوي ماشینونه ورپسې له سر تیرو ډك یو ۶۶ ډوله ګاز موټر له هغه وروسته دوه جیپ موټرونه او ورپسې هم څلور زرهپوشونه شامل ول. چې سهار وختي یې په بیړه حرکت وکړ په خامه سرك د دوړو او لوګیو یوه لویه لیکه جوړه شوه. کتار له نیم ساعت مزل وروسته سرك پریښود او په دښتو سر شو. له همدې سره په کتار کې ګډوډي هم جوړه شوه، کله به یو مخ ته شو کله بل، اوس نو په یوه لیکه نه و روان.

په لاره کې د جیپ موټر ټایر پنچرشو، ټول کتار ته د دریدو امر ورکړشو.

له دې سره له مخې ته پروت کلي څخه د ډزو آوازونه واوریدل شول.

څرګنده شوه، چې دمخه استول شوې قطعې په کلي یرغل کړی و، شکور ددې خبر په اوریدو سره خواشینې شو، څوتنه وسله وال یې دجیپ موټر لپاره پریښودل اوپاتې کتار ته یې دمخ ته تلو امر ورکړ.

کتارچې کله له غونډۍ واوښت د جګړې په منځ کې راګیر شو له شاوخوا غونډیو او کاریزونو ورباندې یرغل پیل شو.

ټانکونو او زرهپوشونو د پناه ځای نه درلود. په وچ ډګر ودریدل. هرې خواته یې ډزې کولې، یوه زرهپوش اور واخیست شکور پرله پسې په مخابره کې خبرې کولې. له جیپ سره د پاتې کسانو مخابروي اړیکې وشلیدلې د دویمې غونډۍ څخه چې له دې سیمې لرې پرته وه هم خواشینوونکې خبرونه رارسیدل. څوتنه یې تسلیم شوي ول. په ټانك کې پاتې دریو کسو مقاومت کاوو. هغوی په مخابره کې پرله پسې چیغې وهلې.

ـ انقلاب توفان. انقلاب توفان.

خو شکور کلي ته د تللي قطعې له قوماندان سره په خبرو بوخت و:

ـ بلې بلې، توفان، انګار، اورم، ادامه، ادامه، توفان، انګار، انګار ادامه.

د مخابرې له بغس سره یوځای له هغې خوا ډېر غږ واورېدل شو.

ـ انګار توفان، انګار توفان توجه، انګار ټول کلی نیولی دی، دښمن د شمال په استقامت په تېښته دی.

د بلې مخابرې چیغې دوام درلود:

ـ انقلاب توفان، انقلاب توفان.

خو شکور ځواب ورنه کړ د انګار په ځواب کې یې وویل:

ـ ډېر ښه، توفان انګار، دښمن تعقیب کړئ، کوښښ وکړئ د اول شخص مړی یا ژوندی په لاس راوړئ.

ـ اطاعت کیږي.

شکور بلې مخابرې ته چې پرله پسې چیغې یې وهلې ځواب ورکړ:

ـ توفان انقلاب، توفان انقلاب، اورم توفان یم اورم، له هغې خوا د مخابرې له بغس سره یوځای ستړی آواز واورېدل شو:

ـ انقلاب توفان، انقلاب توفان، دښمن موږ ته نژدې شوی دی کمك، کمك.

ـ توفان انقلاب مقاومت وکړئ کمك در رسیږي.

له هغې خوا آواز واورېدل شو:

عاجل کمك، انقلاب له....

آواز یې د مخابرې له بغس سره ګډ شو.

شکور غږ پرې وکړ:

ـ توفان انقلاب، توفان انقلاب....

خو له هغې خوا آواز وانه ورېدل شو.

قوماندان په مخابره کې د کتار د مخې په ټانګ غږ وکړ:

- انقلاب زمری انقلاب زمری.

- بلی اورم زمری انقلاب.

- زمری استقامت ختیځ.

- له دې سره کتار حرکت وکړ.

د ۶۶ ډوله ګاز موټر ټایرونه په ګولیو ولګیدل موټر یې ځای په ځای پریښود، دوی د مرمیو په باران کې په مخ ولاړل، شکور په مخابره کې پرله پسې چیغې وهلې.

- توفان انقلاب، توفان انقلاب.

اوس نو د جګړې له ځایه ښه لرې شوي ول، شکور شیبه په شیبه په مخابره کې چیغې وهلې.

- توفان انقلاب، توفان انقلاب.

د زرهپوش له کړکینچې څخه یو بل افسر پرې غږ وکړ:

- انقلاب اور اخیستی دی.

شکور لومړی ځل له زرهپوش نه سر را اوچت کړ ویې لیدل چې د غونډۍ پر سر له ټانګ نه لمبې جګیږي. په افسوس یې سر وښوراوو بیرته په زرهپوش ننووت.

د زرهپوش په سر ناست افسر خبر ورکړ چې د سرك ترخنګ مړی پروت دی.

زرهپوش ودریده درې تنه ورکوز شول. مړی یې زرهپوش ته پورته کړ. شکورو پوښتل:

- جسد د چا دی؟

- تورن بصیر.

- اوه ددې بې چاره خو واده تیار و. پرون یې له ما رخصت واخیست.

ښايي د غونډۍ شاوخوا به نور مړي هم پراته ول. خو کتار په پټو سترګو ترې تیر شو، دلته په دوی هم ډزونه ونه شول.

د نږدې کلي له کورونو څخه چې د مخه پکې د دواړو خواو جګړه وه لوګي پورته کیدل. شکور له وروستي حال نه ځان خبر کړ.

ـ توفان انګار. توفان انګار. موقعیت دې چیرته دی اطمینان!

د مخابرې بغس پورته شو:

ـ بلې انګار توفان، د انقلاب ځپلي کلي په شمال ۴ کیلومتري کې امنیت تامین دی.

ـ انګار انګار د محاربې وروستي نتایج څه دي! اطمینان.

ـ کلي په کامله توګه له ضد انقلاب نه تصفیه شو. د اشرارو تلفات ۱۳ تنه ووژل شول او ۲ تنه اسیر دي. زموږ د قطعې اته تنه شهیدان دي او ۱۱ تنه ټپیان دي، د دریو تنو حالت خراب دی او یو تن د کوما په حالت کې دی، په کلي اوربل دی.

نیم ساعت وروسته ددوی کتار له لیږل شوې قطعې سره یوځای شو، بیې له ځنډه یې حرکت وکړ.

درویشتم څپرکی

ملوك د کلاخان په خبرو او وعدو باور نه شوای کولای خو بیایې هم د شپې ددوی له کوټې د تیښتې هڅه ونه کړه.

یوځل بیا د کلاخان په بیګانیو خبرو راوګرځیده چې خپل ورور ته یې وویل:

ـ تاسې له دنیا ناخبره یاست. هسې خوشې تشې خلك ځوروئ، وضعه معلومه نه ده. ډیرو قطعاتو ته د تسلیم امر ورکړ شوی دی.

دی سبا د خپلې خور کره ورسوه.

ملوك د کلاخان خبرې د شکور له وروستیو خبرو سره پرتله کړې له ځانه سره یې وویل:

ـ کلاخان د شکور غوندې نه دی. دی داسې نه کوي. رښتیا یې زړه را باندې خوږیږي. کلاخان بیګا داهم ویلي و. چې د ملوك د خور خاوند ګل مرجان په جګړه کې وژل شوی دی.

په کوټه کې یوڅه رڼا شوه. ملوك له ځایه راپورته شو. اودس یې وکړ. د سرای لویه دروازه تړلې وه. بیرته کوټې ته راغی کلاخان او ګلاخان هم راپاڅیدلي ول.

له چای څښلو وروسته کلاخان او ملوك په خوشحال مېنه کې د ملوك د خور د کور په نیت روان شول.

ملوك ۱۶ کاله وروسته د خپلې خور لیدو ته ورته. هغه وخت دی لا ډیر کوچنی و، د خپلې خور خیره ترې هیره شوې وه.

لیدو ته یې هم ډیر خوشحاله نه و. د ګناه احساس ورسره ملګری و، ځان ورته د خپلې خور د خاوند قاتل ښکاریده. تیره شپه یې چې د ګل مرجان د مرګ خبر اوریدلی و، په خپل ذهن کې د مړو او اسیرانو په منځ کې د هغه په لټه و، اوس چې د هغه د کور په لوري روان و، په فوځي دریځي کې جګ ښکلی ځوان یې ور په یاد شو، چې دوی ګروپ په وهلو ټکولو تر مرکزه رسولی و، سره له دې چې له هغه وروسته یې نه و لیدلی. خو یوه شپه چې بندیان له زندانه وتښتیدل، دوی وربانديې ډزونه وکړل، د کلا شاوخوا وینې ډیرې تویې شوې وې خو مړي هلته نه وپاتې، بیا وروسته چا خبر راوړ چې تښتیدلي کسان ټول جبار قوماندان په غره کې ووژل، دوو تنویې په لاره ډیره وینه ضایع کړې وه او مړه شوي ول. ملوك نه پوهیده چې ګل مرجان څه شو، خو ځان یې د هغه قاتل باله.

له ځانه سره یې وویل:

ـ خلك خپلو خویندو ته پړوني وریه سرکوي، ما یې له سرنه پړونی واخیست. ماخپله خور کونډه کړه. ماخپل واړه خوریونه یتیمان کړل ما ....

ګلاخان یې په اوږه لاس کیښود:

ـ څنګه یې وطنه. په کوم چرت کې تللی یې خور به دې څومره درته خوشحاله شي.

ملوك یوازې په ((ام)) سره ځواب ورکړ.

په زړه کې یې وویل:

ـ هو چا چې د چا د سر پړونی اخیستی وي خود به یې لیدو ته خوشحاله وي.

پرون یې لاس تړلي و، او په هلیکوپټر کې د زندان په لوري روان و. خونن په ټکسي موټر کې د خپلې خور د کور په لوري روان و. په یوه ورځ کې دا ډیر لوی بدلون و. چې د ملوك په ژوند کې راغلی و. پرون دا هم معلومه نه وه، چې زندان ته به یې وړي او که پلیګون ته. نن معلومه وه چې د خور کور ته ځي.

خو ملوك په خپل ژوند کې په دومره لږ وخت کې په دغه لوی بدلون خوښ نه معلومیده.

خور ته به څه وایي، چې خاوند یې ددوی په سیمه کې څنګه او د چا له خوا ووژل شو.

ملوك ځان ته ډاډ ورکړ: نه نه ښایي هغه په کوم بل ځای کې وژل شوی وي، ماهیڅ لیدلی نه دی. که مې لیدلی وای حتمًا مې پیژاند، حتمًا. څنګه څنګه به مې نه پیژاند. کوښښ یې وکړ د ماشومتوب په شپو ورځو کې د هغه د لیدو یوه خاطره را په زړه کړي، په خپل ذهن یې فشار راووست:

ـ هو هو هغه نری جګ سړی و. زموږ کور ته به په موټر سایکل راته، ډول ډول میوې به یې راوړې. کوم چې ما لیدلی دا هغه نه دی، هغه بل څوك و. دا بل څوك. خپلو دغو سوچونو هم قناعت ورنکړ. له ځانه سره یې وویل:

ـ ګل مرجان چې هرځای وژل شوی وي. زه پکې شریك یم. ماخپله خور کونډه کړې ده. ماخپل خوریونه یتیمان کړي دي. اوه څه به ورته وایم خور به مې....

ټکسي د یوې شین رنګې دروازې مخ ته ودریدله.

ګلاخان د ټکسي چلوونکي ته پیسې ورکولې ملوك ته یې وویل:

ـ دا ستا د خور کوردی.

یوه ماشوم ته چې د کور مخې ته یې په خاورو کې لوبې کولې ګوته ونیوله دا د ملګري ګل مرجان وروستی زوی دی.

ملوك په ماشوم ورټیټ شو ښکل یې کړ. خو مخ یې بلې خواته واړاوو.

د دروازې له لومړي زنګ سره یو ماشوم رااووت کلاخان زیری پرې وکړ:

.. ما ما دې راغلی دی ورشه په مور دې زیری وکړه

او پخپله د کور مخې ته له یوې ونې سره ودریده.

د ملوك او خور روغبړ یې ښه ډیر وخت ونیو، دوی دواړو سره ژړل.

په کوټه کې د ملوك نظر تر هرڅه رومبې په کونج کې د کوچني میز پرسر د بریتور ځوان په عکس ولګیده.

دا هغه کس و، چې د دوی ګروپ د جمعه ګل د کلا ترڅنګ نیولی و.

دا هغه دی چې د اوبو څښلو ته چا پرې نه ښود.

دا هغه دی چې اکبر غوښتل ځای په ځای یې ووژني، اوه، چې له ما څخه یې ډوډی وغوښتله. ما ورنه کړه او منت مې هم پرې وکړ.

کاشکې هغه وخت مې پوښتلی وای، ښایې پیژندلی مې وای. مرسته مې ورسره کړې وای، را خلاص کړی مې وای، اوس به مې خور تور تیکری نه و پرسر، اوس به مې خوریونه داسې سپیره مخونه نه و راته ناست. اوه خدایه. اوه خدایه.

څلرویشتم څپرکی

د خوراو خوریونو د څیر وپه لیدو سره ملوك هم خپله پریکړه بدله کړه، دی پوهیده چې خور یې ورته څومره ضرورت لري، په کابل کې پاتې شو، ده که څه هم پخپله سیمه کې د ګل مرجان د لیدلو او ددوی د ګروپ له خوا د هغه د نیولو کیسه له خپلې خور څخه پټه کړې وه، خو له ځانه سره په یادیدو به یې تل ځوریده، ځان یې د هغوی پورورړی باله.

د ګل مرجان مشر زوی هیواد یې چې ښوونځي ته تر تلو وروسته به یې په بازار کې کار کاوو، نور کار ته پرې نښود. خورځه یې ورېمه چې اوس پیغلوټې شوې وه له ښوونځي څخه راوګرځوله.

ملوك به سهار وختی د کوټه سنګي په چوك کې له نورو کارګرانو سره یوځای کیناست که به چا د کار لپاره بوتلل نو د ورځې ګټل شوې پیسې به یې ماښام خپلې خورته راوړلې او که به کار ورته پیدا نه شو نو له منډیې څخه به یې سودا راوړه او تر ماښامه به یې په بازار کې خرڅه کړه.

په ښار کې حالت په څو ورځو کې بدل شو.

څو ورځې کیدې چې ملوك ښار ته نه ولاړ. هیواد. میوند او بهیر هم له ښوونځي څخه پاتې ول.

راديوګانو يو ازې د کابل خبرې کولې.

هيڅوك نه پوهيدل چې څه پيښيږي. ښاريانو د ويرې او هيلې ترمنځ ژوند تيراوو.

ملوك خوشحاله ښکاريده هرځل به يې چې خپل جاى نماز تولاوو وروستى دعا به يې ټولو واوريده.

ـ يا خدايه مجاهدين کامياب کړې.

خو د کور نورو غړو په دې دعا کې ځانونه ورسره شريك نه بلل.

په هغه سهار ښاريان د ملا اذان پرځاى ډزو له خوبه راويښ کړل.

خو دا ډزې ژر ودريدې. داسې معلوميدله چې د برې په وياړ د خوشحالي ډزې وې.

ملوك خوشحاله و، نورو ته يې ډاډينه ورکوله:

ـ مه ډاريږئ، که خداى کول وروسته له دې به يو ډز هم وانه ورئ.

ملوك په ښارکې نابلده و، داسې څوك نه و، چې دى د برې زيرى پرې وکړي او مبارکي ورکړي.

خو زړه يې طاقت ونه کړ هيواد ته يې مخ وروااړاوو.

ـ خوريې راځه چې ووزو. نن کابل وګورو چې څومره ښکلى شوى دى. نن کابل ته پرښتې راغلې پرښتې.

موټران لړ ول. دوى پلې د ښارپه لوري وخوځيدل. په ښار کې ډلې ډلې ځيې ور وسله وال کسان ګرځيدل.

چې هره ډله به تيريدله ملوك به هيواد ته مخ ور وااړاوو

ـ وګوره څومره ښه ښکاريږي څومره ښه خلك دي مانه درته ويل؟

ملوك به دا خبرې په داسې انداز کې کولې لکه ټول چې ده راوستي وي.

هيواد په ساده ګى وويل:

ـ یره ماما زه خو یې له ټوپکو ډیر ډاریږم، هسې نه چې ....

خو ملوك به یې خبره پریکړه:

ـ لیوني کیږه مه نن خو اوله ورځ ده. که خدای کول سبا ته به یو ټوپك هم ونه وینې.

ده لا دا خبرې نه وې تمامې کړې چې هیواد په وارخطایي وویل:

ـ وی، وی، هلته وګوره مړ یې که، وی، مړ یې که.

څوتنو وسله وال د یوه کور مخې ته یوه سړی د ټوپك ترقنداغ ونو لاندې کړی و، دوی دواړه ورته ودریدل، ټوپکوال سړی ترستوني نیولی و.

ـ وایم کیلي راوړه، که نه وژنم دې.

ـ درته ومې ویل، درته، درته ومې ویل ....

سلګیو واخیست، په سلګیو کې یې خبرې هم کولې، خو لکه چې ژړا اخیستی وي خبرې یې بندې بندې کیدې څوك نه ورباندې پوهیدل.

د شا لخوا یوه پلنګي پوش ټوپکوال په لغته وواهه:

ـ راوړه د ګراج کیلي راوړه ملحده، موږ پیاده ګرځو تا ته موټر ولاړ دی.

سړی د یوې وهل شوې ونې په بیخ پړمخې ولویده، له خولې یې وینې جارې شوې، یوه بل چې توره کونډه ږیره یې لرله او تر اوسه غلی ولاړو، ورغی سړی یې ترلاس ونیو ورته ویې ویل:

ـ نذیره کیلي ورکړه، دا داسې خلك نه دي چې همداسې دې پریږدي.

سړي چې د لاس په شا یې د خپلو شونډو وینې پاکولې په هماغه انداز وویل:

ـ ورته ومې ویل: چې په کور کې څوك نشته، خو دوی یې نه مني

یوه وسله وال دا بل ته مخ ورواړاوو:

دګراج قلف یې مات کړه، دا د سپي زوی لاري ته نه راځي. یو بل چې کلاشینکوف یې له اوږې رابښکته کاوو د ګاراج په لوري روان شو ویې ویل:

ـ روکی ښه وایي اوس به بل ګروپ راشي. تیاره ډوډۍ به مو له خولې وباسي. او له دې سره یې د کلاشینکوف میل د ګاراج په ځنځیر کې بند کړ. قلف یې مات کړ.

ملوك چې تر اوسه دا صحنه په پټه خوله څارله ورغی ټوپکوال یې تر لاس ونیو:

ـ خیریت خو به وي څه چور خو نه دی.

ـ ته څوك یې چې داسې هوکي هوکي کیږې؟

ـ زه هم ستا غوندې یو مجاهد یم، خو غل نه یم.

دده په لیدو نذیر هم جرأت پیدا کړ رامخته شو.

ـ دا غله دي، که غله نه وي نو پردې موټر ....

اغاشیرین په ولیو کې د کلاشینکوف په قونداغ وواهه:

ـ کینه کمونیسته. چې وژنو دې نه، ته لا شکر وباسه.

ملوك چې د اغاشیرین کلاشینکوف ونیو په قهر یې وویل:

ـ بس چې نور یې ونه وهې.

اغاشیرین څه ونه ویل. دا نورو ته یې وویل:

ـ موټر راوباسئ.

بیا یې ملوك ته ښکته پورته وکتل ویې ویل:

ـ دکوم ځای یې؟ چې پوه شو ددوی د سیمې نه دی نو د هغه په وهلو یې پیل وکړ. څو تنو کرولا موټر په ټیله ټیله له ګاراج څخه راویوست.

نذیرهك حیران ولاړ و.

خو ملوك له وسله وال سره لاس او ګريوان و.

ټوپکوالو موټر تر سرك پورې ټيله کړ. يو ټوپکوال يو قات شوی کاغذ پرانيست د موټر د مخې په ښيښه يې سريش کړ.

هيواد تر تصوير لاندې کرښې ولوستلې:

دازادي د لارې اتل او د اسلامي....

موټر په بيړه تر کږ ليچ تير شو.

پنځه ويشتم څپرکی

قوماندان محمدهاشم کابل د راتلو په دويمه ورځ د شکور د موندلو په لټه کې شو. په لومړيو ورځو کې يې څوك پوښتنې ته هم نه راتلل. کله چې رئيس مقرر شو او په راديو او تلويزيون کې يې خپل نوم واوريده نو هيله يې پيدا شوه چې اوس به په کابل کې اوسيدونکي مامورين چې له ده سره يې پخوا پيژندل دده پوښتنې او مبارکي ته راشي. خو بيا هم څوك رانغلل لس پنځلس ورځې وروسته دوه کسه مامورين چې دده د سيمې ول. مبارکي ته راغلل.

په خبرو کې محمدهاشم ورڅخه د شکور پته وغوښته يوه ورته وويل:

ـ هو همدلته دې يوه ورځ مې د جادې په جومات کې د محمد الدين په فاتحه کې وليد.

ـ ښه ښه نو څنګه به يې پيدا کم؟

ـ اسانه ده.

هاشم په غررو سره وويل:

ـ يو وار به يې ووينو چې اوس په څه غورو کې دی؟ بيا يې دا بل ته مخ راواړاوو.

ـ اوس آ پخوانی بابولالې وايي که يې سد سرته ورغلی دی؟

ـ نه نه اوس غريب ډيرغلی دی

ـ څنګه یو وار نه ورځو؟

ـ والله ورغلي خو به وو خو ....

محمد هاشم په خبرو کې ورولویده:

ـ ولې داسې ترولی (تلولی) شوې څه خورم خو یې نه. هسې یو وار یې وینم.

موسکی شو پسې زیاته یې کړه:

ـ هغه خو زما پخوانی یار دی.

دادمحمد فکر وکړ: له خبرو یې مالومیږي چې والله که یې وینه څمکې ته پریږدي، که دا ورسره مخامخ کړم د شکور د عمر بدي راله غاړې شوه.

دواړه میز پر سر یې چې دوړې او ګرزونه پرې پراته ول، ګډې وډې کرښې وایستلې سر یې راپورته کړ:

ـ خدای دې خیر کړي وبه یې وینې.

ـ ته عجب سړی یې زړه مې غواړي چې یو وار یې ووینم او ضرور کار هم ورسره لرم.

ـ اوس به خدای خبر هغه ....

خو محمد هاشم خبرې ته پرې نښود له ځایه راجګ شو.

ـ بس همدا یې وخت دی، یا الله ځئ چې ځو.

په موټر کې دواړه غلي ول. موټر په بیړه روان و. دا څو ورځې ښار ارام و. دادمحمد به چې له موټر څخه شاوخوا ورانو ودانیو ته وکتل سوړ اسویلی به یې له خولې ووت. بیابه یې هاشم ته چې د موټر د مخې په سیټ کې ناست و، وکتل سر به یې وښوراوو. کله کله به یې ډریور ته لارښودله.

موټر ډیر ژر مکرویانو ته ورسیده او د یوه پنځه پوړیز بلاك مخې ته

ودریده، وسله وال کسان ژر ژر له موټر څخه راکوزشول او شاو خوا د تیارسۍ په حالت کې ودریدل.

دادمحمد پورته د بلاك كړكيو ته وكتل په څلورم پوړ كې د شكور كور و، په برنډه كې يوكوچنى هلك چې دوى يې ولیدل په وارخطايي د كور په خوا منډه واخيسته.

دادمحمد ترمخ هاشم او يوبل وسله وال پسې پورته وختل، دروازه ماشوم خلاصه كړه.

ـ سلام

ـ واليكم السلام بچيه پلاردې كوردى.

ـ پلارمې، پلار مې، نه نه، پلارمې نشته.

دادمحمد يې په سرلاس راتيركړ:

ـ زويه مه ډاريږه ورشه ورته ووايه مدير دادمحمد راغلى دى.

هلك دروازه نيمكښه پريښودله ولاړ.

شه څنډ وروسته يوسپين كالى سړى چې خړ پكول يې په سرو، لوڅې پښې راووت، په څيره كې يې تشويش او وارخطايي له ورايه بريښيده.

تر نورو دادمحمد ورته نږدې و، خو اول يې په محمد هاشم غير وګرځوله بيايې له دادمحمد سره روغبړ وكړ، دابل وسله وال وردمخه شو لاس يې ورته ونيو خو دده ورته پام نه شو، ژرژر يې خبرې كولې.

ـ راځئ راځئ هركله راشئ، راځئ كورته.

محمد هاشم په موسكا ورته وويل:

ـ لكه چې ودې نه پيژندلو؟

ـ څه ووايم ـ بيايې په وسله وال غير راوګرځوله.

ـ وطنه سترى مشې. تاته خو هيڅ متوجه نه وم، ډير معذرت غواړم.

د ننوتو په وخت کې دادمحمد ورته وویل:

ـ دا امر صاحب محمد هاشم دی.

ـ ښه ښه، ډیر ښه. دا خو ډیر د افتخار ځای دی.

په کوټه کې غالۍ ویړې وې. او شاوخوا له دیوالونو څخه لړ لرې کوچونه اېښودل شوي ول. د کوټې په یوه کونج کې له فارمیکا څخه په جوړه شوې الماری کې ویدیو او تلویزیون اېښی ول. په بله خانه کې یې دوه کسته اوړد تایپ اېښودل شوی و. د دروازې شاوخوا یوه ښکلې الماری جوړه شوې وه په څو خانوکې یې کتابونه ځای په ځای شوي ول. په پورتنیو خانو کې څو عکسونه اېښودل شوي ول.

هاشم د کیناستلو په وخت کې شکور ته وویل:

ـ ناځوانه یو وار مې پوښتنې ته هم رانغلې.

ـ یره قوماندان صاحب په شرافت که خبر وم، چې تاسې تشریف راوړی دی.

ـ خوشې بانې مه کوه ښه خبر وې.

ـ په وجدان که مې اروا هم شکه وه. که نه زه په دې جهت کې ډیر فعال یم.

ـ راځه راځه کېنه. ډیر وجدان وجدان مه کوه.

شکور له ځانه سره وویل:

ـ داغم ګوره څه بد مې وکړل چې ور ووتم تر سبا به مې د ځان چاره کړې وه.

شپږویشتم څپرکی

غونډه د ریاست په تر ټولو لوی دفتر کې جوړه شوې وه.

رئیس، سموت او څلور وسله وال د ریاست د پخواني مرستیال او د وزارت له معین سره یوځای راغلل.

نږدې و، چې د خدماتو مدیر چك چك وکړي لاسونه یې هم سره جوړ کړل خو ژر متوجه شو. ژبه یې راویسته سر یې ټیټ واچاوو. د ځنګ ملګري یې مرسته وکړه د تکبیر ناري یې پورته کړې ټولو وروسته وړاندې ((الله اکبر)) وویل چا یوځل چا درې واره او ځینو هم څلور پنځه ځله تکرار کړه.

رئیس او ورسره کسان د دفتر په پورتنۍ برخه کې په معلومو څوکیو کیناستل یوه وسله وال کس چې د عصمت الله ترځنګ ناست و. هغه ته په غوږ کې څه وویل دواړو وخندل او د نورو ناستو کسانو خواته یې وکتل. هرڅوك پوهیدل چې سره وایي:

ـ دوی ته ګوره. اوس مسلمانان شول.

ټول پخپلو ځایونو کیناستل ځینې په یوه څوکۍ دوه دوه تنه او ځینې د کوچونو په څنګلیو کیناستل خو څو کسه د دروازې خواته ولاړ پاتې شول.

د قرآن شریف څو مبارك آیتونه ولوستل شول

قوماندان عبدالغفار چې د تنظیمونو ترمنځ د چوکیو په ویش کې اوس د وزارت معین ټاکل شوی و څو لنډې خبرې وکړې او نوی رئیس یې مامورینو ته وروپیژانده: محمدهاشم زمور مجاهد ورور چې د جهاد په دوران کې یو ښه قوماندان و، زړورتیا یې ټولو ته معلومه ده، قوماندان صاب اصلاً نظامي سړی دی خو د تنظیم پریکړه داوه چې دې دلته کار وکي.

د هاشم په مټ یې لاس کیښود موسکی شو:

ـ زه ده ته ددې نوې وظیفې مبارکي وایم او بری یې غواړم.

معین غفار خپلې خبرې پای ته ورسولې، بې له دې چې کیني هاشم ته یې څه وویل چې نورو نه اوریدل. هاشم او ترڅنګ نور کسان یې له ځایونو راپورته شول، معین څادر په اوږو سم کړ او ووت. نوی رئیس او ورسره کسان له دروازې بیرته راوګرځیدل د ریاست پخواني مرستیال د ریاست کارکوونکی یویو وروپیژندل هر یو د خپل نوم سره له ځایه پورته کیدل.

رئیس خپلې څنګلې په میز تکیه کړې غاړې یې تازه کړې هڅه یې کوله چې په بم آواز وغږیږي.

رئیس په پاکستان کې د تنظیم په دفتر کې له اداري کاره رانیولې بیا د خپلو جګړو په باب ټولې کیسې یو په بل پسې وکړې، او بیا یې ددغې نوې ټاکنې په باب وویل:

ـ دغه کارونه چې نن ماته سپارل شوي دي زما چندان نه خوښیږي خو اندیوالانو راته لازم وبلل. اوس چې دا وظیفه راسپارل شوې نو له تاسې ټولو مې هیله داده چې پخپلو ....

یوې سختې چاودنې یې آواز ورك کړ، ټول وارخطا شول د دروازې خواته د یوې میرمنې له خولې چیغه ووتله.

خو رئیس وپوهول چې هیڅ خبره هم نشته، یو وسله وال د کړکۍ خواته ولاړ، له کړکۍ نه یې یوې بلې خواته وکتل.

رئیس بیا خبرې پیل کړې:

ـ دلته زما پاك مسلمانان پکار دي، چا چې له کمونیس رژیم سره کار کړی دی خدای پاك دې ترې ورتېر شي زه پوهېږم چې ټول یې ملحدین نه دي، خو ....

یوې بلې چاودنې ودانۍ ولړزوله، تر مخکینۍ چاودنې دا سخته چاودنه وه داسې څرګندېده چې رئیس یې هم ویرولی وي ژر یې سر ټیټ کړ او پخپله پوزه یې لاس ونیو نور ټول له ځایونو پاڅېدل، یو دوه تنه خو له چوکیو لاندې په ځمکه ولوېدل.

یوه وسله وال چې د کړکۍ ترڅنګ ولاړ و وویل:

ـ راکټ دی له کوزې خوا راوویشتل شو.

د ښار په لویدیځه خواکې د معین عبدالغفار د کسانو پوستې او پاټکونه ول.

رئیس چې په څېره کې یې ویره اووسواس ښکارېده د څنګ ملګري ته څه وویل، هغه په بیړه له دفتره ووت.

رئیس بیا خبرې پیل کړې:

ـ څو شیان چې زه ډېر پې خپه کېږم، یو یې د حجاب خبره ده، چې نور یې په دې شکل ونه وینم.

له دې سره یې میرمنو ته چې ټولې په یوه کتار کې دروازې ته نږدې ناستې وې وکتل.

دومره په ځیر ځیر یې ورته کتل لکه چې دمخه یې نه وې لیدلې او اوس یې ورته پام شوی وي.

سیما چې د یاسمین ترڅنګ ناسته وه د صادرې واردې د کتاب په

دفتنه ولیکل ((تاته ګوري.))

یاسمین نرۍ موسکا وکړه او سترګې یې ښکته واچولې سیما ښایي له یاسمین سره ټوکې کړې وي، خوهاشم چې دمخه یې خپل مخاطبین یو ازې، ناست نارینه بلل او د ښځو خواته یې نه کتل، اوس دومره د ښځو کتار ته متوجه و . چې په دفترکې نور ناست کسان یې هیر کړي ول.

لکه چې په ده هم د یاسمین شوخو سترګو اثر کړی وي په خبرو خبرو کې یې هڅه کوله چې هغې ته نیغ وګوري.

دا کاته څو ځله رد او بدل هم شول.

خو له دوهمې چاودنې وروسته ټول د خبرو د ژر ختمیدو په هیله ول، ټولو د بل توغندي غږ ته غوږونه څك نیولي ول.

هرڅوك پوهیدل چې یوه هم د رئیس خبرو ته غوږ نه دی نیولی. جسمًا دلته او روحًا بل ځای دي، ددوی له څیرو هم داسې بریښیده چې د نورو خبرو اوریدو حوصله نه لري او د یوه پناه ځای په غم کې دي.

خو هاشم لکه چې دوی ته ښودله چې نه ویریږي خبرې یې یو په بل پسې اوږدولې.

د هاشم له خبرو وروسته فقیرمحمد هم لنډې خبرې وکړې.

د هغه لا خبرې نه وې خلاصې چې ټول له ځایونو پاڅیدل ځکه له لرې لرې د توغندیو آواز اوریدل کیده یو وسله وال له کړکۍ وکتل په بې تفاوتي سره یې وویل

ـ د تیلو سرای اور اخیستی دی.

له دروازې د باندې دیبا ، د یاسمین جالۍ پوړونی کش کړ په غوصه یې وویل

ـ یوخودې خدای ستا دا جالۍ ورکه کړي اوس هم د تاشکن ((تاشکند)) په چرت کې یې.

ـ ولې ولې؟

ـ رئیس ته دې نه کاته، څومره بد بد یې درته کتل؟

یاسمین په معنی لرونکې موسکا وویل.

ـ زه د هرچا کتل تللای (تراوز) شم.

- لیوني، هغه نور کتل و، اوس کتل، ویل، اوریدل او هرڅه بدل شوي دي.

یاسمین یوازې وویل:

ـ غم یې مه کوه.

یاسمین د دیرشو کالو په شاوخوا کې وه، دا که څه هم پیغله نه وه خو ناسته ولاړه، تګ، ټوکو، شوخې او کړو وړو یې هغه د نویو پیغلو په کتار کې دروله.

ددې دفتربه تل د اداري لـه ښځـو ډك و، د نـورو دفترونـو نجونو هم خپلې پیالې ددې دفتر تـه وړې وې او د چای څښلو لپاره د یاسمین دفتر تـه تلې، هـر وخـت بـه یـې هلتـه تـود بانـډار جـوړ کړی و، ټـوکې او مسخرې به وې.

دوی به د یاسمین له خواره مجلس نه خوند اخیست.

که څه هم د پیغلتوب تر عمر ور اوښتې وه، خو هیڅ وخت یې پـه ځان نه راوړه چې عمر دې یې تر نورو زیات وي.

د سوانحو په دفتر کې ده یې د زیږیدو کال ۱۳۴۱ ښودل شوی و. خو دې نـه مانـه، ویـل بـه یـې چـې هغـه وخـت یـې د ګونـد د غړیتـوب د لاسته راوړلو لپاره په لوی لاس خپل عمر زیات ښودلی و.

داداري پخواني کارکونکي پوهیدل چې یاسمین د خپل عمر پـه بـاب د نورو زیاترو ښځو په څیر درواغ وایي او عمریې ښایي تردې هم زیات وي.

خو هغه چا چې له دې سره یـې نـوې پیژنـدګلوي کیدلـه ددې د عمـر پـه باره کې دا ډول تصورنه کاوو.

ځکه دا نه یوازې زړه شوې نه وه بلکې د پخوا په څیر ښکلې او جذابه وه.

په سینګار به یې ډیر وخت لګاوو. سره له دې چې تل به یې پوډر وهلی و، خو ډیرو دا فکر نه کاوو چې دا ښکلا دې د پوډرو برکت وي. د هغې په سره سپین مخ د پوډرو موجودیت هیچا نشوای تشخیص کولای.

ځرځوغټو سترګو، نریو ورځو، کوچنۍ ټنډې اوږدو سوربخنو زلفو او لنډې زنې یې د پوزې د سر د پیړوالي بدرنګي په ښکلا بدله کړی وه.

سموت به ددې په باب ویل:

ـ که دا پوزه دبل چا وای، والله که مې ورکتلي هم وای، خو دا پهو.

دا په ظاهر تل خوشحاله، شوخه او خندانه وه، په شونډو به یې تل نازکه موسکا خوره وه، چې هم پکې صمیمت پروت و او هم یو ډول جنسي جاذبه، چې هر نوي لیدونکي به ځان ورته نږدې احساساوو، داسې لکه چې له ډیر پخوا ورسره پیژني خو که سړی به یې څیرې ته ډیر ځیر شو، ځو شیبې به ورسره پټه خوله مخامخ کیناست، دا ورته معلومیدای شوای، چې له دغې خوشحاله او شوخې څیرې څخه نامحسوس ویرونه هم اوري، داسې چې زړه به دې پرې وسوځیده، او د زړه له اخلاصه به دې غوښتل چې په غم یې ورشریك شې زړه یې را وسپړې له غمونو او دردونو یې ځان خبر کړې او د زړه له اخلاصه ورسره مرسته وکړې.

په داسې حالت کې به د هغې ښکلو مړو سترګو، راوتلیو سرو اننګو او د څیرې هرې برخې درته ژړل.

تا به ویل چې اوس به راته وایي:

ـ ولې داسې راته ګورې، ته هم غواړې له دغو اننګو خوند واخلې، ته هم غواړې په دغو سترګو کې لاهو شې او پکې د مینې جهانونه ووینې؟ خبر نه یې چې دا د ویرونو کورونه دي؟

تابه ویل چې ټول لیدلي او نالیدلي غمونه به په همدغو سترګو کې وي، د ټولو غمونو او بدمرغیو هنداره به همدغه اننګي وي.

خو د هغې یوې نرۍ موسکا به دې دا ټول خیالونه او تصورات خام وخېږول.

هاشم هم له هغو کسانو څخه و چې ددې د څېرې دا خوا یې نه لیدله یوازې یې د هغې خندا او د سترګو ښکلا لیدله.

یاسمین د ښاري کورنۍ څخه وه، پلار یې له پخوانه د کابل په ښار کې اوسیده، د ملي بس په تصدۍ کې ډریورو. عظیم له خپلې کورنۍ سره چې له یوې میرمنې دوو زامنو او یوې لور څخه جوړه شوې وه، د اسمایي غره په ډډه کې په یوه کرایي کورکې اوسیده.

تنخوایې بده نه وه، کولای یې شول چې ددوی ورځنۍ اړتیاوې پوره کړي، خو عظیم یوه میاشت هم پوره تر کوره پورې نه رارسوله، هغه به زیات وخت له خپلو انډیوالانو سره چې زیاتره یې ډریوران اوکلینران ول تیراوو، خپلې دندې ته هم چندان پابندنه و، زیاتره وخت به له خپلو انډیوالانو سره په میلو او ساعت تیریو بوخت و، ګټل شوې پیسې به یې په همدغو بانډارونو او له کابل څخه دباندې په چکرونو لګولې، همدا وجه وه، چې عظیم د غره په یوه ختمین واړه کورکې چې دوه کوټې یې لرلې او کرایه یې تر نورو ارزانه وه د خپل عمر زیاته برخه تیره کړې وه.

د یاسمین مور به په کور کې جاکټونه اوبدل، خیاطي یې کوله او د کور زیات خرخ به همدې برابراوو.

خود یاسمین بدمرغۍ هغه وخت پیل شوه، چې پلار یې بل واده وکړ، واده چیرې و، بس یو ماښام عظیم له یوې بلې ښځې سره کورته راغې.

د یاسمین مور ته یې وویل چې وروسته له دې ته ددغې مزدوره یې او دا ستا باداره ده، هرڅه چې دی ویل منې به یې.

ددوی د کـورنۍ تـریخ ژونـد د نـوې میرمنې پـه راتلـو سره لاپسـې تریخ شو.

هره ورځ به یې په کور کې نوی غم جوړ و، ورځ بـه د دواړو ښځو پـه جګړه تیره شوه. مابنام بـه چې عظیم کور تـه راغـی بې لـه دې چې ګرم او ناګرم معلوم کړي، د خپلې پخوانۍ میرمنې په وهلو به یې پیل وکړ. عظیم نه یوازې خپله پخوانۍ میرمن بده ایسوله بلکې خپلې لـور او دوو زامنو ته یې هم د اولاد په سترګه نه کتل.

خپله یـوازینۍ لـور یاسمین یې چې لا دښوونځی په څلورم ټولګي کې وه خپل یوه ملګري غلام رسول ډریور ته په نام کړه، ځینو بـه ویـل چې عظیم خپله لور په قمار کې بایللې ده.

د یاسمین له کوژدې دوه اونۍ وروسته عظیم مزارشریف تـه ولاړ، دا د هغه وروستې سفر و چې بیا را ونه ګرځیده او تر ننه یې پتـه نشتـه، نـوې میرمن یې یوه اونۍ وروسته د خپل پلار کور ته ولاړه، د عظیم لـه ورکیدو دوه میاشتې وروسته د یاسمین کورنۍ بې لـه دې چې څوك پـرې خبر شي له پخواني کور څخه راکډه شول.

د داسې بیړنۍ کډې کولو یو علت یې هم غـلام رسـول ډریـور و، چې هـره ورځ بـه راتـه او بـې لـه دې چې د عظـیم راتلـو تـه صبر وکـړي د واده غوښتنه یې کوله.

د یاسمین مور که هرڅومره ورتـه وویـل چې لور یې وړه ده د واده نـه ده خو غـلام رسـول نـه منلـه، پـه هغـه ورځ یـې ورتـه وویـل: کـه د جمعـې تـر ورځـې پورې زما واده تیار نه شي. نو زه مې خپله ښځه په زور کور ته بیایم.

څکه خو د یاسمین مور بیړه وکړه، پرته له دې چې پـه لاهـورۍ دروازه کې د خپل تره زوی کره احوال ورکړي راغلل، امـام الـدین ورسره مرستـه وکـړه پـه کـور کـې یـې یـوه کوټـه ورکـړه مشـر زوی یـې پـه چنـد اول کـې لـه

مستري سره شاګرد کړ. کشر زوی آصف او یاسمین یې بیرته په نږدې ښوونځیو کې شامل کړل.

وروسته وروسته لطیف د یوبل سره په شریکه په چند اول کې د موټرو د ترمیمولو ورکشاپ جوړ کړ.

خو د آصف په درسونو کې چندان خونده نه وه. بس یوازې به کامیابیده.

مور به یې ویل کاشکی د آصف په ځای مې یاسمین زوی وای یاسمین به په خپل ټولګي کې اول نمره اودویم نمره وه

د نوي دولت پرله پسې فرمانونو د دوی د ژوند په سمون چندان اغیزه نه لرله، یوازې اووم نمبر فرمان ته دوی خوشحاله و. ځکه چې له هغه وروسته یې بیا غلام رسول ونه لید.

آصف په سازمان کې شامل شو. هلته یې هم چندان پرمختګ ونه کړ. څه وخت وروسته له سازمان څخه هم وه ایستل شو. که څه هم له دولسم څخه فارغ شوی و خو کار یې نه و پیدا کړی. یوځل د اوبو او برښنا په وزارت کې ماموریت ورته پیدا شو په دوهمه میاشت یې نیمروز ته تبدیل کړ نیمروز ته نه ولاړ بیرته بیکاره شو

زیات وخت به یې د کوڅې له هلکانو سره په سینماګانو او پارکونو کې تیراوو. ورو ورو په چرسو روږدی شو ورځ به یې ټوله په تیمورشاهي پارك کې تیروله. له کوره هم خوابدی و. د کور ټول لګښت د لطیف په اوږو بارو. آصف به چې هر کار ته ملا وتړله هغه کار به سرته نه رسیده. نور یې له ژونده زړه تورشوی و.

خود د ژمي په یوه سړه ورځ د هغه د بخت دروازه هم پرانیستل شوه.

د ژمي دغه ورځ که ټول وطن ته د بدمرغۍ ورځ وه او خنګه یې چې د نورو آرام ژوند په دوزخ بدل کړ د آصف سرګردانه ژوند یې هم بدل کړ.

د ښارپه واټونو کې بهرنیان ګرځیدل. په هغه یخنۍ کې چې نورو به

ځانونه په څادرونو کې پوښلي ول، روسان به د ښار په واټونو کې په دوبنيو دريشيو کې ګرځيدل.

دوی خلکو ته بد بد کتل او خلکو دوی ته، چې چا به ځيرځير ورته وکتل، نو د کلاشينکوف ميل به يې د هغوی په خوا ونيو خلك د هغوی په خبرو نه پوهيدل، يوازې يوه کليمه به يې ترې اوريدله «دشمن، دشمن، دشمن».

د دښمنيو په دغه يخ کنګل کې د آصف د بدمرغيو کنګلونه ويلې شول، ده هم ترښې ځنګل سپينه پټه وتړله، او له نورو سره يوځای د پښتونستان واټ د سرك په غاړه و دريده او په لاره ځينې تيريدونکی لارويان به يې تلاشي کول، نه خو ده ورسره ولاړ کسان پيژندل او نه هم نورو دی پيژانده، يو تن چې ترځنګل يې پټه تړلې وه او بې قنداغه روسي‌ي کلاشينکوف يې په غاړه کې اچولی و ده ته رانږدې شو.

ـ ملګريه ته وسله نه لرې؟

آصف نه پوهيده څه ورته ووايي بې له دې چې خبره وسنجوي وويل:

ـ وسله هو وسله يو کلاشينکوف مې درلود بل ملګري ته مې ورکړ.

ـ چې داسې ده نو راديو ته ولاړ شه له ملګری اتش کفه څخه کلاشينکوف ترلاسه کړه.

د راديو تلويزيون په انګړ کې نور هم راټول شوي ول

داسې معلوميده لکه چې د اخنر له لمانځه وروسته خلك يو بل ته اختر مبارکي وايي، يوبل يې په غيږو کې نيول. آصف نه پوهيده چاته ورغاړه وزي، هك پك ولاړ و. د نورو له خبرو پوه شو چې راغلي کسان يا زندانيان ول، يا د حکومت له ويرې پټ ول

ده هم خپل نوم د زندانيانو په لست کې وليکه يو روسي نوی کلاشينکوف يې واخيست او د شيرعلي خان واټ د امنيت مسؤوليت ورته وسپارل شو.

آصف څو ورځې وروسته په همدې سيمه کې د امنيت د رئيس په توګه وګومارل شو. خپله خور ياسمين يې هم د سابقه لرونکو مخفي ګوندي غړو په لست کې ونيوله، خو مشر ورور مستري لطيف يې دغه باد راوړې ګوندي غړيتوب ونه مانه، چې بيا وروسته د کب د دريمې نيټې د روسانو په ضد پاڅون کې ووژل شو.

ياسمين د زده کړو لپاره تاشکند ته واستول شوه د تاشکند په هوايي ډګر کې له يو بل افغان ځوان خليل سره مخامخ شوه.

په لومړۍ ليدنه کې يې يو پربل زړونه بايلودل. د هوايي ډګر په کانتين کې يې چاى وڅښه په لږ وخت کې دومره سره نږدې شول. چې يو له بله جلا کيدلو ورته د مرګ معنى لرله.

خو چاره نه وه ياسمين بايد په تاشکند کې د شپږو مياشتو لپاره پاتې شوى واى او خليل د يوکال لپاره په کيف کې د فوځي زده کړو لپاره استول شوى و.

خليل په مسکو کې د خپل يو دوست پته او د تيلفون نمبر ورکړل چې بيا وروسته يې له هماغې لارې د يو بل پتې پيدا کړې او بيا د دواړو لويه بوختيا يو بل ته د ليکونو او عکسونو استول و. ياسمين له زده کړو وروسته کابل ته راغله او د خليل د راتلو شيبې يې شمارلې.

په دې نورې شپږ مياشتې شپږ کلونه شول.

ياسمين يو ازې د کابل هوايي ډګر ته ،د خليل هرکلي ته ورغله.

خليل نور خپلوان نه لرل چې هرکلي ته يې ورشي.

داسې څرګنديده چې خليل له شوروي څخه خپل ټول کور راوړی وي ډول ډول المارئ د خوب تخت کوچونه چاينکې او فرشونه د خليل د کور سامان و. چې د ياسمين په مرسته يې په زړو مکرويانو کې پخپل کور کې ځاى پرځاى کړل.

خلیل په مرکزي قول اردو کې له یوې میاشتې کار وروسته رخصتي واخیستله او له یاسمین سره یې چې اوس د ناحیې د ښځو د سازمان رئیسه وه واده وکړ.

ددوی دواړو د نیکمرغي او خوشحالي شپې ورځې رارسیدلې وې، دومره سره ګران ول، چې د ورځې رسمي وخت به یې هم یو له بله لرې نه شوای تیرولای.

د ورځې په اوږدو کې یو د بل دفترونو ته هم ورتلل او هڅه به یې کوله چې وختي کورته راشي.

خو لکه څنګه چې یې پیژندګلوي او واده زرشوی وه هماغسې ژر سره جلا شول. څلور میاشتې وروسته خلیل خوست ته واستول شو او شل ورځې وروسته یې د مرګ خبر راورسیده.

د خلیل مرګ د یاسمین زړه مات کړ، د زړه له کوره یې د ځواني ولولو کډه وکړه.

نور خپلې دندې ته نه ولاړه، او د ناروغۍ په بستر پریوتله. جنرال آصف واده کړی و، او خپله مور یې له کوره شړلې وه. مور یې له خپلې یوازینۍ لور یاسمین سره اوسیدله. د لور له زیږیدو وروسته یاسمین دولتي دندې ته ستنه شوه او د پوهنې په وزارت کې وټاکل شوه.

ظاهراً داسې څرګندیده چې یاسمین خپل پخوانی د خوښۍ ژوند بیا پیل کړ دي. ښکلې جامې به یې اغوستې او سینګار خو یې نورو نجونو او میرمنو ته د الهام منبع وه.

خو په زړه کې یې د خلیل مینه ساتلې وه، د هغه په شوروي کې اخیستل شوي عکس یې د هغې د نورو مینانو د پرله پسې غوښتنو سره سره د میز له سره راکوز نه کړ او د نارینه ساعت به یې چې د خلیل د لاس ننبه وه تل په لاس و.

اوه ویشتم څپرکی

د جمعې په ورځ د بلاك مخې ته لاره سرو او سپینو ډاټسنو بنده کړې وه. د ډاټسنو په باډیو کې ګیډۍ ګیډۍ د اوږې د سر راکټونه ولاړول.

څو کسه ټوپکوال چې پلنګي دریشي یې اغوستې وې د موټرونو شاوخوا ګرځیدل. د بلاك مخې ته ماشومانو د نور کله په څیر لوبې نه کولې. د موټرونو په راتلو سره څوك خپلو کورونو ته ولاړل او نورو هم د بازار لاره ونیوله. د بلاك په برنډو کې هم څوك نه تر سترګو کیدل. خلکو د تلاشي له ویرې پخپلو کورونو کې موجود کتابونه او نور سندونه د باندې غورځولي ول. او ځینو خو لا د خپلو ماشومانو او میرمنو په مرسته د بلاك تکاوي کې ځای پرځا ی کړي ول.

د بلاك خواته تیریدونکو کسانو به د موټرو په لیدو بلې خواته لاره چپه کړه. یوله بله یې د وسله والو کسانو په اړه پوښتنې کولې. خو هیچا سم ځواب نه درلود

وروسته څرګنده شوه چې راغلي ټوپکوال د شکور میلمانه دي. شکور له برنډې څخه پخپل زوی چې له ټوپکوالو سره یې خبرې کولې غږ کړ:

ـ اباسینه میلمانه راوله، تاسې په موټرو پام کوئ چې څوك ورنږدې نه شي.

د شکور د خیرې په خیر داخل دده کوټه هم بدله شوې وه. کوچونه او میزونه بلې کوټې ته وړل شوي ول. او په کوټه کې سرې توشکې چې سپین کرښې کرښې پوښونه پرې غوړېدلي ول. هوارې وې. د تلویزیون په الماري هم سپینه پرده غوړېدلې وه. دقیبلې خواته په دوریو جای نماز چې د مکې معظمې انځو پرې کښل شوی و راځړېدلی و. د الماری پر سر پخوانی عکسونه لرې کړای شوي ول. او پرځای یې په دیواله یو لوی تصویر راځړېدلی و. په تصویر کې یوه میرمن په رحیل کې د پرانستي قرآن کریم په قرأت بوخته وه. بل څنګ ته یې سپین ږیری سړی په یوه دلدل آس چې وزرونه یې پرانستي ول. سپور و په سر یې لیکلي و. ((یاغوث الاعظم دستګیر مدد)).

ورسره د شکور خیره هم بدله وه. د ق هاشم سره دلومړۍ لیدنې په خیریې پکول په سر و خو داسې معلومیدل چې له هماغې ورځې راهیسې یې بیا ږیره نه وه خریلې. تورې او سپینې ږیرې یې خیره هم بدله کړې وه. داسې چې ډیرو دوستانو یې په لومړي نظر نه پیژاند ویلای شو چې ږیره یې نیمه توره اونیمه سپینه وه.

په پکتیا کې د تور او سپین ګوند په باب یو روایت داهم راغلی دی. وایي چې د پکتیا خلکو د استقلال په جګړو کې انګریزان ډیر وارخطا کړي ول. نو ددوی په منځ کې د نفاق اچولو لپاره انګریزانو د سیمې خلکو ته کیشکره ښکاره کړه او ورته یې وویل چې که هرڅوك هوښیار او پوه و. نو وبه وایي چې په دې مرغه کې تورې بڼکې زیاتې دي که سپینې؟

ځینو وویل تور رنګ پکې زیات دی. خو نورو بیا وویل چې نه د کیشکرې په بڼکو کې سپین رنګ زیات دی.

وایي چې له هغه وروسته د کیشکرې د تور رنګ پلویان تور ګوندیان شول او دا نور یې سپین ګوندیان.

د شکور د ږیرې په باره کې هم د میلمستون په کونج کې د ناستو میلمنو پټه مشاجره روانه وه.

ټو ټوپکوال چې ټوپك يې تر کینې زنګون لاندې ایښی و. دا بل ته ورپه غوږ شو:

ـ شکور له ږیرې سره ډیر ښه ښکاریږي.

هغه ورته وویل:

ـ تور خر نه سپینیږي.

شکور چې له هاشم سره په خبرو بوخت و. ددوی خبرو ته يې پام شو. ورته يې وکتل.

سموت چې د ناستو کسانو خبرې يې اوریدلې وې شکورته وویل:

ـ والله دا ږیره خو ډیره ښه درسره ښکاري خو مطلب يو تاوان دې پکې کړی دی.

يوبل ټوپکوال له کونج نه راغږ کړ:

ـ څه تاوان يې کړی دی؟

سموت په معنی لرونکې لهجه وویل:

ـ مطلب دده اصلي خیره يې ښودلې ده.

د شکور رنګ زیړ شو په وارخطایي يې پوښتنه وکړه:

ـ څه څه څنګه اصلي خیره؟

سموت موسك شو ويې ویل:

ـ تراوسه ځوان مالومیدې مطلب پوه شوې که پوه نه شوې اوس مالومه سوه چې سپین ږیری يې.

د څنګ سړي ته يې مخ وروااړاوو:

ـ که څنګه اودولا داسې نه ده.

ـ نه نه اوس يې هم په ږیره کې تور وېښتان زيات دي.

سموت یوځل بیا شکورته ځیرشو ویې ویل:

ـ نه نه سپین ږیری شوی دی مطلب سپین ویښتان زیات دي.

یو بل د عبدالله خبره تائید کړه:

ـ یه یه نام دخدای ځوان دی ټول ویښتان یې توردي.

یوبل ددروازې له خوا غږ کړ:

ـ شرط ترې؟

ـ نه سپین زیات دي.

ـ تور زیات دي.

ـ یه یه ...

خو ددوی دا مشاجره د چلمچې او بدنۍ شرنګا وشکوله لوی سور رنګی دسترخوان هوار شو. ډول ډول خواړه پې کیښودل شول. چې زیاتره یې میلمنو نه پیژندل نه پوهیدل چې اول په کومو خوړو پیل وکړي. یو بل ته یې کتل. شکور لاپه دهلیز کې و او د میوو لوښي یې راوړل، میلمنو په لویولویو ګردو مجمو کې د وریجو په خوړلو پیل وکړ. خو عبدالشکور ورسره مرسته وکړه په کوچنیو لوښو کې یې وریجې وویشلې او د هریوه مخ ته یې کیښودې.

☆ ☆ ☆

لکه چې دمخه تاکل شوې وي د ډوډۍ له خوړلو وروسته ټول پاڅیدل.

شکور او قوماندان هاشم په یوه موټرکې کیناستل. موټر د قرغې د بند په لوري حرکت وکړ خو د قوماندان نور ملګري په نورو دوو موټرونو کې ولاړل او له دوی سره یې ملګرتیا ونه کړه.

د ماسپښین لمونځ یې د لارې په یوه جومات کې اداء کړ دوی د

قرغې د بند سيل په موټرکې وکړ، موټر يې له نورو لرې د بند د اوبو ترڅنګ ودراوو، په موټر کې ورسره ملګري سپوږمۍ رستوران ته ولاړل او هاشم او شکور دواړه د موټر ترڅنګ په شنه چمن کې وګرځيدل.

لومړی يې رسمي او تشريفاتي خبرې کولې، زياتره خبرې يې د بند د ښکلا په شاوخوا راڅرخيدې، پخپلو خبرو کې يې د افغانستان د نورو ښکلو سيمو چې دوی د جګړې په وخت کې ليدلې وې يادونه هم وکړه.

هريوه خپلې خپلې خاطرې بيان کړې.

هاشم پخپله سيمه کې د هغو باغونو او منظره لرونکو کليو يادونه هم وکړه، چې د شکور په امر بمباري شوې وې او اوس يې ښکلا بايللې ده، شکورهم بې ځوابه نه و، ده هم د هغو ځايونو نومونه واخيستل چې د هاشم په امر په راکټونو وران شوي و، ده په کابل کې د تيرې مياشتې جګړه ياده کړه چې د کابل د بابر بڼ پکې ويجاړ شو.

خو ددوی دواړو خبرو نه د ګيلو بڼه لرله او نه يې دا هڅه کوله چې يوبل ملامت کړي،بس هسې خبرې ترخبرو پورې ياديدې.

شکور په خندا ورته وويل:

ـ يره قومندان صاحب په زړه کلا کې خو دې ډير خلك بلې دنيا ته وليږل.

هاشم په موسکا وويل:

ـ څې کوې دتاسې خو په ګټه وه.

ـ څنګه؟

هاشم په هماغه انداز وويل:

ـ د ماله هرې وژنې سره دتاسې د تبليغاتو د تبرڅوکه تيريدله.

شکور د تائيد په علامه سر وښوراوو:

ـ هو والله دغسې خو ده، خو په شينکي کلي زه هم عميقاً متاثره شوم.

چې هاشم څه ونه ویل ده پوښتنه وکړه:

ـ رښتیا هغه دې ولې ټول داسې په یوه ځای تر تیغ تیر کړل؟ هغه مسئله مانه تل مورد د سوال وه.

ـ ورك یې که. هغوډیر په غوصه کړم. په هغه وخت کې مې دا د مشرې ښځې کوچني ورور ډیر راباندې ګران و هغه یې د ځمکې په کومه معامله کې په ټولو سره وهلی و. زه هم په هغه ورځ ډیر ستړی وم غوصه راغله ټول مې ووژل

هاشم دا خبرې په داسې انداز کې کولې لکه چې د خپل ژوند یوه په زړه پورې خاطره بیانوي.

شکور وخندل

ـ ژوندی خو دې یې. ښه سیاست خو دې وچلاوو. قاطعانه برخورد چې هرڅوك ولري په صورت قطع د تائید وړ وي.

ـ پوښتنې مه کوه. د تاهم د مړو حساب یوه خدای ته مالوم دی خو دا دعا کوه چې نامعلوم قبرونه رابرسیره نه شي.

شکور د بند د اوبو په منځ کې د موټر په ټیوپ یوه سپاره کس ته په ځیر ځیر وکتل. داسې یې ښودله چې د هاشم خبرې نه اوري.

خو هاشم پریښودونکی نه و:

ـ ولې داسې خپه شوې. دا خو مې د آئینې یو کونج درنه وښود. که تول مخ یې وویني څه به کوې.

شکور چې هماغسې اوبو ته کتل:

ـ دا زما او ستا جګړه نه وه. دواړه اقتصادي او اجتماعي فورماسیونونه یو دبل د نابودي په جهت کې فعال و. دا چې کوم یو د متلاشي کیدو جهت لري. راهبردونه یې معلوم نه دي.

هاشم څه ونه ویل

شکور په نصیحت وویل:

ـ ورك یې کړه قوماندان صاحب آئینې مه را اخله، ښه به داوي چې آئینې په ګډه سره ماتې کړو

قوماندان د روغې په علامه لاس ور اوږد کړ

ـ واچوه، دا خبره مې د ې خوښه شوه آینې به داسې زرې زرې کوو، چې هیڅوك ځان پکې ونه ګوري

شکور وویل:

ـ پدې جهت کې موږ باید یو کامل تفاهم ته ورسیږو.

دواړو لاسونه سره ورکړل. شکور په خندا وویل:

ـ د پوښتنې سړی دې خدای په دې ملك کې نه پیدا کوي جواب مواب له کومه شي، د ډېرو حقوق تلف شوي دي.

هاشم په ټوکه وویل:

ـ رښتیا په مټینګو کې دې سخت تبلغات راپسې کول چې هاشم مزدور دی، هاشم غوبه دی ..... خپلو رهبرانو ته مو پام نه و. چې د بل په ټوك رالوی شوي ول.

دواړو وخندل، هاشم پسې زیاته کړه:

ـ مزدور مو سپکاوو بیامو د کارګر او مزدور نارې هم وهلې بلا خلك وئ.

شکور په خندا وویل.

ـ هغه لکه ستاسې نارې د نورو لپاره وې نه د ځان لپاره. اوس به د آئینو غم کوو چې کومه روغه پاتې نه شي.

دواړه په خندا موټر ته وختل شاوخوا ناست خلك ددوی د موټر په وړوکې پټ شول.

اته ویشتم څپرکی

د رئیس پرمیز پراته لست کې د یاسمین نوم هم په پنځمه ګڼه کې لیکل شوی و. هاشم یوځل بیا لست ترنظر تیرکړ. د میز له قلمداني څخه یې یو قلم راواخیست ځینې نومونه یې پرې نښاني کړل.
لست یې په شنه کاغذي دوسیه کې ځای په ځای کړ او د میز په خانه کې یې ترنورو دوسیو لاندې کیښود، د میز پر سر زنګ باندې یې ګوته ټینګه کړه یو سپین ږیری سړی چې د رئیس د دفترپیاده و، راننوت او د امر په انتظار د دروازې خواته ودریده.
رئیس تر میز لاندې د باطلو کاغذونو په ټوکرۍ کې لاړې تو کړې، مخکینۍ دوسیه یې بیا راواخیسته په لست یې سترګې وغړولې، ښه شیبه یې د نومونو په لوستلو تیره کړه سر یې راپورته کړ سپین ږیري ته یې وویل:
دادحقه د اجرائي ماموره یاسمین راوغواړه.
رئیس په خوله کې ژبه تاوراتاو کړه، د کاغذونو ټوکر مۍ یې را پورته کړ، ځوځله یې لاړې پکې تو کړې، له ځایه راولاړشو، خپل پلنګي جمپر یې د دفتر په کونج کې په ولاړ کوټ بند راوځړاوو.
بیرته په خپل ځای کیناست د میز پر سر پرتو کاغذونو په لوستلو بوخت شو.

ددروازې په خلاصېدو سره يې د تيلفون غوږى را واخيست او يوه نمره يې دايله کړه:

دوه ځله يې بلې بلې وويل خو له هغې خوا چا ځواب ورنه کړ بيا يې نمره دايل کړه، بلې بلې.

په غوسه يې د تيلفون غوږى په تيلفون وويشت.

دادحق ته يې چې په دروازه کې د ياسمين شاته غلې ولاړو په قهر وويل:

ـ دا تيلفون بيا څه بلا وهلى؟

دادحق په عاجزۍ وويل:

ـ والله که خبر يم صيب.

ـ راشه وې ګوره والله که خبر يم، اوله دې سره يې ياسمين ته د کيناستو اشاره وکړه.

دادحق تيلفون د ميز بل سرته کش کړ، پوه شو چې د تيلفون مزى غلاشوى دى رئيس ته يې مخ را واړاو:

ـ رئيس صيب د تيلفون لين نشته.

ـ څنګه نشته څه شو؟

ـ والله که خبر يم، د شپې دلته ستاسې کسان پيره کوي.

ـ هوم نوته وايې چې هغو به وړى وي؟

ـ زه به يې پوښتنه وکم، د مدير صاحب علي خان تيلفون هم ورك دې.

رئيس نور د هغه خبرو ته غوږ ونه نيو ياسمين ته يې مخ را واړاوو:

ـ ښه د تا نوم ياسمين ده؟

ـ هو ياسمين.

ـ ښه ښه ډير ښايسته نوم دى.

ياسمين څه ونه ويل، ځان يې د چوکۍ د څنګ په راوتلى اسفنج

بوخت کړ. رئیس پورته ورته وکتل، د میز پر سر کاغذونه یې سره واړول راواړول.

ـ ښه ښه، نور؟

رئیس نه پوهیده څه ووایي. که وار له واره د لستونو خبره رایاده کړي ترې خپه به شي، ښه یې وبلله چې د لست خبره د فشار د وروستۍ وسیلې په توګه له ځانه سره پټه وساتي.

پوښتنه یې وکړه.

ـ څنګه له کاره دې راضي یې؟

یاسمین لنډ ځواب ورکړ.

ـ هو.

رئیس د خبرو په حال کې قلم هم په کاغذ خوځاوو. داسې معلومیده لکه چې دا خبرې لیکي. خو هغه هسې کرې ورې کرښې په سپین کاغذ ایستلې. د یاسمین لنډو ځوابونو په تنګ کړی و ناسنجول شوي یې وویل.

ـ زه حیران یم چې ستا غوندې ښکلې نجلۍ څنګه دلته کارکاوو.

ـ څه ووایم. نصیب قسمت دی. څوك دلته، څوك هلته.

د یاسمین خبرې نرمې وې خو څیره یې جدي وه د خبرو په وخت کې یې رئیس ته سم نه کتل. کله به یې ځمکې او کله هم له مخامخ کړکۍ نه دباندې کتل.

خو رئیس دواړه سترګې په دې کې خښې کړې وې، د هغې هر حرکت یې څاره. لکه یو مستنطق چې د تورن په ځوابونو کې رېښتیا درواغ معلوموي.

له یاسمین څخه دده دا حرکتونه پټ نه ول. هغې هم دده د هر حرکت په مقابل کې په بې اعتنایي سره غبرګون ښود.

رئيس ښکته پورته ورته وکتل، له ځايه راولاړشو، د کړکۍ خواته ولاړ، بيرته راوګرځيد لکه چې لومړۍ ځل يې د ياسمين سپينې غاړې ته پام شوی وي د خپل ميز په سر له کاغذداني څخه يې يو کاغذ راواخيست خو سترګې يې د ياسمين په غاړه کې خښې کړې وې. قوماندان هاشم تر اوسه د کومې پردې ښځې غاړه داسې نه وه ليدلې. په دفتر کې يوې بلې خواته ته راته، چې د ياسمين مخې ته را ورسيده داخل يې يوه سترګه چنه کړه، داسې يې په ځنګ ورته وکتل لکه تږی چرګ چې په صراحی کې اوبه ګوري.

د ياسمين په غاړه کې له سرو زرو جوړې شوې نقشې د هغې د دواړو تيونو بيخونه پټ کړي ول، د افغانستان له نقشې څخه جوړ شوی د سرو زرو اميل به د ياسمين له نرمو حرکتونوسره يوې بلې خواته ولاړ. خو دهاشم د سترګو يو لوی خنډ و.

هاشم بيا د کړکۍ خواته ولاړ له کړکۍ نه يې د باندې وکتل ويې ويل

ـ که ته له ما سره په يوه لاره ولاړه شې. په سرو زرو کې به دې پټه کړم.

ياسمين په بيړه ځواب ورکړ:

ـ که په ډبرو کې ګلان راټوکيدای شي نو دوه لارې هم يوکيدای شي

ددې د خبرو په وخت کې هاشم دباندې کتل او د خبرو په وخت کې يې د هغې شرمناکې اوپه عين حال کې قهرجنې خيرې ته پام نه و. ښايي له همدې امله يې د خبرو په معنی نه وي پوهيدلی. بيرته د خپلې چوکۍ خواته راغی. خپل ځادر يې چې له څوکۍ څخه راځړيدلی و. بيرته سره ټول کړ او په هماغه چوکۍ کيناست د خپلو خبرو په ادامه يې وويل

ـ له ما سره هرڅه شته. مال. پيسې او هرڅه چې وغواړې. زه چې له کومه ځايه تيريږم ځمکه خپل تنفس بندوي

یاسمین نور څه ونه ویل، د کوچ نه د راوتلی اسفنج وړې وړې ټوټې یې په ګوتو کې سرویلې، لکه چې دا هم هغه ځمکه وي چې د قوماندان په تیریدو سره خپل تنفس بندوي، چوپ وه هیڅ یې ونه ویل.

پړونې یې په سرسم کړ او د ولاړیدو تابیا یې ونیوله. خو د رئیس پرله پسې خبرو چې د ځان او خپلو شتو په ستاینه څرخیدلې، د وتلو مجال نه ورکاوو.

کله چې د هغه خبرې خلاصې شوې ویې ویل:

ـ په دفتر کې کارونه زیات دي، اجازه ده چې ولاړه شم.

اوله دې سره له ځایه راولاړه شوه.

هاشم د هغې له غوصه ناکې څیرې پوه شو چې خبرو یې وربانده چندان اغیزه نه ده کړې خپل وروستی ګوزار یې را ړومبې کړ ویې ویل:

ـ یه، ته مه ځه، دلته ماته یولست راغلی دی.

ـ دڅه شي لیست؟

هاشم لست ورته وښود ویې ویل:

ـ دا دهغو کسانو لست دی چې کمونستان ول، او یا روس ته تللي ول.

چې وي لیدل د یاسمین په څیره کې بدلون راغی پسې زیاته یې کړه:

ـ او ستا نوم په دواړو لستو کې شته، اوس ته ووایه، زه څه وکړم؟

یاسمین ځای په ځای ولاړه وه. لکه چې ددې وروستي ګوزار ددفاع وس یې نه درلود، ورو یې وویل:

ـ یوه چاره یې وکه.

ـ دانوڅه چاره لري، اوس کار ترکار تیر دی، لستونه نیول شوي دي، دا کسان باید له وظیفو ګوښه او بندیان شي.

د یاسمین په سترګو کې اوښکې ډنډ شوې، مخ یې بلې خواته

واړاوو چې رئیس یې ونه ویني، د چای خوړلو د میز پر سر په پرته ورځپاڼه ورټیټه شوه، هسې یې مخې ته ونیوله. بیرته یې پخپل ځای کېښوده. رئیس ته یې وویل:

- رئیس صاب ټول کارونه له مجبوریته کیږي.

هاشم وخندل.

- روس ته تګ هم له مجبوریته کیږي؟

- څه ووایم، خیردی، ته یې یوه چاره وکه

رئیس یوه شو چې وروستی ګوزار یې پخپله ښکلا مغروره یاسمین د غرور له نیلي راکوزه کړه.

- چاره خو یې ډیره سخته ده، خووبه ګورو چې څه کیږي؟

نه ویشتم څپرکی

سهار د هاشم ملګرو د هغه په دفتر کې تود مجلس جوړ کړی و.
هاشم لا دفتر ته نه و راغلی. سموت ویل چې هغه د سهار له لمانځه وروسته ترلسو بجو پورې بیا ویده کیږي او شکر خوب کوي.
څو شپې کیدې چې قوماندان هاشم له دوی څخه خپل د اوسیدو ځای بیل کړی و، اوس د دوی لیدنه یوازې په همدې دفتر کې کیدله.
ښایي همدا علت به و، چې انډیوالان یې په ده بدګمانه شوي ول.
پخوا به دوی د ورځې په یو موټر کې ګرځیدل. خو اوس هغه ته تنظیم بل موټر ورکړی و. او دوی ته پخوانی موټر پاتې و، د مرکزي کمیټې په ودانۍ کې د دوی د ګډې خونې له دروازې څخه هغه لوحه چې پرې لیکلي و. «د قوماندان محمد هاشم د انډیوالانو اطاق» هم ایسته شوې وه.
قوماندان هاشم اوس په وزیر اکبرخان مینه کې په یوه کور کې اوسیده. ویل کیدل چې کورته یې وخت ناوخته ناپیژندل شوي کسان او آن ښځې هم راځي. د دوی د نن ورځې د مجلس موضوع هم همدا وه.
سید امین چې د کړکۍ خواته په کوچ کې په یوه ډډه پروت و. راجګ شو پښې یې پخ بلو څپلیو برسیره چې د کوچ خواته یې ایښې وې کیښودې ویې ویل.
- یره زه چې ورته ګورم هاشم ډیر بدل شوی دی چې دا ولې؟

خان مومین په تائید وویل:

ـ د هاشم اخیره خاتمه د بدو شوه.

یو بل وویل:

ـ چوکۍ سړی خبرا بوي

سموت چې له بوټونو سره په کوچ کې اوږد غځیدلی و او خپل پکول یې په لاس کې ګډاوو راپورته شو وې ویل:

ـ مطلب دا ټول دې ښځو له کار ویوست.

خان مومین وویل:

ـ ته وا دا به د ښځو تاثیر وي؟

ـ هو نو، نه یې وینې، چې مطلب ښوی ښوی ورسره کیږي پوه شوې که پوه نشوې. ږیرې ته دې پام نه ده، مطلب بس مازې یوه چاړه پاتې ده چې پې را تیره یې کړي.

درمحمد وویل:

ـ دا ټول دغې یوکچنۍ له لارې ویوست.

سموت وویل:

ـ ورك یې که مطلب ټولې دغسې دي. رحمان بابا څه ښه فرمایلي دي چې «لانت کې په زنان که مور وي د سلطان» او بیا یې په شد او مد د سلطان محمود غزنوي د مور کیسه داسې تیره کړه لکه چې دده مخ ته پرون تیره شوې وي.

چې دده خبرې خلاصې شوې، اکبر وویل:

ـ که زما منئ زه خو وایم چې سارایي محکمه به جوړه کړو.

ـ څنګه محکمه دا تیرې محکمې دې لکه چې بس نه شوې؟

اکبر وویل:

ـ یه یه هغه خو د نارینه وو وې، اوس به د ښځو لپاره وي.

ـ څنګه؟

ـ بس لکه د رؤف غوندې چې چیرې مو لوڅ مخې ښځه لیدله مخ ته به یې تیزاب شیندو. یا به یې ځای په ځای وژنو.

انور تائید کړه:

ـ والله که دې بده خبره کړې وي اول به دا یاسمین ده که څه بلا ده، دا وژنو.

خو سموت د نصحیت په ډول وویل:

ـ خبره زموږ په سرې کې ده پوه شوې که پوه نشوې دا باید لارې ته راولو، مطلب دده پرتوګ له شکور سره بدل شوی دی، څه چې هغه کول اوس یې دی کوي.

ـ نو ته څه وایې چې څه وکړو؟

ـ زه وایم چې مطلب له ده سره به خبرې وکړو پوه شوې که پوه نشوې ورته به وو وایو چې اول دا یاسمین له ځانه لرې کړي.

اکبر وویل:

ـ نا اوس په هغه ډېره ګرانه ده. ځان به ورك کړي هغه نه ورکوي.

سموت په غوصه وویل:

ـ چې راسي زه دا ټول ل ل ل....

دروازه خلاصه شوه. قوماندان محمد هاشم له خپلو بریګاډانو سره په دفتر راننوت.

سموت خپله خبره واړوله.

ـ هو والله زما هم ډیر بد ایسي.

هاشم چې په خپل ځای کیناست دا نورو ته یې مخ راواړاوو:

ـ بیا مو په چا کې میده کړې ده؟

له سموت نه لاره ورکه وه نه پوهیده څه وو وایي ځان یې تیر کړ:

ـ هسې یوه خبره وه ورك یې کړه.

ـ څوك مو میدان ته راچولی و، زه خوبه مو نه یادولم.

ـ یه یه تا به ولې یادوو، دا شکور ملحد مو سره یاداوو.

ـ ولې هغه څه کړي دي؟

سید امین په تمسخر وویل:

ـ هغه هیڅ هم نه دي کړي، نه یې څوك وژلي دي نه یې په کلیو بمباري کړي دي نه یې چاته....

هاشم یې خبره پریکړه:

ـ پریږده دا خوښې خبرې.

سموت هم جرأت پیدا کړ ویې ویل:

ـ مطلب ټول اندیوالان وایي چې تاسې که څوك وژلای اول مو باید دا سرکوزي خوندي کړي وای مطلب تاسې نور غریبان ووژل دی مو ملګري شو.

هاشم په نصیحت وویل:

ـ ګوره سموت ګله ته خو شکر هوښیار سړی یې، هغه لاس چې نشي پریکولې ښکل یې کړه.

له ځایه راجګ شو په قدم وهلو یې پیل وکړ پسې زیاته یې کړه:

ـ په دې خبرو سر مه خوږوئ.

که یدې خبرو پسې ګرځیدئ ږیرې به مو ژر سپینې شي.

یاسمین چې دفترته رانوتله لکه چې انتظار یې نه درلود چې له هاشم سره دې دومره کسان ناست وي وارخطاشوه. بیرته شاته وګرځیده په داسې حال کې چې په یولاس یې دروازه تړله په ټکني غږ یې وویل:

ـ سلام

خو چا یې د سلام ځواب ونه وایه. ناستوکسانو یوبل ته وکتل.

هاشم خان د میز په سر په کاغذونو بوخت کړ یاسمین یوې بلې خواته وکتل. د رئیس د میز په لوري روانه شوه ویې ویل:

ـ رئیس صاحب زه مو پکاروم؟

اوس نو وار د هاشم و چې وارخطا شي.

ـ ته ته هو ربښتیا خطونه هغه مکتوبونه هغه به ....

یاسمین ورسره مرسته وکړه:

ـ هغه پروني مکتوبونه دي لاسلیك کړل؟

ـ هو هو ماهم هغه مکتوبونه یادول. داسې ده چې هغه والله که پوهیږم چې هغه څنګه وو. وروسته، لږ وروسته راشه

ناستوکسانو د سترګو له کنجو یاسمین ته کتل.

اکبر د خان مومین لاس چې د کوچ په څنګلې یې دده خواته ایښی و وسکونډ ورو یې وویل:

ـ دکافر لور اور لګوي.

خان مومین ترڅنګ ورته وکتل خو اکبر یاسمیني ته کتل ده ته یې ورپام هم نه و.

یاسمین د دروازې په خوا روانه شوه. له هاشم. پرته ټولې سترګې پسې وې.

د یاسمین له وتلو وروسته دوی هم یویو پاڅیدل.

دیرشم څپرکی

یاسمین په ځان کې یو پټ احساس لیده، چې په مقابل کې یې مقاومت ورته ناشونی ښکاریده. له څه وخته راهیسې یې هم په چلند او هم په څیره کې بدلون راغلی و، دواړه لاسونه یې د سرو زرو له بنګړو ډک ول، غاړه یې هم د افغانستان د نقشې پرځای په نسبتًا غټه اسم الله او نري امیل ښکلې کړې وه. اوس یې د پخوا په څیر ټوکې نه کولې که به چا د مینې کومه خبره یاده کړه دې به ژر خبره واړوله.

اوس یې په دفترکې د خپلو خورلڼو د ټوکو په ځواب کې دا نه ویل چې دا او هاشم د یوه لوی سیند دوه غاړې دي چې هیڅکله به سره نږدې نشي.

دا په خپلو هغو خبرو پښیمانه وه چې خپلو همکارانو ته یې ویلې و چې دا له هغو ښځو څخه نه ده چې له هر خیرن سره په خلاصه تنده او موسکا خبرې وکړي.

دا په هغو نومونو هم پښیمانه وه چې په لومړیو ورځو کې یې په هاشم ایښې ول.

له هغې ورځې چې ددوی په اداره کې د نارینه وو او ښځو دفترونه سره بیل شوي ول. او نورې ښځې ددې او هاشم. له پټو اړیکو څخه خبرې شوې وې. ټولو میرمنو به دا ځوروله ځینو به پرزې پرې ویلې چا به ټوکې

پرې کولې اوځينو خوآن خبرې هم نه ورسره کولې. دا هم د نورو ميرمنو له دې ډول چلند څخه په تنګ شوې وه خو چاره نه وه. ځکه د ادارې د ميرمنو لپاره همدا يوه لويه کوټه چې پخوا د محاسبې مديريت و، په نظر کې نيول شوې وه.

رئيس هاشم ورسره وعده کړې وه دې او ددې څو نورو خاصو ملګرو ته به ځانګړې دفتر ورکوي، خو تر اوسه يې لا دوی ته دفتر نه و پيدا کړی. يوځل يې په څلورم منزل کې د بل رياست يو دفتر ددوی لپاره خلاص کړ. هلته راکټ ولګيده او د دفتر يو ديوال يو مخ له منځه ولاړ.

نن هم چې دا د هاشم له دفتره راغله. نورې همکارانې پرې ورټولې شوې. دپخوا په شان ټوکې او مسخرې وې ديبا د چای پياله د ياسمين مخې ته کيښوده په معنا داره غږ يې وپوښتل

ـ ښه نو ياسمين د سيند اوبه خو به نه وي وچې شوې؟

ياسمين لکه چې ددې په کنايه پوه شوی نه وي وويل

ـ ولې څه؟

ـ هسې ما ويل وچکالي ده. چې د سيند دواړه غاړې سره يو شوې نه وي

ټولو وخندل. ياسمين ځان نه بايلود ويې ويل

ـ څه ګډې وډې سره وايې؟

ـ چې اوبه نه وي نو سيند وچيږي او دواړه غاړې يې سره نږدې کيږي

دا نوروته يې مخ ورواړاو

ـ که ښه نګه همدا سې نه ده؟

ټولو وخندل

ـ حتماً. حتماً. ښه نګه به نه سره نږدې کيږي.

د خندا آواز لوړ شو.
شکیبا ظاهرًا خبره واړوله:
ـ یاسمین دا اسم الله دي په څو واخیستله، ډېره ښکلې ده.
یاسمین ترولی شوه:
ـ دا هو دا ډېره ښایسته ده.
شګوفې په خندا وویل
ـ څه یې پوښتې، څه دې خو نده اخیستې؟
نیلا په مسخرو وویل
ـ رښتیا وایې. دا خواره څه پې خبره ده. دا شنه غمي یې په یاري ګټلي دینه.
ټولو وخندل. د یاسمین د مخ سرخي زیاته شوې وه ټولو خندل. نږدې خاصو ملګرو یې هم له هغو سره خندل.
یاسمین په غوسه شوه:
ـ تاسې ښځې خو که هرڅومره تعلیم هم وکړئ بیا هم حسادت نه پرېږدئ.
مرضیې ورغبرګه کړه
ـ نو ته څوك یې. ته لکه چې ښځه نه یې؟
ـ یم خو ستاسې غوندې نه.
له دې سره یې خپل کوچنې بکس غاړې ته واچاوو. را ولاړه شوه
ـ چیرې ځې؟
ـ خپه نه شې. مور خو هسې ټوکې کولې
یاسمین په دروازه کې وویل
ـ شفاخانې ته ځم بیرته ژر راځم.
یوولسو بجو ته لا پنځه ویشت دقیقې پاتې وې. یاسمین په ښار کې

سوکه سوکه روانه وه، څو دکانونو ته ودریده خوځه شی یې وانه خیستل، لس کمې یوولس بجې وې چې د فروشګاه مخې ته ورسیده، د کبابي مخې ته د قوماندان هاشم لنډکروزر ولاړ و په لیدو یې خوشحاله شوه مخامخ موټر ته ورغله. خو د موټر دروازې ته‌رلې وې ښیښې یې تورې وې دننه هم څوك نه ښکې معلومیدل نیت یې وکړ چې د وعدې په ځای کې ودریږي خو په دې وخت کې هاشم چې لویه پلاستیکي کڅوړه یې په لاس کې وه راغی د یاسمین په لیدو په بریتونو کې موسکی شو، دروازه یې خلاصه کړه:

ـ راځه ژر خیره.

موټر د وزیر اکبرخان مینې په لوري په بیړه حرکت وکړ. هاشم موټر دګاراج په ځای په انګړکې ودراوو.

شاوخوایې وکتل یاسمین ته یې وویل:

ـ راځه د پاچاهي ځای ووینه.

دواړه په دویم پوړ کې د خوب کوټې ته ولاړل په څو شیبو کې د میز پر سر درې ډوله کباب، میوې او بوتلونه کیښودل شول. کوټه ګډه وډه وه، د دروازې خواته چلمچي له اوبو ډکه ایښې وه، او په سر یې د منو پوستکي پراته ول. د خوب د تخت روجایي هم ټوله شوې وه، د تخت سرته له میزنه سګرټ داني رالویدلې وه او د سګرټو ایرې په غالۍ تویې شوې وې، د پخوانۍ دیوالي بخارۍ دروازه خلاصه پاتې وه، او د ممپلیو او بادامو پوټکي پکې پراته ول.

هاشم ژر ژر په کوټه کې اضافي شیان ټول کړل. یاسمین د تخت خواته په یوه چوکۍ غلې ناسته وه. له ده سره یې په کار کې مرسته نه کوله، ښایي په دفتر کې د خورلنو له خبرو خوریدلې وه.

د هاشم ټوکو یې هم په شونډو موسکا را نه وستله خو دا خواشیني

يې د ډوډۍ په مينځ کې ورو ورو ورکه شوه او س يې نو خوله له خندا نه سره ورتله. دواړو خندل په کوټه کې ګرمي زياته شوه. دخپل کميس دوه تنۍ يې خلاصې کړې. هاشم پردې واچولې خو دوه کړکۍ يې خلاصې پريښودلې.

☆ ☆ ☆

د ماښام تياره خوره وه چې هاشم راښا ولګوله. ياسمين ټينګار کاوو. چې کور ته يې ورسوي. خو هاشم ټکنى و. له حالاتو پوره خبر نه و، له غرمې راهيسې يې له خپلو وسله والو کسانو او پوستو سره مخابروي اړيکې پرې کړې وې.

خپل نږدې وسله وال يې هم چې دده د ساتنې ترڅنګ به يې له حالاتو هم خبراوو رخصت کړي ول.

ياسمين ته يې وويل چې شپه تيره کړي. خو هغې تلوار درلود او د پاتې کيدو نه وه دا لومړی ځل و. چې هاشم په هغې په غوسه شو

ـ رښتيا چې تاسې ناقص العقل ياست. دا وخت دتلو نه دی

ـ نه نه زه ځم. ټوله ورځ درسره وم

ـ هسې نه چې په کومه بلا مې واړوې

چاره نه وه ياسمين يې د شا په سيټ کې کينوله او په مړو ځراغونو يې د زړو مکرويانو په لوري حرکت وکړ

د عامې روغتيا په څلور لارې کې دوه تنه وسله وال د سرك په منځ ولاړ ول. او دواړو موټر ته مخامخ ټوپك نيولی و. هاشم موټر ودراوو. دروازه يې خلاصه کړه

ـ څه خبره ده. چې د سرك په منځ کې ولاړ ياست؟

ـ راکوزشه. ته څوك يې. چې داسې بر بر غږيږې؟

هاشم پوه شو. چې څلور لارې بل ګروپ نیولې ده.
څنګ ته یې په تیاره کې لاس وتپاوو. تفنګچه یې په لاس ورنغله.
وسله وال تر مټ ونیو. لاندې یې راګوزار کړ.
- راښکته د خان زو. زه درته وایم راښکته ته لا کلانکاري کوې.
وسله وال د شا دروازه خلاصه کړه یاسمین غلې ناسته وه.
وسله وال یې مخې ته لاسې ځراغ ونیو:
- هوم راکوزه شه.
یاسمین ځان سره ټول کړ. د موټر په سیټ پورې یې ځان ونښلاوو.
وسله وال په غوصه وویل:
- راکوزه شه ځان مه راباندې ...
بیایې وپوښتل:
- دا سړی دې څه کیږي؟
- دا مې خاوند دی؟
- افرین.
اوله دې سره یې د یاسمین لاس ونیو د ځان په خوا یې راکش کړه.
بل وسله وال ته یې مخ وروا ړاو.
- ضیا دا زما کوټې ته بوزه
- نه نه زه خپل میړه ته ورځم.
وسله وال په بې اعتنایي سره وویل.
- خیر دې نن شپه دې میړه بدل کړه
وسله والو یو په یوه خوا اوبله په بله خوا بوتلل.

یو دیرشم څپرکی

ملوك ترپخوا غلی و. په ښار کې د هرنوي خبر په اوريدو به يې يو ازې سر وښوراوو وبه يې ويل
- خدای دې د نيکو هدايت ورته وکړي.
دی پخپلو پخوانيو خبرو پښيمانه معلوميده.
داڅو ورځې چې جګړې نه وې نو ملوك او کلاخان به دواړه په بايسکلونو سهار له ښاره وتل او له چهار آسياب او دوغ آباد څخه به يې اوړه او غوړي راوړل.
دا يوه اوونۍ د اوړو او غوړو راوړل ددوی ورځنۍ دنده ګرځيدلې وه.
په څو تيرو ورځوکې دوی د خپلو کورنيو اړتياوې پوره کړې وې او د جګړو له ويرې يې ترخپلې اړتيا زيات اوړه ذخيره کړي ول. کلاخان هم له جګړو دمخه خپله کورنۍ کابل ته را ليږدولې وه خو په لومړيو جګړو کې يې کشر ورور ګلاخان ورك شو.
خو نن هريوه پنځه پنځه منه اوړه او يو يو پيپ غوړي دخپلو بايسکلو په کنجوغو تړلي ول.
د کلاخان بايسکل پنچر و. ځکه دواړه پلي له بايسکلونو سره روان ول.

څه پيسې چې ورپاتې وې د لارې پاټکونو ترې وړې وې. له کلاخان څخه وروستی زرګون هم چې د بايسکل د پنچرۍ د نيولو لپاره يې د کميس د څنګ په جيب کې خوندي کړی و. په سرک ولاړيوه وسله وال اخيستی و. اوس نو له هغو پوستو او پاټکونو راتيرشوی ول. چې د خوراکي موادو او تيلو له راوړونکو څخه د باج اخيستلو لپاره ګام په ګام جوړشوي ول.

دوی هغو دوو وسله والو چې د سرک په منځ په چوکيو ناست ول ودرول. يوتن چې ژاولې يې ژولې او په خوله کې به هر وار رااړولو به يې ټک ترې ويوست ددوی مخې ته راغی:

ـ دا قاچاق چيرې وړئ؟

ـ قاچاق نه دی اوړه اوغوړي دي خپلو کورونو ته يې وړو.

وسله وال هغه بل ته مخ وروااړاوو په خندا يې وويل:

ـ زلګی وينې يې؟

زړګي چې خوله يې د جوارو له پوليو ډکه وه په ډکه خوله وويل:

ـ ته يې قاچاق ماچاق څه کوې خپل حق ترې واخله پريږده چې خپله لار وهي.

هغه بيرته دوی ته مخ وروااړاوو.

ـ واموورېدل؟ پيسې راوباسئ.

ملوك وويل:

ـ پيسې خوهغو نورو ليوانو يوورې. والله که ټنګه هم را پاتې وي.

خو وسله وال پرينبودونکی نه و. له ډيرکش وګير وروسته يې دواړه تلاشي کړل چې ويې ليدل پيسې نه لري. خپل ملګري ته يې مخ واړاوو.

ـ دا خو يو هم پيسې نه لري.

د کلاشينکوف ميل يې ددوی په خوا ونيو.

ـ څنګه اول کوم یو وولم؟

دواړه ژیړ زبیښلي ولاړ ول، هیڅ یې هم نه ویل.

زرګی چې اوس د پوستې ترمخ د یوه لوی عکس لاندې ولاړ و، پرې غږ وکړ:

ـ مه یې وژنه، بیا به دا مرزګي له دې ځایه څوك وړي، له بویه به یې لیوني شو.

ـ دغسې خو یې نه پرېږدم.

زرګی ورته وویل:

ـ نو څه ترې غواړې، پیسې نه لري نور خو په دې کنډوالو کې نه بایسکل په کار راځي نه اوړه.

ټوپکوال ملوك په ختې کې په قنداغ وواهه ویې ویل:

ـ تاخو والله که همدا سې پرېږدم، ډېر هوکي مالومیږې. څه چې بیا په دې لار را نشې.

دواړه په بیړه روان شول، ترڅنګ به یې کله کله شاته وکتل چې لږ لرې شول ملوك وویل:

ـ عجب خلك دي، انسان دا سې ورته ښکاریږي لکه توبه نعوذبالله دوی چې پیدا کړی وي.

کلاخان په خندا ورته وویل

ـ یاره کاشکې ټول مجاهدین ستا په شان وای.

ـ خدای دې خوار نکړه، ټول اصیل مجاهدین زما په شان څه چې تر ما ډېر ښه دي.

ـ که خپه کیږې نه دا خو درسره نه منم، عجیبه داده چې ته څنګه پکې وې.

ملوك وخندل

ـ ته یې چې نه منې مه یې منه. خودا ټولې دنیا منلې ده چې مجاهدینودا وطن له لوی ښامار څخه خلاص کړ.

ـ دادې منم خو زه چې اوس دغوته ګورم، په نوم یې شرمیږم. وګوره څه یې ونه کړل، غلا، چور، ظلم، تیری، داټول مو ولیدل.

ـ لیونیه داهسې د مجاهدینو په نامه تجارت کوي، د مجاهد بلا پرې وګرځه. مجاهدین هغه ول، چې له روسانو سره وجنګیدل. شهیدان شول، څوك چې ژوندي پاتې سول ټوپك یې ایسته وغورځاوو د وطن د آبادي لپاره یې متې راونغاړلې او په ..

کلاخان په یوه رنګ دوکان ځړیدلي عکس ته اشاره وکړه.

ـ او دا؟

ـ دا هم د وطن دښمنان دي هم د مجاهد، مجاهد د چا میرمن په زور نه بیایي، مجاهد په چا ظلم نه کوي.

ـ خودوی وایي چې روسان موږ وایستل، وطن موږ آزاد کړ.

ملوك په غوصه وویل:

ـ ددوی خولې څوك تړلای شي، د کوم رهبر زوی، ورور، خوریې، اوښی، د ترور زوی، د ماما زوی، د کاکا زوی او نورخپلوان جنګ ته تللي دي؟ دوی خود نورو غریبو په وینو تجارت کاوو، د نورو په وینو یې بنګلې جوړې کړې، د خوارانو په وینو یې ډالر پیدا کړل.

کلاخان په بې اعتنایي وویل:

ـ اوس خودا دی دوی پاچاهي کوي، وایي چې د توري په زور مو ګټلې ده.

ـ دا د خپل ورور په وینو رنګ توره به که خدای کول ډیره ژر ماته شي د ناروا ځراغ تر ګهیځه نه لګیږي.

کلاخان په خندا وویل:

ـ په تاسې هم د مومین خان د ښامار کیسه شوی ده.

ـ هو خو هغه چا چې ښامار وژلی په کلي کې ناست دي. موزیان د ښامار تسمې په لاسو کې ګرځوي او چوکۍ پرې رانیسي.

چې کلاخان څه ونه ویل، ملوك په خندا ورته وویل:

ـ دتا دې پوښتنې ماته د هغې ښکلې ډاکټرې خبرې را یادې کړې.

ـ دکومې ډاکټرې؟

ـ په پاکستان کې چې زه په هسپتال کې بستري وم یوه ډیره میربانه او ښکلې ډاکټره وه، د ما یې ډیر خدمت وکړ. داسې ښه نوم یې و، ژولیا، یوه ورځ مې ورته وویل: ارمان چې مسلمانه وای او له خدای منکره نه وای، دې وویل: چې زه په خدای ایمان لرم.

ما ویل عجیب ـ دې له واره وویل عجیبه دا نه ده، عجیبه داده چې موږ انسانانو ته چې خدای عقل راکړی ولې یوله بله کرکه لرو او یو دبل وینې تویوو.

کلاخان وویل:

ـ دا دې ترڅه وویل:

ـ دا مې ستا ترخبرې پورې وویل، عجیبه داده چې زه ولې مجاهد وم، عجیبه داده چې د تا غوندې نیك خلك ولې له موږ سره جنګیدل.

کلاخان سوړ اسویلی له خولې وایست.

ـ هی هی موږ هم دغسې دروا خله لکه تاسې. زموږ ځوانان هم د نورو د هوسونو قرباني شول.

زموږ ځوانان نیك او پاك خلك ول، او په صداقت سره د وطن لپاره جنګیدل، خو خبرنه ول، چې څوك به یې د کعبې په ځای ترکستان ته بیایي.

ـ عجیب.

ـ عجیبه دانه ده، عجیبه داده چې اوس هم ځینې د رهبرانو تر شا تړلې سترګې روان دي، رهبران او غټان هرځای رهبران دي که دلته دي که هلته، پخپله مخکې خي او قافله کندې ته ورخطا کوي لکه چې وینې یې،

یوشعر مې را په یادشو:

خـرڅـوي یـې رهـبـران پـه سـودا ګـرو

خدای دې مل شي د وطن او د ملګرو

نه پوهیږي چې په کوم پلو دې بیایي

چې روان یـې پـه ګـډا او پـه سندرو

دوی په همدې خبرو کې ول، چې له هرې خوا د درندو وسلو ډزې پیل شوې تا به ویل چې د ټولې نړۍ وسلو کابل په نښانه کړی دی، پرله پسې ډزې کیدې دا معلومه نه وه، چې چا په چا یرغل کړی دی او څوک څوک ولي، درندو وسلو یو ډارونکی غرهار جوړ کړی و.

دوه دیرشم څپرکی

د وتلو لاره نه وه، څوك چې پوهیدل له لومړنیو جګړو وروسته یې ځانونه وایستل.

ډیرو خو ایله سرونه وایستل او نور ټول شته یې په ځای پریښودل.

شمروزه په ملوك په غوسه وه. ده د ګُذرد وکیل خبره نه وه منلې چې ورته ویلي یې و:

ـ دا خلك زه پیژنم، په دې اور بند یې مه غولیږه دا هر یو بل جنګ ته ځان جوړوي.

شمروزې په هغه ورځ د خپل ورور ملوك خبره هم اوریدلې وه، چې د وکیل په ځواب کې یې ویلي و:

ـ دا دتاسې خبرې دي، که خدای کول وروسته له دې به ټك هم وانه وري. هرڅه چې و، تیر شول.

خو دده خبره داځل هم دروغ ختلې وه.

جګړه پیل شوې وه. دا وار د هغو تنظیمونو ترمنځ جګړه وه چې په تیرو جګړو کې سره ملګري ول.

په تیره جګړه کې دښمنو ډلو اوس یو بل ته لاس ورکړی و او د خپلو پخوانیو انډیوالانو په ضدیې سنګرونه نیولي ول.

ملوك او هیواد د کوچنۍ تکاوي پخوانۍ دروازه بنده کړه او

د دربچې پرځای یې چې د دهلیز دروازې ته نږدې وه کوچنۍ دروازه جوړه کړه.

ددوی ټول اته کسه ول، په کوچنۍ تکاوي کې نه یوازې کیناستلای شوای بلکې د شپې یې خوب هم پکې کولای شوای.

خو پرون سهار وختي چې جګړه لږ ارامه وه د کلاخان کورنۍ هم ددوی کور ته ځانونه راورسول، کلاخان وویل: اولادونو یې تیرې لس دولس ورځې په رانه میدان تیرې کړي، خو د خدای فضل و. چې راکټ یې په کور نه و لګیدلی، پرون شپه د بیم ۱۳ یوې ضربې د ددوی کور هم بې برخې نه و. پرې اینښې ګولۍ د دوی په سالون لګیدلې وه، خو هغه ګړۍ دوی ټول د سیوري په خونه کې ناست ول. یوازې د کلاخان لاس لږ ټپي شوی و، هغه هم خښته پرې ورلویدلې وه.

ددوی په راتګ ټول خوشحاله ول. خو تکاوي یې په دوی تنګه کړه، وروسته له هغه به ملوك، هیواد او کلاخان په پخلنځي کې چې د سیوري خواته جوړه شوې وه او د توغندي له مخې چپه وه کیناستل.

ښځې او ماشومان په تکاوي (زیرزمینی) کې اوسیدل پخلی هم نارینه وو کاوو. ښځو خو دا څو ورځې لمر په سترګونه و لیدلی خو ماشومان به ددوی له منتونو سره سره کله کله راووتل، په انګړکې به یې لوبې شروع کړې خو هیواد به په زور بیرته تکاوي ته ښکته کړل.

ددوی لیدنه به یوازې د ډوډۍ وروړلو په وخت کې کیدله. کلاخان به چې ډوډۍ وروړه نو دوی ته به یې ډاډ ورکاوو

ـ انشاء الله جنګ دریږي ملګري ملتونه اوربند اعلانوي.

د ګل مرجان کوچني زوي (بهیر) پوښتنه وکړه:

ـ کاکا ملګري ملتونه ډیر زوره ور دي؟

ـ هو بچو. که وغواړي جنګ په یوه ورځ کې دروي

ـ د هغو زور په دغو رسیږي؟

ـ هو.

د بهیر پوښتنې نه تمامیدې:

ـ ملګري ملتونه څو کسه دي؟

ـ هغه کسان نه دي د دنیا له هیوادو جوړ یو سازمان دی.

بهیر په ناباورۍ وویل:

ـ بو، نو دیوه زور په اوو تنظیمو رسیږي؟

کلاخان به همداسې ووت، بهیر به نوروته په نا هیلي وویل:

ـ بیا به هم مکتب ته ولاړ شو؟

ملګري ملتونه د کلاخان او ملوك لپاره پیغور ګرځیدلي ول. چې کله به تکاوي ته ورغلل ښځو او ماشومانو به بیا پوښتنې پیل کړې:

ـ دا دتاسې ملګرو ملتو خو هیڅ ونه کړل.

کله کله به دباندې ورپسې راووتل وبه یې پوښتل:

ـ دا ملګري ملتونه پسې څه شول؟

اوس به نو ښځو هم د رهبرانو ترڅنګ ملګرو ملتونو ته ښیرې کولې:

ـ خدای دې دا ملګري ملتونه ځوانیمرګ کړي، دوی هم څه نه ورته وایي، دا څه حال دی؟

خو د ماشومانو او ښځو ښیرې او سوې نارې به د ډزو په آواز کې ورکې شوې.

هغه ورځ جګړه ترپخوا سخته شوې وه، بس لکه سخته زلزله چې وي، غرهار و، دانه معلومیده چې ګولۍ له کومې خوا ویشتل کیږي.

له دوړو او لوګیو معلومیدل چې شاوخوا توغندي لګیږي. هسې د تالندې په څیرغرهار و، چې دا سړي نه شوای تشخیص کولای چې

له کومې خوا راغي. د ټوپک یوه ګولۍ د کور په دیوال ولګېده، شاوخوا تورو لوګیو ونیوله. چې دوړې کېناستلې ملوک او هیواد راووتل ټومړی څه یې چې ولیدل تلوسه وه چې د تمّاوي په دروازه کې په وینو کې پرته وه.

ملوک د واره په غېږ کې را واخیستله.

ـ خورې، خورې!

د ټوپک بله ګولۍ د انګړ په منځ کې ولګېدله، هیواد له تلوسې سره یوځای ځان تکاوي ته واچاوو مخ او جامې یې په وینو سرې وې.

شمروزې د سر ویښتان شکول، ښځو او ماشومانو ژړل.

تلوسه بې روحه د هیواد په غېږ کې پرته وه.

کلاخان د تلوسې پښه او نس په ټیکري وتړل، خو وینې لا روانې وې.

هیواد هماغسې تلوسه ښکلوله.

کلاخان یې ترپښه بله څیره هم وروتړله په ټنډه یې لاس کېښود دا نورو ته یې مخ وروګرځاوو:

ـ ساه یکې چلیږي، که خدای کول جوړیږي.

شمروزې تلوسه په غېږ کې واخیسته.

تلوسې سترګې پرانیستلې:

ـ لا لا!

ټول خوشحاله شول، ژړا ودریده.

هیواد په غېږ کې واخیستله تلوسې سترګې پټې کړې، ملوک یې په خوله کې اوبه ورڅڅولې، تلوسې بیا سترګې پرانیستلې هیواد ته یې وکتل:

ـ لالا بیا نه نه نه دردر درځمه، ما ما مه مه مه وهه.

بیا نه درځمه. ب ... ب... بیا ... ب ب نه ..
هیواد په ډك ستوني وویل:
- خوره کې چې پورته راشې ظالمان دې داسې په راکټ وولي
او له دې سره په ژړا شو. په تکاوي کې د ناستو کسانو د ژړا آواز هم ورسره لوړ شو.
اوس نو ملوك او کلاخان هم خپلو سترګو ته د سمالونه نیولي ول.
لکه چې ټول پوه شوي وي چې د تلوسې وروستی سلګی دي
تکاوي چیغو او ژړاوو په سر واخیسته.
ټول د تلوسې د بې ساه جسد په شاوخوا راټول ول
مړی یې په ټیکري کې ونغښت.
په هغه شپه هیچا ډوډۍ ونه خوړله، ماشومان هم لا وختي ویده شول، اوس نو د الوتکو او توپونو له غرهار سره ټول عادي شوي ول.
دوه شپې همداسې تیرې شوې ددریمې شپې په سپیده چاود یې د انګړ په کونج کې ځمکه وخرله او مړی یې خاورو ته وسپاره.

درې دیرشم څپرکی

ویل کیدل چې جنګي ډلې له کابل څخه د بهرنیانو د وتلو لپاره په یوه ورځ اوربند سره سلا شوې دي، دا ورځ د کابل په خلکو د اختر ورځ وه.

د ښار په سړکونو په کډو بار کراچۍ روانې وې، له کابله په وتلو لارو کې په کډو بار موټرونه کتار ول، تا به ویل چې ټول ښار کډه بارکړې ده، لارې هم له ښځو او ماشومانو ډکې وې، ټول ښار په منډو و. د ټوپکوالو موټرونه هم په کالیو بار ول، معلومه نه وه، چې له کومه راځي او چیرې ځي، د ښار په واټونو کې ولاړ وسله وال کسان هم بې برخې نه ول، دوی به چې په کډوکې کوم شی خوښ و، د بیل او د پیرودلو د سندونو د نه درلودلو په بهانه به یې له موټر او یا کراچۍ نه راکوز کړل، ځکه خو په هره پوسته کې ډول ډول یخچالونه، تلویزیونونه، رادیوکستونه او الماری لیدل کیدلې، چې له خلکو څخه ضبط شوي ول.

په خوشحال مینه کې هم څوك نه و پاتې لا په سپیدو کډې بار شوې وې. ملوك او کلاخان هم دوه کراچۍ کرایه کړې.

خپل ضروري کالي یې پکې بار کړل، ښه شیبه په حویلۍ کې د تلوسې قبر ته ودریدل، کلاخان له دروازې څخه ځوځله راغږ کړ:

- ژر راځئ ژر راځئ په دې خلکو باور مه کوئ، هسې نه چې بیا سره ښکر په ښکر شي.

خو ملوك او نور ټول د انګړ په کونج کې د خاورو د کوچنۍ غونډۍ شا وخوا چوپ ولاړ ول، لکه چې زړه یې نه و ماشومه تلوسه یوازې پرېښې دي، د ورمې په مخ اوښکې روانې وې خو د ژړا غږ یې نه اورېدل کېده، شمروزه د قبر ترڅنګ ناسته وه، بس هسې یې قبر ته کتل، لکه چې اوښکې یې وچې شوې وي یا نه غواړي خپله ماشومه لور پخپل زړه کې د خواشنې له هغه ستر توفان نه خبره کړي، چې ددې د زړه ستنې یې له بیخه ایستلې وې، کلاخان هم لکه چې پخپله مخکینۍ خبره پښیمانه وي، د دروازې خواته غلی ودرېده.

د کور مخې ته دواړه کراچۍ بار ولاړې وې.

سپین ږیري جوالي چې دا حالت ولید، انګړ ته راننووت د ملوك ترڅنګ ودرېده له یوه اسویلي وروسته یې وویل:

ـ تاسې له دنیا نه ناخبره یاست، ته یو وار ووزه وګوره چې په ښار کې څه حال دی، بسته بسته کورنۍ تباه شوې تاسې لا شکر نه کوئ.

سپین ږیري هیواد ته مخ ورواړاو پسې زیاته یې کړه:

ـ دا پرون پرون، یوه نفر زما کراچۍ کرایه کړه مور یې رنځوره وه چې په کراچۍ کې یې امن ځای ته ورسوي، خو ترموږ دمخه راکټ کورته وررورسیده، ټوله کورنۍ تباه شوه، نور د وړلو لپاره څه نه و پاتې.

سپین ږیري پرله پسې خبرې کولې:

ـ په اور بند مه غلطیږئ، اوربند خو انسانان کوي، هسې نه چې اوس یې بیا شروع کړي او خدای مه کړه ټول دلته تباه شو.

د سپین ږیري نصیحت په دوی اغیزه وکړه، یو یو د دروازې په لوري روان شول، له حرکت سره سم د دوی ژړا هم پیل شوه، تر خیرخانې پورې یې ژړل.

☆ ☆ ☆

د سيد الناصري د ليسې ټول ټولګی په مهاجرو ډك ول.

د جدي د مياشتې وروستۍ شپې ورځې وې، ژمي و، خو واوره نه وه، لکه چې د سربو باران په واوره زورور شوی وي، واوره ونه اوريده هغه ورځ هم لمرينه وه، لمرو، خو لمر داسې معلوميده لکه ترسهاره بل شوی څراغ چې تيل يې په خلاصيدو وي نه يې تودوخه لرله، نه هم رڼايي، بس د کفن په شان سپينه رڼا وه.

په هر ټولګي کې پنځو پنځو او په ځينوکې شپږو او اوو کورنيو اړولي ول، دوی د ښوونځي په دهليز کې يوه کونج ته پرده جوړه کړه او د پردې شاته دواړو کورنيو خپل راوړل شوي کالي هوار کړل.

په لږ وخت کې د ښوونځي دهليز هم ډك شو او نور دباندې په انګړ کې پاتې شول.

يو غمجن د بل غمجن په ليدو خوشحاله کيږي، دلته داسې خلك سره را غونډ شوي ول، چې له هريو به دې پوښتنه کوله، غم لړلې خبرې به دې اوريدې.

- دوه زامن مې ورك دي.

- ورور مې شهيد شو.

- په کور مې راکټ ولګيد بس زه او دا يوه لور مې ژوندي پاتې شوو.

- خاوند مې د جنګ په اوله ورځ له کوره وتلی بيانه دی راغلی.

- لور مې ورکه ده.

همدا يوه ورځ وه چې بايد ټول ضروري کارونه پکې شوي وای، ملوك او هيواد د کور د پاتې کاليو د راوړلو لپاره بيا خوشحال مينې ته روان شول، ملوك په ټولو منلې وه، چې امن سميې ته د کور د ليږدولو په سبا به د خمارې د ليدو لپاره کلي ته ځي.

له باغ بالا تیر شول.

د اسمايي او دارالامان غرونو يو په بل د توپونو ډزې کولې خو دا ډزې داسې نه وې لکه چې جګړه وي، خلکو هسې ساعت تيری باله، اخير ټوپکوال چې دا دوه مياشتې يې له ماشې ګوته هم نه وه ايسته کړی، نن له سهاره تر لوړمازديګره ارام ناست وای؟

ښاريان پوهيدل چې په جنګي ډلو به نن بې جګړې ورځ ځومره سخته تيره شوی وي، نو يونيم ډز ښاريانو د جنګي ډلو طبعي حق باله.

خو د دوو غرونو دا جګړه ايزه لوبه سوکه سوکه په لويه جګړه بدله شوه، له غرونو لاندې پوستو او پاټکونو هم ډزې پيل کړې، موټرونه، زرهپوشونه او ټانکونه سرکونوته راووتل او په رانه ميدان بيا جګړه پيل شوه.

ملوك او هيواد هم په لومړي سرکې خال خال ډزې ټوکې بللې.

- ډزونه اوس ددوی عادت ګرځيدلي دي، هسې ډزونه کوي.

له بلې خوا يې لا نيمايي شيان په کورکې پاتې ول.

ملوك زړه نازړه و، خو هيواد نه غوښتل چې تش لاس بيرته راوګرځي، په تيره چې د مور دا خبره به ورياده شوه چې د راتګ په وخت کې يې په ژړا کې ورته ويلي و:

- زويه له هغې خوا د خوږې د قبر خاوره (خورده) هم درسره راوړه که مې لږ زړه تر صبر شو.

اوس نو د تلوسې له قبره د خاورې راوړل د هيواد فرض ګرځيدلي ول، چې هرومرو يې بايد راوړی وای.

خوشحال مينه د جګړې ډګر ګرځيدلی وه، خوشحال مينې، پولي تخنيك او انترکانتيننتل هوټل ويشتل، پولي تخنيك او غره هم خوشحال مينه تر اورلاندې نيولې وه.

د پولي تخنیك خواته د سرك له سره ټانكونو هم خوشحال مینه په ننبه كړي وه.

له هري خوا سري مرمۍ باديدلي، د پولي تخنيك په دروازه كې ولاړ د ټانك دهشكي د سيلو خواته په سرك تيريدونكي كسان چي يوې بلې خواته يې منډې وهلي په ننبه كړ.

ملوك او هيواد ليدل چي په يوه شيبه كي ټول په ځمكه ولويدل، دوی هم د يوه ديوال شاته ودريدل، يو سړی چي ماشوم يې په غيږ كې و، د سرك له منځه راولاړ شو او د ديوال په لوري يې منډه واخيسته خو دهشكي د وړاندې تګ مجال ورنكړ ضربه ګولۍ يې مخې او شاته ولګيدې، سړی په ځمكه پريووت.

هيواد چيغه كړه:

ـ اخ ولګيده.

خو ژر معلومه شوه چي ژوندی دی ځكه چي كله دهشكي دده شاته كورونه په ننبه كړل، ده سر راپورته كړ، اوس نو دوی ته نږدې ول، خو دوی نشوای كولای ورسره مرسته وكړي.

ـ دې خوا راشه، په يوه منډه ځان را رسولای شي.

خو د مرميو په باران كي ددوی دا چيغې نه اوريدل كيدې، سړي شاوخوا وځارله، ماشوم يې په غيږ كې سم كړ، ددوی په لوري يې منډه راواخيسته، لا څو ګامه نه وو تللی چي ماشوم ترې ولويده، ددهشكي د مرميو ضربې يې يومټ وړی و، ورسره سم له ټانګ نه هم لمبې پورته شوې معلومه نه شوه چي له كومې خوا ولګيده.

ترخنګ ولاړ زرهپوش هم شاته وتښتيده.

ماشوم په خاپوړو ځان ورساوو.

مرمۍ هماغسې باديدلې هيواد ددوی په خوا ورمنډه كړه، ماشوم د

پلار په سینه سر ایښی و، او په چیغو چیغو یې ژړل، هیواد سړي ته ونه کتل په بیړه یې ماشوم راواخیست، دیواله ته لا نه و را رسیدلی چې په ډوړو او لوګیو کې پټ شو، چې لږ رڼا شوه، هیواد او ماشوم دواړه د سرک ترڅنګ په ویاله کې پراته ول.

ملوك لاس ورکړ، خو هیواد نشوای کولای په پښو و دریږي د توغندي پارچو یې دواړه پښې ټپي کړې وې.

ملوك لومړی ماشوم د دیواله خواته ورساوو، بیا یې هیواد په شا کړ او د دیوال ترڅنګ یې کیناوو، د ماشوم یو لاس نه و.

ملوك لومړی خپل څنګل چې وینې ترې بهیدې پخپل دسمال وتاړه بیا یې د هیواد او ماشوم د ټپونو په تړلو پیل وکړ.

جګړه په مخ روانه وه، ددوی سیمه یوې بلې ډلې ونیوله د جګړې لومړۍ کرښه لا دمخه ماته شوې وه.

یو فوځي موټر په بیړه ددوی خواته را روان و، د موټر مخې ته په شنه رخت لیکل شوي و «فتح الفتوح مبارك باد» چې دوی ته را ورسید، دوه کسه ترې راکوز شول، ملوك یې مخې ته ورمنډه کړه:

ـ دا زخمیان مړه کیږي، د خدای لپاره دا شفاخانې ته ورسوئ.

وسله وال چې پلنګي دریشي یې اغوستې وه، اوږدو څڼو یې نیمایي مخ پوښلی و، ښکته پورته ورته وکتل دا بل ته یې مخ ورواړاوو:

ـ پخپله دي دي.

دواړو سره وخندل، ملوك ددوی په خبرو پوه نه شو.

څڼور ځوان مخابره چالان کړه:

ـ الو الو خراسان درفش، خراسان، درفش اطمینان.

د مخابرې له بغس سره یوځای غږ پورته شو:

ـ الو الو الو خون ـ خراسان، اورم.

ـ درفش چېرته دی؟

له هغې خوا ځواب ورکړل شو:

ـ درفش د دښمن اسيردی وايه، څه وای ې خراسان!

ـ الو الو مرکزته وو ايه ۱۳ کسه اسيران نه نه ۱۴ کسه اسيران مو دادی درولېږل اطمينان!

له دې سره يې د ملوك لاسونه شاته وتړل، لوخ موټر ته يې په ټيله ټيله پورته کړ، دواړه ټيپيان يې يوبل موټر ته چې نوی را ورسيده واچول د موټر مخه په سرك پرتو مړو بنده کړې وه، له موټر څخه درې کسه کوز شول، دوه مړي يې چې د سرك په منځ پراته ول، د سرك غاړې ته کش کړل، يوبل چې ښايې ځان يې په مړينې اچولی و، سر راجګ کړ، وسله والو چې وليد ټيپي دی، دوهم موټرته يې واچاوو.

نور مړي يې چې د سرك يوې بلې غاړې ته پراته ول، هماغسې پرېښودل ښايي ويل به يې چې مړی دې خپل غم پخپله وخوري.

څلورديرشم څپرکی

دا يو عجيب ځای و، زندان نه و، خو کوټې يې داسې جوړې شوې وې لکه چې ديوې نړيوالې جګړې د اسيرانو لپاره زندان جوړشوی وي، هيڅوک دا فکر نه شوای کولای چې په کابل کې دې د پلچرخي او دهمزنګ نه پرته داسې بل زندان هم وي. نږدې په ټولو کوټوکې د خښتو پرځای ډبرې کارشوې وې. کوټې د سرتيرو د کاغوشونو په څېر لويې لويې وې، دسړي له قد نه لوړې کوچنۍ کوچنۍ کړکۍ پکې پرې شوې وې، چې کلکې فلزي پنجرې نوې پکې لګيدلې وې.

د انګړ ديوالونه هم په ډبرو جوړ شوي ول. ويل کيدل چې ددې ځای واکمن نور واړه زندانونه هم لري. خودا زندان د هغو ښځو او نارينه و زندان دی چې په جزاوو محکوم شوي وي. دمخه به دلته يوازې هغه زندانيان راوستل کيدل چې د جزا د تطبيق وړ به و. او زياتره جزاګانې به د واکمن په مخ کې همدلته تطبيق کيدلې. خو په وروستيو جګړو کې دغه نظم ګډ وډ شوی و. اوس نو دلته هر ډول زندانيان راوستل شوي ول. ټول سره ګډ شوي ول. يوازې د ښځو او نارينه وو کوټې بيلې وې. ملوک يې هم په ترلو سترګو دلته راوستی و. د سيلو خواته يې چې دده سترګې پرې ترلې وې بيايې نه وې خلاصې کړې. دی نه پوهيده چې چيرې دی.

شپه يې د نورو زندانيانو په شان په ويښه تيره کړې وه. بيګا شپه تر

نورو شپو ارامه وه، پرله پسې جګړې نه وې یوازې الوتکو کله کله بمباري کوله او د شپې په پیل کې هم د غره هاخوا د خوشحالي هوايي ډزې وشوې نور داسې جګړه نه وه، چې د نورو شپو په څیر دې یې خلک خوب ته نه وای پرې ایښي، خو ددوی د بې خوبې سبب د زندان په دې لویه کوټه کې د ځای نشتوالی و، چې د پښې غځولو ځای پکې نه و. که به څوك ویده هم شو بیرته به ژر راویښ شو.

دا یوازینی ځای و، چې خلك یې د جګړې په بندیدو خواشیني ول.

یوتن چې سپینه جالۍ لرونکې خولۍ یې په سر وه په خواشینۍ سره وویل:

- زو مړ کې چې دا بیا څه بلا ووهل. دا جنګ یې ولې ودراوو؟

- زه هم همدې ته چورت وړی یم چې دا ولې جګړه نه کوي.

د کوټې په کونج کې یو بل سپین ږیري چې دوی ورته ډاکټرصاحب وایه ددوی دډاډ لپاره وویل:

- چرت مه پې خرابوئ. ددې خلکو بې له جنګه ګوزاره نه کیږي، ځانونه به بل جنګ ته تیاروي.

یوه بل یې خبره تائید کړه:

- ډاکټرصاحب ښه وايي اوس به ووینئ چې بیا اورونه بل کړي.

د څنګ سړي ته یې مخ ورواړاوو:

- دغه سې نه ده حاجی صاحب؟

- زه وایم چې دې ملګرو ملتونو کوم اوربند موربند نه وي اعلان کړی.

ډاکټر په بې اعتنايي سره وویل:

- هی هی سر دې سوی بوی یې نه دې درغلی. د ملګرو ملتو کیسه مفته ده. دا په ملګرو ملتو څه پوهیږي.

ملوك چې تراوسه یې حیران حیران د یوه بل خولې ته کتل په خبرو کې ځان ورګډ کړ:

ـ چې جنګ نښته شکر وباسئ. تاسې ولې پې خپه یاست؟ دا خو ښه ..

یوه بل یې خبره پریکړه:

ـ ځوانه ته له دنیا ناخبره یې.

ملوك په غوسه شو له دنیا تاسې ناخبره یاست. چې په تیاره کوټه کې پراته یاست. ټول کابل په اور کې سوځي. ټول خلك تباه شول. څوك د ساه ایستلو توان نه لري.

سترګې یې له اوښکو را ډکې شوې:

ـ خدایزده چې د ما د خور به اوس څه حال وي. مشر زوی یې وویشتل شو. خدای خبر اوس به مړ وي که ژوندی. دوی په مکتب کې پراته دي.

یوبل بندي وویل

ـ زموږ د هریوه ډك ډك کورونه پاتې دي. د چا په کور راکټ لګیدلی و. دچا نیمایي کورنۍ له منځه تللې د چا ټوله . او ډیر خو هیڅ ترې خبر نه دي.

د ځنګ سړي ته یې مخ ورواړاوو:

ـ که ځنګه انجنیرصاحب همداسې نه ده؟

انجنیر وویل

ـ موږ له خپلو کورونو او اولادونو لاسونه مینځلي دي. په دې جنګو کې والله که یو هم روغ پاتې وي. د ځان غم نیولي یو د ځان؟

ملوك ورته وویل:

ـ نوتردې به نور څه دربانده راځي. بندیان یاست. یو نفر به راشي ټول به په ګولۍ وولي.

یوبل چې د نورو په خلاف به یې د هرې خبرې سره خندل د ملوك په اوږه لاس کیښود:

ـ وروره اوس داسې وخت راغلی که کومه ګولۍ راشي له تا چپه شي ستا په ورور ولګیږي داسې فکر وکړه چې په دیواله ولګیده.

له دې سره یې په لوړ آواز وخندل.

انجنیر ملوك ته را نږدې شو ورته ویې ویل:

ـ تا وویل چې په ګولۍ به مو وولي. موږ وایو کاشکې دومره څوك پیدا شي چې موږ وولي. که موږ څوك په ګولۍ وولي جنت به وګټي.

ملوك وویل:

ـ نو څه به وکړي؟

لومړنی کس وویل:

ـ زه چې درته وایم ته نا خبره یې نه یې منې. دلته چې جنګ نه وي هغه څه به ووینې چې نه دې لیدلي نه اوریدلي دي.

یوبل وویل:

ـ د جنګ ګټه داده چې یو خو دا سړي خواره پکې اخته وي موږ ته یې را پام نه وي. بل خدای مهربانه دی ګوندې یا کوم بم او راکټ په موږ ولګیږي یا دا ځای بل ګروپ ونیسي.

ډاکټر وویل:

ـ او زموږ د کورنیو دې خدای مل شي. یابه له دې اوره وتلي وي یا به په دې اورکې سوځیدلي وي.

ډاکټر یو سپین ږیري ته ګوته ونیوله ویې ویل:

ـ ددغه حاجي صاحب ټوله دارایي ولاړه. زامنو یې څه چې لرل په ده پسې یې ولګول. اوس فرید دیوانه ترې پنځه زره لکه غوښتې خو دده د زامنو پته ونه لګیده. دی یې اوس د مړو د نځا په لست کې نیولی دی.

ـ د مړي نښا څه شی وي؟

ـ پخپله به يې ووينې، زه يې نه شم بيانولای ـ وربه شې خبر به شې.

ډاکټر له ځايه راولاړشو، د دربچو په لوري ولاړ ملوك ته يې مخ راواړاوو.

ـ راځه چې ددوی د دنيا يوه ننداره درته وښايم.

دواړه د ګوتو په سرونو په کړکيو کې ودريدل. ډاکټر په خبرو راغی:

ـ دغه د حويلۍ په منځ کې د قير په څير سوځيدلي ربړونه وينې، دلته يې د موټر د ټايرونو په منځ کې يوسړی ودراوو. اور يې ورواچاوو.

ملوك يوازې سر ښوراوو.

ـ هغه بوجۍ چې د هغې کوټې په لارګۍ کې ولاړه ده. له تيو ډکه ده.

ـ توبه مې دي وي خدايه په دې څه کوي؟

ـ نه پوهيږم خلك وايي چې ددې ځای واکمن له تيو سره هم مينه لري هم يو ډول عقده، بس د اسيرو ښځو تيونه پرېکوي. نور نه پوهيږم چې څه پې کوي.

يو بل بندي چې د کړکۍ بيخ ته ناست و وويل:

ـ مور پخپله وليدلې چې له ښځو يې تيونه غوڅ کړل او بيا يې مړې کړې.

په ملوك لړزه ګډه وه. لاسونه او پښې يې رپيدلې.

ډاکټر بيا وويل:

ـ که ژوندی وې د هغو لرګيو په احاطه کې به د مړي نښا پخپله ووينې.

ورك يې که خدای دې نه راويني.

ډاکټر په بل لاس د کړکۍ پنجره ونيوله پسې زياته يې کړه

ـ په هغه مخامخ ديوال يې پرون يو نفر راځړولی و. په سر او لاسونو يې ميخونه ووهل.

ملوك پوښتنه وکړه:

ـ هغه په کونج کې دا توره خونه د څه شي ده؟

ـ هو هغه کومه جهنمي زیر زمیني ده، څوك چې په دغه توره دروازه ننوتي. بیا نه دي راوتلي، وايي چې بله دروازه يې د هغه وړاندي غره په بيخ کې راوتلې ده. خلك وايي چې هلته وينې ډنډ پکې ولاړې دي.

ملوك ځای په ځای کیناست خپل سر يې په لاسونو کې ونيو.

هغه ورځ په ارامه تيره شوه. جبهه يې جګړه نه وه، يوازې له لرې لرې د درندو وسلو ډزې اوريدل کيدې. په زندان کې هم چوپتيا خوره وه يوازې غرمه مهال څوکسه اسيران راوستل شول او مخامخ يې زير زميني ته کوزکړل، ورپسې يې هم د ښځو له کوټو څخه څو ميرمنې له زندان څخه وايستلې.

مازديګر ناوخته يې د يوې بلې کوټې زندانيان هم ددوی کوټې ته راوستل، ويل کيدل چې ۳۵ ښځې يې نوې راوستې دي او په نورو کوټو کې نه ځايېږي ځکه يې د هغې بلې کوټې زندانيان دغې کوټې ته راوستل.

ملوك په لومړي نظر د اسيرانو په ډله کې قوماندان هاشم وپيژاند.

د روغبړ په وخت کې ملوك له غوصې مخ بلې خواته واړاوو.

هاشم پرې شکمن شو. چې پخپل ځای کيناست ملوك يې وپيژاند.

ـ داته يې؟

ـ خدای چې څوك نه وي وژلې. بې وسه بندګان يې نشي وژلای.

هاشم په غوصه وويل

ـ دتا لکه د پشي اووه ساوې دي. شپږ دې ختلې دي. اوومه دې دې ځای ته پاتې ده.

نورو بنديانو چې تر اوسه يې په حيرانۍ سره ددوی خبرو ته غوږ نيولې و. هاشم د کوټې يوه سر او ملوك بل سر ته بوتلل.

په تګ کې ملوك په لوړ آواز وویل:

ـ خدای دې ماوتا دواړه له دې ځایه ژوندي وباسي. بیابه سره ګورو.

هاشم له غوصې وخندل.

ـ وه وه مچ به څه وکړي. پیاله به دې درمرداره کړي. ته څه وایې؟

بیایې لږ په لوړ غږ پسې زیاته کړه:

ـ زه به وزم. خو دتا به دا ځای وي.

نورو بندیانو په دواړو منت وکړ:

ـ وشرمیږئ د مرګ په وخت کې هم کینې له زړونو نه باسئ.

په کوټه کې نیمایي بندیان د یوه او نور دبل شاوخوا را ټول شول. او ددوی دواړو خبرې یې واوریدلې.

☆ ☆ ☆

ملوك نه پوهیده داځای چې سهار یې ترلې سترګې راوستی و، کوم ځای دی. خو کله یې چې د ډاکټر سترګې خلاصې کړې. له ماتې کړکۍ یې د باندې وکتل چیغه یې کړه:

ـ اوه دا خو زموږ مکتب دی.

بیایې دا نورو ته خپلې تیرې خاطرې یو په بل پسې وویلې. خو چایې خبرو ته غوږ نه و نیولی. ډاکټر د کړکۍ خواته ودریده.

ـ دولس کاله مې دلته درس ویلی دی. لکه خپل کور داسې مې دی. وی دا خو ټول سوځیدلی دی.

ډاکټر داسې خبرې کولې لکه چې دلته پخپله د سیل لپاره راغلی وي. خو وسله وال نورو خبرو ته پرې نښود. په ولیو کې یې د کلاشینکوف په قنداغ وواهه ویې ویل:

ـ چوپ شه. با د پلار کوردې دی. اوس به تاهم یوځای ورسره وسوځوو.

د ډاکټر او څو نورو لاسونه یې شاته وتړل بل ټوپکوال ته یې وویل:

ـ دوی سره کانتینر ته بوځه.

ملوک چې لا لاسونه یې نه و ورتړلي. د دروازې خواته ولاړ و له ټوپکوال څخه اوبه وغوښتې. ټوپکوال په تمسخر وخندل:

ـ تلوار مه کوه، اوس ټولو ته اوبه ورکوم.

ملوک په زاریو وویل:

ـ ډیر تږی یم. آن د شپې لا تندې اخیستی وم.

ټوپکوال وویل:

ـ وارخطا کیږه مه. داسې اوبه به درکړم چې ټول عمر دې نه وي څښلي.

بل ټوپکوال ته یې مخ واړاوو وې خندل:

ـ اوبه لرې؟

ـ هو لرم یې. خو ګیلاس نشته.

ټوپکوال د دروازې مخې ته په کونج کې د اوسپنو کباړ ته اشاره وکړه وېې ویل:

ـ دلته به کوم ډولی څه شی وي. څه په طلایي ګیلاس کې خو به اوبه نه ورکوی. بل ټوپکوال د اوسپنو له انبار څخه اوسپنیز قوطی راواخیست. د دیوال شاته ولاړ. څو شیبې وروسته یې د اوبو قوطی د ملوک مخ ته ونیو.

ـ ها واخله. اوبه تازه نه دي. نورو ته یې راسًا له نل څخه ورکوو.

ټوپکوال مخصوصه خندا وکړه.

ملوک یوځل ټوپکوال او بیا قوطي ته وکتل. چې خولې ته یې نږدې کړ. زړه یې راهسک شو. قوطې یې بیرته ټوپکوال ته ونیو. ټوپکوال په غوصه شو.

ـ زه لکه چې ستا مزدوريم، اوس به يې حتماً ښنې.
دا نورو ته يې سترګه ووهله پسې زياته يې کړه:
ـ دا خو څه خوشي اوبه نه دي.
او په ملوك يې کلاشينکوف پورته کړ، ملوك سترګي پټي کړې، د ژيړو اوبو قوطی يې خولې ته يوړ په شونډو يې بدې ولګيدې. يو غړپ يې وکړ، خو ترستوني يې تير نه کړ، ټوپکوال وغوريده.
ـ وخښه د سپي زو.
ملوك مخکنی غړپ هم توکړ، ژړغونې يې وويل.
ـ دا اوبه نه دي، دا خو م م ميت....
ټوپکوال د نوروخبرو مجال ورنه کړ، قوطی يې ترې واخيست بل ته يې ورکړ. ملوك يې په پوزه په سوك وواهه له پوزې يې وينو داره وکړه، ټوپکوال په خيټه کې په لغته وواهه، کلاشنکوف يې پرې پورته کړ خو ويې نه واهه، بيرته يې له ځايه را ولاړکړ. قوطی يې ورته ونيو په بل لاس يې د ملوك د سر ويښتان ټينګ ونيول. قوطي يې په خوله کې ورتش کړ. ملوك ځاى په ځاى کيناست له خولې يې ژيړې اوبه روانې وې.
دوو ټوپکوالو د پاتې کسانو لاسونه هم وتړل. دباندې په لوی ميدان کې چې يو وخت کې د ښوونځي سپورتي ميدان و. ډير کسان راغونډ شوي ول. د ميدان په منځ کې يو جسد چې سربې نه و، پروت وو. د ملوك ترخنګ سپين ږيري سړي مړي ته ګوته ونيوله.
ـ د مړي نخايې دا وي.
د ميدان په بر سر کې يو له ونې ټيټ، چاغ سړي چې څوکړه ږيره يې ګرګوتي شوې وه ولاړو. همده خلکو ته جزاګانې ټاکلې. ډاکټر او لس دوولس کسان يې د کانتينر په لوري بوتلل. تر کانتينر

لاندې لا دمخه د تیلو سر خلاصي بیلرونه ایښودل شوي ول. په دوی پسې یې دکانتینر دروازه وتړله او ترې لاندې یې اور بل کړ. له لرې د ډزو آواز راته. ښایي له دې خاطره دوی هم زندانیانو ته په جزا ورکولو کې بېړه کوله. زندانیان یې په څو ډلو وویشل. ښځو ژړل. خو نور غلي ولاړ ول.

یوه ډله یې چې ټول په یوه پړي تړل شوي ول. له ښوونځي دباندې بوتلل د قوماندان په اشاره په میدان کې د مړي تنه له هغه ځایه یووړل شوه. په ځای یې یو په عمر پوخ سړی چې ږیره یې نوې رسیدلې وه. او ټوپکوال په ملنډو ډګروال صاحب باله او یوه ځوانه میرمن راوستل شول. مخامخ یې دوه چاغ کسان چړې په لاس ولاړ ول. هلته په بل کونج کې څو ...

ملوك حيران و. اول کوم يو ورسوي. ورسره ميرمني پټ پټ ژړل. په مخ يې اوښکو لارې جوړې کړې وې نور يې د تللوسيك نه درلود. د باغ وحش (ژړبن) له ديوال سره تسيا وسيا کيناسته.

ملوك ورسره بل ملګري ته وکتل. دهغه تپي لاس ترلى و. خو ويني ترې روانې وې. د ملا د تپونو وينه يې وچه شوې وه. کميس يې له زخمونو سره سريښ شوى و.

دهمزنګ د غرمې په جګړه کې بلې ډلې نیولی و. همدغې ډلې په هغه ښوونځي هم یرغل کړی و. هلته ګډوډي جوړه شوه. د زندان مسؤولینو د زندانیانو د یوځای وژلو امر ورکړی و. له هرې خوا ډزې وې. ملوك او څلورو نورو کسانو د شیرشاه مینې د ورانو کورونو له لارې ځانونه تردې ځایه را رسولي ول.

دوه کسان چې یو یې په پښه زخمي و. همدلته ترې جلا شول او د چهلستون په لور ولاړل.

دلته په سرك موټر نه معلومیدل. یوځل یو ډاټسن موټر راغی په بیړه تیرشو. دوی بیا روان شول. ښځه ګوډه ګوډه تله. په پښویې وینې راماتې وې. ملوك خپل رومال ورکړ. چې زخم پرې وتړي. خو میرمنې وویل چې زخمي نه ده. درې واړه په مټ کې یو دبل په مرسته تر ارتل پله ورسیدل. د صکوکو د مطبعې د دیوال څنګ ته کیناستل. دیوال په مرمیو لګیدلی و. میرمن په شنه رنګ لیکلی شعار په زحمت ولوست «ای خواهر! به تو از فاطمه این ګونه خطاب است اولین زینت زن حفظ حجاب است.» میرمنې پړونې په ځان سم کړ د کمیس خیرې شوې برخې یې پټې کړې. پایڅې یې نورې هم ښکته کش کړې. خو وینې یې پټې نه کړای شوې

اوس نو ملوك هم نشوای تللای. پنځه شپې یې خوب نه و کړې په لاره یې څوځایه زیړې اوبه قی کړې. له سهاره لا بې حاله و. خو تراوسه یې د ځان د خلاصون لپاره ځان کلك کړی و

الوتکو د تلویزیون په غره بمونه واچول. ورسره په ښارکې له هرې خوا ډزې شروع شوې. دوی په یوه رنګه کوټه ننوتل. ښځې له دیوالو سره کیناستل د الوتکو غرهار او د توپونو ډزو غوږونه کڼول. میرمنې ژړل او په زګیروي کې یې خپله لور چې په زړو مکرویانو کې په کورکې ترې پاتې وه یادوله

ملوك زلمی وپوښت د هغه له خبرو پوه شو چې د طب پوهنځي محصل و. کور یې په خواجه بغرا کې و. او د پوهنځي له درس وروسته یې په سره مینه کې په یوه درملتون کې کارکاوو.

ځوان دا هم ویل چې پلار یې په جنګ کې ورك شوی او د کور مشري ده ته ورله غاړې ده.

ملوك پرله پسې پوښتنې کولې

- پلار دې په کوم جنګ کې ورك شو؟

- نه پوهېږم د پکتیا خواته ځوك وایې کتهواز ځوك وایې زرمت که څه نوم لري چې ولاړ بیا یې مړی ژوندی موږ ونه لید

ملوك په خواشینی وویل

- اوف. څه کار یې کاو. څه نومېده؟

- پلار مې صاحب منصب و. بریالی نومېده

- بریالی؟

- هو ولې؟

ملوك په چرت کې شو. څه یې ونه ویل

اتل بیا وپوښت

- څنګه دې داسې پوښتنه وکړه. تا ته یې څه پته شته؟

ملوك له ځایه را ولاړ شو. د دروازې خواته ولاړ. شاوخوا یې وځارله په کوځه کې هیڅوك نه تر سترګو کیدل. ډزې غلې شوې وې. له لرې د توپونو ډزې اوریدل کیدې. الوتکې نه وې. خو د غرو له سرونه د هوایي دفاع وسلو خال خال ډزې کولې

ملوك له دروازې را وګرځیده. د خبرې اړولو لپاره یې دا موقع ښه وګڼله ویې ویل

- جنګ نشته ځو؟

یاسمین له ځایه را ولاړه شوه، خو اتل پریښودونکی نه و. تقریبًا په زاریو یې وویل:

ـ تا ته حتمًا زما د پلار مړی او ژوندی معلوم دی، ولې نه راته وایې؟

د ملوك مخې ته ودریده پسې زیاته یې کړه:

ـ هېڅ نه مې خبر دي، چې ژوندی نه دی خو تر اوسه مې والله که یا خیرات پسې کړی وي یا سقات.

ملوك ورو وویل:

ـ راځه چې ځو اوس د ما او دتا مړی او ژوندی هم نه دي معلوم.

ـ نا، ما چې د پلار نوم واخیست، ته داسې بل رقم شوې.

یاسمین دباندې وتلې وه، ملوك هم پسې ووت، په دروازه کې یې یوازې دومره وویل:

ـ راځه ما ته نه دی معلوم، بریالی زما یو بل خپلوان و ما ویل هغه یادوي.

دوی بیا د یوه دیوال ترڅنګ غلي غلي روان شول، له یوې کوڅې په کډه بار موټر راووت، دوی د سرك په منځ ورته ودریدل، موټر خیرخانې ته کډه رسوله، ملوك او بل سړی په ده افغانانو کې ترې کوز شول، د کور په خاوند او موټر یې ومنله چې یاسمین مکرویانو ته ورسوي.

ملوك او زخمي اتل ساه په ساه جمهوریت روغتون ته ورسیدل د روغتون د کړکیو ښیښې ماتې وې، یوه نیمه کړکۍ په پلاستیك پوښل شوې وه، شاوخوا هیڅوك نه ول، خو په روغتون کې څو کسه ډاکټران ول، زخمیان په خونو او دهلیزونو کې پراته ول، زخمیان ډیر ول، ملوك او اتل په دهلیز کې کیناستل، ملوك په زور د ډاکټرانو کوټې ته ننوت.

ډاکټر ملوك ته وویل:

ـ ته باید علي آباد ته تللی وای، ستا تکلیف عقلي او عصبي دی.

ملوك په لوړ آواز وویل.

ـ عقل په تاسې کې نشته، مسلماني په تاسې کې نشته، سړی مړي تاسي خاندئ.

ډاکتر څه ونه ویل داتل د زخمونو په مینځلو بوخت شو.

ملوك ځان او ډاکټرانو ته کنځاوې کولې، ډاکټر سر وښوراوو. دا بل ډاکټر ته یې وویل:

ـ تکلیف یې زیات دی.

ملوك هماغسې له ځانه سره غړومبیده د دهلیزپه کونج کې په اوږده چوکۍ کیناست. کنځاوې یې د زخمیانو په زګیروي کې ورکې شوې.

د ناروغانو له منځه پرې غږ وشو:

ـ ماما

ملوك په هغه لوري وکتل د زخمیانو په منځ کې یې هیواد وپېژاند.

ـ اوه خدایه هیواد یې.

په هیواد ورټیټ شو خو وار یې په مخ ښکُل کړ.

ـ شکر چې ته ژوندی یې.

دهیواد له سترګو اوښکې روانې وې، په ژړا کې یې وویل:

ـ کاشکې ژوندی نه وای.

ـ ولې ولې؟

هیواد څه ونه ویل. اوښکې یې نه تم کیدې.

د ملوك پام شو چې دنګ او ښکلی هیواد تر توري فوځي کمپلې لاندې څومره لنډ ښکاري. کمپله یې ترې ایسته کړه. د هیواد دواړه پښې نه وې. نور ځان یې په پلستر پوښل شوی و. د هیواد د نا اُمیدي د ژړا آواز لوړ شو. ملوك پټه خوله ورته ولاړ و. هیواد اوښکې تویولې. ملوك بې حرکته ولاړ و.

وروستۍ څپرکی

تير منی د لاندو په وخت کې د کابل په لاره کلي ته ولاړم.

زما د لارې ملګري اجمل ډيره هيله لرله چې کابل يو ځل ووينې ځکه خو د کابل په لاره راغلو. ما د کابل جګړې څه ليدلې وې او د نورو مې يې کيسې اوريدلې وې. نه مې غوښتل چې کابل ووينم. خو اجمل رنډو. ويل به يې: ((څو چې خپل د مينې کور. کابل ونه وينمه زړه مې قرار نه کوي.)) ده په کابل کې ژوند کړی و. هلته يې زده کړې کړې وې او په کابل کې يې مينه کړې وه.

کله يې له کابله زړه صبريده. بس زه يې هم ورسره راروان کړم. په ټوله لاره يې د کابل خوږې او ترخې کيسې نه تماميدې.

په کابل کې له پخوانو انډيوالانو او خپلوانو څخه څوك نه و پاتې كه پاتې ول. مونږ ته يې پتې نه وې معلومې.

په پښتونستان هوټل کې مو يوه کوټه ونيوله.

زما کمزوري زړه د ويجاړ کابل د ليدلو توان نه درلود. ځکه خو مې د کابل په ښار کې له اجمل سره ملګرتيا ونه کړه.

اجمل مازديګر ستړی ستومانه کوټې ته راغی. له سرو او پکې لويدلو سترګو يې پوه شوم چې څه پرې تيرشوي دي.

سهار يې چې د ميوند واټ ويجاړې ماڼۍ ليدلې وې. هماغلته يې ضُعف کړی و. چا له کوم درملتون څخه درمل ورته راوړي ول.

له هغه ځايه په شيرشاه مينه کې د خپلې مينې کور ته تللی و پاتې ورځ يې د هغې د وران کور د خاورو په کوټ په ژړا تيره کړې وه.

ما ورته وويل

ـ ښنګه انشاء الله اوس خو به دې زړه صبرشوی وي. زياتي خو به کلي ته ځو؟

ده له اسويلي سره راته وويل:

ـ زړه خو مې دی. چې دا اوس حرکت وکړو. خو ....

ما ورته وويل

ـ خودې هم راته وو ايه.

ـ له تا يوه هيله لرم. ته به يې را سره منې.

ـ مهرباني وو ايه.

ده په زاريو وويل:

ـ بس چې سبا شيرشاه مينې ته راسره ولاړشې. زما د ليلما کور وويني.

ـ هلته به څه وکړو، تاخو نن وليد لا زړه دې صبر نه دی. ماخودا حالت ليده ځکه نه درسره ګرځيدم.

ـ را سره لاړ شه که دې را سره زړل نه. زما د هليو هديره خو به ووينې. زه به يې هم وروستی سلام وکړم.

سبا سهار وختي شيرشاه مينې ته ولاړو.

د اجمل اوښکې نه تم کيدې. د خاورو په ډيري ناست و. اوښکې يې تويولې.

ما نه شوای کولای تسلي ورکړم. له خپلو اوښکو سره مې پرې ښود.

زه د خاورو له ډيري راکوز شوم. د يوې وچې ويالې په غاړه کيناستم.

اجمل په ژړا ژړا کې له خاورو خپل جيبونه ډکول. خواته يې ورغلم همدا سې پته خوله مې ترلاس ونيو. او راروان مې کړ.

په سلګو سلګو کې یې راته وویل:

یارغم به په تنها صورت زغممه دابې درد عالم به نه راخبرومه

په غوصې سره یې پسې زیاته کړه:

ـ ته ملامت نه یې، تا مینه نه ده کړې.

دده آواز پسې لوړېده، ښه و. چې هلته څوك نه و، كه نه حتمًا به یې فکر کړی و، چې زموږ دواړو جنګ دی.

ماښه نه ویل، پام مې شو چې له پوزې یې وینې روانې دي، خپل دسمال مې ورکړ، چې پوزې ته یې ونیسي، چې وینه یې بنده شي.

خوده بیرته دسمال راکړ:

ـ پرېږده چې وینې ولاړې شي.

زما ټینګار دده انکار، نه یې غوښتل چې له پوزې څخه رارواني وینې یې ودرېږي.

په جدیت یې راته وویل:

ـ کوښښ مه کوه، چې وینه مې ودرېږي. دا هغه وینې دي، چې ماته مې خپله مینه او زما بې وفایي رایادوي، همدغووینو ماته د مینې لار راښودلې وه.

ترلاس یې ونیوم، د خاورې دډیري ترڅنګ یې کینولم.

په ټیټ آواز یې وویل:

ـ په هغه ورځ مې هم همداسې یو له یوه له پوزې وینو داره وکړه.

په هغه بله کوڅه کې زما د خور کور و. هلته ورتلم دلته چې را ورسیدم له پوزې مې وینې جاري شوې. ښایې دا ځای به و. چې زه او ته ناست یو، دلته یوه د اوبو بمبه وه. راغلم په بمبه مې مخ ومینځه، خو وینې د اوس په څیر نه دریدې.

اجمل پرله پسې خبرې کولې:

دا کور نه و، یوه ښکلې ماڼۍ وه، په ونوکې پټه وه، دلته شاوخوا په ګلونو پوښل شوې وه، دا بمبه یې د همدې ګلونو د اوبولو لپاره ایښې وه، په هغه ورځ مې ګلان پخپلو وینو اوبه کړل، بس ځنډ د بمبې له څنګه کیناستم، همدلته مې لیلما هم ولیدله، له وینو سره مې زړه هم دلته پریښود، زه د خورکورته ولاړم، خو زړه مې را سره نه و، له هماغې ورځې زموږ د مینې خوږې شیبې پیل شوې.

دسمال مې ورکړ چې پوزې ته یې ونیسي، داخل یې ومنله.

زما سترګو ته ځیر شو:

ـ تا مینه کړې ده؟

لیونیه انسان بې مینې ژوند کولای شي؟

ـ هو، هو، ما داسې انسانان ډیرلیدلي دي.

د خاورو ډیرې ته یې ګوته ونیوله:

ـ دا یې یوه نمونه ده، نه پوهیږم که انسان ورته ووایم، ګناهګار به شم خو همداسې زما او ستا په خیر بنیادمان و، زما خور کابل او زما مینه یې داسې په وینو او خاورو ولړله.

په سترګو کې یې اوښکې ډنډ شوې، ژر ژر یې پاکې کړې، پسې زیاته یې کړه:

ـ په دې کوڅه کې یې پوسته جوړه کړې وه، زه راغلم لیلما مې ولیدله چې راووتم دوه کسه وسله وال مې مخې ته شنه شول.

راته ویې ویل: که بیا مو دلته ولیدې خون به دې پخپله غاړه وي.

زه تش لاس وم، دوی دواړو ټوپک درلودل، د هغو زخمونو نښې مې لاتراوسه په وجود کې پاتې دي.

شفاخانې خو نه وې، چې پکې بسترشوی وای، په کابل یې اور بل کړې و.

چوپ شو . لکه څه چې ورپه زړه کوي، خپله ټنډه یې ټینګه پـه ګوتـو کې ونیوله، نورې خبرې یې په ډك ستوني وکړې:

ـ زه زه بې خدای پاماني ولاړم، هغه مې ونه لیدله، زه ګناهګار یم. بې خدای پاماني ولاړم، بې خدای پاماني

له لړزیدلو لاسونو یې له جیب نه بټوه راوایستله په بټوه کې عکس یې زما مخې ته ونیو:

ـ له دغې پرښتې بې خدای پاماني تللی وم

ددې لپاره چې رانه خپه نشي عکس مې ترې واخیست.

دده ترخنګ له ونې لوړه نجلۍ چې په تورو غټو سترګو یې پیکی را پروت و . ولاړه وه.

لکه چې پرې ویریږي ژر یې زما لـه لاسـه واخیسـت، داسې ورتـه ځیر شو لکه چې لومړی ځل یې ویني.

بیایې په لړزیدلي آواز وویل:

ـ له هغې ورځې راهیسې همدا عکس دی چې د زړه په سر مې ساتلی دی، یوه شیبه مې هم له زړه نه دی لرې کړی.

لکه څه یې چې په یاد شوي وي، عکس یې بیا زما مخ تـه ونیـو ویـې ویل:

ـ یو وار خو یې نږدې په دې عکس وژلی وم.

ما د پوښتنې په علامه ورته وکتل، ده وویل:

ـ په هغه ورځ هم په لاره کې سخته تلاشي وه، زما لـه جیب نـه یې دا عکس وکیښ، چې ورته ویې کتل، په غوصه یې پوښتنه وکړه:

ـ دا عکس دچا دی؟

نږدې مې ورته ویلي و . دا زما مینـه ده، نـه پـوهیږم ولـې مـې ترخولې ووتل دامې خورده.

د ټوپکوال سترګې رڼې رڼې را اوختلې ویې ویل:

ـ د سړي خور دا سې وي؟

لیلما ته د خور په ویلو مې د ګناه احساس ونه کړ. هغه زما مینه وه. زما معشوقه بلل کیده. اوس مې د ټوپکوال له ډاره خور نه وه ورته ویلې. بس همداسې مې په خوله راغلل.

ما له هغې سره داسې مینه لرله چې تر اوسه مې نه ورته معشوقه ویلې وه نه مې هم خور. بس تردې نومونو یوه لوړه مینه یوه پاکه او مقدسه مینه. چې نوم اوس هم نه ورته لرم. خپله پخوانۍ خبره یې بیا تکرار کړه:

ـ تا مینه کړې ده؟

ـ هو. زما په زړه هم د مینې تندر لویدلی دی. ښکلا زما زړه هم لړزولی دی. خو ستا په څیر یې د کور په خاورو اوښکې نه تویوم. ماهم دلته مینه کړې ده. خو په هغه خوا هم ورتاو نه شوم.

ـ عجیبه ده دا نو بیا مینه نه ده.

ـ که ته یې مینه بولې که نه. خو ماهم له یوچا سره مینه لرله. زما مینه هم د جګړو بلا وخوړه. اوس مې پښې دا توان نه لري چې هغې کوڅې ته ورشم. نه پوهیږم د هرچا احساس بیل وي. زه له همدې امله نه غواړم هغه وخت. هغه جګړې او هغه ترخې شیبې رایادې کړم. ځکه خو مې ته وینې چې د کابل په ورانیو پټې سترګې تیریږم.

ورته ومې خندل ترلاس مې ونیو:

ـ راځه راځه زموږ په مینو خاورې اوښتې دي. په یادولو یې د زړه زخمونه لاژوریږي.

له ځانه سره یې څه وویل: د خاورو ډیرې ته یې وروستۍ دعا وکړه. او له ما سره را روان شو.

☆ ☆ ☆

په کلیو کې خلکو بیا ژوند له سره پیل کړی و. له پاکستانه یوه نیمه کډه راغلې وه، د لاندو شپې ورځې وې. زه او اجمل به نن دلته سبا هلته میلمانه وو.

زه دلته هم د جګړې په ورانیو پټې سترګې تیریدم.

په میلمستیاووکې، دجګړو. کامیابیو. ناکامیو او اتلولیو کیسې په لومړیو ورځو کې زیاتې کیدلې، خو وروسته خلك زما په طبعه پوه شول چې دغه کیسې مې نه خوښیږي. نو د جګړې په باره کې خبرې به یې ژر بس کړې.

زموږ د ځواني شپې ورځې خو نه شوای راګرځیدای، خو ما هسې ځان داسې ښوده چې بس هغه وخت دی هغه کلی دی هغه مینه ناك خلك دي، او هغه خوښۍ دي.

هغه د چا خبره ځان مو په زوره خوشاله ښوده.

خود ژوند له واقعیتونو سړی نه شي تښتیدلای. دهغه لیوني لیدلو بیا ترخو وختونو ته ورستون کړم.

☆ ☆ ☆

په بازارکې ماشومانو پسې اخیستی و. ماشومانو په ډېرو ویشت چې د بازار یوې څنډې ته له ماشومانو لرې ولاړ. راناري يې کړې.

بیا نه درځمه. بیا نه درځمه.

موږ د هوټل په برنډه کې چای سوراوو. اجمل په ماشومانو منت وکړ

څو شیبې وروسته لیونی بیا دې خوا راغی. سندره یې زمزمه کوله

سپینې خیمې په پاکستان ولاړې دینه

بیا نه درځمه وه رنګ شي کابله بیا نه درځمه

بیا نه درځمه. هوبیانه درځمه. څه لیونی خونه یم چې درشم بیا نه درځمه. کابله بیا نه درځمه. خماري بیا نه درځمه. بیا نه درځمه.

لیونی د هوټل مخې ته راغی، د هوټل دریم پوړ ته یې په ځیرځیر وکتل له اسویلي سره یې وویل:

ـ څوك به د كابل ورانې كوڅې له یاده وباسي.

موږ ته یې مخ راواړاوو:

ـ داسې څوك به وي چې د كابل ورانې كوڅې له یاده وباسي كه كوم لیونی وي له یاده به یې وباسي.

په هوټل كې ناستو هوښیارانو پرې وخندل.

لیونی هماغسې ګډ وو.

ـ كابل یې رنګ كړ، داسې یې رنګ كړ لكه د دښمن كور، ښه یې رنګ كړ، هی، هی، لمبې څه لمبې وې، كابل یې وران كړ هغه یې مړه كړه.

سپینې خیمې په پاكستان ولاړې دینه
بیا نه درځمه وه رنګ شې كابله بیا نه درځمه
بیانه درځمه، درته مې وویل چې نه درځمه.

له خندا شین شو:

ـ كندوالو ته څوك ورځي؟ هه هه هه څه لیونی خو نه یم، كابل یې وران كړ. زما كابل یې په لږ وخت كې داسې وران كړ. لكه چې بیخي نه و.

آواز یې لوړ كړ:

ـ كابل چا وران، چا وران كړ؟ چا، چا؟ ولې، ولې؟ ګناه یې څه وه؟ هی، هی، ولې؟ ولې؟

په ژړا شو:

ـ كابل چا وران كړ؟ ولې؟ كابل ما وران كړ؟ تا وران كړ؟ نو چا وران كړ؟ بل څوك نه دي راغلي یازه وم یا ته وې.

په ژړا كې یې وخندل:

ما او تا وران كړ، خو په ځان یې نه راوړو.

اوس نو چا نه پورې خندل، ټولو ځمکې ته کتل. کله کله به یې یو بل ته وکتل. لکه چې د کابل د ورانۍ مسؤولیت د هغه بل په غاړه وراچوي.

د لیوني له خبرو زه هم نه شوای تښتیدلای.

هغو اولو خبرو یې راویښ کړی وم.

ـ داسې څوك به وي چې د کابل ورانې کوڅې له یاده وباسي؟

بیرته به یې ځواب ورکړ:

ـ که کوم لیونی وي له یاده به یې وباسي.

ځان ته مې پام شو آیا زه لیونی یم؟ زه د کابل په ورانو کوڅو پټې سترګې راتیرشوم، زه لیونی یم، حتمًا لیونی یم که لیونی نه یم. نو خوږ کابل مې ولې له یاده وتلی دی؟ خپله مینه مې ولې له یاده وتلې ده؟

لیونی هماغسې لګیاوو:

سپینې خیمې په پاکستان....

بیا نه درځمه، بیا نه درځمه

خپل غږ یې ښه پسې لوړ کړ:

ـ ای خلکو! زه ګناهګار یم، کابل ما وران کړ. دا نور خو یې نه مني، ما وران کړی، ما ښایسته کابل رنګ کړ، هغه هم ما مړه کړه، زه ګناهګار یم زه زه....

د پوښتنې څوك شته؟ راشئ ما ونیسئ، کومه محکمه شته؟

د هغه قاتل هم زه یم، د زوی پښې یې هم ما ماتې کړې. ما مې خور سرتوره کړه، د خور د سر ټیکری مې ایسته وغورځاوو . هه هه هه.

یو تن چې کلاشینکوف یې په زنګنونو ایښی و، او له خپلو ملګرو سره یې هندوانه خوړله لیوني ته ورغږ کړ:

ـ ملوکه راشه هنداونه وخوره، زیاتې خودې ډیر لچکر(لکچر) ورکړ، راځه هنداونه وخوره ډیره خوږه ده.

بې واره مې له خولې ووتل:

ـ اوه دا هماغه ملوك نه دی؟

لیوني بدبد ورته وکتل:

ـ نه درځمه، نه درځمه. ته یې وخوره، چې نوی آباد شوی یې.

هغه وخندل:

ـ ولې نه راځې؟

ـ نه درځمه، کابل تا وران کړی دی، ما ولیدې چې تا وران کړ.

تر هندوانې راچاپیرو نورو هم وخندل هغه. بیا ورته وویل:

ـ لیونیه، رښتیا چې لیونی یې.

لیوني په غوصه وویل:

ـ ولې خپه شوې زه خو څه درواغ نه وایم.

ما لیدلي دي، د تا غوندې پکول یې په سر و. ټوپك هم ورسره و. کابل یې په راکټو وویشت. کټ مټ دغسې خلك و لکه دا ته.

سړی داځل په غوصه شو:

ـ ځه له دې ځایه رنګ دې ورك کړه لیونیه.

ـ ځمه ځمه. زه لیونی یم، له تاسې هوښیارو سره زه هم نه کېنم خو ته یو وار حتمًا په آئینه کې وګوره.

لیونی روان شو خپله سندره یې بیا له سره را واخیستله:

سـپـینـې خـیـمې پـه پـاکـسـتـان ولاړې دیـنـه

بیا نه درځمه وه ړنګ شې کابله بیا نه درځمه

اجمل مخ راواړاو:

ـ زو مړ کې عجیب لیونی و. دا یې څه ډول خبرې کولې. په ما خویې بیخي خولې راماتې کړې.

ما ورته وویل:

ـ ليونيان هم عجيبه دنيا لري، هغه څه به وايي چې موږ يې ټول ويل غواړو، خو نه يې وايو.

اجمل له اسويلي سره وويل:

ـ په حقيقت کې موږ ټول ليونيان يو.

ـ څنګه؟

ـ زه وايم که موږ عقل او احساس لرلای، اوس بايد د غرو ليونيان شوي وای، زموږ ليونتوب په نه ليونتوب کې دی.

ما يې د سر په اشاره خبره تائيد کړه.

خو يو بل سړی چې زموږ ترڅنګ ناست و، مانه پيژانده او دا نورو ملك صاحب باله له ده سره موافق نه وو، شميرلي شميرلي يې وويل:

ـ نه، که ددې سړي په ځای هرڅوك وای، د غرو ليونی به و.

ما پوښتنه وکړه:

ـ ملك صاب دا هغه ملوك نه دی، چې کلي ته يې د مرګ آوازه راغلې وه؟

ـ هو. آوازه نه، چې فاتحه يې هم واخيستله او خيرات يې هم پسې وکه.

اجمل وويل:

ـ وايي چې قوماندان هاشم يې نجل ته سترګې پټې کړې وې هغه ويشتلی و. خو دی خدای ژوندی پاتې کړ.

ملك وويل:

ـ هو هو بالکل همداسې ده. بيا يې ډير کوښښ وکړ چې ددغه غريب کوژدنه د ځان کړي، هغه خواره کې هم له ځيګرخونې مړه شوه. او ملوك يې له غمه ليونی شو.

د جګړې په دا دومره کيسو کې چې د کلي په ميلمستياوو او

پیتاوو کې به کیدې چا د ملوك د لیونتوب کیسه نه وه کړې او یا ما نه وه اوریدلې.

تیر وخونه مې د تتو تصویرونو په څیر د سترګو په وړاندې تیروبیر کیدل. څه مې چې لیدلي یا اوریدلي ول، ځورولم یې.

په بازار کې د لیوني ملوك خبرو، هغه ټول دروا غجن سکون او ارامي رانه اخیستې وه نور مې نو ځان نشوای غولولای.

ماخو نه غوښتل چې په اوسني وخت کې واوسم. کلي ته هم ددې لپاره راغلی وم. چې له جګړو دمخه په مینه ناك کلي کې څو شپې له خپل ذهن څخه د جګړو د کرکجنو شیبو ګرزونه او دورې وځنډم. د کابل له ورانیو هم په پټو سترګو راتیرشوی وم. په کلیو کې مې هم هغو کلاوو او باغونو ته چندان پام نه کاوو. چې ښکلا یې د جګړو بلا خوړلې وه. له هدیرو په څنګ تیریدم. ټولو مړو ته مې په اوله ورځ په جومات کې دعا کړې وه. بیا د فاتحې لپاره د چاکره نه وم تللی. نه مې غوښتل بیا یې ورپه یادکړم. ما هسې غوښتل ځان خوشحاله وساتم او د ټولې ماضي او آن حال د هیرولو ناکامه هڅه مې کوله.

اوس داسې وم. لکه چې له یوه اوږده خوبه راویښ شوی یم. ډیرې تیرې پیښې را ته خوب معلومیدې خوبونه او واقعیتونه مې نه شوای سره بیلولای. په دې دومره موده کې مې ډیرې داسې پیښې لیدلې یا اوریدلې وې. چې په خوب کې هم ممکنې نه وې. په ډیرو مې باور نه درلود. بس هسې خوبونه مې بلل چې راغلو او روانو اوبو ته مې ویلې او اوبو وړې و.

ملوك لیونی شو. خماره مړه شوه. قوماندان هاشم څه شو؟ سموت چیرې دی؟ د شکور به څه حال وي؟

لکه چې د هریوه عکس په دیوال مخامخ راته ځړیږي. ټول مې یودم

ذهن ته راغلل. یاسمین به اوس چیرته وي؟ په دې دومره موده کې چا د گل مرجان د اولادونو په باب یوه خبره هم نه وه کړې

له هغه وخته چې له وطنه مې کډه بار کړې وه. له ځانه سره مې ویلي و چې نور به دا ترخې شیبې هیروم. په پاکستان کې مې هم په داسې ښار کې اړولي و، چې ډیر لږ د وطن له حاله خبریدم. دوستانو به زموږ ښار د چپ لاس جیب باله، چې د هیچا پرې لاره نه وه.

ځکه خو مې دا کیسه د وطن د نورو کیسو په څیر هیره کړې وه. خو اوس چې د ملوك خبرو له درانه خوبه راویښ کړی وم. داسې وم ځکه چې ډیر ضروري کارونه رانه پاتې وي او خوب مې وخت ضایع کړی وي

سبا سهار زه او درمحمد دواړه د سموت د کلا په لوري روان شوو. سموت اوس له نورو کلیو جلا د غونډۍ په سر کلا جوړه کړې وه. د کلا له برخنگ سره یې د منو او زردالو لوی باغ هم جوړکړی و. خو ونې یې لا په میوو نه وې راغلې.

د سموت د کلا خواته څوك نه ول. د کلا مخې ته لږ لرې یوه میرمن د غوشایو د ذخیرې ترخنگ په کار لگیا وه. له غوشایو څخه یې د مزري ټوکرۍ ډکه کړه او د کلا د دروازې په خوا روانه شوه چې موږ یې ولیدو. له دیواله سره ودریده. مخ یې دیواله ته وگرځاوو.

درمحمد پوښتنه وکړه

ـ ورینداري عصمت الله په کور کې دی؟

په ماته گوډه پښتو یې ځواب راکړ

ـ هغه خو له میلمانه سره په باغ باندې تللې دی.

او له دې سره ددیوال ترخنگ د کلا د دروازې په لوري روانه شوه

درمحمد وویل

ـ دا دسموت دویمه ښځه ده کابلۍ ده.

ماوویل.

ـ تعلیم به یې هم کړی وي؟

ـ هو. په حکومت کې یې کار کاوو. دا ډیره لویه کمونیسته وه ډیره ښایسته وه قوماندان هاشم پې مین و. یاسمین نومیږي.

ـ او اوس خوارکۍ خوشایې ټولوي.

درمحمد وویل:

ـ یره ریښتیا موږ ګناه هغه بولو چې لاس مو نه پې رسیږي.

ـ څنګه؟

ـ سموت څو واره ددغې په سر له قوماندان هاشم سره جنګ وکړ. ورته ویل به یې چې له دغې کچنۍ لرې ګرځه. دا دې ګناه ته باسي. خو ده پخپله واده ورسره وکه. ده هغه

دده خبرې لا خلاصې نه وې، چې د باغ له دروازې څخه یوه ډله خلك راووتل. ما د هغوی په منځ کې سموت وپیژاند. دده څیره چندان بدله شوی نه وه. هماغه خوشحاله او خندانه څیره په خوله کې راپراته اوږده بریتونه چې څوارلس پنځلس کاله دمخه مې لیدلی و.

درمحمد ویل چې یوځل یې ږیره هم پرې ایښې وه. خوله نوی واده وروسته یې وخریله.

درمحمد زه ورو پیژندلم. سموت له نورو میلمنو سره همدلته خدای پاماني وکړه او له موږ سره یوځای میلمستون ته ولاړ. سموت ددغه داستان له وروستیو پیښو څخه خبر و. خو معلومیدل چې ډیرې خبرې موږ ته نه کوي. له خبرو یې دومره پوه شوم. چې قوماندان هاشم له زندانه وروسته بیرته له خپل تنظیم سره یوځای شوی و. آن تر وزارته هم رسیدلی و. بیا له نورو تنظیمونو سره له جګړې وروسته تبنتیدلی و.

هلته د بم په چاودنه کې وژل شوی و.

عبدالشکو په دې جګړو کې د هاشم سلاکار و. ټاکلې دنده او تنخوا یې نه لرله. خو هاشم یې ټول لګښتونه ورکول. ویل کېدل چې موټر هم هاشم ورته اخیستی و.

شکور د هاشم له وژل کېدو دمخه مسکو او وروسته هالینډ ته تللی و.

په هغو شپو ورځو کې زاړه مکرویان د جګړې لومړۍ کربنه وه. د دوو ډلو په جګړه کې د یاسمین یوازینۍ لورهم ورکه شوې وه. سموت په پوښتنه پوښتنه یاسمین چې د خپل ورور اصف په کور کې له نورو ګاونډیانو سره اوسیدله پیدا کړې وه. یاسمین د جنګي ډلو له زندان څخه له ملوك او اتل سره یوځای راوتلې وه

او اصف له خپلې کورنۍ سره تاجکستان ته تللی و.

ملوك چې په روغتون کې هیواد شل او شوټ ولید. له روغتونه وتلی و. څو شپې د غزني په ښار کې و. بیا چا خپلې سیمې ته راوستی و. له هغې ورځې لیونی شوی و. هیواد اوس په کابل کې د معلولینو او معیوبینو د اتحادیې رئیس دی. کلاخان په جګړو کې له کابله وتلی و. اوس د پاکستان په کراچۍ کې د قسطونو دکان لري. قوماندان غفار معین ټاکل شوی و. اوس په ولایت کې د امنیې قوماندان دی

☆ ☆ ☆

په څه خواریو او زاریو مو ملوك راضي کړ. چې کابل ته یې د علاج لپاره بوزو. ما او اجمل غوښتل چې علاج یې په پاکستان کې وکړو. خو ملوك مرګ ته حاضر و. خو هلته تګ ته نه.

ـ نه نه هلته نه ځم. هلته سپینې خیمې ولاړې دي بیابه مې خپل کابل د ړنګیدو ښیرې تر خولې وتلې وي. نو بیا به څه کړم؟ ها تاسې وواییی

او ورپسې به یې دا سندره په لوړ آواز زمزمه کړه:

سپینې خیمې په پاکستان ولاړې دینه
بیا نه درځمه وه رنګ شي کابله بیا نه درځمه

کابل ته د تلو په لاره هم دا سندره د ملوك له شونډو لرې نه شوه، چې کله به یې له خندا او کله له ژړا سره ویله.

په کابل کې علی آباد روغتون هم ددې هیواد د نورو او سیدونکو غوندې له خپل اصلي ځایه بل ځای ته کډه بارکړې وه.

تر ماښامه مو ایله د روغتون نوی ځای پیدا کړ، ملوك مو همدلته بستري کړ.

په دې روغتون کې یې علاج ونه شو. بیا مو د بهرنیانو په کلینك کې بستري کړ. الماني ډاکترانو وعده وکړه چې ملوك به د علاج لپاره المان ته لیږي، فورمې مو ډکې کړې، په څو ورځو کې مو المان ته د ملوك د استولو نور سندونه هم بشپړ کړل.

خو د ملوك حالت لا هماغسې و. یوازې یې په څیره کې څه بدلون راغلی و.

المان ته د ملوك د استولو نیټه د مارچ ۵ مه ټاکل شوې وه، زه هم څو ورځې کلي ته ولاړم.

چې بیرته راغلم ملوك هغه ملوك نه و. د کلینك په کوټه کې د کړکۍ ترڅنګ په چوکۍ ناست و، چې په ما یې سترګې ولګیدې مخې ته یې رامنډه کړه ښه شیبه یې په غیږ کې نیولی وم. خوله یې له خندا نه سره ورتله ویې ویل:

ـ ته چیرې وې خدای خوارکړې. پوهیږې چې زه خدای په تیر اخیر نیکمرغه کړم.

ـ څه خبره ده؟

PROPERTY OF ACKU 16126

ـ څه خبره ده، ته لاخبر نه يې، ژوليا مې ولیدله.

ـ ژوليا؟ ژوليا څوك ده ؟

ـ ژوليا؟

په چرت کې شو، له لږ ځنډ وروسته يې وویل:

ـ ژوليا، ژوليا ده.

لکه چې د رياضی له سختې پوښتنې سره مخامخ شوی وي، پخپل ذهن کې د پوښتنې په سم ځواب پسې ستړی و، بيا يې وويل:

ـ ژوليا، ژوليا، نه پوهيږم، ژوليا ښايي د خمارې روح وي. له بیګا راسې زه هم په دې فکر کوم چې ژوليا څوك ده؟ اوس له مونږ سره يوځای ځی.

په سبا ملوك د نورو ناروغانو په ډله کې چې مشره يې يوه نری جګه شين سترګې ميرمن وه د علاج لپاره المان ته ولاړ.

((پای))

علم گل سحر د اروا ښاد محمد سليم زوی په ۱۳۴۳ کال د پکتيا ولايت د زرمت ولسوالي د اسلام خيلو په کلي کې دنيا ته سترگې غړولې دي. خپلې زده کړې يې د زرملې د باتور ښوونځي، د غزني په شيخ عطار ليسه او کابل پوهنتون د ژبو او ادبياتو په پوهنځي کې کړې دي.

په ۱۳۶۰ کال کې د پکتيکا د پوهنې په رياست کې وروسته په غزني او په ۱۳۶۸ کال کې د پوهنې وزارت د سواد مجلې مرستيال، د عرفان مجلې مرستيال او مسوول شو. په ۱۳۷۵ کال کې د کورنيو چارو وزارت ته تبديل شو.

په ۱۳۷۸ کال کې د بي بي سي راډيو په تعليمي خپرونو کې د ليکوال په توگه وگومارل شو.

په ۱۳۸۱ کال کې د آزادي راډيو د ژوند په شيبو کې د خپرونې مسوول او پروديوسر وټاکل شو.

نوموړی د ۱۳۶۲ کال راهيسې شعر وايي او داستانونه ليکي.